



LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJA

GADA- GRĀMATA

2003

 ZINĀTNE

UDK 061.23:001(474.3)(058)

La 811

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJA

Akadēmijas laukums 1

Rīga, LV 1524

Latvija

Tel.: 7225361. Fakss: 7821153

E pasts: lza@lza.lv

<http://www.lza.lv>

Latvijas Zinātņu akadēmijas *Gadagrāmata 2003* ir turpinājumiždevums — jau divpadsmitais ar šādu nosaukumu. Iepriekšējie laidieni atspoguļoja situāciju 1990., 1992., 1992./1993., 1995.—2002. gadā. *Gadagrāmatas 2003* iznākšana ir pieskaņota akadēmijas gada pilnsapulcei.

Gadagrāmatā ievietoti Latvijas Zinātņu akadēmijas pamatdokumenti, galvenās ziņas par akadēmiju, tās struktūru un locekļiem, pārskata tipa materiāli par akadēmijas darbību 2002. gadā, atsevišķi LZA dokumenti (kuru atkārtota publicēšana nākamajās gadagrāmatās nav paredzēta), īsas ziņas par Latvijas zinātniskajām iestādēm.

Publicētie dati atspoguļo stāvokli 2003. gada 15. martā.

ISBN 9984-698-70-x

ISSN 1407-0413

© Latvijas Zinātņu akadēmija, 2003

S A T U R S

Ievads	5	
Latvijas Zinātņu akadēmijas galveno pasākumu kalendārs	9	
PAMATDOKUMENTI		
Latvijas Republikas likumdošana par Latvijas Zinātņu akadēmijas statusu	10	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Harta	11	
Latvijas Zinātņu akadēmijas ģerbonis	15	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti	16	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS		
Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts	29	
Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs	31	
Latvijas Zinātņu akadēmijas valde	33	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Uzraudzības padome	34	
Bibliotēku padomes valde	34	
Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis	35	
Akadēmijas personāls	35	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LOCEKĻI		
Īstenie locekļi	37	
Goda locekļi	47	
Ārzemju locekļi	52	
Korespondētājlocekļi	62	
Pārmaiņas LZA locekļu sastāvā	71	
In memoriam	72	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA DOKTORI		75
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MECENĀTI		82
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS		
Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa	83	
Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdbalvas	83	
Izcilie zinātnieki, kuru vārdā nosauktas Latvijas Zinātņu akadēmijas balvas	85	
Latvijas Zinātņu akadēmijas un sponsoru kopīgās balvas	88	
Balvas un prēmijas jauniešiem zinātniekiem	90	
Latvijas Zinātņu akadēmijas balvu un prēmiju laureāti 2002. un 2003. gadā	92	
Latvijas zinātnieki — citu ievērojamāko zinātnisko apbalvojumu laureāti	96	
Balvu un prēmiju jauniešiem zinātniekiem un studentiem laureāti.	96	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2002. GADĀ		
Nozīmīgi notikumi Latvijas zinātnē un Latvijas Zinātņu akadēmijā 2002. gadā	101	
Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces	114	
Latvijas Zinātņu akadēmijas sēdes	136	
Latvijas un zinātnes attīstības problēmas	136	
Latvijas novadi.	142	
LZA Senāta darbība	144	
Senāta sēdes	144	
2002. gadā piešķirtie LZA Atzinības raksti	147	
Zinātniskie ziņojumi LZA Senāta sēdēs 2002. gadā	149	

LZA prezidija darbība	160
LZA valdes darbība	161
LZA budžeta izpilde 2002. gadā	163
LZA Fonda darbība	163
ZINĀTŅU NODAĻAS	
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa	164
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa	169
Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa	174
Ārzemju locekļu nodaļa	180
STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA	181
1. pielikums. DOKUMENTI	
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Medicīnas akadēmijas / Rīgas Stradiņa universitātes sadarbības līgums	186
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības vienošanās par sadarbību	188
Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un gada balvām	190
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību un gada balvām	192
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda vienotības par sadarbību un stipendijām	194
2. pielikums. LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS	196
3. pielikums. GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ	
Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija	201
Latvijas Zinātnes padome	202
Augstākās izglītības padome	205
Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisija	205
Valsts emeritēto zinātnieku padome	206
Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija	206
Latvijas Zinātnieku savienība	206
Latvijas universitātes un augstskolas	206
Zinātniskie institūti	210
Fizikas, matemātikas un tehnisko zinātņu institūti (210). Ķīmijas un bioloģijas zinātņu institūti (212). Medicīnas zinātņu institūti (214). Lauksaimniecības un meža zinātņu institūti (214). Humanitāro un sociālo zinātņu institūti (215). Ekonomikas institūti (216).	
Citas zinātniskās iestādes	216
Zinātniskā izdevējdarbība	218
4. pielikums. LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IESAISTĪTO PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS	221

IEVADS

Kārtējā Latvijas Zinātņu akadēmijas gadagrāmata jau ir divpadsmitā pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. Latvijas Republikā Zinātņu akadēmija šajos gados ir kļuvusi par vērā ņemamu faktoru valsts zinātnes un kultūras dzīvē, Latvijas virzībā uz Eiropas Savienību.

Zinātņu akadēmija pārstāv valsti starptautiskajā zinātnieku sabiedrībā, īsteno augstākā līmeņa zinātniskos sakarus, informācijas, literatūras, speciālistu apmaiņu, ievēl par saviem ārzemju vai goda locekļiem izcilus ārvalstu zinātniekus un gara darbiniekus.

Pirmās zinātņu akadēmijas radās 17. gadsimtā Rietumeiropā. 20. gadsimtā tādas izveidojās arī jaunajās, neatkarību ieguvušajās Eiropas valstīs. Mēģinājumi nodibināt zinātņu akadēmiju Latvijā vērojami kopš 19. gs. sākuma. Latviešu zinību akadēmijas projektu izvirzīja Pauls Dāle 1916. gadā. 1932.–1940. gadā Rīgas Latviešu biedrības ietvaros darbojās privāta zinātņu akadēmija. Reāli Zinātņu akadēmija Latvijā pastāv kopš 1946. gada 14. februāra, kad tika dibināta Latvijas PSR Zinātņu akadēmija, kur darbojās gan individuāli locekļi, gan pētnieciskas iestādes.

Kopš 1992. gada 14. februāra Latvijas Zinātņu akadēmija (*Academia Scientiarum Latviensis*) darbojas kā individuālu zinātnieku korporācija saskaņā ar savu Hartu un Statūtiem. Akadēmijas Hartu 1997. gada 23. janvārī apstiprināja Latvijas Republikas Saeima, bet 2002. gada aprīlī akceptēta jauna LZA Statūtu versija. Latvijas Zinātņu akadēmija pārstāv Latviju Starptautiskajā zinātnisko apvienību padomē (*ICSU*), Eiropas zinātņu akadēmiju asociācijā (*ALLEA*), Starptautiskajā [humanitāro zinātņu] akadēmiskajā savienībā (*UAI*) u.c. LZA galvenie mērķi un uzdevumi formulēti Hartā, minēsim galvenos: pētījumu veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā, īpaši starpnozārēs; Latvijas vēstures, kultūras un latviešu valodas izpētes un izkopšanas veicināšana; aktīva līdzdalība Latvijas zinātnes politikas veidošanā un valsts varas institūciju konsultēšana zinātnes jautājumos; rūpes par zinātniskās literatūras izdošanu, zinātnisko terminoloģiju un enciklopēdiju

zinātnisko līmeni; kongresu, konferenču, diskusiju un konkursu organizēšana, zinātnes sasniegumu un Latvijas zinātņu vēstures popularizēšana; Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu uzturēšana; pētniecības ētikas, diskusijas principu un tradīciju sargāšana, saglabāšana un izkopšana.

LZA darbības galvenie veidi ir ZA sēdes un pilnsapulces, līdzdalība konferenču organizēšanā un darbs ZA zinātņu nodaļās, sniedzot konsultācijas un ekspertīzes, izvērtējot zinātnes virzienus, rīkojot zinātniskas diskusijas, piešķirot LZA Lielo medaļu un vārdbalvas, jauno zinātnieku prēmijas, goda doktora grādus, uzturot sakarus ar ārvalstu zinātniskajām institūcijām (2002. gadā — ar 27 ārvalstu zinātņu akadēmijām) u.tml.

Kopš 1994. gada Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvā vairs nav pētniecisko institūtu, taču LZA gan saglabā zinātniskas saites ar saviem bijušajiem institūtiem, kas tagad savā vairojumā integrējušies Latvijas Universitātes sastāvā, gan veido tādas ar pašām Latvijas universitātēm. Deviņdesmitajos gados, ievēlot daudz jaunu locekļu (arī no ārzemēm) un izkopjot jaunas darbības formas, ir īstenojusies ZA transformācija par akadēmiju klasiskā izpratnē.

Atbilstoši LZA Statūtiem tās sastāvā ir paredzēti 100 īstēnie locekļi līdz 70 gadu vecumam. Pašlaik, t. i., 2003. gada 15. martā, tādu ir 65 no kopējā skaita 96. Statūtos ir paredzēti 100 korespondētājlocekļi vecumā līdz 70 gadiem; šobrīd no kopskaita 93 tādu ir 77. Pašlaik 60 goda locekļu vakancēs ir ievēlēti 52, bet no 100 statūtos paredzētajiem ārzemju locekļiem ievēlēti 90. LZA piešķirusi goda doktora grādu 69 personām.

Liels skaits LZA īsteno locekļu ir Latvijas universitāšu profesori. LZA ārzemju locekļu skaitā ir zinātnes un kultūras darbinieki no 18 valstīm. Savukārt vairāki LZA locekļi ievēlēti par ārzemju zinātņu akadēmiju locekļiem. LZA īstēnā locekle Vaira Vīķe-Freiberga 1999.gadā ievēlēta par Latvijas Valsts prezidenti.

Zinātniski organizatoriskajā plāksnē LZA piedalās Latvijas zinātnes virzienu izvērtēšanā, kā arī ar pētniecību saistīto likumprojektu izvērtēšanā un papildināšanā. Zinātņu akadēmija strādā ciešā sadarbībā ar Latvijas Zinātnes padomi, veidojot Latvijas zinātnes, augstākās izglītības un jauno tehnoloģiju attīstības pamatprincipus. Tā regulāri rīko LZA sēdes gan Rīgā, gan Latvijas novados (2002. gadā — Jelgavā, Skrundā, Valmierā, Turaidā; 2003. gadā iecerētas sēdes Jelgavā, Varakļānos, Viesītē, Limbažos, arī Rokišķos — kopā ar Lietuvas ZA). LZA regulāri notiek Rietumlatvijas vēstures komisijas sēdes saistībā ar Ventspils muzeju.

Latvijas Zinātņu akadēmija sadarbojas gan ar valsts, gan ar privātām un sabiedriskām institūcijām, sniedz ekspertatzinumus, LZA locekļi pilda padomnieka pienākumus dažādās valsts institūcijās, ir Latvijas Zinātnes padomes, Augstākās izglītības padomes, Latvijas Vēsturnieku komisijas, Valsts valodas komisijas u.c. locekļi.

1998.–2002. gadā Latvijas Zinātņu akadēmija ir noslēgusi līgumus ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju (tiek rīkotas kopējas sēdes), ar Baltijas studiju veicināšanas apvienību (*AABS*), ar Latvijas Universitāti, Rīgas Tehnisko universitāti, Daugavpils Universitāti, Rīgas Stradiņa Universitāti, Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmiju, P.Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju, LR Aizsardzības ministriju, LR Izglītības un zinātnes ministriju, Rīgas domi u.c. Regulāri tiek pausts LZA viedoklis aktuālos zinātnes un valsts dzīves jautājumos. Sakārtota LZA balvu sistēma (iedibinātas un vairākos gadījumos pirmoreiz pasniegtas jaunas vārdbalvas vairumā zinātņu nozaru, jauno zinātnieku balvas, nodibinātas kopējas balvas ar publisko a/s “Grindeks”, a/s “Aldaris”, a/s “Dati”, a/s “Latvenergo”, a/s “RD Alfa”, “ITERA Latvija”, SIA “Lattelekom” u.c.), likti pamati zinātnes mecenātismam Latvijā.

Laba sadarbība šajā jomā izveidojusies ar Izglītības fonda mērķprogrammu “Izglītībai, zinātnei un kultūrai”. Atzīmējams LZA ārzemju mecenātu M. Štaudingeres, E. un K. Poču, A. un J. Sadovsku, it sevišķi A. D. Lēbera devums. Kopā ar Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmiju 2001.gadā pirmoreiz pasniegta Feliksa balva. 2002.gadā iedibināta un pasniegta Rīgas balva. LZA prezidents ir Cicerona balvu žūrijas komisijas priekšsēdētājs — to jau piekto reizi piešķir par sasniegumiem sabiedrisko attiecību veidošanā.

LZA piedalās Baltijas valstu un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju sadarbībā. Pēc triju Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu ierosmes *ALLEA* ietvaros izveidots dokuments par zinātnes stratēģiju Eiropas mazajās valstīs. LZA veicina Latvijas pētnieku iekļaušanos Eiropas Savienības ietvarprogrammās, sadarbojas ar *UNESCO*, *NATO* zinātnes komiteju. Daudzi LZA locekļi ir iesaistījušies starptautisku projektu izpildē, tiek aicināti referēt starptautiskās konferencēs un strādāt ārvalstu zinātņu centros.

2002. gads Latvijas Zinātņu akadēmijai bija normāla un regulāra darba gads. Daži nozīmīgi momenti uzskaitīti gadagrāmatā publicētajā zinātnes notikumu hronikā. Bija patīkami, piemēram, apzināties, cik plašu rezonansi

zinātnes pasaulē guvis mūsu akadēmiķu — fiziķu A. Gailiša un O. Lielausa Salaspilī īstenotais eksperiments, kas izskaidro Zemes magnētiskā lauka izcelsmi, ka, pateicoties šo zinātnieku un viņu kolēģu akadēmiķu A. Cēbera un E. Blūma u.c. darbiem magnetohidrodinamikā, tagad Latvijā ir nodibinājies vēl viens Eiropas Savienības finansēts ekselences centrs. Latvijas sabiedrības uzmanību piesaistīja izcilā krievu lingvisti un kultūras vēstures pētnieka LZA Lielās medaļas laureāta Vladimira Toporova akadēmiskā lekcija 4. aprīlī par baltistikas pētījumiem. 2. maija pilnsapulci veltījām 4. maija Neatkarības deklarācijai, godinājām tās parakstītājus — Augstākās Padomes deputātus, kā arī ar zinātniskiem referātiem un grāmatu prezentācijām atcerējāmies demokrātiskās pretošanās kustības vadītāju profesoru Konstantīnu Čaksti un viņa līdzgaitniekus. Savukārt oktobra pilnsapulce bija veltīta ilgtspējīgas attīstības problēmām (10 gadi pēc Rio).

2003. gadā, cita starpā, LZA aktīvi iesaistījusies Eiropas Savienības pirmsreferenduma informēšanas pasākumos, lai Latvijas sabiedrībai palīdzētu izdarīt pārdomātu un atbildīgu izvēli par Latvijas nākotni — iestāšanos Eiropas Savienībā. LZA prezidents ir kļuvis par sabiedriskas konsultatīvās padomes locekli, maijā iecerēta LZA pilnsapulce par Latvijas nākotnes virzības problēmām. Zinātņu akadēmija iestājas par Latvijas identitātes saglabāšanu Eiropā un par sabiedrības harmonisku attīstību. Latviešu valodas mūsdienīgas attīstības programmas akceptēšanai un tās īstenošanai pēc LZA ierosmes 2003. gads pasludināts par Kārļa Mīlenbaha gadu (sakarā ar latviešu valodniecības celmlauža 150 gadu jubileju). Tāpat LZA piedalās Latvijas inovāciju politikas veidošanā.

LZA locekļu sastāvs un darbības jomas ir stabilizējušās. 21. gadsimtā LZA iegājusi ar definētu Latvijas un zinātnes attīstībai atbilstošu darbības programmu. Latvijas zinātnē pamazām sāk iezīmēties pētniecības, augstākās izglītības, kultūras un jauno tehnoloģiju integrēšanās principi, kaut arī cīņa par zinātnes prestižu sabiedrībā un zinātnes finansējuma palielināšanu līdz civilizētai valstij atbilstošam līmenim turpinās.



Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GALVENO PASĀKUMU KALENDĀRS

2003. GADS

- | | |
|--|---|
| 10. aprīlī | Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce |
| 2. maijā | Latvijas Zinātņu akadēmijas un Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas kopīga sēde |
| 8. maijā | Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce “Latvija un Eiropas Savienība” |
| 22., 23. maijā
(Viesītē – Latvijā
un Rokišķos – Lietuvā) | 3. Sēlijas kongress un Latvijas ZA un Lietuvas ZA kopsēde |
| 6.–7. jūnijā (Viļņā) | 9. Baltijas Intelektuālās sadarbības konference
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu ikgadējā konference |
| 14.–15. oktobrī (Rīgā) | 21. Baltijas zinātņu vēstures konference |
| 20. novembrī | Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce
Jaunu akadēmijas locekļu vēlēšanas |

2004. GADS

- | | |
|--------------|--|
| 15. aprīlī | Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce |
| 25. novembrī | Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce |

PAMATDOKUMENTI

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMDOŠANA PAR LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATUSU

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS “PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU”

(Pieņemts 1992. gada 10. novembrī)

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS “GROZĪJUMI LIKUMĀ “PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU””

(Pieņemts 1996. gada 13. jūnijā)

Zinātniskās darbības valsts organizatoriskajā sistēmā ietilpst: .. Latvijas Zinātņu akadēmija .. (*15. pants*)

Latvijas Zinātņu akadēmija ir autonoms tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un kuru subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Latvijas Zinātņu akadēmijas Hartu apstiprina Saeima un tajā norāda Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķus, pamatvirzienus, tiesisko un ekonomisko pamatu, pārvaldes sistēmu, tiesības un pienākumus. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā (*23. pants*).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS HARTA

(Pieņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce 1996. gada 22. novembrī.
Apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvārī)

PREAMBULA

Latvijas Zinātņu akadēmija ir vairāku agrāk Latvijā pastāvējušu zinātnisko biedrību ideju un darbības mantiniece. Tās priekšteces ir 1815. gadā Jelgavā dibinātā Kurzemes Literatūras un mākslas biedrība un Rīgas Latviešu biedrības sastāvā 1869. gadā dibinātā Zinātnības (Zinību) komisija, kas 1932. gadā tika pārveidota par Zinātņu komiteju ar privātas zinātņu akadēmijas statusu.

Kopš 1919. gada Latvijas Republikas valdība vairākkārt bija apsvērusi oficiālas Latvijas Zinātņu akadēmijas dibināšanu. Šo nodomu 1927. gadā atbalstīja izglītības ministrs J. Rainis. 1935. gadā Ministru prezidents K. Ulmanis publiski paziņoja nodomu izveidot Latvijas Zinātņu akadēmiju, un kā pirmā tās sastāvdaļa ar Latvijas Republikas likumu 1936. gada 14. janvārī tika nodibināts Latvijas vēstures institūts.

Zinātņu akadēmija Latvijā darbību uzsāka 1946. gada 14. februārī, kad akadēmijas locekļi sanāca uz pirmo kopsapulci. Par Zinātņu akadēmijas un tās institūtu pamatkodolu kļuva Latvijas Universitātes un Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas zinātnieki. Pieņemot Hartu un jaunus Statūtus, ar 1992. gada 14. februāra kopsapulces lēmumu Latvijas Zinātņu akadēmija pārveidota par klasiska tipa akadēmiju, kura apvieno vēlētus locekļus — izcilus zinātniekus un citus gara darbiniekus.

Atjaunotajā Latvijas Republikā Latvijas Zinātņu akadēmija veicina zinātņu attīstību, veic zinātniskus pētījumus. Tā gādā, lai apzinātu, pētītu, izkoptu, saglabātu un nodotu nākamajām paaudzēm visu to īpašo, ko pasaules zinātnē un kultūrai ir devusi un spēj dot Latvija un latviešu tauta: nacionālo kultūru, valodu, folkloru, literatūru, sociālo un saimniecisko pieredzi, tradīcijas. Tā pēfī un saglabā Rīgas un Latvijas novadu kultūrvēsturiskās tradīcijas, apzina Baltijas valstu vietu pasaulē.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir iekļāvusies starptautiskajā zinātniskajā kopībā, sadarbojas ar citām zinātņu akadēmijām un zinātniskām organizācijām Eiropā un pasaulē.

1. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS TIESISKAIS PAMATS

Latvijas Republikā ir viena valsts izveidota Latvijas Zinātņu akadēmija kā nacionālas nozīmes zinātnes centrs. Latvijas Zinātņu akadēmija ir autonomas tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un kuru subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Hartu pieņem Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce un apstiprina Latvijas Repub-

likas Saeima. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju var būt saistītas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu veikšanai tiek veidotas zinātnieku grupas vai iestādes, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispārārtītus Latvijas gara darbiniekus.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautiskās tiesību normas.

2. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni ir:

- zinātnes attīstīšana, pētījumu veicināšana un veikšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā, Latvijas tautas un valsts vēstures, kultūras un valodas izpētes un izkopšanas veicināšana, kā arī ar Latvijas dabas resursiem, to optimālas izmantošanas iespēju un apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu atbalstīšana;
- Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām.

3. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS TIESĪBAS

Latvijas Zinātņu akadēmijai ir tiesības:

- sadarboties ar augstākās izglītības un zinātniskās darbības organizatoriskās sistēmas institūcijām, deleģēt savus pārstāvjus šo institūciju darbā;
- saņemt informāciju par to likumu un normatīvo aktu gatavošanu un grozīšanu Saeimas komisijās, ministrijās un citās valsts iestādēs, kuri saistīti ar zinātņi un augstāko izglītību, kā arī izteikt viedokli par šiem dokumentiem;
- uzņemties iniciatīvu jaunu zinātnisku virzienu un ar to saistītu zinātnisku institūciju veidošanā;
- piešķirt Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktora grādu Latvijas un ārzemju zinātniekiem;
- ierosināt un pieņemt savas Hartas grozījumus, iesniegt tos apstiprināšanai Saeimā;

- glabāt savos arhīvos, krātuvēs un bibliotēkās zinātnes, literatūras, mākslas un citu kultūras darbinieku rokrakstus un dokumentus, kā arī citus zinātnei un vēsturei nozīmīgus materiālus.

4. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PIENĀKUMI

Latvijas Zinātņu akadēmijas pienākumi ir:

- aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un operatīva Saeimas un valdības konsultēšana zinātnes jautājumos;
- līdzdalība dažādu valsts programmu zinātniskajā ekspertīzē, pētījumu, projektu, programmu un zinātnisko iestāžu pētnieciskā līmeņa izvērtēšanā;
- balvu piešķiršana par izcilākiem veikumiem Latvijas zinātnē;
- Latvijas zinātnes un zinātnieku pašpārvaldes un demokrātijas veicināšana, šo principu aizstāvība valsts struktūrās un masu saziņas līdzekļos;
- rūpes par jaunu pētnieku paaudžu iesaisti zinātnē un pensionēto, t.sk. valsts emeritēto zinātnieku sociālo aizstāvību;
- zinātniskās pētniecības ētikas, diskusijas principu un tradīciju sargāšana, saglabāšana un izkopšana, Latvijas zinātņu vēstures un zinātniecības problēmu izpēte;
- rūpes par zinātniskās literatūras izdošanu, zinātnisko terminoloģiju un enciklopēdiju zinātnisko līmeni Latvijā;
- zinātnisko kongresu, konferenču, atklātu Latvijas Zinātņu akadēmijas sēžu, diskusiju un konkursu organizēšana un zinātnes sasniegumu popularizēšana;
- Latvijas zinātnes un nacionālās kultūras mantojuma krātuvju — Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas, Misiņa bibliotēkas un Latviešu folkloras krātuves — zinātniska pārziņa;
- Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu veidošana un veicināšana, sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām biedrībām un savienībām, starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvēniecība starptautiskās zinātniskās organizācijās.

Latvijas Zinātņu akadēmija ik gadu publicē pārskatu par savu darbību.

5. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SASTĀVS UN PĀRVALDE

Latvijas Zinātņu akadēmijas sastāvu veido: īstie locekļi (akadēmiķi), goda locekļi, ārzemju locekļi, korespondētājlocekļi. To skaitu, kandidātu izvirzīšanas un apspriešanas kārtību zinātniskā sabiedrībā, kā arī ievēlēšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākais lēmējorgāns ir pilnsapulce, kurā piedalās ievēlēti īstenie, goda, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi. Hartas un Statūtu jautājumus un jaunu locekļu uzņemšanu izlemj īstenie locekļi. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju kontaktus, akadēmijas locekļi izveido Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātņu nodaļas. Pilnsapulču starplaikā Latvijas Zinātņu akadēmijas darbu vada tās locekļu ievēlēts prezidents un Senāts.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce ievēl uzraudzības padomi. Latvijas Zinātņu akadēmijas dažādu darbības jomu organizēšanai un operatīvu lēmumu pieņemšanai tiek izveidots prezidijs, valde un citas organizatoriskas struktūras. Šo struktūru sastāvu un pienākumus nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

6. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS DARBĪBAS EKONOMISKAIS PAMATS

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbībai nepieciešamais finansējums tiek subsidēts no valsts budžeta. Latvijas Zinātņu akadēmija valsts noteiktā kārtībā iesniedz motivētu finansējuma pieprasījumu nākamajam gadam kopā ar gadskārtējo pārskatu. Latvijas Zinātņu akadēmijas speciālo budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

- pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;
- īpašumu apsaimniekošanas;
- ziedojumiem un dāvinājumiem;
- citiem avotiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā vai valdījumā var būt nekustamais un kustamais īpašums — zeme, ēkas un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata, kā arī intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārziņā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās darbībai, kā arī iestādes un organizācijas, kuras sekmē zinātnes funkcionēšanu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumu un tās valdījumā un pārziņā esošo objektu pārvaldes kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

7. pants. LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATŪTI

Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļu pilnsapulce patstāvīgi pieņem un/vai groza savus Statūtus, kuri nedrīkst būt pretrunā ar šīs Hartas nostādnēm.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ĢERBONIS

Heraldiskais apraksts

*Zilā laukā zelta pūce uz sudraba armilārās sfēras,
vairoga galvā pa labi liesmojoša sudraba saule,
pa kreisi tāds pat mēness pirmā ceturkšņa fāzē.
Virš vairoga puslokā trīs zelta piecstaru zvaigznes,
apkārt balta lenta, kas sānos veido cilpas
bezgalības zīmes veidā, ar zelta uzrakstu
ACADEMIA SCIENTIARUM LATVIENSIS*

Latvijas Valsts prezidente



Vaira Vīķe-Freiberga

Heraldikas komisijas priekšsēdētāja



Ramona Umblīja

Rīgā, 2002. gada 19. decembrī

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STATŪTI

(Apstiprināti ar Latvijas Zinātņu akadēmijas kopsapulces

1992. gada 14. februāra lēmumu Nr. 7.

Grozīti ar LZA pilnsapulces 1992. gada 24. novembra, 1993. gada 11. februāra, 1994. gada 18. februāra, 1997. gada 21. novembra un 2002. gada 4. aprīļa lēmumu)

1. nodaļa. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.1. Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) ir autonomas tiesību subjekts, kas sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un ko subsidē valsts. Latvijas Zinātņu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu, kuru pieņēmusi Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce un apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvārī, un šiem Statūtiem. LR Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispārārzītus Latvijas gara darbiniekus.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju līgumiski, asociatīvi vai citādās juridiskās formās var būt saistītas juridiski patstāvīgas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un citas augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu īstenošanai var izveidot zinātnieku kolektīvus vai institūcijas, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros, kā arī piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus.

1.2. Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautisko tiesību normas.

1.3. Latvijas Zinātņu akadēmijas saīsinātais nosaukums ir LZA. Tās nosaukums citās valodās tulkojams šādi: *Academia Scientiarum Latviensis* (latīņu val.), *Latvian Academy of Sciences* (angļu val.), *Academie des Sciences de Lettonie* (franču val.), *Akademie der Wissenschaften Lettlands* (vācu val.), *Латвийская Академия наук* (krievu val.).

1.4. LZA atrašanās vieta — Rīga. LZA juridiskā adrese: Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1524, Latvija.

1.5. LZA simboliku reglamentē īpašs nolikums. LZA krāsas ir balts, kobaltzils, zelts. LZA zīmogā ir attēlots Latvijas Republikas valsts mazais ģerbonis un ietverti vārdi “Latvijas Zinātņu akadēmija — Academia Scientiarum Latviensis”.

1.6. LZA kā savu “Akadēmijas dienu” atzīmē 14. februāri, jo 1946. gada 14. februārī akadēmijas locekļi sanāca uz savu pirmo kopsapulci un 1992. gada 14. februārī LZA pieņēma savu Hartu un jaunus Statūtus.

2. nodaļa. DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

2.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni:

2.1.1. pētījumu veikšana un veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā;

2.1.2. Latvijas tautas un valsts vēstures izzināšana; Latvijas kultūras, tās vēstures un perspektīvu apzināšana; latviešu valodas izpētes un izkopšanas veicināšana; Latvijas dabas resursu un to optimālas izmantošanas iespēju izvērtēšana, ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu sekmēšana;

2.1.3. Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām;

2.1.4. uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošana un inovatīvo tehnoloģiju attīstības veicināšana Latvijā;

2.1.5. augstākās kvalifikācijas zinātniskās ekspertīzes nodrošināšana; ekspertatzinumu sniegšana par Latvijai un Baltijas reģionam principiāliem jautājumiem;

2.1.6. piedalīšanās nacionālo, Baltijas un Eiropas Savienības reģionālo programmu izstrādē un to īstenošanā;

2.1.7. aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un īstenošanā; Saeimas, Valsts Prezidenta, valdības un to iestāžu operatīva konsultēšana zinātnes jautājumos;

2.1.8. līgumisku vai asociatīvu attiecību veidošana ar Latvijas zinātniskām un profesionālām biedrībām, fondiem, savienībām, asociācijām; LZA vārda piešķiršana ar akadēmiju saistītām institūcijām, piedalīšanās šo iestāžu galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, ja to paredz savstarpēja vienošanās;

2.1.9. aktīvas sadarbības veidošana ar Latvijas augstskolām, vienotas akadēmiskās vides veidošana Latvijā un piedalīšanās augstākās kvalifikācijas zinātnieku sagatavošanā;

2.1.10. zinātniskās literatūras un enciklopēdiju izdošanas veicināšana, un to zinātniskā līmeņa paaugstināšana Latvijā;

2.1.11. latviešu zinātniskās terminoloģijas izstrādes veicināšana;

2.1.12. zinātnisku kongresu, konferenču, atklātu ZA sēžu, konkursu organizēšana, zinātnes sasniegumu popularizēšana;

2.1.13. starpdisciplināru pētījumu veidošana, iniciatīva jaunu zinātnisku virzienu iedibināšanā;

2.1.14. sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām, zinātniskām asociācijām, apvienībām, biedrībām un savienībām; starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvība starptautiskās zinātniskās organizācijās;

2.1.15. LZA balvu un stipendiju piešķiršana par darbiem zinātnē, tai skaitā kopīgi ar universitātēm, citām augstskolām un zinātnes mecenātiem vai citām zinātni atbalstošām organizācijām; piedalīšanās zinātnisku darbu ieteikšanā un izvērtēšanā valsts un starptautiskiem apbalvojumiem;

2.1.16. Latvijas zinātnieku un ar Latviju saistīto ārzemju zinātnieku devuma un potenci izvērtēšana un ieteikšana ievēlēšanai par akadēmijas īstenajiem, ārzemju, goda locekļiem vai korespondētājlocekļiem;

2.1.17. Latvijas zinātņu vēstures un zinātniecības pētījumu veicināšana, nodrošinot zinātnisko tradīciju saglabāšanu un izkopšanu;

2.1.18. zinātnieka ētikas kodeksa un zinātnisko diskusiju principu izstrāde un tālāka izkopšana;

2.1.19. jaunu pētnieku paaudžu iesaiste zinātnē;

2.1.20. pensionēto (to skaitā valsts emeritēto) zinātnieku sociālā aizstāvība un viņu aktivitāšu atbalsts.

2.2. Lai īstenotu akadēmijas Hartā un šo Statūtu 2.1. punktā noteiktos darbības mērķus, LZA izmanto savu locekļu un akadēmijas izveidoto institūciju darbību, sekmē atsevišķu zinātnisku pētījumu, zinātniski organizatoriskās un izdevējdarbības finansēšanu.

3. nodaļa. LZA LOCEKĻI

3.1. LZA sastāvā ietilpst:

3.1.1. īstēnie locekļi (akadēmiķi), no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100;

3.1.2. goda locekļi (kopskaitā ne vairāk kā 60);

3.1.3. ārzemju locekļi (ne vairāk kā 100);

3.1.4. korespondētājlocekļi (no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100).

3.2. LZA locekļu ievēlēšanas kārtība ir šāda.

3.2.1. Par LZA īstēnajiem locekļiem ievēlē izcilus Latvijas zinātniekus, kuru pētījumi Latvijā un pasaulē ir plaši atzīti. Par LZA īsteno locekli zinātnieku var ievēlēt, ja viņš nav sasniedzis 70 gadu vecumu. Ievēlēto LZA īsteno locekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.1. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsttiesības LZA saietos.

3.2.2. Par LZA goda locekļiem ievēlē izcilus Latvijas vai citu valstu zinātnes, kultūras, tautsaimniecības, izglītības un sabiedriskos darbiniekus, kuri dzīvo un strādā Latvijā vai kuriem ir cieša sadarbība ar Latviju un tās zinātni.

3.2.3. Par LZA ārzemju locekļiem ievēlē izcilus pasaules zinātniekus, kuri dzīvo un strādā galvenokārt ārzemēs.

3.2.3.1. Izvēloties ārzemju locekļu kandidātus, īpaša uzmanība tiek pievērsta ārzmēs dzīvojošiem un strādājošiem Latvijas izcelsmes zinātniekiem.

3.2.3.2. LZA ārzemju loceklis, pārceļoties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā un uzsākot šeit zinātnisku darbību, ar pilnsapulces balsojumu var tikt ievēlēts par LZA īsteno locekli vai korespondētājlocekli.

3.2.4. Par LZA korespondētājlocekļiem ievēlē Latvijā kādā zinātnes nozarē autoritāti ieguvušus zinātniekus, kuri spēj kvalificēti pārstāvēt attiecīgo zinātnes nozari, ekspertēt zinātniskos darbus un savai specializācijai atbilstošos zinātniskos virzienus. Par LZA korespondētājlocekļiem var ievēlēt zinātniekus, kuri nav sasnieguši 60 gadu vecumu. Ievēlēto LZA korespondētājlocekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.4. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos. LZA korespondētājloceklim sasniedzot 70 gadu vecumu, tiek atvērta vakance jaunu locekļu vēlēšanām.

3.2.5. Tiesības veidot LZA locekļu un goda doktoru vēlēšanu nolikumus LZA pilnsapulce deleģē LZA Senātam.

3.3. LZA locekļu tiesības ir šādas:

3.3.1. ierosināt zinātnisku un zinātniski organizatorisku jautājumu izskatīšanu akadēmijas vai tās nodaļas sēdē, kā arī LZA pilnsapulcē;

3.3.2. saņemt informāciju par LZA, tās struktūru un nodaļu darbību;

3.3.3. izstāties no LZA, iesniedzot par to rakstisku paziņojumu LZA prezidijam;

3.3.4. saņemt atalgojumu par atsevišķu LZA uzdevumu izpildi saskaņā ar šo Statūtu 5.6.4. punktu;

3.3.5. uz mūžu saglabāt ar ievēlēšanu Latvijas Zinātņu akadēmijā iegūto nosaukumu, izņemot gadījumus, kas paredzēti šo Statūtu 3.3.3. un 3.7.punktā;

3.3.6. veikt zinātnisku darbību LZA ietvaros, ar LZA Senāta piekrišanu organizēt zinātniskas struktūras — darba grupas, centrus un institūtus, to skaitā gan LZA struktūrvienības, gan ar LZA asociētas juridiskas personas.

3.4. LZA locekļiem ir šādi pienākumi:

3.4.1. aktīvi piedalīties LZA darbības mērķu īstenošanā;

3.4.2. piedalīties LZA pilnsapulcēs, sēdēs un citos pasākumos;

3.4.3. publicēt savu pētījumu rezultātus žurnālā "Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis" vai citos Latvijas zinātniskos izdevumos;

3.4.4. piedalīties zinātniskās ekspertīzēs un sniegt konsultācijas savas kompetences robežās;

3.4.5. katru gadu sniegt akadēmijai īsu rakstisku informāciju par savu zinātnisko vai cita rakstura darbību, īpaši izceļot to, kas paveikts LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) īstenošanā un kas papildināms personiskalā interneta mājaslapā, kuru uztur LZA. Goda locekļi un ārzemju locekļi, kā arī īstenie locekļi, kas sasnieguši 70 gadu vecumu, var sniegt mutisku informāciju savā nodaļā.

3.5. LZA ārzemju locekļu tiesības un pienākumi ir šādi.

3.5.1. Papildus 3.3. un 3.4. punktā minētajam LZA ārzemju locekļi var tikt iesaistīti kā eksperti Latvijas un starptautisko zinātnisko projektu izvērtēšanā, kā arī palīdzības sniegšanā, lai savā mītnes zemē nodibinātu un nostiprinātu kontaktus ar Latvijas zinātni un zinātniekiem.

3.5.2. LZA ārzemju locekļi, kas dzīvo vienā ārvalstī vai ārvalstu reģionā, var izveidot ārzemju locekļu nodaļu; šādas nodaļas izveidošanas faktu un tās darbības mērķus apstiprina LZA pilnsapulce.

3.5.3. LZA saskaņā ar akadēmijas finansiālām iespējām sedz ārzemju locekļa vai ārpus Latvijas dzīvojoša goda locekļa uzturēšanās izdevumus Latvijā, ja šī vizīte notiek pēc LZA ielūguma.

3.6. LZA fondu veidošana.

3.6.1. LZA veido LZA Fondu, kura mērķis ir piesaistīt finanšu līdzekļus, lai veicinātu zinātnieku un studentu zinātnisko un akadēmisko darbību, zinātnisku konferenču organizēšanu, zinātniskās literatūras sagatavošanu un izdošanu, zinātnieku sociālo problēmu risināšanu un citus pasākumus, ievērojot līdzekļu ziedotāju norādījumus. LZA Fonda darbību nosaka LZA Senāta apstiprināts nolikums. LZA Fonda priekšsēdētāju no LZA īsteno locekļu vidus ievēlē LZA pilnsapulce.

3.6.2. LZA savu mērķu un pamatvirzienu (Statūtu 2. nodaļa) sasniegšanai var veidot arī citus palīdzības fondus papildu līdzekļu piesaistei. To veidošanas, izmantošanas un kontroles kārtību pēc LZA Valdes ierosinājuma apstiprina LZA Prezidijs.

3.7. LZA locekļu izstāšanās kārtība.

3.7.1. LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem par smagiem zinātnieka ētikas kodeksa normu pārkāpumiem LZA pilnsapulce var ieteikt izstāties no akadēmijas.

3.7.2. Ja LZA loceklis saskaņā ar šo Statūtu 3.3.3. punktu paziņojis LZA Prezidijam par savu izstāšanos no akadēmijas, kārtējā LZA pilnsapulcē par to tiek sniegta informācija, novērtēti paziņojumā minētie iemesli un pieņemts lēmums par šīs personas svītrošanu no LZA locekļu sarakstiem.

3.8. LZA locekļu vēlēšanu kārtība.

3.8.1. LZA locekļu vēlēšanas notiek saskaņā ar šiem Statūtiem. Vēlēšanās jāievēro šo Statūtu 3.1. punktā noteiktās normas attiecīgo locekļu kopskaitam. Jaunus LZA locekļus vēlē LZA īstenie locekļi.

3.8.1.1. Jaunu LZA īsteno un ārzemju locekļu vakances rodas Statūtu 3.1. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA īstenajiem un ārzemju locekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunos īsteno un ārzemju locekļus, notiek kopīgs kandidātu konkurss bez priekšrocībām kādai specialitātei (izņemot gadījumus, kad LZA pilnsapulce vai Senāts pieņem citu lēmumu). Vakanču skaitu izsludina LZA Senāts aprīlī.

3.8.1.2. Jaunu LZA korespondētājlocekļu vakances rodas Statūtu 3.1. 4. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA korespondētājlocekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunos korespondētājlocekļus, notiek konkurss izsludināto zinātnes nozaru ietvaros. Korespondētājlocekļu zinātnes nozares un vakanču skaitu, norādot iespējamus kandidātus, iesaka akadēmijas nodaļas. Galīgo lēmumu par vakanču skaitu un zinātnes nozarēm, izvērtējot dažādus ieteikumus, pieņem LZA Senāts.

3.8.1.3. LZA goda locekļus vēlē LZA pilnsapulce bez iepriekš izsludināta konkursa pēc LZA Senāta ierosinājuma Statūtu 3.1.2. punktā noteikto kvotu ietvaros. LZA goda locekļu kandidātus var izvirzīt LZA īsteno un goda locekļi.

3.8.2. Par LZA locekļu vakancēm LZA ģenerālsēkretārs līdž katra gada aprīļa beigām ar preses starpniecību informē LZA locekļus, Latvijas zinātniskās iestādes, universitātes un citas augstskolas, zinātniskās biedrības un citas zinātnieku organizācijas.

3.9. LZA goda doktora grādu (*Dr.h.c.*) piešķir ārvalstu un Latvijas zinātniekiem, kuru darbi attiecīgajā zinātnes nozarē ir starptautiski atzīti, kuru devums ietekmējis zinātnes un kultūras attīstību Latvijā un kuriem ir radoši zinātniski kontakti ar LZA. LZA goda doktora grādu piešķir LZA nodaļas un apstiprina LZA Senāts.

3.10. Par ievērojamu materiālu un morālu Latvijas zinātnes atbalstu LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) veicināšanai LZA ar Senāta lēmumu var piešķirt LZA goda mecenāta nosaukumu, svinīgi pasniedzot attiecīgu diplomu.

4. nodaļa. LZA SAIETI

4.1. LZA saietu galvenās formas ir pilnsapulces, sēdes, simpoziji, konferences un diskusijas.

4.1.1. Saieti tiek sasaukti pēc vajadzības. Kārtējo saietu darba kārtībai jābūt izziņotai iepriekš.

4.1.2. Ārkārtas pilnsapulces sasauca akadēmijas prezidents vai Prezidijs pēc savas iniciatīvas vai kādas nodaļas ierosinājuma, vai arī, ja to pieprasa vismaz 25 akadēmijas locekļi. Ārkārtas pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu, ja zināms, ka 2/3 īsteno locekļu (no 3.1.1. punktā paredzētā kopskaita) par to saņēmuši informāciju vismaz 24 stundas pirms saietu sākuma.

4.1.3. Informāciju par notikušiem saietiem publicē žurnālā “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” un/vai citos Latvijas zinātniskajos un preses izdevumos.

4.2. LZA sēdēs:

4.2.1. noklausās akadēmijas locekļu, LZA goda doktoru un citu zinātnieku lekcijas un tematiskos ziņojumus;

4.2.2. diskutē par konkrētiem pasākumiem LZA Hartā un Statūtos pasludināto mērķu sasniegšanai, pieņem par tiem ieteikumus;

4.2.3. izvērtē Latvijas nacionālās un zinātniskās programmas, projektus un to izpildes galarezultātus, iesaka veidot darba grupas to izstrādes sekmēšanai;

4.2.4. apspriež jautājumus par akadēmijas darba nodrošināšanai un darbības mērķu īstenošanai nepieciešamo iestāžu un organizāciju dibināšanu vai likvidēšanu;

4.2.5. noklausās akadēmijas locekļu un citu zinātnieku pārskatus par svarīgākajiem zinātniskajiem pētījumiem, nacionālo programmu un lielu tautsaimniecībai, kultūrai un izglītībai nozīmīgu projektu veidošanas un izpildes gaitu, būtiski svarīgiem ārzemju zinātniskajiem komandējumiem un to rezultātiem, kā arī izskata citus Latvijai un tās zinātnei svarīgus jautājumus.

4.3. LZA sēdi vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots LZA īstenais loceklis. LZA sēdēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu balsu vienkāršu vairākumu, ja sēdes dalībnieku vairākums nenobalso par citu kārtību. LZA sēde ir tiesīga pieņemt ieteikumus LZA Senātam, prezidijam, valdei, prezidentam un citām vēlētajām LZA amatpersonām, Latvijas Republikas Saeimai, Valsts Prezidentam, valdībai un tās struktūrām.

5. nodaļa. LZA PĀRVALDE, VĒLĒTĀS INSTITŪCIJAS UN AMATPERSONAS

5.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākā lēmējinstiitūcija ir pilnsapulce, kurā piedalās īstenie locekļi, goda locekļi, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi.

5.1.1. Piedalīšanās akadēmijas pilnsapulcēs ir obligāta LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem, kuri jaunāki par 70 gadiem, ja nav objektīvu iemeslu, kas kavē šo piedalīšanos. Pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu un pieņemt lēmumus, ja piedalās vairāk par pusi īsteno locekļu un korespondētājlocekļu, kuri ir jaunāki par 70 gadiem.

5.1.2. Pilnsapulci vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots viceprezidents. Zinātņu akadēmijas pilnsapulcēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu vienkāršu balsu vairākumu, izņemot 7.1. punktā paredzēto balsojumu par LZA Statūtu grozījumiem. Visus personālos jautājumus pilnsapulce izlemj, aizklāti balsojot, ja

pilnsapulce nepieņem lēmumu par atklātu balsošanu. Par pilnsapulces darba kārtībā izsludinātiem jautājumiem tiem LZA locekļiem, kuri nevar piedalīties pilnsapulcē, ļauts balsot pa pastu (arī gadījumos, kad notiek atklāta balsošana). Balsošanai pa pastu izmantojama LZA Senāta apstiprināta biļetena forma.

5.1.3. LZA pilnsapulces sanāk vismaz 2 reizes gadā un ir atklātas.

5.1.3.1. pavasara pilnsapulcē (parasti aprīlī) noklausās un apstiprina LZA ģenerālsekretāra pārskatu par akadēmijas darbību iepriekšējā gadā, noklausās Uzraudzības padomes ziņojumu un izskata citus jautājumus;

5.1.3.2. rudens pilnsapulce (parasti novembrī) noklausās akadēmisko lekciju, ievēlē jaunus akadēmijas locekļus, pēc Senāta ieteikuma pārvēlē atsevišķas akadēmijas amatpersonas un izskata citus jautājumus.

5.1.4. LZA pilnsapulce ievēlē šādas amatpersonas: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju, Uzraudzības padomes priekšsēdētāju un citas amatpersonas, kuru sarakstu apstiprina LZA pilnsapulce. Amatpersonu pilnvaru laiks ir 4 gadi, un to ievēlēšana katrā no amatiem pieļaujama ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

5.2. LZA darbu pilnsapulču starplaikā vada LZA Senāts kā lēmējinstītūcija, kopā ar LZA prezidentu un LZA ģenerālsekretāru.

5.2.1. Senāts:

5.2.1.1. reglamentē akadēmijas pārvaldīšanas, tās svarīgu dokumentu, īpašuma, bibliotēku, kolekciju u.tml. vērtību saglabāšanas kārtību; no Senāta locekļu vidus ievēlē LZA pārstāvi Akadēmiskās bibliotēkas padomē, izvirza LZA pārstāvjus valsts un starptautiskajās institūcijās, padomēs un komisijās;

5.2.1.2. pamatojoties uz akadēmijas sēžu un nodaļu ieteikumiem, pieņem lēmumus, to skaitā par LZA vārda piešķiršanu (atņemšanu) zinātniskām iestādēm un organizācijām, kas saistītas ar akadēmiju savstarpēju līgumu ietvaros;

5.2.1.3. dod skaidrojumus par LZA Hartu, Statūtiem un pilnsapulces lēmumiem.

5.2.2. LZA Senātā pēc amata iekļauj šādus akadēmijas īstenos locekļus: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju un ievēlētos (5.7.4. punkts) akadēmijas zinātņu nodaļu priekšsēdētājus. Ar LZA pilnsapulces lēmumu Senātā ievēlē arī citus LZA īstenos locekļus, kā arī korespondētājlocekļus ar padomdevēja balsstiesībām. Senāta pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.2.3. Senāta vai atsevišķu Senāta locekļu vēlēšanas notiek LZA pilnsapulcē. Jaunievēlētā Senāta locekļi stājas pie savu pienākumu pildīšanas pēc ievēlēšanas nākamā mēneša 1. datumā. Līdz tam savus pienākumus pilda iepriekšējā sastāva Senāta locekļi.

5.2.4. Senāts ir pilntiesīgs pieņemt lēmumus, ja sēdē piedalās vairāk par pusi balsstiesīgo Senāta locekļu. Lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ja Senāts nav lēmis citādi, un tas skaitās pieņemts, ja par to ir nobalsojis klātesošo Senāta locekļu vairākums; ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir Senāta priekšsēdētāja balss, izņemot vēlēšanas, kad vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsošanu vai lozēšanu.

5.3. Kārtējo LZA organizatorisko darbu LZA pilnsapulces un Senāta darba starplaikos veic LZA prezidents kopā ar LZA Prezidiju, kura sastāvā ietilpst prezidents, viceprezidenti un ģenerālsēkretārs.

5.3.1. Akadēmiju vada un pārstāv LZA prezidents.

5.3.1.1. Prezidenta prombūtnē viņu aizstāj kāds no viceprezidentiem vai vecākais no nodaļu priekšsēdētājiem.

5.3.1.2. Prezidentu ievēlē uz 4 gadiem. Lai saglabātu akadēmijas vadības pēctecību, iepriekšējā termiņa prezidents tradicionāli tiek ieteikts ievēlēšanai par viceprezidentu vai Senāta locekli.

5.3.1.3. Prezidents var daļu no savām amata pilnvarām nodot citām vēlētām LZA amatpersonām, kā arī pilnvarot citus LZA locekļus pārstāvēt atsevišķas LZA intereses Latvijā un ārzemēs, informējot par to prezidiju vai Senātu.

5.3.2. LZA Prezidijs prezidenta vadībā:

5.3.2.1. ierosina Senātam apstiprināšanai LZA vēlēto amatpersonu, izņemot Uzraudzības padomes locekļu, darbības virzienus un atbildību, formulē viņu konkrētos operatīvos pienākumus;

5.3.2.2. ierosina LZA kārtējo nozīmīgāko problēmu risinājumus;

5.3.2.3. ierosina LZA kārtējo un ārkārtas pilnsapulču darba kārtību un izziņo to akadēmijas locekļiem;

5.3.2.4. veic kārtējos LZA prezidenta, Senāta, pilnsapulces dotos darba un LZA pārstāvniecības uzdevumus.

5.4. LZA saimniecisko un organizatorisko darbību plāno un īsteno ģenerālsēkretārs, kurš ir Valdes priekšsēdētājs.

5.4.1. Ģenerālsēkretārs:

5.4.1.1. izpilda akadēmijas pilnsapulces, Senāta un prezidija lēmumus;

5.4.1.2. koordinē LZA nodaļu kopīgos pasākumus (to skaitā akadēmijas sēdes) un to programmu izstrādi;

5.4.1.3. kontrolē akadēmijas personāla darbu, aptverot arī LZA Lietu pārvaldes un citu LZA saimniecisko struktūru darbību, saņem no tām regulārus pārskatus un uzdod tām veikt nepieciešamos pasākumus darba optimizēšanai, nodrošina LZA finansu darbības auditu;

5.4.1.4. regulāri informē LZA pilnsapulci, Senātu un Prezidiju par veikto darbu.

5.4.2. LZA Valde darbojas saskaņā ar LZA Senāta pieņemtu nolikumu. LZA valdes personālsastāvu ievēlē LZA Senāts no nodaļu priekšsēdētāju un īsteno locekļu vidus. Valdes locekļu skaitu ierosina ģenerālsēdētārs. Ģenerālsēdētāra (valdes priekšsēdētāja) vietnieku, kurš pilda ģenerālsēdētāra pienākumus viņa prombūtnes laikā, ievēlē Senāts. Valdes sastāvā Senāts ar padomdevēja balsts tiesībām var iekļaut citus LZA īsteno locekļus un korespondētājlocekļus, to vidū vēlētās LZA amatpersonas.

5.5. LZA pilnsapulce ievēlē Uzraudzības padomi, kura saskaņā ar LZA pilnsapulcē apstiprinātu nolikumu iepazīstas ar LZA darbību un vērtē tās atbilstību LZA Hartai, Statūtiem, seko LZA pilnsapulču, Senāta, Prezidija un Valdes lēmumu izpildei, pilda citus LZA pilnsapulces noteiktus uzdevumus. Uzraudzības padomes pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.6. LZA amatpersonu vēlēšanas kārtība ir šāda.

5.6.1. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentiem, ģenerālsēdētāru un LZA Fonda priekšsēdētāju var ievēlēt tikai Latvijas Republikas pilsoņus.

5.6.2. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentu, ģenerālsēdētāru, akadēmijas nodaļas priekšsēdētāju var ievēlēt LZA īsteno locekļus, kuri ievēlēšanas laikā ir jaunāki par 70 gadiem.

5.6.3. Visas akadēmijas amatpersonas tiek vēlētas un atsauktas akadēmijas pilnsapulcēs šādā kārtībā.

5.6.3.1. LZA vēlēto amatpersonu kandidātus no īsteno locekļu vidus var izvirzīt visi LZA locekļi (īstēnie, goda, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi) un LZA nodaļas, vai to izveidotās komisijas. Izvirzītājam vai tā pārstāvim Senātam iesniegtajā pieteikumā motivēti jāraksturo izvirzītās kandidatūras. Pieteikums jāiesniedz LZA Senātam ne vēlāk kā 30 dienas pirms LZA pilnsapulces, kurā paredzētas vēlēšanas. Ievēlētas ir tās personas, kuras pilnsapulcē ieguvušas visvairāk balsu, bet ne mazāk par pusi no visu klātesošo LZA locekļu balsīm. Ievēlētais prezidents tradicionāli nosauc kandidātus viceprezidentu un ģenerālsēdētāra amatam. Vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsojumu vai lozēšanu, par konkrēto procedūru iepriekš vienojoties.

5.6.3.2. Akadēmijas amatpersonas var atsaukt LZA pilnsapulce, ja to motivēti ierosina LZA Senāts vai vismaz 25 īstēnie un/vai korespondētājlocekļi (priekšlikuma iesniedzēju vidū jābūt vismaz 10 īstēnājiem locekļiem). Lēmumu iekļaut jautājumu par akadēmijas amatpersonu atsaukšanu kārtējās vai ārkārtas LZA pilnsapulces darba kārtībā pieņem Senāts. Atsaukums stājas spēkā pēc pilnsapulces aizklāta balsojuma, ja atsaukšanu atbalsta vismaz 2/3 klātesošo LZA locekļu un pilnsapulce pieņem lēmumu par jaunas amatpersonas vēlēšanu termiņiem.

5.6.4. LZA locekļi, kuri ievēlēti akadēmijas amatos, kā arī eksperti un citi zinātnieki, kuri pilda atsevišķus akadēmijas uzdevumus, saņem par šo darbu atlīdzību. Vēlētām LZA amatpersonām darba samaksas kārtību un lielumu apstiprina LZA Senāts.

5.7. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju savstarpējos kontaktus, akadēmijas locekļi apvienojas LZA zinātņu nodaļās. Nodaļas izveidošanu, darbības pamatvirzienus un nosaukumu apstiprina LZA pilnsapulce.

5.7.1. Nodaļa notur savas vai organizē LZA sēdes, lai:

5.7.1.1. izstrādātu Latvijas nacionālās, valsts nozīmes u.c. programmas un apriestu to izpildes gaitu;

5.7.1.2. risinātu starpdisciplināras zinātniskas problēmas;

5.7.1.3. noklausītos zinātniskos referātus, pārskatus par zinātniskiem pētījumiem un pasākumiem, kas veikti ar LZA atbalstu vai ir aktuāli Latvijas zinātnes, izglītības, tautsaimniecības un kultūras attīstībai;

5.7.1.4. dotu ieteikumus akadēmijai un nodaļas priekšsēdētājam par nepieciešamām LZA aktivitātēm.

5.7.2. Zinātņu nodaļas savos ietvaros veido pastāvīgas vai pagaidu sekcijas, darba grupas, komisijas u.tml. struktūras, kas akadēmijas locekļus un citus zinātniekus apvieno konkrētu programmu, projektu, grantu u.c. zinātniski aktuālu uzdevumu risināšanai. Šādas struktūras zinātnisko darbību vada LZA loceklis, kura kandidatūru apstiprina nodaļa. Minētās struktūras pēc LZA Senāta ieteikuma var iegūt juridiskas personas tiesības kā zinātniskas iestādes, likumā noteiktā kārtībā reģistrējot dibināšanas dokumentus.

5.7.3. Šādu struktūru darbībai LZA zinātņu nodaļas papildus akadēmijas locekļiem var piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus. Ekspertus ievēlē nodaļu sēdēs.

5.7.4. Katra nodaļa aizklātā balsošanā ievēlē priekšsēdētāju, kuru apstiprina LZA pilnsapulce, aizklāti balsojot. Nodaļas priekšsēdētājs vai tā pilnvarots nodaļas loceklis piedalās visu savas nodaļas sekciju un darba grupu sēdēs, tādējādi sekmējot informācijas apmaiņu un tās izvērtēšanu.

5.7.5. Konkrētu nodaļas darbības programmu un reglamentu LZA darbības mērķu un virzienu īstenošanai pieņem un apstiprina pati nodaļa.

5.8. Ar LZA var būt saistītas autonomas zinātniskās iestādes (juridiskas personas), kuras atbilstoši 5.7.2. punktam dibina likuma noteiktā kārtībā vai kuru sadarbību ar LZA nosaka savstarpēja vienošanās (asociācijas vai cita tipa līgums).

5.8.1. Līgumā jāparedz LZA un zinātniskās iestādes savstarpējās saistības un sadarbības formas: LZA vārda izmantošana asociētajai iestādei, LZA piedalīšanās šīs iestādes galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, LZA institūta interešu pārstāvniecība Latvijas Republikas augstākajās institūcijās.

5.8.2. LZA vai tās nodaļu pārziņā var darboties 2.1.8. punktā minētās asociētās zinātniskās biedrības un savienības, kā arī atsevišķas zinātnieku grupas.

5.9. LZA valdījumā un pārziņā var būt muzeji un īpaši glabājamas zinātniskas kolekcijas un arhīvi.

5.10. Latvijas Zinātņu akadēmijai ir pastāvīgais un pagaidu dienesta personāls, kura sarakstu un darba līgumus kontrolē LZA ģenerālsekretārs un LZA struktūrvienība Lietu pārvalde (saskaņā ar LZA Senāta apstiprinātu Lietu pārvaldes nolikumu). Pastāvīgā personāla sarakstu sagatavo LZA ģenerālsekretārs LZA Senāta apstiprinātās gada budžeta tāmes ietvaros.

6. nodaļa. LZA ĪPAŠUMS UN LĪDZEKĻI

6.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašums var būt zeme, cits nekustamais, kā arī kustamais īpašums, intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

6.1.1. Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā ir pamatlīdzekļi un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas, dāvinājušas juridiskas vai fiziskas personas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata.

6.1.2. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārvaldīšanā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās funkcionēšanas un darbības mērķu nodrošināšanai. Latvijas Zinātņu akadēmijas pārvaldīšanā var būt arī zinātniskas iestādes un organizācijas, kuras nodrošina Latvijai svarīgu zinātnes virzienu, arī jaunveidojamu, funkcionēšanu. Šo struktūru pārvaldīšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmija un ar Latvijas Zinātņu akadēmiju saistīto iestāžu līgumi.

6.2. LZA ir nevalstiska zinātniska institūcija, kuras darbībai nepieciešamais pamatfinansējums tiek subsidēts no valsts budžeta.

6.3. LZA darbībai nepieciešamo papildu budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

6.3.1. pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;

6.3.2. īpašumu apsaimniekošanas;

6.3.3. ziedojumiem un dāvinājumiem;

6.3.4. citiem avotiem.

6.4. Ienākumu pārsniegumu pār izdevumiem LZA izmanto materiāli tehniskajai attīstībai un savu fondu veidošanai. Fondu izmantošanas noteikumus apstiprina LZA Senāts.

6.5. Akadēmijas īpašuma apsaimniekošanu nodrošina LZA Lietu pārvalde, kuras darbu pārzina LZA ģenerālsekretārs un LZA valde saskaņā ar Statūtu 5.4. punktu. Par papildu īpašumu un līdzekļu ieguvi ģenerālsekretārs sniedz pārskatu LZA Senātam.

6.6. LZA īpašuma pārvaldīšanas un līdzekļu izlietojuma kontroli saskaņā ar Statūtu 5.5. punktu veic Uzraudzības padome.

7. nodaļa. STATŪTU GROZĪŠANAS KĀRTĪBA

7.1. Grozījumi LZA Statūtos izdarāmi ar Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces lēmumu, kas pieņemts, ja par to balsošanā (ieskaitot pa pastu saņemtos biļetenus) piedalījušās vismaz 2/3 īsteno locekļu un par attiecīgiem grozījumiem nobalsojusi vairāk nekā puse no akadēmijas īsteno locekļu kopskaita.

7.2. Statūtu grozījumu projektu izvirza balsošanai pēc LZA Senāta vai 25 īsteno locekļu motivētas iniciatīvas. Grozījumu projekts jānodod LZA locekļiem apspriešanai vai jāizsludina presē vismaz 14 dienas pirms balsošanas pilnsapulcē.

7.3. Balsošanas rezultātus fiksē balsu skaitīšanas komisija, un to pareizību pārbauda LZA Uzraudzības padome, kuras sastāda kopēju aktu, kas jāparaksta visiem balsu skaitīšanas komisijas locekļiem, ne mazāk kā 2/3 Uzraudzības padomes locekļu, kā arī akadēmijas prezidentam un ģenerālsekretāram. Statūtu grozījumi stājas spēkā 10 dienas pēc šī akta parakstīšanas.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS SENĀTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Senāta priekšsēdētājs **Jānis STRADIŅŠ**, akadēmijas prezidents

Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Senāta priekšsēdētāja vietnieks **Juris EKMANIS**, akadēmijas viceprezidents,
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Senāta locekļi

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents

Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Raimonds VALTERS, akadēmijas ģenerālsekretārs, Ķīmijas, bioloģijas un
medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Tālavas JUNDZIS, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētājs

Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153, 7227555. E pasts: bspeceva@lza.lv

Ivars KALVIŅŠ, Bibliotēku padomes priekšsēdētājs

Tel.: 7553233. Fakss: 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv

Mārcis AUZIŅŠ

Tel.: 7033750. Fakss: 7022751. E pasts: mauzins@latnet.lv

Mārtiņš BEĶERS

Tel.: 7034892. Fakss: 7034885. E pasts: mbek@lanet.lv

Jānis BĒRZIŅŠ

Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Ivars BIĻINSKIS

Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv

Andris BUIĶIS

Tel.: 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: buikis@latnet.lv

Elmārs GRĒNS

Tel.: 7808201, 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv

Viktors HAUSMANIS

Tel.: 7227894. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

Juris JANSONS

Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv

Vija KLUŠA

Tel./fakss: 7366306. Tel.: 9276263. E pasts: vijaklus@latnet.lv

Māris KĻAVIŅŠ

Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: mklavins@lanet.lv

Ivars KNĒTS

Tel.: 7089300, 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv

Maija KŪLE

Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv

Ivars LĀCIS

Tel.: 7034301. Fakss: 7034302. E pasts: ilacis@lanet.lv

Ilmārs LAZOVSKIS

Tel.: 7615063, 9287072. Fakss: 7614168. E pasts: laz@latnet.lv

Dace MARKUS

Tel.: 7034844, 7808124. Fakss: 7034809, 7808034. E pasts: fonologija@e-apollo.lv

Tālis MILLERS

Tel.: 7228784, 7944772. Fakss: 7821153. E pasts: millers@lza.lv

Indriķis MUIŽNIEKS

Tel.: 7034401, 7034866. Fakss: 7034302. E pasts: indrikis@latnet.lv

Baiba RIVŽA

Tel.: 7223392, 30 23739. Fakss: 7220423, 30 26980. E pasts: rivza@cs.llu.lv, aip@aip.lv

Valentīna SKUJĪNA

Tel.: 7229636. Tel./fakss: 7227696. E pasts: vaska@lza.lv

Vitauts TAMUŽS

Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv

Senāta locekļi ar padomdevēja balsstiesībām

Edvīns BĒRZIŅŠ

Tel.: 30 80699, 9231425. Fakss: 30 05685. E pasts: edvins@cs.llu.lv

Raita KARNĪTE

Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PREZIDIJS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Prezidija priekšsēdētājs **Jānis STRADIŅŠ**, akadēmijas prezidents
Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv

Prezidija locekļi

Juris EKMANIS, akadēmijas viceprezidenta p.i.
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Raimonds VALTERS, akadēmijas ģenerālsekretārs
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Prezidija locekļi ar padomdevēja balsstiesībām:

Tālis MILLERS, LZA Fonda priekšsēdētājs
Tel.: 7228784. Fakss: 7821153. E pasts: millers@lza.lv

Jānis KRISTAPSONS, akadēmijas prezidenta padomnieks
Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv

PREZIDIJA LOCEKĻU PIENĀKUMU SADALE

(Apstiprinājis LZA Senāts 2001. gada 20. martā)

Prezidents **Jānis STRADIŅŠ**

- Vada un pārstāv Latvijas Zinātņu akadēmiju
- LZA Senāta priekšsēdētājs; vada LZA pilnsapulces un sēdes
- LZA jaunu locekļu izvirzīšanas un izvērtēšanas jautājumi
- LZA sadarbība ar ārzemju zinātniskām organizācijām (*ICSU, ALLEA*) un Baltijas valstu zinātņu akadēmijām, LZA un ārzemju zinātņu akadēmiju divpusējo līgumu koordinācija
- Valsts emeritēto zinātnieku padomes loceklis
- LZA balvu un medaļu piešķiršanas jautājumi
- LZA tradīciju pilnveidošana un izkopšana
- LZA vēsture

LZA viceprezidenta p.i. **Juris EKMANIS**

- LZA Senāta priekšsēdētāja vietnieks
- LZA finansu rīkotājs
- Paraksta LZA finansu dokumentus un līgumus, ieskaitot tos, kas skar sadarbību ar ārvalstu zinātņu akadēmijām

- Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
- Vada LZA statūtu un nolikumu pilnveidošanas izstrādi
- LZA valdes loceklis
- Pārrauga LZA Lietu pārvaldes darbu
- Sadarbība ar Latvijas augstskolām, zinātniskajām iestādēm, fondiem, zinātniskām, tehniskām un sabiedriskām organizācijām, firmām
- Pārstāv LZA intereses LZP, AIP
- Valsts emeritēto zinātnieku padomes loceklis
- Pārstāv LZA Latvijas Tehnoloģiskajā centrā kā LTC valdes priekšsēdētājs

LZA viceprezidents **Andrejs SILIŅŠ**

- Pārstāv LZA oficiālos pasākumos
- Pilda prezidenta juridiskos pienākumus viņa prombūtnes laikā
- Pārstāv LZA un LZA viedokli LR Saeimas Izglītības un zinātnes komisijā, uztur sakarus ar LR Saeimu, Ministru kabinetu, ministrijām, organizē LZA sadarbību ar politiskām partijām
- Organizē LZA sadarbību ar sabiedrību un sabiedriskajiem saziņas līdzekļiem (TV, radio, presi)
- Sadarbība ar ārzemju vēstniecībām, starptautiskām organizācijām (*NATO*, *ES*, *UNESCO*), citu valstu zinātņu akadēmijām
- Organizē sadarbību ar Latvijas universitātēm, koordinē sadarbības līgumu izpildi
- LZA valdes loceklis

LZA ģenerālsēkretārs **Raimonds VALTERS**

- Vada LZA valdes darbu
- LZA finansu rīkotājs
- Organizē LZA sēdes, koordinē LZA sēžu tematiskos plānus un norises laiku
- Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
- Pārrauga LZA līdzekļu izlietojumu un papildu līdzekļu iegūšanu
- Gatavo pārskatu LZA pilnsapulcēm par Akadēmijas darbību iepriekšējā gadā
- Kārto LZA locekļu un dienesta personāla sociālos jautājumus (pabalsti, prēmijas, piemaksas u.tml.)
- Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijas priekšsēdētājs
- Atbild par LZA gada atskaitēm un lietvedību
- Iesaista LZA īstenos locekļus un korespondētājlocekļus LZA uzdevumu izpildē
- Valsts emeritēto zinātnieku padomes loceklis
- Pārstāv LZA *Taiho* Latvijas fonda valdē

LZA Fonda priekšsēdētājs **Tālis MILLERS**

- Pārzina ziedojumos un dāvinājumos saņemtus līdzekļus
- LZA prezidenta ārštata padomnieks, LZA Prezidija loceklis ar padomdevēja balsstiesībām
- LZA Senāta loceklis
- Rūpējas par papildu līdzekļu piesaisti
- Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnai un kultūrai” priekšsēdētāja vietnieks

LZA prezidenta padomnieks **Jānis KRISTAPSONS**

- Organizē LZA pilnsapulču un Senāta sēžu sagatavošanu un to rezultātu izplatīšanu
- Koordinē un piedalās LZA Gadagrāmatas sastādīšanā, atbild par tās izdošanu LZA tāmē paredzēto līdzekļu ietvaros
- Piedalās LZA un Prezidija sēdēs ar padomdevēja tiesībām, kā arī protokolē Prezidija sēžu norisi
- Darbojas kā Baltijas valstu zinātņu akadēmiju pastāvīgā sekretariāta loceklis
- Koordinē un vada informācijas apmaiņu (elektroniskā formā) starp LZA un atsevišķiem LZA locekļiem
- Koordinē un īsteno informācijas sagatavošanu un izplatīšanu par LZA un Latvijas zinātņi internetā
- Vada LZA Scientometrisko pētījumu grupu
- Izpilda LZA prezidenta uzdevumus
- Koordinē LZA zinātniskā sekretariāta darbu

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VALDE

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Valdes priekšsēdētājs **Raimonds VALTERS**, akadēmijas ģenerālsekretārs,
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Valdes priekšsēdētāja vietnieks **Uldis VIESTURS**, akadēmijas
ģenerālsekretāra vietnieks
Tel.: 7034884, 7553063, 9284923. Fakss: 7034885, 7550635. E pasts: lumbi@lanet.lv

Valdes locekļi

Jānis BĒRZIŅŠ, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētāja
vietnieks
Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Juris EKMANIS, Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Tālavs JUNDZIS, Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētājs
Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153, 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents
Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UZRAUDZĪBAS PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Padomes priekšsēdētājs **Kalvis TORĢĀNS**

Tel.: 7034527. Fakss: 7034528. E pasts: torgans@lanet.lv

Padomes locekļi

Elmārs BLŪMS

Tel.: 7944664. Fakss: 7901214. E pasts: eblums@latnet.lv

Rihards KONDRATOVIČS

Tel.: 9103858. Tel./fakss: 7913127. E pasts: rodod@latnet.lv

Ēvalds MUGURĒVIČS

Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Rolands RIKARDS

Tel.: 7089264. Fakss: 7820094. E pasts: rikards@latnet.lv

Andris STRAKOVŠ

Tel.: 7089221. Fakss: 7615765. E pasts: strakovs@latnet.lv

Edvīns VANAGS

Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv

BIBLIOTĒKU PADOMES VALDE

Rūpniecības ielā 10, Rīga, LV 1235
Tel.: 7106206. Fakss: (371)7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

Priekšsēdētājs **Ivars KALVIŅŠ**

Tel.: 7553233. Fakss: 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv

Priekšsēdētāja vietnieks **Vitauts TAMUŽS**

Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv

Zinātniskā sekretāre **Iīga ŠVEICE**

Tel.: 7106206. Fakss: 7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

Valdes locekļi

Andris CAUNE

Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Venta KOCERE

Tel.: 7106216. Fakss: 7106202. E pasts: vkocere@lib.acadlib.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7229830. Fakss: 7821153. E pasts: vestis@lza.lv
<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Atbildīgais redaktors **Arno JUNDZE**

Redakcijas padomes priekšsēdētājs **Tālavš JUNDZIS**

Tel.: 7225889, 7227555. Fakss: 7821153. E pasts: bspceva@lza.lv

Redakcijas padomes priekšsēdētāja vietnieks **Īzaks RAŠALS**

Tel.: 7945435. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

“A” daļa (humanitārās un sociālās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs **Saulvedis CIMERMANIS**

Tel.: 7565265. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Redaktore **Anija BRICE**

“B” daļa (dabaszinātnes, eksaktās, tehniskās un lietišķās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs **Īzaks RAŠALS**

Tel.: 7945435. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

Redaktore **Antra LEGZDIŅA**

AKADĒMIJAS PERSONĀLS

Sekretariāts

Prezidenta sekretāre **Dace GOVINČUKA**

Tel.: 7225361. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Prezidenta palīdze **Dzintra CĒBERE**

Tel.: 7225764. Fakss: 7821153. E pasts: tatjana@lza.lv

Galvenā speciāliste **Tatjana KUROČKINA**

Tel.: 7225764. Fakss: 7821153. E pasts: tatjana@lza.lv

Zinātniskais sekretariāts

Prezidenta padomnieks LZA kor.loc. **Jānis KRISTAPSONS**

Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv

Senāta zinātniskā sekretāre **Dr.chem. Alma EDŽIŅA**

Tel.: 7223931. Fakss: 7821153. E pasts: alma@lza.lv

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.sc.ing. Ērika TJUŅINA

Tel.: 7223633. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.chem. Baiba ĀDAMSONE

Tel.: 7220725. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.hist. Ilga TĀLBERGA

Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv

Starptautiskā daļa

Daļas vadītāja **Dr.chem. Daina ŠVEICA**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Galvenā speciāliste **Anita DRAVENIECE**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Galvenā speciāliste **Inese SKRĪVELE**

Tel.: 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: int@lza.lv

Lietu pārvalde

Lietu pārvaldnieks **Vitālijs KOZLOVSKIS**

Tel.: 7222817. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Augstceltnes direkcijas vadītājs **Valdemārs SUVEIZDIS**

Tel.: 7226539. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Skaitļošanas centra vadītājs *Dr.sc.comp.* **Elmārs LANGE**

Tel.: 7225241. Fakss: 7821153. E pasts: skc@lza.lv

Galvenā grāmatvede **Ludmila HELMANE**

Tel.: 7228508. Fakss: 7221287. E pasts: daina@lza.lv

Arhīva vadītāja **Rūta SKUDRA**

Tel.: 7225793. Fakss: 7821153.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS LOCEKĻI

ĪSTENIE LOCEKĻI

Alksnis Arnolds (ķīmija), dz. 30.04.1932., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 09.01.1992.—22.11.1996.). ĶBMZN. *Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel. 6425717. Fakss: 7550635. E pasts: koks@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/alksnisa.htm

Andrejevs Georgs (medicīna), dz. 30.10.1932., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Latvijas Pastāvīgā pārstāvniecība Eiropas Padomē, 67, Allée de la Robertsau, F-67000 Strasbourg, France. Tel.: 33-3 88247080. Fakss: 33-3 88247085. E pasts: rpLatvia@mfa.gov.lv*

Anšelevičs Jūlijs (medicīna), dz. 23.01.1931., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel.: 7366355. Fakss: 7366203.*

Auziņš Mārcis (fizika), dz.11.01.1956., ievēlēts 27.11.1998. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel. 7033750. Fakss 7022751. E pasts: mauzins@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/auzinsm.htm

Bārzdīņš Jānis (informātika), dz. 23.01.1937., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7224363. Fakss: 7820153. E pasts: janis.barzdins@mii.lu.lv*
http://www.latnet.lv/lu/mii/mii_staff/jbarzdin.html

Beķers Mārtiņš (biotehnoloģija), dz. 31.08.1928., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 06.07.1973.—16.03.1978.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA Lielā medaļa (2000). ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034892. Fakss: 7034885. E pasts: mbek@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bekersm.htm

Bērziņš Jānis (vēsture), dz. 29.04.1941., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/berzinsj.htm

Bērziņš Valdis (vēsture), dz.18.06.1935., ievēlēts 27. 11. 1998. (Kor.loc.: 09.01. 1992.—27.11. 1998.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226934. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/berzinsv.htm

Biļinskis Ivars (informātika), dz. 23.10.1934., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.12.1990.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Elektronikas un datorzinātņu institūts, Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006. Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bilinski.htm

- Blinkena Aina** (valodniecība), dz. 05.09.1929., ievēlēta 09.01.1992. (Kor.loc.: 16.03.1978.—09.01.1992.). HSN. *Braslas ielā 61-1, Rīga, LV 1035. Tel.: 7574288.*
http://www.lza.lv/scientists/blinkena.htm
- Blūms Elmārs** (fizika), dz. 05.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944664. Fakss: 7901214. E pasts: eblums@sal.lv; eblums@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/blumse.htm
- Blūgers Anatolijs** (medicīna), dz. 08.07.1926., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 17.06.1971.—16.03.1978.). ĶBMZN. *Bikur Holim slimnīca, Maskavas ielā 122/128, Rīga, LV 1003. Tel.: 7144529. Fakss: 7144564. E pasts: maira@latnet.lv*
- Bojārs Juris** (tiesību zinātnes), dz. 12.02.1938., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—24.11.1992.). HSN. *LU Ekonomikas un vadības fakultātes Starptautisko attiecību institūts, Mārstaļu ielā 28/30, Rīga, LV 1892. Tel./fakss: 7225866. E pasts: j.bojars@lanet.lv*
- Buiķis Andris** (matemātika), dz. 15.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LZA un LU Matemātikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: buikis@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/buikis.htm
- Caune Andris** (arheoloģija), dz. 27.06.1937., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 25.11.1994.—10.11.1995.). LZA Lielā medaļa (2001). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/caunea.htm
- Cēbers Andrejs** (fizika), dz. 15.12.1947., ievēlēts 26.11.1993. (Kor.loc.: 24.11.1992.—26.11.1993.). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945830, 7522213, mob. tel. 9195961. Fakss: 7901214. E pasts: aceb@sal.lv*
http://www.lza.lv/scientists/cebers.htm
- Cimdiņš Pēteris** (ekoloģija), dz. 21.08.1944., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Vidzemes augstskola, Cēsu ielā 4, Valmiera, LV 4200. Tel.: 9437830, 4207230. Fakss: 4207229. E pasts: peteris@va.lv*
http://www.lza.lv/scientists/cimdins.htm
- Cimermanis Saulvedis** (etnogrāfija), dz. 03.07.1929., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225889, 7565265. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
- Čipēns Gunārs** (ķīmija), dz. 08.11.1933., ievēlēts 17.06.1982. (Kor.loc.: 30.12.1975.—17.06.1982.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7546348. Fakss: 7550338. E pasts: chipens@osi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/chipens.htm

- Drīzulis Aleksandrs** (vēsture), dz. 29.06.1920., ievēlēts 28.02.1963. (Kor.loc.: 13.06.1960.—28.02.1963.). HSNZ. *Stabu ielā 15–92, Rīga, LV 1010*. Tel.: 7279268.
- Duburs Gunārs** (ķīmija), dz.12.06.1934., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006*. Tel.: 7551232. Fakss: 7550338. E pasts: gduburs@osi.lv
<http://www.lza.lv/scientists/dubursg.htm>
- Ekmanis Juris** (fizika), dz. 02.12.1941., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA viceprezidents: 01.03.2001.— LZA FTZN priekšsēdētājs: 01.03.2001.— LZA Fizikālās enerģētikas institūts, *Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006*. Tel.: 7223644, 7551373, mob. tel. 9233023. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv, fizteh@lza.lv
<http://www.lza.lv/scientists/ekmanis.htm>
- Freimanis Jānis** (ķīmija), dz. 06.04.1935., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006*. Tel.: 6554412. Fakss: 7550338. E pasts: freimanis@osi.lv
<http://www.lza.lv/scientists/freimanisj.htm>
- Freivalds Rūsiņš Mārtiņš** (matemātika), dz. 10.11.1942., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). FTZN. *LU Fizikas un matemātikas fakultāte, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459*. Tel.: 7226997. Fakss: 7820153. E pasts: rusins.freivalds@mii.lu.lv
<http://www.lza.lv/scientists/freivalds.htm>
- Gailītis Agris** (fizika), dz. 18.11.1935., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169*. Tel.: 7945821. Fakss: 7901214. E pasts: gailitis@sal.lv
<http://www.lza.lv/scientists/gailitisa.htm>
- Grēns Elmārs** (bioloģija), dz. 09.10.1935., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA Lielā medaļa (1995). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067*. Tel.: 7808003, 7808201. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv
<http://www.lza.lv/scientists/grens.htm>
- Gudriniece Emīlija** (ķīmija), dz. 03.08.1920., ievēlēta 16.03.1978. (Kor.loc.: 28.02.1963.—16.03.1978.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048*. Tel.: 7089271. Fakss: 7615765. E pasts: gudr@ktf.rtu.lv
<http://www.lza.lv/scientists/gudriniece.htm>
- Hausmanis Viktors** (literatūrzinātne), dz. 06.12.1931., ievēlēts 06.04.1989. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.04.1989.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— HSNZ. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050*. Tel.: 7227849. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv
<http://www.lza.lv/scientists/hausmanis.htm>
- Ivbulis Viktors** (literatūrzinātne), dz. 31.05.1933., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 21.11.1997.—26.11.1999.). HSNZ. *Latvijas Universitāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050*. Tel.: 7228877. Fakss: 7227802. E pasts: ivbulis@lanet.lv
<http://www.lza.lv/scientists/ivbulis.htm>

- Jakubaitis Eduards** (informātika), dz. 26.03.1924., ievēlēts 28.02.1963. (Kor.loc.: 13.06.1960.—28.02.1963.). FTZN. *Eksporta ielā 2a–32, Rīga, LV 1010. Tel.: 7320650.*
- Jansons Juris** (mehānika), dz. 16.09.1939., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 26.11.1999.—29.11.2001.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: jansons@pmi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/jansonsj.htm>
- Jemeljanovs Aleksandrs** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 05.02.1938., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 09.01.1992.—26.11.1999.). ĶBMZN. *LLU Zinātnes centrs “Sīgra”, Institūta ielā 1, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7976654. Fakss: 7976655. E pasts: sigra@lis.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/jemeljanovs.htm>
- Jundzis Tālavs** (politoloģija), dz. 04.10.1951., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA HSNZ priekšsēdētājs: 01.03.2001.— *LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225889. Tel./fakss: 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/jundzist.htm>
- Kalnberzs Viktors** (medicīna), dz. 02.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Valsts Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca, Dunties ielā 12/22, Rīga, LV 1005. Tel./fakss: 7391903.*
- Kalniņš Arnis** (ekonomika), dz. 24.01.1935., ievēlēts 10.02.1987. (Kor.loc.: 16.03.1978.—10.02.1987.). HSNZ. *Ūnijas ielā 31–7, Rīga, LV 1039. Tel.: 7568319.*
- Kalniņš Mārtiņš** (ķīmija), dz. 25.02.1939., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089218. Fakss: 7615765. E pasts: martinsk@parks.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalninsm.htm>
- Kalviņš Ivars** (ķīmija), dz. 02.06.1947., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553233. Fakss: 7541644. E pasts: kalvins@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalvinsi.htm>
- Kampars Valdis** (ķīmija), dz. 05.10.1944., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc. 25.11.1994.—21.11.1997.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089224, 7089249. Fakss: 7615765. E pasts: kampars@ktf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kamparsv.htm>
- Kārklīšs Romāns** (biotehnoloģija), dz. 22.02.1928., ievēlēts 17.06.1982. (Kor.loc.: 16.03.1978.—17.06.1982.). ĶBMZN. *Hospitāļu ielā 27–18, Rīga, LV 1013. Tel.: 9234876. Fakss: 7578992.*
<http://www.lza.lv/scientists/karklinsr.htm>
- Kluša Vija** (medicīna), dz. 05.09.1940., ievēlēta 24.11.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—24.11.1992.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 9276263. Tel./fakss: 7366306. E pasts: vijaklus@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/klusav.htm>

- Kļaviņš Māris** (videszinātnes), dz. 12.03.1956., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 21.11.1997.—26.11.1999.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7331766. Fakss: 7332704. E pasts: mklavins@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/klavinsm.htm
- Knēts Ivars** (mehānika), dz. 17.09.1938., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/knetsi.htm
- Kondratovičs Rihards** (bioloģija), dz. 12.05.1932., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 9103858. Tel./fakss: 7913127. E pasts: rodod@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kondratr.htm
- Krastiņš Jānis** (arhitektūra), dz. 23.06.1943., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). LZA Lielā medaļa (1998). HSN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 16–412, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089115, 7089256. Fakss: 7089130. E pasts: krastins@bf.rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/krastinsj.htm
- Krastiņš Oļģerts** (ekonomika), dz. 27.08.1931., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 24.11.1992.—10.11.1995.). HSN. *Latvijas Statistikas institūts, K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011. Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/krastinso.htm
- Krūmiņš Andris** (fizika), dz.31.03.1943., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 26.11.1999.—29.11.2001.) *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7261414. Fakss: 7132778. E pasts: krumins@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kruminsa.htm
- Kukaine Rita** (bioloģija), dz. 09.11.1922., ievēlēta 17.06.1971. (Kor.loc.: 26.12.1968.—17.06.1971.). ĶBMZN. *LU A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 9611692. E pasts: rkukaine@hotmail.com*
http://www.lza.lv/scientists/kukaine.htm
- Kūle Maija** (filozofija), dz. 21.04.1951., ievēlēta 22.11.1996. (Kor.loc.: 24.11.1992.—22.11.1996.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kulem.htm
- Kursīte-Pakule Janīna** (literatūrzinātne), dz. 08.03.1952., ievēlēta 21.11.1997. (Kor.loc.: 25.11.1994.—21.11.1997.). HSN. *LU Filoloģijas fakultāte, Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034840. Fakss: 7034809. E pasts: kursite@hotmail.com*
http://www.lza.lv/scientists/kursite.htm

- Lācis Ivars** (fizika), dz. 11.02.1949., ievēlēts 23.11.2000. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034301. Fakss: 7034302. E pasts: ilacis@lanet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lacisi.htm>
- Lavendelis Egons** (mehānika), dz. 20.12.1934., ievēlēts 06.04.1989. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.04.1989.). LZA Lielā medaļa (1994). FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 9255019. E pasts: lavendel@parks.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lavendelis.htm>
- Lazovskis Ilmārs** (medicīna), dz. 19.11.1931., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—24.11.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7615063, 9287072. Fakss: 7614168. E pasts: laz@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lazovskis.htm>
- Lielausis Oļģerts** (fizika), dz. 02.09.1930., ievēlēts 24.11.1992. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. *LU Fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944667. Fakss: 7901214. E pasts: mbroka@sal.lv, fizinst@sal.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lielausis.htm>
- Lielpēters Jānis** (fizika), dz. 17.06.1931., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 06.07.1973.—12.02.1987.). Akadēmijas prezidents: 23.11.1989.—28.02.1994. FTZN. *Rotas ielā 16, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7974473. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv*
- Liepiņš Edvards** (ķīmija), dz. 01.07.1944., ievēlēts 27.11.1998. (Kor.loc.: 10.11.1995.—27.11.1998.). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Pašreizējā adrese: Department of Medical Biochemistry and Biophysics, Karolinska Institute, Tomtebodavaegen 6, room 418, S-17177, Stockholm, Sweden. Tel.: (46) 8 728 6871. Fakss: (46) 8 335296. E pasts: Edvards.Liepinsh@mbb.ki.se*
<http://www.lza.lv/scientists/liepinse.htm>
- Līdaka Marģeris** (ķīmija), dz. 14.05.1928., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 16.03.1978.—06.12.1990.). ĶBMZN. *Mežotnes ielā 37, Rīga, LV 1002. Tel.: 7617491. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/lidakam.htm>
- Lukevics Edmunds** (ķīmija), dz. 14.12.1936., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). LZA Lielā medaļa (1996). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: sinta@osi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/Lukevics.htm>
- Markus Dace** (valodniecība), dz. 13.11.1950., ievēlēta 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— HSN. *Latvijas Universitāte, Visvalža ielā 4a–230, Rīga, LV 1050. Tel.: 7034844, 7808124. Fakss: 7034809, 7808034. E pasts: fonologija@e-apollo.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/markusd.htm>
- Matīss Imants** (mehānika), dz. 29.04.1935., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.1998.— FTZN. *LZA Sertifikācijas centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel./fakss: 7212807. E pasts: certcn@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/matiss.htm>

- Millers Tālis** (ķīmija), dz. 04.01.1929., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.01.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— LZA Fonda pr-jis: 01.03.2001.— LZA prezidents: 01.03.1994.—28.02.1998. LZA Lielā medaļa (2002). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, Miera ielā 34, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944772, 7228784. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: millers@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/millerst.htm>
- Mugurēvičs Ēvalds** (arheoloģija), dz. 06.04.1931., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.04.1992.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/mugurevics.htm>
- Muižnieks Indriķis** (bioloģija), dz. 09.07.1953., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 27.11.1998.—23.11.2000.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034866, 7034401. Fakss: 7034862, 7034302. E pasts: indriks@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/muizniek.htm>
- Neilands Ojārs** (ķīmija), dz. 08.04.1932., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089282. Fakss: 7615972. E pasts: neilands@ktf.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/neilandso.htm>
- Priedkalns Jānis** (medicīna), dz.28.03.1934., ievēlēts 27.11.1998. (Ārz.loc.: 25.11.1994.—27.11.1998.). ĶBMZN. *RSU Anatomijas un antropoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 9, Rīga, LV 1010. Tel.: 7326526. Fakss: 7471815. E pasts: priedkalns@aol.com*
<http://www.lza.lv/scientists/priedkalns.htm>
- Pumpēns Pauls** (bioloģija), dz. 21.10.1947., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808214. Fakss: 7442407. E pasts: paul@biomed.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/pumpens.htm>
- Rašals Īzaks** (bioloģija), dz. 29.06.1947., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 22.11.1996.—29.11.2001.). ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945435, 9516935. Fakss: 7944986. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rashali.htm>
- Rikards Rolands** (mehānika), dz. 15.12.1942., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 16, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089264. Fakss: 7820094. E pasts: rikards@latnet.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rikardsr.htm>
- Rivža Baiba** (ekonomika), dz. 01.12. 1949., ievēlēta 26.11.1999. (Kor.loc.: 10.11.1995.—26.11.1999.). LZA Senāta locekle: 01.03. 2001.— HSN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3000. Tel.: 30 23739, 7223392. Fakss: 30 26980. E pasts: rivza@cs.llu.lv; aip@aip.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/rivzab.htm>

- Rocēns Kārlis** (mehānika), dz. 03.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 10.11.1995.—21.11.1997.). FTZN. *LU Būvniecības un rekonstrukcijas institūts, Āzenes ielā 16, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089284, 7089145. Fakss: 7089121. E pasts: rocensk@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rocensk.htm
- Ronis Indulis** (vēsture), dz. 25.03.1943., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). HSN. *"Krauļos", p/n Ivande, Kuldīgas raj., LV 3313. Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv*
- Rozentāls Rafails** (medicīna), dz. 27.09.1937., ievēlēts 23.11.2000. (Kor.loc.: 21.11.1997.—23.11.2000.). ĶBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7614210, 7613474. Fakss: 7212515. E pasts: latgraft@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rosentalr.htm
- Rudzīte Vera** (medicīna), dz. 08.12.1929., ievēlēta 25.11.1994. (Kor.loc.: 26.11.1993.—25.11.1994.). ĶBMZN. *Latvijas Kardioloģijas institūts, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069538. Fakss: 7614641. E pasts: lki@mailbox.riga.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rudzitev.htm
- Samsons Vilis** (vēsture, filozofija), dz. 03.12.1920., ievēlēts 26.12.1968. (Kor.loc.: 26.03.1951.—26.12.1968.). HSN. *Baznīcas ielā 41/43–31, Rīga, LV 1010. Tel.: 7277258.*
- Sedmalis Uldis** (ķīmija), dz. 22.05.1933., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089266, 7405519. Fakss: 7615765. E pasts: sperberga@ktf.rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/sedmalis.htm
- Siliņš Andrejs** (fizika), dz. 12.10.1940., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.01.1992.). LZA viceprezidents: 01.03.2001.— FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7211405. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: silins@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/silinsa.htm
- Skujiņa Valentīna** (valodniecība), dz. 02.10.1937., ievēlēta 21.11.1997. (Kor.loc.: 25.11.1994.—21.11.1997.). LZA Senāta locekle: 01.03.2001.— HSN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227696. Tel.: 7229636. E pasts: vaska@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/skujina.htm
- Stradiņš Jānis** (ķīmija), dz. 10.12.1933., ievēlēts 06.07.1973. (Kor.loc.: 26.12.1968.—06.07.1973.). LZA prezidents: 01.03.2001.— LZA Lielā medaļa (1993). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7213663, 7555985. Fakss: 7228784, 7821153. E pasts: stradins@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/stradinsj.htm
- Strakovs Andris** (ķīmija), dz. 27.06.1934., ievēlēts 10.11.1995. (Kor.loc.: 24.11.1992.—10.11.1995.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089221. Fakss: 7615765. E pasts: strakovs@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/strakovsa.htm

- Šteinbergs Valentīns** (filozofija), dz. 04.04.1918., ievēlēts 16.03.1978. (Kor.loc.: 28.02.1963.—16.03.1978.). HSNZ. *A. Bieziņa ielā 7–96, Rīga, LV 1029. Tel.: 7407293.*
- Švarcs Kurts** (fizika), dz. 27.04.1930., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 17.06.1971.—06.12.1990.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts. Pašreizējā adrese: Gesellschaft für Schwerionenforschung (GSI) Darmstadt Materialforschung, Planckstr. 1, D-64291 Darmstadt, Deutschland*
- Tamužs Vitauts** (mehānika), dz. 02.12.1935., ievēlēts 09.01.1992. (Kor.loc.: 17.06.1982.—09.01.1992.). LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543306. Fakss: 7820467. E pasts: tamuzs@pmi.lv http://www.lza.lv/scientists/tamuzsv.htm*
- Tarnopolskis Jurijs** (mehānika), dz. 16.12.1929., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 12.02.1987.—06.12.1990.). FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543119. Fakss: 7820467. E pasts: ymtarnop@edi.lv http://www.lza.lv/scientists/tarnopym.htm*
- Tāle Ivars** (fizika), dz. 23.01.1936., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 26.11.1993.—22.11.1996.). FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7260639. Fakss: 7132778. E pasts: iatale@latnet.lv http://www.lza.lv/scientists/tale.htm*
- Teters Gundaris** (mehānika), dz. 21.08.1928., ievēlēts 24.11.1992. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543307. Fakss: 7820467. E pasts: teters@edi.lv http://www.lza.lv/scientists/tetersg.htm*
- Tīliks Juris** (ķīmija), dz. 05.02.1937., ievēlēts 22.11.1996. (Kor.loc.: 10.11.1995.—22.11.1996.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 9127873, 7034884. Fakss: 7034884. E pasts: radchem@polaron.kfi.lu.lv http://www.lza.lv/scientists/tiliksj.htm*
- Torgāns Kalvis** (tiesību zinātnes), dz. 31.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. (Kor.loc.: 24.11.1992.—21.11.1997.). LZA Uzraudzības padomes pr-jis: 01.03.2001.— HSNZ. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034527. Fakss: 7034528. E pasts: torgans@lanet.lv http://www.lza.lv/scientists/torgans.htm*
- Valters Raimonds** (ķīmija), dz. 27.05.1938., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). LZA ģenerālsēkretārs: 01.03.2001.— LZA ĶBMZN priekšsēdētājs: 01.03.2001.— *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv http://www.lza.lv/scientists/valterssr.htm*
- Vanags Edvīns** (ekonomika), dz. 12.07. 1938., ievēlēts 26.11.1999. (Kor.loc.: 26.11.1993.—26.11.1999.). LZA Uzraudzības padomes loceklis: 01.03.2001.— HSNZ. *Latvijas Statistikas institūts, K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011. Tel./ fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv http://www.lza.lv/scientists/vanagse.htm*

Vāvere Vera (literatūrzinātnie), dz. 31.12.1929., ievēlēta 09.04.1992. (Kor.loc.: 09.01.1992.—09.04.1992.). HSN. *Praulienas ielā 14–48, Rīga, LV 1021. Tel.: 7246908. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*

Vedernikovs Nikolajs (ķīmija), dz. 08.02.1937., ievēlēts 24.11.1992. (Kor.loc.: 06.04.1989.—24.11.1992.). ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553760. Fakss: 7550635. E pasts: ved@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/vedern.htm

Viesturs Uldis (biotehnoloģija), dz. 14.06.1936., ievēlēts 12.02.1987. (Kor.loc.: 17.06.1982.—12.02.1987.). ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidijs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1010. Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7034884, 7553063, 9284923. Fakss: 7034885, 7550635, 7821153. E pasts: koks@edi.lv, lumbi@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/viestursu.htm

Vīksna Arnis (medicīna), dz. 25.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. (Kor.loc.: 10.11.1995.—29.11.2001.). ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034568. Fakss: 7366306.*
http://www.lza.lv/scientists/viksnaa.htm

Viķe-Freiberga Vaira (psiholoģija, folkloristika), dz. 01. 12. 1937., ievēlēta 05.07.1999. (Ārzemju loc.: 05.07. 1990.—05.07. 1999.). LZA Lielā medaļa (1997). HSN. *Latvijas Valsts prezidente. Pils laukumā 3, Rīga, LV 1900. Tel.: 7092101. Fakss: 7092156. E pasts: chancery@president.lv*
http://www.president.lv

Volkolākovs Jānis (medicīna), dz. 28.04.1931., ievēlēts 25.11.1994. (Kor.loc.: 24.11.1992.—25.11.1994.). ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel.: 7615024, 7605546. Fakss: 7471818.*
http://www.lza.lv/scientists/volkolak.htm

Zaķis Juris (fizika), dz. 04.11.1936., ievēlēts 06.12.1990. (Kor.loc.: 17.06.1982.—06.12.1990.). FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel./fakss: 7280807. E pasts: jzakis@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/zakisj.htm

Zvidriņš Pēteris (ekonomika), dz. 31.05.1943., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.: 06.12.1990.—09.04.1992.). HSN. *Latvijas Universitāte, Aspazijas bulv. 5, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/zvidrins.htm

GODA LOCEKĻI

Apsītis Vaidelotis (arhitektūra), dz.12.11.1921., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *A/k 81, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551088.*

Latvija

Asaris Gunārs (arhitektūra), dz. 23.06. 1934., ievēlēts 29. 11. 2001. HSZN. *Rīgas pilsētas domes Pilsētas attīstības departaments, Amatu ielā 4, Rīga, LV 1050. Tel. : 6557533. Fakss: 7012949.*

Latvija

Azarova-Vāciete Ludmila (literatūra), dz.11.04.1935., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Kokneses prospektā 14-1, Rīga, LV 1014. Tel.: 7519054.*

Latvija

Bakūzis Egolfs Voldemārs (mežzinātnes), dz. 27.05.1912., ievēlēts 09.01.1992. *ĶBMZN. Dept. of Forest Resources, University of Minnesota, 115 Green Hall, 1530 N.Cleveland Ave, St.Paul, MN 55108-1027. Tel.: (1-612)624-3400. Fakss: (1-612)625-5212.*

USA

Baumane Biruta (māksla), dz. 06.06.1922., ievēlēta 25.11.1994. HSZN. *Dārza ielā 15a-1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7459444.*

Latvija

Baušķeniņš Auseklis (māksla), dz. 25.08.1910., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *Jaunsaules ielā 7a-39, Rīga, LV 1083. Tel.: 7453330.*

Latvija

Bels Alberts (literatūra), dz. 06.10. 1938., ievēlēts 26. 11. 1999. HSZN. *Mārupes ielā 21-65, Rīga, LV 1002. Tel.: 7614105.*

Latvija

Belševica (Elsberga) Vizma (literatūra), dz. 30.05.1931., ievēlēta 06.12.1990. HSZN. *K.Valdemāra ielā 145/1-8, Rīga, LV 1013. Tel.: 7361239.*

Latvija

Bērziņš Uldis (literatūra), dz. 17.05.1944., ievēlēts 24.11.1993. HSZN. *Maskavas ielā 54-9, Rīga, LV 1003. Tel.: 7210428. E pasts: yelena@lanet.lv*

Latvija

Blumbergs Ilmārs (māksla), dz. 06.09.1943., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Ieriķu ielā 66-241, Rīga, LV 1059. Tel.: 7562576. E pasts: seniors@parks.lv*

Latvija

Čaklais Māris (literatūra), dz. 16.06.1940., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Žurnāls "Karogs", Kuršu ielā 24, Rīga, LV 1006. Tel.: 7554128. Fakss: 7554146. E pasts: karogs@apollo.lv*

Latvija

Daniļāns Igors (ģeoloģija), dz. 29.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. *ĶBMZN. Trikātas ielā 2, Jūrmala, LV 2070. Tel.: 7754419.*

Latvija

- Denisova Raisa** (antropoloģija), dz.30.08.1930., ievēlēta 27.11.1998. HSZN.
Āgenskalna ielā 29–50, Rīga, LV 1046. Tel.: 7451842. Fakss: 7821153. E pasts: lvi@lza.lv
Latvija
- Dobrovenskis Roalds** (literatūra), dz. 02.09.1936., ievēlēts 28.11.2002. HSZN. *Dīķu ielā 19–1, Rīga, LV 1004. Tel.: 7622609.*
Latvija
- Dūmiņš Jānis** (māksla), dz. 30.03.1922., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Tērbatas ielā 4-31, Rīga, LV 1050. Tel.: 7217754.*
Latvija
- Dzene Lilija** (mākslas zinātnes), dz. 25.07.1929., ievēlēta 25.11.1994. HSZN. *Vesetas ielā 8–23, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339403.*
Latvija
- Eglītis Andrejs** (literatūra), dz. 21.10.1912., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Tērbatas ielā 46–17, Rīga, LV 1011. Tel.: 7312601.*
Latvija
- Einfelde Maija** (māksla), dz. 02.01. 1939., ievēlēta 29. 11. 2001. HSZN. *Hospitāļu ielā 1–48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7361488.*
Latvija
- Ezerietis Ēvalds** (medicīna), dz. 26.12.1913., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Bauskas ielā 6–12, Rīga, LV 1004. Tel.: 7617235.*
Latvija
- Gerts Oskars** (žurnālistika), dz. 28.12.1940., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Laikraksts “Latvijas Vēstnesis”, Bruņinieku ielā 36–2, Rīga, LV 1011. Tel.: 7298833. Fakss: 7506466. E pasts: redakcija@vestnesis.lv*
Latvija
- Graudonis Jānis** (arheoloģija), dz. 27.08.1913., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. LZA Lielā medaļa (1993). *Dzirnavu ielā 31–36, Rīga, LV 1010. Tel.: 7334160. Fakss: 7225044.*
<http://www.lza.lv/scientists/graudonis.htm>
Latvija
- Jākobsons Valdis** (ekonomika), dz. 04.06.1938., ievēlēts 22.11.1996. HSZN. *Publiskā akciju sabiedrība “Grindeks”, Krustpils ielā 53, Rīga, LV 1057. Tel.: 7104205, 7298683. Fakss: 7138683, 7298693. E pasts: vjakobsons@latnet.lv*
Latvija
- Jurkāne Anna** (vēsture), dz. 30.06.1944., ievēlēta 28.11.2002. HSZN. *Sigulda, Pūču ielā 4–1, Rīgas rajons, LV 2150. Tel.: 7971797.*
Latvija
- Kalniņš Imants** (māksla), dz. 26.05.1941., ievēlēts 22.11.1996. HSZN. *Peldu ielā 38–4, Liepāja, LV 3401.*
Latvija

Karma Tenu (valodniecība), dz. 01.05.1924., ievēlēts 10.11.1995. HSNZ. *Kalneciema ielā 57–27, Rīga, LV 1046. Tel.: 7628828.*

Latvija

Keggi Kristaps Juris (medicīna), dz. 09.08.1934., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZM. *Orthopaedic Surgery, PC, 1201 West Main St., Waterbury, CT 06708. Tel.: (1-203)7531980, (1-203)7573855. Fakss: (1-203)7575301. E pasts: keggi@snet.net*

http://www.keggiorthofoundation.org/KeggiKJ.html

USA

Kokars Imants (māksla), dz. 16.08.1921., ievēlēts 26.11.1993. HSNZ. *Vesetas ielā 8–44, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339900.*

Latvija

Krēmers Gidons (māksla), dz. 27.02.1946., ievēlēts 26. 11. 1999. HSNZ. *6 rue de Chevreuse, 75006 Paris. Fakss: 42798310. KREMERata Baltica, R. Vāgnera ielā 4. Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7224055.*

France

Lancmanis Imants (mākslas vēsture), dz. 29.07.1941., ievēlēts 09.01.1992. HSNZ. *Rundāles pils muzejs, Pilsrundāle, Rundāles pag., Bauskas raj., LV 3921. Tel.: 39 62272. Fakss: 39 22274. E pasts: lancmanis.rpm@eila.lv*

Latvija

Latvietis Jānis (lauksaimniecības zinātnes), dz. 15.02.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZM. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel./fakss: 30 05696. E pasts: rector@cs.llu.lv*

http://www.lza.lv/scientists/latvietisj.htm

Latvija

Ločmelis Jāzepe (informātika), dz. 12.09.1928., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Grīvas ielā 11/22–51, Rīga, LV 1055. Tel.: 7054884. Fakss: 7240005. E pasts: Jazeps.Lochmelis@lattelekom.lv*

http://www.lza.lv/scientists/locmelisj.htm

Latvija

Muceniece Aina (medicīna), dz. 23.03.1924., ievēlēta 09.01.1992. ĶBMZM. *Bērzupe ielā 31a–25, Rīga, LV 1058. Tel.: 7621021.*

Latvija

Osis Jānis (informātika), dz.06.04.1929., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1/4, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089523. Fakss: 7089590. E pasts: osis@egle.cs.rtu.lv*

http://www.lza.lv/scientists/osisj.htm

Latvija

Osis Jānis Andris (māksla), dz. 04.10.1943. , ievēlēts 28.11.2002. HSNZ. *Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: kampars@latnet.lv*

Latvija

Pauls Raimonds (māksla), dz. 12.01.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *LR Saeima, Jēkaba ielā 16, Rīga, LV 1811. Tel.: 7087222. Fakss: 7087289. E pasts: tautpart@saeima.lv*
Latvija

Peters Jānis (literatūra), dz. 30.06.1939., ievēlēts 06.12.1990. HSN.
SIA "Vernisāžas centrs", Tērbatas ielā 2, Rīgā, LV 1050. Tel.: 7092400. Fakss: 7092415.
E pasts: info@vernissage.lv
Latvija

Radziņa Elza (māksla), dz. 10.02.1917., ievēlēta 21.11.1997. HSN. *Elku ielā 5–6, Rīga, LV 1012. Tel.: 7376220.*
Latvija

Ranka Indulis Ojārs (māksla), dz. 15.04.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *LZA Raiņa balva (1998). Amulas ielā 9–1, Rīga, LV 1002. Tel.: 7602113.*
Latvija

Rubenis Juris (teoloģija), dz. 20.12.1961., ievēlēts 28.11.2002. HSN. *Dikļu ielā 28–1, Rīga, LV 1002. Tel.: 7601564, 7603466. E pasts: j.rubenis@parks.lv*
Latvija

Skuja Nikolajs (medicīna), dz. 05.10.1913., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *P.Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069407, 7069510. E pasts: Nikolajs.Skuja@parks.lv*
http://www.lza.lv/scientists/skujan.htm
Latvija

Skujenieks Knuts (literatūra), dz. 05.09.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Dārza ielā 5–1, Salaspils, LV 2121. Tel.: 7980189.*
Latvija

Skujiņš Zigmunds (literatūra), dz.25.12.1926., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Vesetas ielā 8–37, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339428.*
Latvija

Skulme Džemma (māksla), dz. 20.09.1925., ievēlēta 24.11.1992. HSN. *Stokholmas ielā 11–1, Rīga, LV 1014. Tel.: 7519086.*
Latvija

Streičs Jānis (māksla), dz. 26.09. 1936., ievēlēts 26. 11. 1999. HSN. *K. Valdemāra ielā 143/1–48, Rīga, LV 1013. Tel.: 7339569.*
Latvija

Strods Heinrihs (vēsture), dz. 20.04.1925., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds, Strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212715, 7454077.*
Fakss: 7229255. E pasts: omf@latnet.lv
http://www.lza.lv/scientists/strodsh.htm
Latvija

Strupulis Jānis (māksla), dz. 28.01.1949., ievēlēts 25.11.1994. HSN. *Ausekļa ielā 3–52a, Rīga, LV 1010. Tel./fakss: 7320198.*
Latvija

Toporovs Vladimirs (valodniecība), dz. 05.07.1928., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. LZA Lielā medaļa (2002). *Ул. Самеда Вургуна 5–49, Москва 125315. Tel.: (095) 1553271. Россия*

Vasks Pēteris (māksla), dz. 16.04.1946., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *Graudu ielā 41a–1, Rīga, LV 1058. Tel.: 7629960. Latvija*

Viese Saulcerīte (literatūrzinātne), dz. 02.08.1932., ievēlēta 22.11.1996. HSZN. *Vatsona ielā 10–4, Rīga, LV 1014. Tel.: 7519100. Latvija*

Zariņš Kārlis (māksla), dz. 06.07. 1930., ievēlēts 29.11.2001. HSZN. *Sējas ielā 21–1, Rīga, LV 1058. Tel.: 7622357. Latvija*

Zālīte Māra (literatūra), dz.18.02.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Rakstnieku savienība, Kuršu ielā 24, Rīga, LV 1006. Latvija*

Ziedonis Imants (literatūra), dz. 03.05.1933., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. LZA Raiņa balva (2001). *Zaļā ielā 4–31, Rīga, LV 1010. Tel.: 7323443. Latvija*

ĀRZEMJU LOCEKĻI

Adāls Andreass (Andreas Ådahl) (politoloģija), dz.29.09.1938., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *UD/Alger S-10335 Stockholm. Tel.: (213) 21 548333. E pasts: andreas.adahl@foreign.ministry.se*
Sweden

Angermanis Norberts (Norbert Angermann) (vēsture), dz. 02.11.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Wacholderweg 7a, Buchholz / Nordheide, D-21244. Tel.: (49-41)814820. Deutschland*

Balabkins Nikolajs (ekonomika), dz. 17.07.1926., ievēlēts 27.06.1991. LZA Ārzemju locekļu nodaļas vadītājs: 01.03.1998.— HSN. *College of Business and Economics, 621 Taylor Str., Bethlehem, PA 18015-3117. Tel.: (1-610)7583420. Fakss: (1-610)7584677. E pasts: nib2@lehigh.edu*
USA

Benninghofens Frīdrihs (Friedrich Benninghoven) (vēsture), dz. 09.03.1925., ievēlēts 26.11.1993. HSN. *Geheimes Staatsarchiv, Preußischer Kulturbesitz a. D., Schellendorffstr. 15, Berlin, D-14199. Fakss: (49-30)8247188. Deutschland*

Birkerts Gunārs (arhitektūra), dz. 17.01.1925., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (2000). HSN. *1830 E. TAH.QUAMENON, Bloomfield Hills, MI 48302. Tel.: (1-248)6265661. Fakss: (1-248)6265101. E pasts: gunarbirkerts@aol.com*
USA

Bojārs Nikodēms (Nicodemus E. Boyer) (ķīmija), dz. 01.06.1925., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Delta Scientific Consultants, P.O. Box 312, Three Rivers, MI 49093-0312. Tel.: (1-616)2731646. E pasts: studeophile@cs.com*
USA

Boļšaitis Pēteris (ķīmija), dz. 12.07.1937., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Lāčplēša ielā 29-26, Rīga, LV 1011. Tel.: 7283955. Fakss: 7281417. E pasts: irapeteris@aol.com*
Latvija

Bonda Dzintra (valodniecība), dz. 01.09.1940., ievēlēta 29.11.2001. HSN. *18 Maplewood Drive, Athens, Ohio 45701. Tel.: (1-614)5934565, (1-614)5935019. E pasts: zbond@ohiou.edu*
USA

Brančs Maikls (Michael Branch) (valodniecība), dz. 24.03.1940., ievēlēts 23.11.2000. HSN. *School of Slavonic and East European Studies. University College London Senate House, Malet Street London WC1E7HU. Tel.: (44-20)78628511. Fakss: (44-20)78628640. E pasts: m.branch@ssees.ac.uk*
http://www.ssees.ac.uk
UK

Branovers Hermanis (Herman Branover) (fizika), dz. 13.12.1931., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. *The Center of MHD Studies, Ben-Gurion University of the Negev, P.O.B. 653, Beer-Sheva, 84105. Tel.: (972-8)76900950. Fakss: (972-8)76900953. E pasts: branover@solmeccs.co.il*
http://www.bgu.ac.il/me/staff/branover/index.html
Israel

Brasārs Žils (Gilles Brassard) (informātika), dz. 20.04.1955., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Université de Montreal, C.P. 6128, succursale "A", Montreal (Quebec), H3C 3J7, Tel.: (1-514)3436807. Fakss: (1-514)3435834. E pasts: brassard@iro.umontreal.ca*
<http://www2iro.umontreal.ca/~brassard/>
 Canada

Bunkše Edmunds (ģeogrāfija), dz. 29.07.1935., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Dept. of Geography, University of Delaware, Newark, DE 19716. Tel.: (1-302)8312294. Fakss: (1-302)8316654. E pasts: ebunkse@udel.edu*
<http://www.udel.edu/geography/faculty/bunkse.html>
 USA

Daugulis Andrejs (biotehnoloģija), dz. 01.09.1951., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Dept. of Chemical Engineering, Queen's University, 98 College Street, Kingston, Ontario K7L 3N6. Tel.: (1-613)5332784. Fakss: (1-613)5336637. E pasts: daugulis@chee.queensu.ca*
<http://www.chemeng.queensu.ca/People/PersonalWebs/ajd/>
 Canada

Draviņš Dainis (astronomija), dz. 10.09.1949., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. LZA Lielā medaļa (1998). *Lund Observatory, Box 43, SE-22100 Lund. Tel.: (46-46)2227297. Fakss: (46-46)2224614. E pasts: dainis@astro.lu.se*
<http://www.astro.lu.se/~dainis/>
 Sweden

Dreifelds Juris (politoloģija), dz. 17.04. 1942., ievēlēts 26. 11. 1999. HSNZ. *Department of Politics, Brock University, St. Catharines, Ontario, L2S 3A1; Geneva Street, St. Catharines, Ontario, L2R 4P7. Tel.: (1-905)6885550, ext. 3478. Fakss: (1-905)9889388. E pasts: dreifeld@mergetel.com*
 Canada

Dreimanis Aleksis (ģeoloģija), dz. 13.08.1914., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. 287 *Neville Dr., London ON N6G 1C2. Tel.: (1-519)6612111, (1-519)6726865. Fakss: (1-519)6613198. E pasts: mschell@uwo.ca*
<http://www.uwo.ca/earth/people/dreimanis>
 Canada

Dumbrājs Oļģerts (Dumbrajs Olgierd) (fizika), dz. 16.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Laboratory of Advanced Energy Systems, Department of Engineering Physics and Mathematics, Helsinki University of Technology, Rakentajanaukio 2 C, FIN-02150, Espoo. Tel.: (358-9)4513207. Fakss: (358-9)4513195. E pasts: olgierd.dumbrajs@hut.fi*
 Finland

Dundurs Jānis (mehānika), dz. 13.09.1922., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. 9449 *Lawndale Ave, Evanston, IL 60203. Tel.: (1-847)6736340. E pasts: j-undars@nwu.edu*
 USA

Egidijs Tills fon (Till von Egidy) (fizika), dz. 23.12.1933., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Physik-Department, E-18, Technische Universität München, James-Franck-Str. D-85748, Garching bei München. Tel.: (49-89)28912573. Fakss: (49-89)28912570. E pasts: Egidy@ph.tum.de*
<http://www.e18.physik.tu-muenchen.de/staff/egidy.html>
 Deutschland

Ekmanis Rolfs (literatūrzinātnieks), dz. 10.02.1929., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Dept. of Languages and Literatures, Arizona State University, Tempe, AZ 85287-0202. Tel.: (1-480)9658882. Fakss: (1-480)9650135. E pasts: rolfs.ekmanis@asu.edu*
USA

Engelbrehts Jiri (Jüri Engelbrecht) (mehānika), dz. 01.08.1939., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Küberneetika Instituut, Eesti Teaduste Akadeemia, Akadeemia tee 21, Tallinn, EE 12618. Tel.: (372)6442129, (372)6204160. Fakss: (372)6451805. E pasts: je@ioc.ee*
http://cens.ioc.ee/~je
Estonia

Ezergailis Andrievs (vēsture), dz. 10.12.1930., ievēlēts 05.07.1990. HSN. *Dept. of History, Ithaca College, Ithaca, NY 14850. Tel.: (1-607)2743597. E pasts: ime2@cornell.edu, ezergail@ithaca.edu*
USA

Fennels Trevors (Trevor Fennell) (valodniecība), dz. 16.07.1940., ievēlēts 06.12.1990. HSN. *Flinders University of South Australia, GPO Box 2100, Adelaide, SA 5001. Tel.: (61-08)82012587. Fakss: (61-08)82012784. E pasts: Trevor.Fennell@flinders.edu.au*
http://ehlt.flinders.edu.au/deptlang/staff/fennell.php
Australia

Fjodorovs Sergejs (Sergey Fedoroff) (medicīna), dz. 20.02.1925., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *College of Medicine, University of Saskatchewan, 107 Wiggins Road, Saskatoon SK S7N5E5. Tel.: (1-306)9664080. Fakss: (1-306)9664098. E pasts: fedoroff@duke.usask.ca*
http://www.fis.utoronto.ca/hilscan/directory/sergey_fedoroff.htm
Canada

Grava Sigurds (arhitektūra), dz. 25.09.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSN. *Jāņa ielā 3-5, Rīga, LV 1050. Tel.: 7225849. Columbia University, 401 W 118 st., app. 34, New York, NY 10027. Tel.: (1-212)2228847.*
USA

Hartmanis Juris (informātika), dz. 05.07.1928., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. LZA Lielā medaļa (2001). *Computer Science Department, Upson Hall, Cornell University, Ithaca, NY 14853. Tel.: (1-607)2559208. Fakss: (1-607)2554428. E pasts: jh@cs.cornell.edu*
http://www.cs.cornell.edu/annual_report/Hartmanis.htm
USA

Hartmanis Māris (bioloģija), dz. 21.09.1953., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Gyros AB, Uppsala Science Park, Dag Hammarskjölds väg 54, SE-75183 Uppsala. Tel.: (46)18 566330. Fakss: (46-18)566330. Mob. tel.: (46-18)705628617. E pasts: maris.hartmanis@gyros.com*
Sweden

Ivanovs Vjačeslavs (Vyacheslav Ivanov) (kultūras vēsture), dz. 20.08.1929., ievēlēts 26.11.1993. HSN. *Dept. Slavic Languages and Literatures, University of California, 115 Kingsey Hall, Box 951502 Los Angeles, CA 90095-1502. Tel.: (1-213)8252676. Fakss: (1-213)2065263. E pasts: ivanov@ucla.edu*
USA

Jēgers Benjamiņš (literatūrzinātnie), dz. 16.01.1915., ievēlēts 24.11.1992. HSN. 5007
Holbrook DR, Columbus, OH 43232-4637.
 USA

Juodka Benedikts (Benediktas Juodka) (ķīmija), dz. 13.01.1943., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. *Lietuvos Mokslų akademija, Gedimino 3, Vilnius 2600. Tel.: (370-2)613651. Faks.: (370-2)618464. E pasts: benediktas.juodka@cr.vu.lt, prezidum@ktl.mii.lt*
 Lietuva

Kalniņš Vitauts (bioloģija), dz. 12.01.1938., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Dept. of Anatomy and Cell Biology, Medical Sciences Building, University of Toronto, Toronto, Ontario M5S 1A8. Tel.: (1-416)9784096. Faks.: (1-416)9783954. E pasts: vitauts.kalnins@utoronto.ca*
<http://www.utoronto.ca/anatomy/kalnins.htm>
 Canada

Kirko Igors (fizika), dz. 16.04.1918., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc. 22.05.1958.—17.02.1966., īst.loc. 17.02.1966.—09.04.1992.) FTZN. *Институт физических проблем технологии “МАГНИТ”, Пермь 614039, а/я 4596. Tel./faks.: (7-3422)459896. E pasts: permhd@psu.ru*
 Россия

Klasens Meinhard (Meinhard Classen) (medicīna), dz. 12.08.1936., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *2nd Medical Department and Outpatients Clinic, Technical University of Munich, Ismaninger Str. 22, D-81675 München. Tel.: (49-89)41402250. Faks.: (49-89)41404871. E pasts: meinhard.classen@lrz.tum.de*
<http://www.omge.org/wgn/archive/current/pers/pers1.htm>
<http://www.gastro-pro.org/classen.html>
 Deutschland

Kļaviņš Jānis (medicīna), dz. 06.05.1921., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Albert Einstein College of Medicine, 5 Broadmoor Road, Scarsdale, NY 10583. Tel.: (1-914)4722116. Faks.: (1-914)4723839.*
 USA

Kreišmanis Georgs Pauls (ķīmija), dz. 28.01.1946., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Ausekļa ielā 24^d, Lielvārde, LV 5070. Dept. of Chemistry, University of Cincinnati. PO Box 210172. Cincinnati OH 45221-0172. Tel.: (1-513)5569200. Faks.: (1-513)5569239.*
 USA

Krēslīņš Jānis (bibliogrāfija), dz.19.09.1924., ievēlēts 27.11.1998. HSN. 3413 *Giles Place, Bronx, New York 10463. Tel.: (1-718) 548 0755. E pasts: jkreslins@aol.com*
 USA

Kuksis Arnis (ķīmija), dz. 03.12.1927., ievēlēts 22.11.1996. ĶBMZN. *Banting and Best Department of Medical Research, University of Toronto, Charles H. Best Institute. 112 College Street, Toronto, Ontario M5G 1L6. Tel.: (1-416)9782590. Faks.: (1-416)9788528. E pasts: arnis.kuksis@utoronto.ca*
<http://www.utoronto.ca/bandb/kuksis.html>
 Canada

Kundziņa Ruta (medicīna), dz. 30.07.1916., ievēlēta 27.06.1991. *ĶBMZN. 71 Pratt Road, Squantum, MA 02171.*
USA

Ķeniņš Gundars (Kings) (ekonomika), dz. 19.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. *School of Business, Pacific Lutheran University, Tacoma, WA 98447. Tel.: (1-253)5310666, (1-253)5357302. Fakss: (1-253)5365137. E pasts: kingga@plu.edu*
USA

Leikola Anto (zinātnes vēsture), dz. 08.06.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *Pölkönhövi 135A. FIN77350 Montola. Tel.: (358-15)619495. Fakss: (358-15)619290.*
http://www.helsinki.fi/hum/hist/opet/leikolae.html
Finland

Lēbers Dītrihs Andrejs (Dietrich André Loeber) (tiesību zinātnes), dz.04.01.1923., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. LZA Lielā medaļa (1995). *Gehlenkamp 14, Hamburg, D-22559. Tel.: (49-40)813891. Fakss: (49-40)81967930. E pasts: d.a.loeber@on-line.de*
Deutschland

Melngailis Ivars (fizika), dz. 13.11.1933., ievēlēts 27.06.1991. FTZN. *Lincoln laboratory, Massachusetts Institute of Technology, 244 Wood Street, Lexington, MA 02173-0073. Tel.: (1-617)9817804. Fakss: (1-617)9815024. E pasts: melngailis@ll.mit.edu*
USA

Melngailis Jānis (fizika), dz. 04.02.1939., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. *Dept. of Electrical Engineering, University of Maryland, College Park, MD 20742. Tel.: (1-301)4054916. Fakss: (1-301)3149437. E pasts: melng@eng.umd.edu*
http://www.ee.umd.edu/faculty/melng.html
USA

Metuzāle-Kangere Baiba (valodniecība), dz. 30.03.1942., ievēlēta 24.11.1994. HSZN. *Dept. of Baltic Studies, University of Stockholm, Stockholm, S-10691. Tel.: (46-8)164385. Fakss/telekss: (46-8)161188. E pasts: bka@balt.su.se*
Sweden

Metuzāls Jānis (bioloģija), dz. 17.06.1921., ievēlēts 25.11.1994. *ĶBMZN. Faculty of Medicine, University of Ottawa, 451 Smyth Rd, Ottawa, Ontario K1H 8M5. Tel.: (1-613)7876571. Fakss: (1-613)5625442.*
Canada

Miezīte Solveiga (psiholoģija), dz. 14.05. 1937., ievēlēta 26.11.1999. HSZN. *34 Ellis Park Rd., Toronto, Ontario M6S2V3. Tel.: (1-416)7695784. Fakss: (1-416)9264749. E pasts: smiezitis@oise.utoronto.ca*
Canada

Milošs Česlavs (Czeslaw Milosz) (literātūrzinātne), dz. 30.06.1911., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *978 Grizzly Peak Blvd, Berkeley, CA 94708.*
http://www.ibiblio.org/ipa/milosz/
USA

Moro Renē (René Moreau) (mehānika), dz. 27.10.1938., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Institut National Politechnique de Grenoble, ENSHM de Grenoble, B.P.95. F-38402, St.Martin d'Hères Cedex. Tel.: (33)476825206. Fakss: (33)476825249.*

E pasts:rene.moreau@polycnrs-gre.fr

http://www.academie-sciences.fr/membres/M/Moreau_Rene.htm

France

Muižniece Lalita (literatūrzinātne), dz. 11.08.1935., ievēlēta 09.01.1992. HSZN. 4469 *Lake Forest Drive, Kalamazoo MI 49008-3309. Tel.: (1-616)3454211. Fakss: (1-616)3459872. Stokholmas ielā 21-1, Rīga, LV 1014. Tel.: 7518174. E pasts:muizniece@wmich.edu*

USA

Nollendorfs Valters (literatūrzinātne), dz. 22.03.1931., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. *Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja fonds, Strēlnieku laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212715. Fakss: 7229255. E pasts:valtersn@lanet.lv*

USA

Neizvestnijs Ernsts (Ernst Neizvestny) (māksla), dz. 09.04.1926., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *81 Grand Str., New York, NY 10013. Tel.: (1-212)2262677. Fakss: (1-212)2262603.*

http://www.enstudio.com/about_artist/

USA

Okše Andrejs (Andreas Oksche) (medicīna), dz. 27.07.1926., ievēlēts 26.11.1993. *ĶBMZN. Institut für Anatomie und Zellbiologie, Justus-Liebig-Universität, Aulweg 123, D-35392 Giessen. Tel.: (49-641)9947030. Fakss: (49-641)9947039.*

E-mail: Andreas.Oksche@anatomie.med.uni-giessen.de

Deutschland

Padegs Andris (informātika), dz. 27.03.1929., ievēlēts 27.06.1991. FTZN. *2 Merry Hill Road, Poughkeepsie, NY 12603-3214. Tel.: (1-914)4623317. Fakss: (1-914)4628751. E pasts:apadegs@compuserve.com*

http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/PadegsA.asp

USA

Paroleks Radegasts (Radegast Parolek) (literatūrzinātne), dz. 01.12.1920., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *Univerzity Karlovy, Tolstého 19, Praha 10, PSC 101 00. Tel.: (420-2)741426.*

České Republika

Peniķis Jānis (politoloģija), dz. 29.07.1933., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *1214 Belmont Avenue, South Bend, IN 46615-1104. Tel.: (1-574)2877090. Fakss: (1-574)2374538. E pasts:jpenikis@iusb.edu*

USA

Pistolkorss Gerts fon (Gert von Pistohlkors) (vēsture), dz. 17.12.1935., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. *Seminar für Mittlere und Neuere Geschichte der Georg-August-Universität Göttingen, Nikolausberger Weg 9c, D-37073 Göttingen. Tel.: (49-551)394631 (App. 4645). Fakss: (49-551)394632. E pasts:balnung@aol.com*

Deutschland

Plakans Andrejs (vēsture), dz. 31.12.1940., ievēlēts 05.07.1990. HSNZ. *Dept. of History, Iowa State University, 2015 Cesna St., Ames, IA 50014. Tel.: (1-515)2926045. Fakss: (1-515)2946390. E pasts: aplakans@iastate.edu*
USA

Pricaks Omeljans (Omelyan Pritsak) (vēsture), dz. 07.04.1919., ievēlēts 22.11.1996. HSNZ. *Institute of Oriental Studies of the Ukrainian National Academy, 4 Hrushevsky Str., Room 205. Kiev 252602. Tel.: (380-44)2272510. Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138. Tel.: (1-617)4954053. E pasts: vostap@ios.freenet.kiev.ua (Victor Ostapchuk)*
Ukraine/USA

Rūķe-Draviņa Velta (valodniecība), dz. 25.01.1917., ievēlēta 05.07.1990. HSNZ. *Docentbacken 3, Stockholm, S-10405.*
Sweden

Sabaļausks Alģirds (Algirdas Sabaliauskas) (valodniecība), dz. 26.07.1929., ievēlēts 24.11.1992. HSNZ. *Žirmunu 76–81, Vilnius 2012. Tel.: (370-2)773808.*
http://www.lki.lt/knygos.htm
Lithuania

Sedovs Valentīns (Valentin Sedov) (arheoloģija), dz. 18.11.1924., ievēlēts 25.11.1994. HSNZ. *Институт археологии Российской академии наук, ул. Дм. Ульянова 19, Москва 117036. Tel.: (7-095)4272828.*
Россия

Sērensens Hennings (Henning Sørensen) (ģeoloģija), dz. 20.04.1926., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Geologisk institut, Københavns Universitet, Øster Voldgade 10, København K, DK-1350. Tel.: (45)35322418. Fakss: (45)35322440. E pasts: hennings@geo.geol.ku.dk*
Denmark

Silenieks Juris (literatūrzinātne), dz. 29.05.1925., ievēlēts 24.11.1992. HSNZ. *Dept. of Modern Languages, Carnegie Mellon University, 8766 Washington Heights Ave, Pittsburgh, PA 15237. Tel.: (1-412)3660158. Fakss: (1-412)3667687. E pasts: juris+@andrew.cmu.edu*
USA

Simons Žaks (Jacques Simon) (fizika), dz. 12.12.1947., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Group ESIEE Paris 2, boulevard Blaise Pascal Cité Descartes BP 99, 93 162 Noisy de Grand CEDEX. Tel.: (33-1) 45926732. Fakss: (33-1) 45926699. E pasts: Jacques.Simon@esiee.fr*
France

Skujiņš Jānis (bioloģija), dz. 13.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. *Dept. of Biology, Utah State University, Logan, UT 84322-5305. Tel.: (1-435)7971918. Fakss: (1-435)7971575.*
E pasts: skujins@cc.usu.edu
USA

Smits Karls Herberts (Carl Herbert Smith) (informātika), dz. 25.04.1950., ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *Dept. of Computer Science, University of Maryland, College Park, MD 20742. Tel.: (1-301)4052689. Fakss: (1-301)4056707. E pasts: smith@cs.umd.edu*
http://www.cs.umd.edu/~smith
USA

Solovjovs Jurijs (Jurij Solovjov) (zinātnes vēsture), dz. 30.09.1924., ievēlēts 10.11.1995. *ЌBMZN. Ленинский просп. 129, корп. 1, кв. 528, Москва 117513. Tel.: (7-095)4383063.*

Россия

Streips Uldis (bioloģija), dz. 01.02.1942., ievēlēts 09.01.1992. *ЌBMZN. Dept. of Microbiology and Immunology, University of Louisville, Kentucky 40292. Tel.: (1-502)8525351. Fakss: (1-502)8527531. E pasts: unstre01@gwise.louisville.edu*
http://www.louisville.edu/medschool/microbiology/streips.html

USA

Strēlis Aivars Jānis (medicīna), dz. 26.01.1942., ievēlēts 21.11.1997. *ЌBMZN. Сибирский государственный медицинский университет, Московский тракт, 2, Томск 634057. Tel.: (7-382)2532217. Fakss: (7-382)2530243; (7-382)2911260. E pasts: otb@mail.tomsknet.ru*

http://www.ssmu.ru/office/kaf/ftiz&pul/news.htm

Россия

Suhonens Sepo (Seppo Suhonen) (valodniecība), dz. 16.05.1938., ievēlēts 25.11.1994. *HSZN. Mäkipellontie 17C, Helsinki, 00320. Tel.: (358-9)1912395. Fakss: (358-9)1913329. E pasts: Seppo.Suhonen@Helsinki.fi*

Finland

Svenne Juris Pēteris (fizika), dz. 14.02.1939., ievēlēts 29.11.2001. *FTZN. Dept. of Physics and Astronomy, University of Manitoba, 207 Allen Bldg, Winnipeg, Manitoba, R3T 2N2. Tel.: (1-204)4746207. Fakss: (1-204)4747622. E-pasts: Svenne@physics.umanitoba.ca*

Canada

Šilde-Kārklīņa Rasma (politoloģija), dz. 07.06.1946., ievēlēta 24.11.1992. *HSZN. Dept. of Political Science, (m/c 276) University of Illinois at Chicago, 1007 West Harrison Street, Chicago, IL60607-7137. Tel.: (1-312)9962396. Fakss: (1-312)4130440. E pasts: karklins@uic.edu*

USA

Šlaus Vilfrīds (Wilfried Schlau) (socioloģija), dz. 27.04.1917., ievēlēts 24.11.1992. *HSZN. Löchmühlenweg 2A am Bornberg. Friedrichsdorf/Taunus. D-61381. Tel.: (49-6172)778207.*

Deutschland

Šmids Volfgangs (Wolfgang Schmid) (valodniecība), dz. 25.10.1929., ievēlēts 24.11.1992. *HSZN. Sprachwissenschaftliches Seminar der Georg-August-Universität Göttingen, Humboldtallee 13, Göttingen, D-37073. Tel.: (49-551)395482. Fakss: (49-551)395803. E pasts: uhsw@gwdg.de*

Deutschland

Šols Frīdrihs (Friedrich Scholz) (literātzinātne), dz. 01.03.1928., ievēlēts 24.11.1992. *HSZN. Institut für Interdisziplinäre Baltische Studien, Westfälische Wilhelms-Universität, Bispinghof 3A, Münster, D-48143. Tel./fakss: (49-251)8324457.*

Deutschland

Šterns Indriķis (vēsture), dz.13.10.1918., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *1134 Webster Ave. Allentown, PA 18103-5345.*
USA

Tarvels Enns (Enn Tarvel) (vēsture), dz. 31.07.1932., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Trummi põik 5a-30, 12616 Tallinn. Tel.: (372) 6726189, (372) 6505280. E pasts: tarvel@hotmail.ee*
Estonia

Tesaržova Jana (Jana Tesařová) (literatūrzinātne), dz. 16.02.1953, ievēlēta 22.11.1996. HSZN. *Institute of World Literature of the Slovak Academy of Sciences, Konventna 13, 813 64 Bratislava. Tel.: (421-7)54413391. Fakss: (421-7)54431995. E pasts: tesarova@usvl.savba.sk*
Slovakia

Ungers Felikss (Felix Unger) (medicīna), dz. 02.03.1946., ievēlēts 09.01.1992. *ЌBMZN. Academia Scientiarum et Artium Europaea, Waagplatz 3, A-5020, Salzburg. Tel.: (43-662)841345. Fakss: (43-662)841343. E pasts: presidential.office@european-academy.at*
<http://www.sts.org/home/funger>
Austria

Upatnieks Juris (fizika), dz. 07.05.1936., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. *Applied Optics, 2662 Valley Drive, Ann Arbor, MI 48103-2748. Tel./fakss: (734)9980425. E pasts: upatnks@applopt.com*
<http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/UpatnieksJ.asp>
USA

Vedējs Edvīns (ķīmija), dz. 31.01.1941., ievēlēts 09.01.1992. *ЌBMZN. Dept. of Chemistry, University of Michigan, 930 North University, Ann Arbor, MI 48109-1055. Tel.: (1-734)6152177. Fakss: (1-734)6151628. E pasts: edved@umich.edu*
<http://www.umich.edu/faculty/vedejs/>
USA

Vikbergs Jarls (Jarl Wikberg) (medicīna un farmakoloģija), dz. 04.11.1949., ievēlēts 23.11.2000. *ЌBMZN. Dept. of Pharmaceutical Biosciences, Division of Pharmacology, Uppsala BMC, BOX 591, S-751 24 Uppsala. Tel.: (46-18)703449549, (46-18)4714238. Fakss: (4618)559718. E pasts: Jarl.Wikberg@farmbio.uu.se*
<http://www.farmbio.uu.se/farm/Personal/Jarlframes.html>
Sweden

Viksniņš Juris (ekonomika), dz. 17.08.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *3731 T. Str., N.W.Washington, DC 20007. Tel.: (1-202)6875890. Fakss: (1-202)6876102. E pasts: viksnings@georgetown.edu*
USA

Voronkovs Mihails (Mihail Voronkov) (ķīmija), dz. 06.12.1921., ievēlēts 09.04.1992. (Kor.loc.17.02.1966.—09.04.1992.). *ЌBMZN. Институт органической химии Сибирского отделения РАН, ул. Фаворского 1, Иркутск 664033. Tel.: (7-3952)462400. Fakss: (7-3952)460331. E pasts: voronkov@irioch.irkutsk.ru*
<http://www.inchemistry.irk.ru:8080/Voronkoven.htm>
Россия

Voznesenskis Andrejs (Andrej Voznesenskij) (literatūra), dz. 12.05.1933., ievēlēts 10.11.1995. HSN. Павленко-2, Переделькино, Московская обл. 142783.
Россия

Zariņš Bertrams (medicīna), dz. 22.06.1942., ievēlēts 27.06.1991. ĶBMZN. Wang Ambulatory Care Center, Suite 514, Massachusetts General Hospital, Boston, MA 02114. Tel.: (1-617)7263421. Fakss: (1-617)7263438. E pasts: zarins.bertram@mgh.harvard.edu
<http://www.mgh.harvard.edu/ortho/BertramZarins.htm>
USA

Zariņš Kristaps (medicīna), dz. 02.12.1943., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. Stanford University Medical Center, 300 Pasteur Drive, H-3642 Stanford, CA 94305-5642. Tel.: (1-415)7257830. Fakss: (1-415)7233600. E pasts: zarins@stanford.edu
http://www.stanford.edu/group/vsrl/html/christopher_k_zarins_md.html
USA

Ziedonis Arvīds (filozofija), dz. 08.03.1931., ievēlēts 10.11.1995. HSN. 1294 Paradise Falls, Cresco, PA 18326-9144. Tel.: (1-570)6296349. Fakss: (1-570)6296181. E pasts: ziedonis@uplink.net
USA

Zinkevičs Zigm (Zigmas Zinkevičius) (valodniecība), dz. 04.01.1925., ievēlēts 10.11.1995. HSN. Justinišku 41-24, Vilnius 2056. Tel.: (370-2)1410877. E pasts: lki@ktl.mii.lt
Lithuania

Žuka Regīna (ķīmija), dz. 06.12.1936., ievēlēta 23.11.2000. ĶBMZN. Department of Chemistry, Bar Han University. Ramat Gan 52900. Tel.: (972-3)5317783. Fakss: (972-3)5351250. E pasts: zhuk@mail.biu.ac.il
<http://www.lza.lv/scientists/Zhuk.htm>
Israel

KORESPONDĒTĀJLOCEKĻI

- Ābele Māris** (astronomija), dz.27.04.1937., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7223617. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/abelem.htm
- Andersons Bruno** (materiālzinātnes), dz. 22.07.1951., ievēlēts 29.11. 2001. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7552554. Fakss: 7550635. E pasts: brunoan@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/andersonsb.htm
- Andrušaitis Gunārs** (bioloģija), dz. 16.02.1930., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945500, 9192261. Fakss: 7944986. E pasts: office@email.lubi.edu.lv*
- Apine Ilga** (vēsture), dz. 13.03.1928., ievēlēta 16.03.1978. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7225542, 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*
- Balklavs-Grīnhofs Arturs** (astronomija), dz. 02.01.1933., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034581. Fakss: 7034582. E pasts: balklavs@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/balklavs.htm
- Baumane Viktorija** (bioloģija), dz. 25.01.1919., ievēlēta 17.06.1971. ĶBMZN. *Kuldīgas ielā 23a–2, Rīga, LV 1007. Tel.: 7610118.*
- Bervalds Edgars** (astronomija), dz. 13.09.1936., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Ventspils Starptautiskais radioastronomijas centrs, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7228321. Fakss: 7821153. E pasts: berv@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bervalds.htm
- Bērsone Imants** (fizika), dz. 11.12.1935., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7229747. Fakss: 7033750. E pasts: bersons@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/bersonsi.htm
- Bērziņš Edvīns** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 03.08.1934., ievēlēts 21.11.1997. LZA Senāta loceklis: 01.03.2001.— ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 80699, 9231425. Fakss: 30 05685. E pasts: edvins@cs.ltu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/berzinsed.htm
- Bērziņš Jānis Guntis** (fizika), dz. 19.01.1936., ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945840. Fakss: 7901212. E pasts: jberzins@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/berzinsja.htm
- Birģele Edīte** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.08.1937., ievēlēta 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, K.Helmaņa ielā 8, Jelgava, LV 3004. Tel.: 30 27664. Fakss: 30 27344. E pasts: ebirģele@cs.ltu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/Birģele.htm

Bīrons Anatolijs (vēsture), dz. 30.11.1929., ievēlēts 30.12.1975. HSZN. *Maskavas ielā 266/1–58, Rīga, LV 1063. Tel.: 7261236.*

Bušmane Brigita (valodniecība), dz. 04.09.1939., ievēlēta 23.11.2000. HSZN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7226345. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/busmane.htm

Cālītis Andrejs (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.03.1933., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Rožu ielā 2b, Sigulda, LV 2150. Tel.: 7972692.*

Dehtjars Jurijs (fizika), dz. 19.06.1947, ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658. Tel./fakss: 7089383. E pasts: dekhtyar@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/dekhtyar.htm

Druvieta Ina (valodniecība), dz. 29.05.1958., ievēlēta 26.11.1999. HSZN. *LR Saeima, Jēkaba ielā 16, Rīga, LV 1811. Tel.: 7087223. Fakss: 7087225. E pasts: ina.druvieta@saeima.lv*
http://www.lza.lv/scientists/druvieta.htm

Eberhards Guntis (ģeogrāfija), dz. 08.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7336373. Fakss: 7332704. E pasts: zeme@lanet.lv*

Eglīte Pārsla (demogrāfija), dz. 22.12.1934., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227474. Fakss: 7820608. E pasts: spiceina@lza.lv*

Ērenpreisa Jekaterina (bioloģija), dz. 13.02.1945., ievēlēta 26.11.1999. ĶBMZN. *LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7808220. Fakss: 7442407. E pasts: katrina@biomed.lu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/erenpr.htm

Feldmanis Inesis (vēsture), dz. 01.08. 1949., ievēlēts 29. 11. 2001. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv.32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7283734. Fakss: 7820113. E pasts: feldman@lanet.lv*
http://www.lza.lv/sientists/feldmanisi.htm

Ferbers Ruvins (fizika), dz. 13.12.1946., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7033754. Fakss: 7033751. E pasts: ferber@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ferber.htm

Ferdats Andris (medicīna), dz. 11.06.1941., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *AIDS profilakses centrs, Klijānu ielā 7, Rīga, LV 1012. Tel.:7378278. Fakss: 7339954. E pasts: nac_aids@latnet.lv*

Fjodorovs Fjodors (literatūrzinātne), dz. 28.09.1939., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Daugavpils Pedagoģiskā universitāte, Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400. Tel.: 54 24238. Fakss: 54 22890. E pasts: rusal@dau.lv*
http://www.lza.lv/scientists/fjodorov.htm

- Gardovskis Jānis** (medicīna), dz. 11.05.1955., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007. Tel./fakss: 7069545. E pasts: gardovskis@dr.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/gardovskis.htm>
- Grabis Jānis** (materiālzinātnes), dz. 18.08.1943., ievēlēts 23.11. 2000. ĶBMZN. *RTU Neorganiskās ķīmijas institūts, Miera ielā 34, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944711. Fakss: 7901257. E pasts: grabis@nki.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/grabisj.htm>
- Gromovs Valerijs** (ķīmija), dz. 07.11.1923., ievēlēts 17.06.1982. ĶBMZN. *K.Valdemāra ielā 27/29–38, Rīga, LV 1010. Tel.: 7228089.*
- Grundspenķis Jānis** (informātika), dz.19.06.1942., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1, korp. 4, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089571, 7089512. Fakss: 7089593. E pasts: jgrun@itl.rtu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/grundspenkis.htm>
- Guļāns Pēteris** (ekonomika), dz. 08.09.1920., ievēlēts 26.12.1968. HSN. *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222830, 7225715. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv*
- Janovs Jānis** (ekonomika), dz. 30.08.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *Latvijas Hipotēku banka, Doma laukumā 4, Rīga, LV 1977. Tel.: 7774172. Fakss: 7820143. E pasts: banka@hipo.lv*
- Joļins Jevgeņijs** (fizika), dz. 04.09.1937., ievēlēts 26.11.1993; 27.11.1998. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7558647. Fakss: 7550839. E pasts: iolin@edi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/iolin.htm>
- Kabaškins Igors** (informātika), dz. 06.08.1954., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Transporta un sakaru institūts, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7100595, 7100594. Fakss: 7100535. E pasts: kiv@tsi.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kabashkin.htm>
- Kalnačs Benedikts** (literatūrzinātne), dz. 25.02.1965., ievēlēts 29.11.2001. HSN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212872, 9610407. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalnacsb.htm>
- Kalniņš Audris** (informātika), dz. 14.08.1942, ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7211014. Fakss: 7820153. E pasts: audris@mii.lu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/kalninsau.htm>
- Kārklīņš Aldis** (lauksaimniecības zinātnes), dz. 06.02.1951., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 05634. Fakss: 30 27238. E pasts: karklins@latnet.lv; karklins@cs.llu.lv*
<http://www.lza.lv/scientists/karklinsa.htm>

Karlivāns Vladimirs (ķīmija), dz. 04.05.1928., ievēlēts 17.06.1982. ĶBMZN. *Stabu ielā 16-4, Rīga, LV 1001. Tel.: 7270434.*

Karnīte Raita (ekonomika), dz. 16.10.1949., ievēlēta 21.11.1997. HSN. LZA Senāta locekle: 01.03. 2001.— *LZA Ekonomikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv http://www.lza.lv/scientists/karnite.htm*

Kirtovskis Imants (ekonomika), dz. 24.01.1930., ievēlēts 12.02.1987. HSN. *Citadeles ielā 5-10, Rīga, LV 1010. Tel.: 7320892.*

Kļīve Visvaldis Varnesis (teoloģija), dz. 23.09.1931., ievēlēts 26.11.1993. HSN. *Torņakalna ielā 15-1, Rīga, LV 1004. Tel.: 7612417.*

Koķe Tatjana (pedagoģija), dz. 09.03.1955., ievēlēta 23.11.2000. HSN. *Latvijas Universitāte, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1010. Tel./fakss: 7034896. E pasts: tatjana@lanet.lv http://www.lza.lv/scientists/koket.htm*

Krauklis Ādolfs (ģeogrāfija), dz. 25.03.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7336373. Fakss: 7332704. E pasts: krauklis@lanet.lv http://www.lza.lv/scientists/krauklisa.htm*

Krēsliņš Andris (enerģētika), dz. 25.03.1938., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, a/k 526, Rīga, LV 1010. Tel.: 9284950. Fakss: 7615191. E pasts: kreslins@bf.rtu.lv http://www.lza.lv/scientists/kreslinsa.htm*

Kristapsons Jānis (zinātniecība (informātika)), dz. 23.06.1939., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7223567. Fakss: 7821153. E pasts: jtk@lza.lv http://www.lza.lv/scientists/kristapsons.htm*

Krūmiņš Juris (demogrāfija), dz. 17.11.1947., ievēlēts 26.11.1999. HSN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034333. Fakss: 7034422. E pasts: krumins@lanet.lv http://www.lza.lv/scientists/kruminsj.htm*

Kupče Ēriks (ķīmija), dz. 11.10.1955., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Pašreizējā adrese: Varian LTD, NMR Instruments, 28 Manor Road, Walton-on-Thames, Surrey KT12 2QF, England. Tel.: (44) 1932 898 000. Fakss: (44) 1865 203 878. E pasts: eriks.kupce@varianinc.com*

Laķis Pēteris (filozofija), dz. 01.11.1952., ievēlēts 27.11.1998. HSN. *Latvijas Kultūras akadēmija, Ludzas ielā 24, Rīga, LV 1003. Tel.: 7140175. Fakss: 7141012. E pasts: admin@lka.edu.lv http://www.lza.lv/scientists/lakisp.htm*

Laumane Benita (valodniecība), dz. 03.06.1937., ievēlēta 10.11.1995. HSN. *Liepājas Pedagoģijas akadēmija, Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3400. Tel.: 34 25204. Fakss: 34 24223. E pasts: balti@lieppa.lv*

Liepa Imants (bioloģija), dz. 12.02.1937., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Akadēmijas ielā 11, Jelgava, LV 3001. Tel.: 30 26322. Fakss: 30 21619. E pasts: mfdek@cs.ltu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/liepai.htm

Loze Ilze Biruta (arheoloģija), dz. 03.03.1936., ievēlēta 21.11.1997. HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*

Maksimovs Roberts (mehānika), dz. 02.07.1938., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543122. Fakss: 7820467. E pasts: maksimov@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/maksimov.htm

Melluma Aija (ekoloģija), dz. 13.10.1935., ievēlēta 06.12.1990. ĶBMZN. *Dārza ielā 50-4, Rīga, LV 1083. Tel.: 7451514.*

Miltiņš Alfrēds (medicīna), dz. 06.01.1939., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7621425, 7366306. Fakss: 7366306. E pasts: lumed@lanet.lv*

Muceniece Ruta (medicīna), dz. 24.03.1950., ievēlēta 29.11. 2001. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7366306. Fakss: 7366306. E pasts: rutam@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/muceniecer.htm

Nītiņa Daina (valodniecība), dz. 05.04.1942., ievēlēta 06.12.1990.; 21.11.1997. HSN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Meža ielā 1, korp. 1, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089556. Fakss: 7089539. E pasts: daina.nitina@rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/nitina.htm

Ose Ieva (arheoloģija), dz. 08.06.1961., ievēlēta 27.11.1998. HSN. *LU Latvijas vēstures institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/osei.htm

Ozols Andris (fizika), dz.06.12.1944., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Āzenes ielā 14/24, Rīga, LV 1048. Tel.: 7089456; 7187816. Fakss: 7615765; 7132778. E pasts: aozols@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ozolsa.htm

Pilmane Māra (medicīna), dz. 22.05.1962., ievēlēta 21.11.1997. ĶBMZN. *RSU Anatomijas un antropoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 9, Rīga, LV 1010. Tel.: 7326526. Fakss: 7828155. E pasts: pilmane@com.latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/pilmane.htm

Pirogova Vladimirs (informātika), dz. 01.12.1932., ievēlēts 26.12.1968. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, FTZN, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7223633. Fakss: 7821153. E pasts: fizteh@lza.lv.*

Plotnieks Andris (tiekību zinātnes), dz. 19.06.1938., ievēlēts 06.12.1990. HSN. *"Starduko", Zemitāna laukumā 11, Rīga, LV 1006. Tel.: 7542321. Fakss: 7542048. E pasts: starduko@starduko.com*

Raitums Uldis (matemātika), dz. 06.07.1940., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459. Tel.: 7211421. Fakss: 7820153. E pasts: uldis.raitums@mii.lv.lv*
http://www.lza.lv/scientists/raitums.htm

Rapoports Aleksandrs (bioloģija), dz. 13.10.1946., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586. Tel.: 7034891. Fakss: 7034885. E pasts: rapoport@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rapoport.htm

Reinfelds Andrejs (matemātika), dz. 02.06.1942., ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LZA un LU Matemātikas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7033718. Fakss: 7227520. E pasts: reinf@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/reinfelds.htm

Ribickis Leonīds (enerģētika), dz. 16.06.1944., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Kaļķu ielā 1, Rīga, LV1658. Tel.: 7089400; 7089415. Fakss: 7820094. E pasts: ribickis@adm.rtu.lv*
http://www.lza.lv/scientists/Ribickis.htm

Rudzītis Jānis (mehānika), dz. 18.10.1938., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 7089701, 7089713. Fakss: 7089752. E pasts: arai@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/rudzitisj.htm

Salenieks Narimants (mehānika), dz. 13.02.1938., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1006. Tel.: 7089707. Fakss: 7089748. E pasts: lsq@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/salenieks.htm

Skaģers Andrejs (medicīna), dz. 03.08.1940., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Dzirciema ielā 20, Rīga, LV 1007. Tel./fakss: 7455523. E pasts: askagers@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/Skagers.htm

Skuja Linards (fizika), dz. 08.02.1952., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063. Tel.: 7260756. Fakss: 7132778. E pasts: skuja@latnet.lv*

Spārītis Ojārs (mākslas zinātnes), dz. 28.11. 1955., ievēlēts 26.11.1999. HSN. *Melngalvju nama komplekss, Rātslaukumā 7, Rīga, LV 1050. Tel.: 7044300. Fakss: 7044312. E pasts: melngalv@rcc.lv*
http://www.lza.lv/scientists/sparitis.htm

Stranga Aivars (vēsture), dz. 15.06.1954., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, LV 1050. Tel.: 7281265. Fakss: 7284488. E pasts: stranga@lanet.lv*

Šipkova Pēteris (enerģētika), dz. 16.06.1944., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7553537. Fakss: 7553537; 7013266. E pasts: shipkovs@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/shipkovs.htm

Špoģis Kazimirs (ekonomika), dz. 28.03.1927., ievēlēts 17.06.1982. HSZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Svētes ielā 18, Jelgava, LV 3000. Tel.: 30 23773. Fakss: 30 26980. E pasts: uzn@llu.lv*

Šteinbuka Inna (ekonomika), dz. 08.10.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Brīvības ielā 55, Rīga, LV 1010. Tel.: 7097201. Fakss: 7097277. E pasts: inna.steinbuka@sprk.gov.lv*
http://www.lza.lv/scientists/steinbuka.htm

Šuvajevs Igors (filozofija), dz. 07.04.1963., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229139. Fakss: 7210806. E pasts: isuvajevs@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/suvajevsi.htm

Tabuns Aivars (socioloģija), dz. 22.03. 1953., ievēlēts 29. 11. 2001. HSZN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940 Tel.: 7227110, 7089852. Fakss: 7210806, 7089852. E pasts: atabuns@lza.lv*
http://www.lza.lv/sientists/tabuns.htm

Tabūns Bronislavs (literatūrzinātne), dz. 19.12.1928., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Buļļu ielā 31a–7, Rīga, LV 1055. Tel.: 7461107.*

Tisenkopfs Tālis (socioloģija), dz. 28.07.1957., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Universitāte, Lomonosova ielā 1, Rīga, LV 1019. Tel.: 7089860. Fakss: 7089852. E pasts: tt@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/tisenkopfs.htm

Treimanis Arnis (ķīmija), dz. 19.02.1940., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006. Tel.: 7551559, 9258122. Fakss: 7550635. E pasts: treiman@edi.lv*
http://www.lza.lv/scientists/treimanis.htm

Valdmanis Jānis (valodniecība), dz. 21.04.1948., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*

Varslavāns Alberts (vēsture), dz. 27.07.1929., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7283734. Fakss: 7284488.*

Vasks Andrejs (arheoloģija), dz. 13.06.1947., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte, Brīvības bulv. 32, Rīga, LV 1050. Tel.: 7280874, 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: vasks@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/vaska.htm

Vedins Ivans (filozofija), dz.12.05.1946., ievēlēts 21.11.1997. HSN. *Latvijas Policijas akadēmija, Ezermalas ielā 8, Rīga, LV 1014. Tel.: 7559406. Fakss: 7551070. E pasts: deisa@polak.edu.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/vedinsi.htm>

Veinbergs Grigorijs (ķīmija), dz. 17.07.1941., ievēlēts 23.11. 2000. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7555946. Fakss: 7550338. E pasts: veinberg@osi.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/veinberg.htm>

Videnieks Pēteris (informātika), dz. 05.01.1940., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *Lielvārdes ielā 8^a, Rīga, LV 1006. Tel.: 9203933. Fakss: 7082228. E pasts: peteris.videnieks@telia.lv*

Vikmanis Uldis (medicīna), dz. 13.11.1943., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7366306, 9233538. Fakss: 7366306. E pasts: lumedii@lanet.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/vikmanisu.htm>

Vība Jānis (mehānika), dz. 23.12.1937., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte, Ezermalas ielā 6, Rīga, LV 1014. Tel.: 7089332; 7089473. Fakss: 7089752. E pasts: janis.viba@rtu.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/vibaj.htm>

Vīksne Jānis (bioloģija), dz. 18.09.1936., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945437, 7945393. Fakss: 7944986. E pasts: ornlab@latnet.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/ViksneJ.htm>

Zālītis Pēteris (mežzinātnes), dz. 13.06.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Mežzinātnes institūts "Silava", Rīgas ielā 111, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7942895. Fakss: 7949718. E pasts: zalitis@silava.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/zalitisp.htm>

Zariņš Vilnis (filozofija), dz. 24.05.1930., ievēlēts 09.01.1992. HSN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940. Tel.: 7229208, 7229139. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/zarinsv.htm>

Zelčs Vitālijs (ģeoloģija), dz. 03.07.1952., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7332566. Fakss: 7332704. E pasts: vzelcs@lanet.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/zelchs.htm>

Zemītis Aivars (matemātika), dz. 25.05.1954., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Ventspils augstskola, Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600. Tel./fakss: 36 28303. E pasts: zemitis@venta.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/zemitisa.htm>

Zenkevičs Henriks (bioloģija), dz. 04.07.1937., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts, Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7945434, 9236127. Fakss: 7944986. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv*

<http://www.lza.lv/scientists/zenkevics.htm>

Zicmanis Andris (ķīmija), dz. 21.04.1941., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, K.Valdemāra ielā 48, Rīga, LV 1013. Tel.:7377436; 7372573. Fakss: 7820113. E pasts: zicmanis@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/zicmanis.htm

Zīverts Ansis (ģeoloģija un ūdenssaimniecība), dz. 19.02.1936., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Akadēmijas ielā 19, Jelgava, LV 3001. Tel.: 7563871, 30 27294. Fakss: 30 22180. E pasts: ziverts@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/ziverts.htm

Žileviča Aija (medicīna), dz. 14.05.1940., ievēlēta 25.11.1994. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte, Šarlotes ielā 1a, Rīga, LV 1001. Tel.: 7366306, 9481607. Fakss: 7366306. E pasts: lumbi@lanet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/zilevica.htm

PĀRMAIŅAS LZA LOCEKĻU SASTĀVĀ

2002. GADA 29. NOVEMBRA PILNSAPULCĒ JAUNIEVĒLĒTIE
AKADĒMIJAS GODA LOCEKĻI

Roalds DOBROVENSKIS, Anna JURKĀNE, Jānis Andris OSIS,
Juris RUBENIS

LZA LOCEKĻU SKAITS

	01.01.90	01.01.93	01.01.95	01.01.2000	01.01.2001	01.03.2003
Īstenie locekļi	27	68	74	91 (67)	95 (70)	96 (65)
Goda locekļi	1	40	47	55	50	52
Ārzemju locekļi	—	57	65	88 (45)	92 (48)	90
Korespondētājlocekli	36	46	55	84	90	93 (77)
K o p ā	64	211	241	318	327	331

Piezīme. Iekavās dots to LZA īsteno un korespondētājlocekļu skaits, kuru vecums nepārsniedz 70 gadu.

IN MEMORIAM

Tūrs HEIJERDĀLS (Norvēģija)

Pasaulslavens ceļotājs, arheologs, etnogrāfs, vēsturnieks, dabas pētnieks. Veicinājis saprašanos un sadarbību starp cilvēkiem visā pasaulē.

Dzimis 06.10.1914. Miris 18.04.2002.

LZA goda doktors kopš 22.09.1998.

Jakovs PANOVKO (Vācija)

Inženierzinātnieks. Mehānikas zinātniskās skolas aizsācējs Latvijā.

Dzimis 01.03.1913. Miris 30.04.2002.

LZA kor.loc.: 22.05.1958–09.04.1992. LZA ārzemju loceklis kopš 09.04.1992.

Edgars DUNSDORFS (Austrālija)

Vēsturnieks un tautsaimnieks, pētījis dažādus tematus un laikmetus (12.– 21.gs.), 59 grāmatu autors. Viņa grāmatas audzinājušas latviešu paaudzes trimdā un turpina to darīt neatkarību atguvušajā Latvijā.

Dzimis 20.11.1904. Miris 24.03.2002.

LZA goda loceklis kopš 05.07.1990.

Jānis LABSVĪRS (ASV)

Tautsaimnieks, publicists, sabiedriskais darbinieks, Baltijas valstu sovetizācijas un Latvijas lauksaimniecības kolektivizācijas (1944–1956) vēstures pētitājs.

Dzimis 13.03.1907. Miris 27.06.2002.

LZA goda doktors kopš 19.09.1994.

Benjamiņš TREIJS

Ekonomists, matemātisko metožu izmantošanas ieviesējs ekonomikā un tautsaimniecības plānošanā.

Dzimis 15.08.1914. Miris 19.12.2002.

LZA goda loceklis kopš 05.07.1990.

Jurijs URŽUMCEVS (Krievija)

Inženierzinātnieks, mehāniķis, radījis jaunas paātrinātas ilglaicīgo īpašību prognozēšanas metodes kompozītmateriāliem. LZA Polimēru mehānikas institūta direktora vietnieks (1963–1979), Krievijas Zinātņu akadēmijas Sibīrijas nodaļas Jakutijas zinātniskā centra priekšsēdētājs (1997–2002), Krievijas ZA korespondētājloceklis, Jakutijas (Sahas) Republikas ZA īstenais loceklis.

Dzimis 29.04.1929. Miris 30.12.2002.

LZA kor.loc.: 06.07.1973–27.11.1998. LZA ārzemju loceklis kopš 27.11.1998.

Pēteris LEJIŅŠ (ASV)

Jurists, publicists, sabiedriskais darbinieks, starptautiski pazīstams kriminologs. Pasaules brīvo latviešu apvienības dibinātājs un ilggadējs valdes priekšsēdētājs.

Dzimis 20.01.1909. Miris 31.12.2002.

LZA goda loceklis kopš 06.12.1990.

Alberts SKUDRA

Inženierzinātnieks, veicis pētījumus kompozītu un kompozīto konstrukciju struktūrālajā mehānikā, radījis teoriju par kompozītmateriālu strukturālo stiprību īslaicīga un ilglaicīga noslogojuma gadījumos.

Dzimis 12.07.1925. Miris 06.01.2003.

LZA kor.loc.: 06.12.1990.–09.04.1992. LZA īstenais loceklis kopš 09.04.1992.

Jurijs BANKOVSKIS

Ķīmiķis, izcils zinātnieks neorganiskās un analītiskās ķīmijas jomā. Metālu un organisko vielu veidoto koordinācijas savienojumu ķīmijas speciālists, izstrādājis jaunus, praksē plaši izmantotus organiski analītiskus reaģentus uz 8-merkaptohinolīna atvasinājumu bāzes.

Dzimis 22.12.1927. Miris 28.01.2003.

LZA kor.loc.: 06.07.1973.–17.06.1982. LZA īstenais loceklis kopš 17.06.1982.

Ernests FOLDĀTS (Venecuēla).

Biologs. Izcils Venecuēlas orhideju pētnieks, atklājis un aprakstījis 70 zinātnei jaunas orhideju sugas. Sadarbojies ar Latvijas Universitātes bioloģiem, nolasot vairākus lekciju kursus, konsultējis Latvijas botānisko dārzu speciālistus.

Dzimis 15.05.1925. Miris 15.01.2003.

LZA ārzemju loceklis kopš 25.11.1994.

Arnolds KRAUKLIS

Psihofiziologs, neirofizioloģijas skolas pamatlicējs Latvijā. Izstrādājis augstākās nervu un psihiskās darbības pašregulācijas teoriju.

Dzimis 17.02.1920. Miris 11.02.2003.

LZA korespondētājloceklis kopš 17.06.1971.

Ādolfs SPRŪDŽS (ASV)

Jurists, publicists. Daudz rakstījis par starptautiskiem līgumiem un informācijas problēmām, atzīts juridisko zinātņu bibliotēku veidošanas lietpratējs.

Dzimis 19.09.1922. Miris 12.02.2003.

LZA goda doktors kopš 09.01.2001.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA DOKTORI

Alberts Pēteris (medicīna), dz. 08.12.1953., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Pharmacia & Upjohn UF5-1, SE-75182, Uppsala, Sweden. Tel.: (46-18)164278. Fakss: (46-18)166459. E pasts: Peteris.Alberts@eu.pnu.com*
Sweden

Alksnis Andrejs (astronomija), dz.15.07.1928., grāds piešķirts 25.05.1999. FTZN. *LU Astronomijas institūts, Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586. Tel.: 7932088. Fakss: 7034582. E pasts: aalksnis@latmet.lv*
Latvija

Anderss Edvards (Edward Anders) (ķīmija), dz. 21.06.1926., grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *525 Almer Rd., Apt. 105. Burlingame, CA 94010-3945, USA. Tel./fakss: (1-650) 3436910 E pasts: eanders1@concentric.net*
USA

Apals Jānis (vēsture), dz. 17.09.1930., grāds piešķirts 09.10.1997. HSNZ. *Raunas ielā 43-21, Rīga, LV 1084. Tel.: 7565898. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv*
Latvija

Apīnis Aleksejs (literatūrzinātne), dz. 25.03.1926., grāds piešķirts 05.11.1992. HSNZ. *Ozolciema ielā 32/3-6, Rīga, LV 1058.*
Latvija

Apsītis Romāns (tiesību zinātnes), dz. 13.02. 1939., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSNZ. *LR Satversmes tiesa, J. Alunāna ielā 1. Rīga, LV 1010. Tel.: 7210274; 7228505.*
Latvija

Arons Kārlis (medicīna), dz. 25.08.1933., grāds piešķirts 30.01.1998. ĶBMZN. *Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs, Antonijas ielā 1, Rīga, LV 1360. Tel.: 7222914. Fakss: 7211323. E pasts: museum2@apollo.lv*
Latvija

Bērsons Ilgonis (literatūrzinātne), dz. 11.06.1931., grāds piešķirts 11.03.2003. HSNZ. *Dzelzavas ielā 23-108, Rīga, LV 1084. Tel.: 7592790.*

Bertholds Marsels (medicīna), dz. 10.07.1922., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN. *Via al Castello 12, Porza (Lugano), CH 6948. Tel.: (41-91)9426172. Fakss: (41-91)9426957.*
Switzerland

Bērziņš Tāivaldis (ķīmija), dz. 19.06.1924., grāds piešķirts 21.12.1993. ĶBMZN. *925 Sunstone Lane, Kennett Square, PA 19348. Tel.: (1-215)4440403.*
USA

Bramberga Velta (medicīna), dz. 28.11.1921., grāds piešķirts 12.04.1990. ĶBMZN. *Gregora ielā 8-20, Rīga, LV 1083. Tel.: 7612038.*
Latvija

Bušmanis Pēteris (lauksaimniecība), dz. 18.12.1941., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 3022584. Fakss: 3027238. E pasts: peterbus@cs.ltu.lv*

Cakuls Jānis (vēsture), dz. 04.07.1926., grāds piešķirts 02.10. 2002. HSN. *Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrīja, Mazā Pils ielā 2a. Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227266. Latvija*

Caps Valters (Zapp Walter) (inženierzinātnes), dz.04.09.1905., grāds piešķirts 24.04.2001. FTZN. *Müngassess 4051, Basel. Tel.: (41-61)2698030. Fakss: (41-61)2698031. E pasts: medical@hwsbasel.ch*
http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/CapsV.asp
Switzerland

Dāle Voldemārs (inženierzinātnes — enerģētika), dz. 10.10.1922., grāds piešķirts 15.03.1994. FTZN. *LZA Fizikālās enerģētikas institūts, Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006. Tel.: 7552011. Fakss: 7550839. E pasts: fei@edi.lv*
Latvija

Dambīte Guna (medicīna), dz. 16.06.1922., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *K. Valdemāra ielā 37-20, Rīga, LV 1010. Tel.: 7221880.*

Deksnis Eduards Bruno (fizika), dz.15.10.1947., grāds piešķirts 21.10.1997. FTZN. *European Commission, Enlargement Directorate Generale, CHAR 06-32. Rue de la Loi/Weistraat, 170, B-1040 Bruxelles. Tel.: (32-2)2967202. Fakss: (32-2)2998503. E pasts: Eduards.Deksnis@cec.eu.int*
Belgium

Dēliš Emīls (politoloģija), dz. 15.05.1921., grāds piešķirts 10.02.2000. HSN. *38 Longstaff Street East Ivanhoe, Victoria 3079. P.O. Box 23 Kew. Vic. 3101. Tel.: (61-03)94996920. Fakss: (61-03)94997008.*
Australia

Dēmutis Edvīns (mehānika), dz. 25.05.1927., grāds piešķirts 21.03.1995. FTZN. *4931 Silver Arrow Drive, Dayton, OH 45424-4811. Tel.: (1-937)2360495 (mājās), (1-937)2556104 (darbā). Fakss: (1-937)6564999. E pasts: edemuts@worldnet.att.net*
USA

Eiduss Jāzeps (ķīmija), dz. 03.07.1916., grāds piešķirts 12.04.1990. ĶBMZN. *Mastu ielā 6-16, Rīga, LV 1045. Tel.: 7322089. Fakss: 7227885. E pasts: eidus@latnet.lv*
http://www.lza.lv/scientists/eiduss.htm
Latvija

Eņiņš Guntis (ģeogrāfija), dz. 18.06.1933., grāds piešķirts 15.02.2000. ĶBMZN. *ASF "Dabas retumu krātuve", Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel: 7226944, 9424396. Fakss: 7226944. E pasts: drk@lza.lv*
Latvija

Feldhūns Ābrams (valodniecība), dz. 26.10.1915., grāds piešķirts 23.11.1993. HSN. *Dž. Dudajeva gatvē 12-38, Rīga, LV 1084. Tel.: 7570660.*
Latvija

Freiberger Imants (informātika), dz. 12.03.1934., grāds piešķirts 27.06.1991. FTZN. *Z. Meierovica prospektā 31, Jūrmala, LV 2015. Tel.: 7761162. Fakss: 7761690. E pasts: imants@president.lv, if@lanet.lv*
Latvija

Freimanis Astrīds (ģeoloģija), dz. 21.11.1935., grāds piešķirts 06.02.1996. ĶBMZN. *Višķu ielā 9–96, Rīga, LV 1065. Tel.: 7267344.*
Latvija

Gaigulis Jānis (ekonomika), dz. 09.02.1920., grāds piešķirts 05.11.1992. HSN. *4-B Cardinal St., Manchester, NJ 08759-5304. Tel.: (1-732)3238265. Fakss: (1-732)3238266.. E pasts: gaigulis@monmouth.com*
USA

Gaudiņš Ernests (medicīna), dz. 29.06.1922., grāds piešķirts 11.06.2002. ĶBMZN. *Elizabetes ielā 89–10, Rīga, LV 1050. Tel.: 7222836.*
Latvija

Holemanis Andrejs (arhitektūra), dz. 18.07.1920., grāds piešķirts 22.06.1999. HSN. *Rīgas domes Pilsētas arhitektūras pārvalde, Amatu ielā 4, Rīga, LV 1050. Tel.: 7012839.*
Latvija

Jākobsons Jūlijs (bioloģija), dz. 30.10.1925., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *LU A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts, Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067. Tel.: 7426360. Fakss: 7428036. E pasts: vaira@latnet.lv*
Latvija

Jansons Gunārs (arhitektūra), dz. 04.04.1928., grāds piešķirts 25.09.2001. HSN. *Ernestīnes ielā 14–14, Rīga, LV 1046.*
Latvija

Jirgensons Arnolds (ķīmija), dz. 02.12.1906., grāds piešķirts 11.06.2002. ĶBMZN. *Ed. Tisē ielā 67–64, Liepāja, LV 3400. Tel.: 3437129.*
Latvija

Joffe Benjamiņš (fizika), dz.23.02.1931., grāds piešķirts 06.09.2000. FTZN. *10004 Lanewood Ct., Fort Wayne, Indiana 46804-4378. Tel.: (1-219)4326477. Fakss: (1-219) 4516033. E pasts: b.joffe@worldnet.att.net*
http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/JoffeB.asp
USA

Kagaina Elga (valodniecība), dz. 30. 03. 1930., grāds piešķirts 27.11. 2001. HSN. *LU Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel.: 7227854. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
http://www.lza.lv/scientists/kagaina.htm
Latvija

Kaugars Ģirts (ķīmija), dz. 15.01.1938., grāds piešķirts 15.03.1994. ĶBMZN. *5209 Douglas Avenue, Kalamazoo, MI 49004-3027. Tel.: (1-616)3813798. E pasts: glkas@aol.com*
USA

Kobajasi Jukio (farmācija), dz. 26.06.1931., grāds piešķirts 21.05.1992. ҠBMZN. *Taiho Pharmaceutical Co., Ltd, 1-27 Kandanishiki-cho, Chiyoda-ku, Tokyo 101. Tel.: (81-3)32944523. Fakss: (81-3)32334318.*
Japan

Kučers Alvis (medicīna), dz. 04.10.1933., grāds piešķirts 24.10.1995. ҠBMZN. *5 Westminster Avenue, Bulleen, Vic. 3105. Tel./fakss: (61-3)98521484.*
Australia

Kūlens Žaks (Jacques Koolen) (medicīna), dz. 02.02.1950., grāds piešķirts 18.04.2000. ҠBMZN. *Dommelseweg 3, 5581 VA Waalre. Tel.: (31-40)2230430.*
Netherlands

Lācis Romans (medicīna), dz. 01.01.1922., grāds piešķirts 11.06.2002. ҠBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel./fakss: 7069546. E pasts: valentina@stradini.lv*
Latvija

Lagzdīņš Aivars (inženierzinātnes — mehānika), dz. 20.06.1937., grāds piešķirts 15.03.1994. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006. Tel.: 7543307. Fakss: 7820467. E pasts: teters@edi.lv.*
Latvija

Lazda Paulis (vēsture), dz. 04.05.1938., grāds piešķirts 22.09.1998. HSN. *Department of History University of Wisconsin — Eau Claire, WI 54702-4004. Tel.: (715)8364735. Fakss: (715)8363540. E pasts: lazdapi@uwec.edu*
USA

Levits Egils (tiesību zinātnes), dz. 30.07.1955., grāds piešķirts 05.03.2002. HSN. *Eiropas Cilvēktiesību tiesa. (European Court of Human Rights Council of Europe), 67075 Strasbourg CEDEX. Tel.: (33-38)8412018. Fakss: (33-38)8412792. E pasts: egils.levits@echr.coe.int*
France

Loža Valts (bioloģija), dz. 13.09.1926., grāds piešķirts 09.01.1992. ҠBMZN. *Rēzeknes pulka ielā 17–65, Jūrmala, LV 2010. Tel.: 7754332.*
Latvija

Metloks Džeks (politoloģija), dz. 01.10.1929., grāds piešķirts 11.06.2002. HSN. *Woodrow Wilson School, Princeton University, Robertson Hall, Princeton, NJ 08544-1013. Tel.: (1-609) 2584825, (1-609)258-5349. E pasts: jmatlock@princeton.edu*
ASV

Mihna Jerži (Jerzy Michna) (enerģētika), dz. 17.11.1929, grāds piešķirts 19.10.1999. FTZN. *Wilhelmstr. 3, Leimen 69181. Tel./fakss: (49-62)2433528.*
Deutschland

Osipovs Leonīds (ķīmija), dz. 10.04.1917., grāds piešķirts 16.04.1992. ҠBMZN. *Ernestīnes ielā 43a–1, Rīga, LV 1046. Tel.: 7617131.*
Latvija

Ozoliņa Ruta (bioloģija), dz. 21.01.1930., grāds piešķirts 22.10.1996. ҠBMZN. *Dzelzavas ielā 63–7, Rīga, LV 1084. Tel.: 7572484.*
Latvija

- Polis Jānis** (ķīmija), dz. 25.06.1938., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Rēznas ielā 10/2-93, Rīga, LV 1019. Tel.: 7245162, 9161119.*
http://izgudrojumi.lza.lv/latv/izgudrotaji/PolisJ.asp
Latvija
- Puisāns Tadeušs** (vēsture), dz. 22.01.1918., grāds piešķirts 18.06.1998. HSZN. *11 Rowse Crescent Weston, M9P 3L4 Ontario. Tel.: (1-416)2435169.*
http://www.gramata21.lv/users/puisans_tadeuss/
Canada
- Raipulis Jēkabs** (bioloģija), dz. 07.03.1939., grāds piešķirts 03.10.1997. ĶBMZN. *Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskola, Imantas 7. līnija 1, Rīga, LV 1083. Tel.: 7808120.*
Latvija
- Reinke Arnolds** (medicīna), dz. 05.06.1928., grāds piešķirts 08.10.1997. ĶBMZN. *Kurpark-Sanatorium Badstr. 10, D-79410 Badenweiler.*
Deutschland
- Robiņš Jānis** (ķīmija), dz. 03.08.1925., grāds piešķirts 16.05.1995. ĶBMZN. *Catalytic Crosslink, Inc., 11 Ludolow Ave, St.Paul, MN 55108-1934. Tel.: (1-612)6461980. Fakss: (1-612)7362264.*
USA
- Rukšāns Jānis** (bioloģija), dz. 05.09.1946., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *A.k. 441, Rīga, LV 1098. "Pulkas", Rozula, Cēsu raj., LV 4150. Tel.: 94118440.*
- Ruperte Līga** (pedagoģija), dz.16.10.1932., grāds piešķirts 05.11.1992. HSZN. *2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503.*
USA
- Saltups Andris** (medicīna), dz. 15.06.1935., grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *Suite 47, Cabrini Medical Centre, 183 Wattleree Road, Malvern 3144 Victoria Australia. Tel.: (61-3) 95097840. Fakss: (61-3)95009734.*
Australia
- Siliņš Leonīds** (vēsture), dz. 12.05.1916., grāds piešķirts 02.10.1995. HSZN. *Grönviksv. 111, 2 tr., Bromma, S-16776.*
Sweden
- Staltmane Velta** (valodniecība), dz. 09.09.1926., grāds piešķirts 23.11.1993. HSZN. *Удальцова 14–17, Москва, 117415.*
Россия
- Stengrevica Melita** (valodniecība), dz.03.09.1927., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *LV Latviešu valodas institūts, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv*
Latvija
- Stradiņš Jānis** (zinātnes vēsture), dz. 10.12.1933., grāds piešķirts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524. Tel.: 7213663. Fakss: 7821153. E pasts: stradins@lza.lv*
Latvija

Strautmanis Ivars (arhitektūra), dz. 19.07.1932., grāds piešķirts 27.11.2001. HSZN.
Latvijas Arhitektu savienība, Torņa ielā 11, Rīga, LV 1050. Tel.: 7212802.
Latvija

Strīķis Voldemārs (lauksaimniecība), dz. 24.02.1936., grāds piešķirts 06.02.1996.
ĶBMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001. Tel.: 9286497. Fakss: 30 27286. E pasts: svetes@cs.llu.lv*
Latvija

Šilbajoris Prans Rimvīds (literatūrzinātne), dz. 06.01.1926., grāds piešķirts 27.06.1991.
HSZN. *4082 Ruxton Lane, Columbus, OH 43220-4046. Tel.: (1-614)2926733. Fakss: (1-614)2922682. E pasts: 72764.2454@compuserve.com*
USA

Šleiers Georgs (Juris) (literatūrzinātne), dz. 04.08.1917., grāds piešķirts 22.10.1996.
HSZN. *Apgāds "Daugava", Arhitektu ielā 1, Rīga, LV 1050. Tel./fakss: 7229032.*
Latvija

Štīfts Agnis (medicīna), dz. 13.09.1923., grāds piešķirts 13.10.1998. ĶBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002. Tel.: 7069209. Fakss: 7069955.*
Latvija

Tautavičs Ādolfs (vēsture), dz.09.12.1925., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *Prosp. Gediminas 49a–28, Vilnius, 2001.*
Lithuania

Tepfers Ralejs (inženierzinātnes), dz. 28.12.1933., grāds piešķirts 22.10.1996. FTZN.
Division for Building Technology, Chalmers University of Technology, Brödragatan 44 for SE-41274 Göteborg. Tel./fakss: (46-31)406892, mob. tel.: (46-31)707301519. E pasts: tepfers@bm.chalmers.se; Ralejs.Tepfers@swipnet.se
http://www.bm.chalmers.se/person/Rte.htm
Sweden

Tüters Kaspars (medicīna), dz. 31.10.1937., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN.
Advanced Training Institute of Brief Psychotherapy, 315 Avenue Road, Suite 9, Toronto, Ontario M4V 2H2. Tel.: (1-416)9646777. Fakss: (1-416)9280870.
Canada

Vēriņš Aldonis (bioloģija), dz. 06.01.1929., grāds piešķirts 06.11.2001. ĶBMZN. *Žurnāla "Dārzs un Drava" redakcija, Dzirnau ielā 21/3–4, Rīga, LV 1010. Tel.: 9233608, 7096658. Fakss: 7096658. E pasts: darzsundrava@delfi.lv*
Latvija

Villerušs Valdis (mākslas zinātnes), dz. 06.05.1942., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSZN.
Latvijas Mākslas akadēmija, Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867. Tel.: 7332202. Fakss: 7228963.
E pasts: lma@latnet.lv
Latvija

Zanders Ojārs Jānis (literātūrzinātne), dz. 11.03.1931., grāds piešķirts 09.01.2001. HSZN.

Pērnavas ielā 11–33, Rīga, LV 1012. Tel.: 7317109.

Latvija

Zvirgzds Andris (bioloģija), dz. 07.09.1928., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *Miera*

ielā 21–3, Salaspils, LV 2169. Tel.: 7944228.

Latvija

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MECENĀTI

Privātie ziedotāji

LZA goda locekle **Magda Štaudingera-Voita** (1902–1997) un Nobela prēmijas laureāts **Hermanis Štaudingers** (1881–1965)

Skolotāja **Erna Poča** (1920–2001) un LZA goda doktors **Konstantīns Počs** (1912–1994)

LZA ārzemju loceklis **Dītrihs Andrejs Lēbers**

Tautsaimnieks **Jānis Sadovskis** un skolotāja **Austra Sadovska** (1913–1999)

Sabiedrību un institūciju vadītāji

Vitālijs Gavrilovs

a/s “Aldaris” prezidents

LZA goda loceklis **Valdis Jākobsons**

a/s “Grindeks” padomes priekšsēdētājs

Imants Meirovics

Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” padomes priekšsēdētājs

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDAĻA

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir augstākais apbalvojums, ko akadēmija piešķir Latvijas un ārvalstu zinātniekiem par izciliem radošiem sasniegumiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir atlieta bronzā, tās aversā attēlots LZA ģerbonis ar uzrakstu “*Academia Scientiarum Latviensis*”, reversā tiek iegravēts apbalvotā vārds, uzvārds un medaļas piešķiršanas datums.

Kandidātus apbalvošanai ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu var ieteikt LZA īstenie, goda un ārzemju locekļi, LZA nodaļas, rakstiski iesniedzot motivētu ierosinājumu un īsu uzziņu par ieteicamo kandidātu. Lēmumu par apbalvošanu pieņem LZA Senāts.

Līdz šim LZA Lielo medaļu saņēmuši J. Graudonis, J. Stradiņš, E. Dunsdorfs, E. Lavendelis, E. Grēns, D. A. Lēbers, E. Lukevics, M. Štaudingera-Voita, V. Vīķe-Freiberga, E. Siliņš, D. Draviņš, J. Krastiņš, J. Upatnieks, O. Lielausis, G. Birkerts, M. Beķers, J. Hartmanis un A. Caune, T. Millers un V. Toporovs.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS

Raiņa balva par izcilu radošu veikumu zinātnē vai kultūrā

FIZIKAS UN TEHNISKAJĀS ZINĀTNĒS

Eižena Āriņa datorzinātnēs un to pielietojumos
(kopā ar a/s “Dati” un Latvijas Izglītības fondu)

Pīrsa Bola matemātikā

Frīdriha Candra mehānikā, astronomijā

Edgara Siliņa	fizikā
Alfrēda Vītola (kopā ar a/s "Latvenergo")	inženierzinātnēs un enerģētikā

ĶĪMIJAS, BIOĻĢIJAS, MEDICĪNAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS ZINĀTNĒS

Arvīda Kalniņa (kopā ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju)	mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē
Paula Lejiņa	lauksaimniecības zinātnēs
Heinricha Skujas	bioloģijas zinātnēs
Paula Stradiņa (kopā ar P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju)	medicīnas zinātnē un tās vēsturē, par ievērojamu zinātnisku veikumu praktiskajā ārstniecībā
Gustava Vanaga	ķīmijas zinātnēs

HUMANITĀRAJĀS UN SOCIĀLAJĀS ZINĀTNĒS

Kārļa Baloža	tautsaimniecībā
Friča Brīvzemnieka	folkloristikā
Teodora Celma	filozofijā
Jāņa Endzeļiņa	latviešu valodniecībā, baltoloģijā
Kārļa Mīlenbaha (kopā ar Rīgas Latviešu biedrību)	par praktisku sniegumu latviešu valodniecībā
Viļa Plūdoņa	latviešu literatūrzinātnē
Margēra Skujenieka	statistikā
Arveda Švābes	Latvijas vēsturē
Tālivalža Vilciņa	socioloģijā

Par labākajiem zinātniskajiem darbiem atsevišķās zinātņu nozarēs Latvijas Zinātņu akadēmija piešķir balvas, kuras nosauktas izcilu zinātnieku vārdā. Katru balvu izsludina reizi divos vai trijos gados.

Balvu piešķir par atsevišķiem zinātniskiem darbiem, atklājumiem, izgudrojumiem, kā arī par vienotas tematikas zinātnisku darbu kopumu. Par balvas pretendentu var izvirzīt tikai atsevišķu personu, no autoru kolektīviem — galveno autoru. Uz balvu var

pretendēt Latvijas zinātnieki un tie ārzemju zinātnieki, kuru darbu tematika saistīta ar Latviju.

LZA balvu fondu veido LZA naudas līdzekļi un atbalstītāju ziedojumi.

Katru gadu piešķir apmēram 4–6 LZA vārdbalvas. Šo balvu saraksts tiek izziņots jūnijā avīzēs “Latvijas Vēstnesis” un “Zinātnes Vēstnesis” un LZA interneta lapā (<http://www.lza.lv>). Dokumentu iesniegšanas termiņš izziņotajām balvām — 2003. gada 31. oktobris.

IZCILIE ZINĀTNIEKI, KURU VĀRDĀ NOSAUKTAS LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS BALVAS

Šo zinātnieku pilnīgākas biogrāfijas dotas LZA Gadagrāmātā 1999 (101.—110. lpp.).

Eižens Āriņš (1911–1987) — matemātiķis, viens no pirmajiem zinātniekiem, kurš 50. gados Latvijā pievērsies datortehnikai.

Eižena Āriņa balvas laureāts 2000. gadā ir R. M. Freivalds, 2002. g. — V. Detlovs.

Kārlis Balodis (1864–1931) — plaša profila tautsaimniecības speciālists, kurš savos darbos pamatojis daudzas jaunas ekonomiskas teorijas.

LZA Kārļa Baloža balvu saņēmuši N. Balabkins (1994), P. Zvidriņš (1996), O. Krastiņš (1998).

Pīrss Bols (1865–1921) — izcilākais matemātiķis, kurš dzīvojis un strādājis Latvijā.

Fricis Brīvzemnieks (1846–1907) — folklorists, literāts, viens no pirmajiem latviešu etnogrāfijas un folkloras materiālu vācējiem, sakārtotājiem un publicētājiem.

LZA Friča Brīvzemnieka balvu saņēmuši J. Rozenbergs (1996), M. Vīksna (1999).

Frīdrihs Canders (1887–1933) — inženieris izgudrotājs, viens no raķešu būves un astronautikas celmlaužiem pasaulē.

LZA Frīdriha Candra balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās F. Candra prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti E. Blūms, J. Mihailovs (1971), G. Teters (1972), J. Uržumcevs, R. Maksimovs (1976), E. Lavendelis (1978), A. Mālmeisters, V. Tamužs, G. Teters (1981), E. Jakubaitis (1985), A. Bogdanovičs (1989), E. Ščerbiņins, J. Geļfgats (1991), A. Gailītis

(1994), P. Prokofjevs, R. Rikards (1996), J. Kotomins (1998), J. Tarnopoļskis (1998), M. Ābele, A. Skudra (2000), J. Žagars, V. Poļakovs (2002).

Teodors Celms (1893–1989) — izcils latviešu filozofs.

Jānis Endzelīns (1873–1961) — izcils latviešu valodnieks.

LZA Jāņa Endzelīna balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās J. Endzelīna prēmijas labākās tradīcijas. J. Endzelīna prēmiju saņēmuši A. Laua (1970), B. Laumane (1974), L. Cepļītis (1976), A. Reķēna (1978), D. Nītiņa (1980), T. Jakubaite (1982), E. Kagaine, S. Raģe (1984), J. Rozenbergs (1986), B. Bušmane (1990), K. Karulis (1994), T. Fennels (1996), V. Rūķe-Draviņa (1998), V. Skujiņa (2001).

Ludvigs un Māris Jansoni — Ludvigs Jansons (1909–1958) un viņa dēls Māris Jansons (1936–1997) — Latvijas fiziķi un pedagogi.

LZA Ludviga un Māra Jansonu balva piešķirta H. Rjabovam (1999), A. Kuļšam (2000), O. Nikolajevai (2001), J. Alnim (2002), O. Docenko (2003).

Arvīds Kalniņš (1894–1981) — ķīmiķis un koksnes pētnieks, mežziņātnieks.

LZA Arvīda Kalniņa balvu saņēmuši P. Eriņš (2000), M. Daugavietis (2002), Ģ. Zaķis (2003).

Paulis Lejiņš (1883–1959) — izcils latviešu lauksaimniecības zinātnieks, lopkopības speciālists.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas Pauļa Lejiņa balvu saņēmuši J. Latvietis (1994), J. Neilands (1996), A. Boruks (1997), C. Šķiņķis (1998), S. Timšāns (1999), M. Skrīvele (2002), R. Baltakmens un A. Jemeljanovs (2003).

Zenta Mauriņa (1897–1978) — literatūrzinātniece, kultūrfilozofe, rakstniece.

LZA Zentas Mauriņas balvu saņēmuši Z. Šiliņa (1999), I. Zepa (2000), D. Balode (2002), D. Oļukalne (2003).

Kārlis Mīlenbahs (1853–1916) — izcils latviešu valodnieks.

LZA un Rīgas Latviešu biedrības Kārļa Mīlenbaha balvu saņēmuši J. Kušķis (1999), Dz. Hirša (2002).

Vilis Plūdonis (1874–1940) — izcils latviešu dzejnieks.

LZA Viļa Plūdoņa balvas laureāti ir V. Hausmanis (1996), J. Kursīte-Pakule (1998), B. Kalnačs (2000), I. Daukste-Silasproģe (2003).

Jānis Rainis (1865–1929) — latviešu dzejnieks, domātājs un sabiedriskais darbinieks.

LZA Raiņa balvas laureāti ir I. Ranka (1998), I. Ziedonis (2001). LZA Senāts uzskata, ka Raiņa balva sava prestiža ziņā ir nākamā pēc LZA Lielās medaļas.

Edgars Siliņš (1927–1998) — viens no Latvijas izcilākajiem fiziķiem.

LZA Edgara Siliņa balvas laureāti ir I. Muzikante (1999), A. Gailītis un P. Prokofjevs (2001), L. Skuja (2003).

Heinrichs Skuja (1892–1972), izcils latviešu biologs — floras pētnieks.

LZA Heinricha Skujas balvu saņēmēši M. Selga (1994), A. Piterāns (1996), M. Beķers (1998), A. Āboliņa (2001).

Mārgers Skujenieks (1886–1941) — zinātnieks un valstsvīrs, Ministru prezidents, ministrs, Valsts statistikas pārvaldes organizētājs un direktors (1919–1940).

Pauls Stradiņš (1896–1958) — izcils latviešu ķirurgs, onkologs un medicīnas vēsturnieks.

Paula Stradiņa balva turpina Medicīnas vēstures muzeja 1983. gadā iedibinātās Paula Stradiņa balvas tradīcijas. Kopš 1991. gada 14. novembra balvu piešķir kopīgi LZA un MVM. Medicīnas zinātnē 1992. gadā balvu saņēmēši V. Rudzīte un V. Utkins, 1994. gadā — K. J. Keggi, 1996. gadā — J. O. Ērenpreiss, 1998. gadā — K. K. Zariņš un I. Lazovskis, 2000. gadā — J. Kļaviņš, 2002. gadā — J. Volkolākovs.

1983.—1999. gadā balvu medicīnas vēsturē saņēmēši V. Kaņeps, J. Stradiņš (1983), P. Gerke, B. Petrovs (1984), V. Derums, A. Georgijevskis (1985), Ņ. Stradiņa, P. Zabrudovskis (1986), K. Arons, J. Ļisicins (1987), K. Vasiljevs, A. Viksna (1988), A. Kaikaris, V. Kalnins (1989), H. Millers-Dics, I. un J. Krūmaļi (1990), J. Āboliņš, A. Alksnis (1991), Dz. Alks (1993), A. Dirbe (1995), J. Strupulis (1997), Z. Čerfass, E. Larsens (1999), J. Salaks, V. Kalnbērzs (2001), J. Vētra (2003).

Mārtiņš Eduards Straumanis (1898–1973) un **Alfrēds Ieviņš (1897–1975)** — latviešu ķīmiķi, kristāliskā režģa parametru rentgenogrāfiskās metodes autori (1935).

LZA Mārtiņa Straumaņa—Alfrēda Ieviņa balva piešķirta M. Turkam (1999), T. Ivanovai (2000), V. Mihailovam (2001), R. M. Meri (2002), K. Zihmanei (2003).

Arveds Švābe (1888–1959) — vēsturnieks, tiesību zinātnieks, rakstnieks.

LZA Arveda Švābes balvas laureāti ir T. Zeids (1996), J. Bērziņš (1998), I. Šterns (2000), I. Šneidere (2003).

Gustavs Vanags (1891–1965) — izcils Latvijas ķīmiķis organīķis.

LZA Gustava Vanaga balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās G. Vanaga prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti A. Ārens (1971), E. Gudriniece, A. Strakovs (1972), V. Oškāja (1974), J. Freimanis (1976), O. Neilands (1978), J. Bankovskis (1980), R. Valters (1982), G. Duburs, E. Stankeviča (1984), E. Lukevics (1986), B. Puriņš (1988), M. Līdaka (1990), G. Čipēns (1992), J. Stradiņš (1994), F. Avotiņš, M. Šimanska (1996), T. Millers (1998), M. Kalniņš (2000), I. Kalviņš (2003).

Tālivaldis Vilciņš (1922–1997) — vēsturnieks un sociologs.

Tālivalža Vilciņa balvas pirmā laureāte ir B. Zepa (2002).

Alfrēds Vītols (1878–1945) — hidromehānikas speciālists.

LZA un va/s “Latvenego” Alfrēda Vītola balvu saņēmuši J. Ekmānis (1999), V. Zēbergs (2002).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS BALVAS

Sponsors

Balvas

Eiropas Zinātņu un
mākslu akadēmija

Latvijas balva (Lielā Feliksa balva) un 2 veicināšanas
balvas par ievērojamiem sasniegumiem humanitāro
zinātņu jomās

Balvas 2001. gadā piešķīra pirmo reizi. Lielo Feliksa balvu saņēma
V. Vīķe-Freiberga, veicināšanas balvas — I. Ose un I. Šuvajevs

A/s “Grindeks”

3 ikgadējas balvas ievērojamākajiem zinātniekiem par
izcilu veikumu vai mūža devumu

Balvu laureāti: 1998. g. — M. Līdaka, U. Ulmanis, S. Cimermanis;
1999. g. — E. Lukevics, O. Lielausis, K. Arājs, 2000. g. —
O. Neilands, V. Tamužs, V. Bērziņš, 2001. g. — V. Kluša,
E. Blūms, A. Caune, 2002. g. — T. Millers, J. Kristapsons,
O. Spārītis

- A/s “Aldaris” *2 ikgadējas balvas* ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu
Balvu laureāti: 1999. g. — U. Viesturs, P. Zariņš, 2000. g. — M. Beķers, B. Laumane, 2001. g. — D. Kārkliņa, M. Poiša, 2002. g. — M. Rukliša, V. Hausmanis
- Va/s “Latvenergo” *Alfrēda Vītola balva un 2 gada balvas* par izcilu veikumu vai mūža devumu enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs
Balvu laureāti: 1999. g. — Z. Krišāns, I. Staltmanis, 2002. g. — K. Briņķis, A. Grundulis
- A/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonds *Eižena Āriņa balva un 2 ikgadējas balvas* ievērojamiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu datorzinātnēs, informātikā vai par nozīmīgu informācijas izstrādes sistēmu veicināšanu
Balvu laureāti: 1999. g. — J. Bārzdiņš, A. Anspoks, 2000. g. — J. Osis, M. Treimanis, 2001. g. — L. Niceckis, A. Vasiļjevs, 2002. g. — I. Kabaškins, A. Brūvelis
- A/s “RD Alfa” *Gada balva* fizikā un tās inženierpielietojumos
Balvu laureāti: 2000. g. — K. Švarcs, 2001. g. — J. Gelfgats, 2002. g. — A. Cēbers, 2003. g. — D. Millers
- A/s “Itera Latvija” un Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu vides, zemes un ģeogrāfijas zinātnēs vai par nozīmīgu vides izstrādes sistēmu veicināšanu
Balvu laureāti: 2001. g. — G. Andrušaitis, A. Melluma, 2002. g. — G. Eberhards, R. Kondratovičs
- SIA “Lattelekom” un Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un radošiem praktiķiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs par izcilu veikumu vai mūža devumu
Balvu laureāti: 2002. g. — J. Ločmelis, Dz. Ozoliņa, 2003. g. — T. Galdiņš, T. Tisenkopfs

- A/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu kosmisko informāciju tehnoloģijā, inženierzinātnēs aeronavigācijas sakaru un radiolokācijas tehnikā
Balvu laureāti: 2001. g. — E. Bervalds, I. Kabaškins
- Latvijas Izglītības fonds *2 gada balvas* ievērojamiem zinātniekiem un praktiķiem gāzes, siltumtehnikas un ar tām saistītās ķīmijas tehnoloģijas nozarēs, sirds ķirurģijas un kardioloģijas zinātnēs par izcilu darbu kopumu vai mūža veikumu
Balvu laureāti: 2002. g. — R. Lācis, A. Krēsliņš
- Rīgas dome Ikgadēja “Rīgas balva” par nozīmīgāko zinātnisko pētījumu Rīgas vēsturē un kultūrvēsturē, arhitektūras un mākslas vēsturē, etnogrāfijā, demogrāfijā un etnisko attiecību izpētē, ģeogrāfijā, ekoloģijā un citās nozarēs, kas saistītas ar Rīgas attīstību
2002. gadā balva pirmo reizi piešķirta J. Krastiņam, K. Radziņai, A. Celmiņam, veicināšanas balva — V. Bebrei, R. Spirģim

BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS VĀRDBALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

Balvas uz darbu konkursa pamata tiek piešķirtas maģistrantiem vai doktorantiem, vai jaunajiem pētniekiem ne vēlāk kā vienu gadu pēc maģistra vai doktora darba aizstāvēšanas. Reflektēšanai var iesniegt darbus, kurus veicis atsevišķs zinātnieks, kurš pieteikuma iesniegšanas brīdī nav vecāks par 30 gadiem.

Katru gadu piešķir 9 prēmijas, no tām fizikas, matemātikas, inženierzinātnēs un datorzinātnēs — 3, ķīmijas, bioloģijas, lauksaimniecības un medicīnas zinātnēs — 3, humanitārajās un sociālajās zinātnēs — 3.

Balva par labāko jaunā zinātnieka darbu fizikā nosaukta *Ludviga un Māra Jansonu vārdā*,

par labāko darbu ķīmijā *Mārtiņa Straumaņa — Alfrēda Ieviņa vārdā*,

par labāko darbu literatūrzinātnē un filozofijā — *Zentas Mauriņas vārdā*.

Jauno zinātnieku konkursam darbi iesniedzami līdz 2003. gada 31. oktobrim LZA sekretariātā vai attiecīgo zinātņu nodaļās (Akadēmijas laukumā 1, 2.stāvā, Rīga, LV 1524)

Uzziņas par nepieciešamajiem dokumentiem var saņemt pa tel. 7223931.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS
BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM UN
STUDENTIEM

<i>Sponsors</i>	<i>Balvas</i>
A/s “Grindeks”	4 <i>ikgadējas balvas</i> labākajiem jauniešiem zinātniekiem
A/s “Aldaris”	4 <i>ikgadējas balvas</i> labākajiem jauniešiem zinātniekiem
A/s “Latvenergo”	5 <i>gada balvas</i> labākajiem jauniešiem zinātniekiem par darbiem enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs
A/s “RD Alfa”	3 <i>ikgadējas balvas</i> studentiem fizikā un tās inženierpielietojumos par pētniecisku darbu un oriģināliem rezultātiem
SIA “Lattelekom” un Latvijas Izglītības fonds	2 <i>gada balvas</i> topošajiem zinātniekiem par pētījumiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS BALVU UN PRĒMIJU
LAUREĀTI 2002. un 2003. GADĀ

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĀRDBALVU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2003. gada 14. janvāra lēmums)

- Ivars Kalviņš** — LZA īstenais loceklis (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) — *Gustava Vanaga balva* ķīmijas zinātnēs par darbu ciklu “Bioaktīvu mazmolekulāro NO-induktoru un donoru sintēze un izpēte”.
- Irēne Šneidere** — *Dr.hist.* (LU Latvijas vēstures institūts) — *Arveda Švābes balva* Latvijas vēsturē par padomju režīma Latvijā problēmu analīzei veltītu darbu kopu, kas publicēta 2000.–2002. gadā.
- Inguna Daukste-Silasproģe** — *Dr.philol.* (LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts) — *Viļa Plūdoņa balva* latviešu literatūrzinātnē par monogrāfiju “Latviešu literārā dzīve un literatūra bēgļu laikā Vācijā (1944–1950)”.
- Linards Skuja** — LZA korespondētājloceklis (LU Cietvielu fizikas institūts) — *Edgara Siliņa balva* fizikā par darbu kopu “Punktdefektu optiskās īpašības stiklveida silīcija dioksīdā”.
- Aleksandrs Jemeljanovs** — LZA īstenais loceklis (Zinātnes centrs “Sigra”) — *Pauļa Lejiņa balva* lauksaimniecības zinātnēs par vienotas tematikas darbu kopu “Risku faktoru apzināšana un to novēršanas zinātniskā pamatojuma izstrāde kvalitatīvas dzīvnieku valsts produkcijas ieguvei”.
- Raimonds Baltakmens** — *Dr.agr.* — *Pauļa Lejiņa balva* lauksaimniecības zinātnēs par mūža ieguldījumu Latvijas lopkopības zinātnē.
- Ģirts Zaķis** — *Dr.habil.chem.* (Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts) — *Arvīda Kalniņa balva* mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē par darbu kopu (4 monogrāfijām) “Lignīna modeļvielu sintēze, lignīna un to modifikācijas produktu ķīmiskā funkcionālā analīze”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS A/S
“GRINDEKS” BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 9. decembra lēmums)

Tālis Millers — LZA īstenais loceklis (Latvijas Zinātņu akadēmija) — par izcilu zinātnisko devumu plazmas ķīmijā un neorganisko materiālu tehnoloģijā.

Jānis Kristapsons — LZA korespondētājloceklis (Latvijas Zinātņu akadēmija) — par nozīmīgu ieguldījumu Latvijas zinātniskā un tehnoloģiskā potenciāla izpētē un popularizēšanā.

Ojārs Spārītis — LZA korespondētājloceklis (Latvijas Mākslas akadēmija) — par nopelniem Rīgas mākslas un arhitektūras vērtību pētniecībā.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “ALDARIS”
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 27. maija lēmums)

Maija Rukliša — *Dr.habil.biol.* (LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts) — par darbu kopu “Metabolītu plūsmu regulācijas likumsakarības korinebaktērijās, to pielietošana produktu (lizīna, valīna un pantotēnskābes) virssintēzē”.

Viktors Hausmanis — LZA īstenais loceklis (LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts) — par pētījumiem latviešu dramaturģijas un teātra vēsturē.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, A/S “DATI”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 14. maija lēmums)

Vilnis Detlovs — *Dr.math.* (Latvijas Universitāte) — *Eižena Āriņa balva* par mūža devumu datorzinātnēs un informātikā.

Igors Kabaškins — LZA korespondētājloceklis (Transporta un sakaru institūts) — par nozīmīgiem pētījumiem datorzinātnēs un informātikā.

Ainars Brūvelis — SIA *Lursoft* — par nozīmīgu informācijas sistēmu izstrādi.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, FIRMAS “ITERA LATVIJA”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 20. septembra lēmums)

Rihards Kondratovičs — LZA īstenais loceklis (LU Bioloģijas institūts) — par izcilu veikumu rododendru introdukcijā un selekcijā un daiļdārzkopības attīstīšanu Latvijā.

Guntis Eberhards — LZA korespondētājloceklis (Latvijas Universitāte) — par mūža devumu ģeogrāfijas un ģeoloģijas zinātnē un Latvijas dabas izpētē.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, A/S “LATVIJAS GĀZE”
UN LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002.gada 19. jūnija lēmums)

Romans Lācis — LZA goda doktors (Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca) — par izcilu devumu sirds ķirurģijā un kardioloģijas zinātnē.

Andris Krēsliņš — LZA korespondētājloceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) — par nozīmīgiem pētījumiem gāzes un siltumtehnikas tehnoloģijās.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN VA/S “LATVENERGO”
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 25. novembra lēmums)

Viktors Zēbergs — *Dr.habil.sc.ing.* (LZA Fizikālās enerģētikas institūts) — *A.Vītola balva* par darbu kopu “Enerģijas efektivitātes problēmas Latvijas enerģētikas sektora ilgtspējīgai attīstībai”.

Kārlis Briņķis — *Dr.sc.ing.* (Igaunijas–Latvijas–Lietuvas kopuzņēmums SIA “Baltijas energosistēmu dispečeru centrs”) par darbu kopu “Ergosistēmu efektivitātes un drošuma paaugstināšanas tehniskie un organizatoriskie paņēmieni un līdzekļi”.

Ansis Grundulis — *Dr.habil.sc.ing.* (Latvijas Lauksaimniecības universitātes Lauksaimniecības enerģētikas institūts)— par darbu kopu “Ilgtspējīgā enerģētika”.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, SIA “LATTELEKOM” UN
LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 16. janvāra lēmums)

Tālis Tisenkopfs — LZA korespondētājloceklis (LU Filozofijas un socioloģijas institūts) — par darbu ciklu “Latvijas attīstības socioloģiskā analīze”.

Tālis Galdiņš — SIA “Lattelekom” — par nozīmīgu devumu telekomunikāciju nozarē.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “RD ALFA” BALVAS
FIZIKĀ UN TĀS INŽENIERPIELIETOJUMOS LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 14. februāra lēmums)

Donats Millers — *Dr.habil.phys.* (LU Cietvielu fizikas institūts) — par izciliem dielektrisko materiālu pētījumiem un unikālu iekārtu izstrādi mikroelektronikai.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, RĪGAS DOMES UN
BIZNESĀ AUGSTSKOLAS “TURĪBA”
“RĪGAS BALVAS” LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 24. septembra lēmums)

Jānis Krastiņš — LZA īstenais loceklis (Rīgas Tehniskā universitāte) — par nozīmīgiem zinātniskiem pētījumiem un ieguldījumu Rīgas arhitektūras mantojuma un Rīgas jūgendstila apzināšanā, apkopošanā un popularizēšanā.

Klāra Radziņa — (Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs) — par ieguldījumu Rīgas vēstures, Latvijas kultūras popularizēšanā un Rīgas tēla veidošanā.

Andris Celmiņš — (Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs) — par ieguldījumu Rīgas vēstures izpētē un Rīgas tēla veidošanā.

Viktorija Bebre — *Dr.hist.* (LU Latvijas vēstures institūts) — veicināšanas balva par pētījumiem Rīgas sadzīves vēsturē.

Roberts Spirģis — (LU Latvijas vēstures institūts) — veicināšanas balva par Rīgas Rātslaukuma arheoloģisko izpēti.

LATVIJAS ZINĀTNIEKI — CITU IEVĒROJAMĀKO ZINĀTNISKO APBALVOJUMU LAUREĀTI 2002. GADĀ

Jānis Bārzdīņš — LZA īstenais loceklis (LU Matemātikas un informātikas institūts) — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2002. gada balva zinātnē* par datorzinātņu skolas izveidi Latvijā un darbu ciklu datorzinātnēs un informācijas tehnoloģijās.

Romans Lācis — LZA goda doktors (Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca) — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2002. gada balva* par izcilu ieguldījumu zinātnē un medicīnā.

Imants Ziedonis — LZA goda loceklis — *Latvijas Republikas Ministru kabineta 2002. gada balva* par mūža ieguldījumu latviešu kultūrā un izcilu veikumu latviešu literatūrā.

Biruta Baumane — LZA goda locekle — *Baltijas asamblejas 2002. gada balva mākslā* par izcilu sniegumu 2002.gadā rīkotajā personalizstādē izstāžu zālē “Arsenāls”, par ieguldījumu glezniecības attīstībā, kā arī par autobiogrāfisko grāmatu “Es dzīvoju”.

Leonīds Siliņš — LZA goda doktors — *Latvijas Kultūras fonda Spīdolas balva* par K.Čakstes vadītās demokrātiskās pretošanās kustības izpēti un dokumentēšanu.

BALVU UN PRĒMIJU JAUNIEM ZINĀTNIEKIEM UN STUDENTIEM LAUREĀTI

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2003. gada 14. janvāra lēmums)

Vārdbalvas

Olga Docenko — *M.Sc.* LU Fizikas un matemātikas fakultātes Atomfizikas un spektroskopijas institūta doktorante — *Ludviga un Māra Jansonu balva fizikā* par darbu “NaRb molekulas pamatstāvokļa spektroskopiskie pētījumi ar lāzera inducētās fluorescences metodi” (vad. *Dr.habil.phys.* M. Tamanis).

Kristīne Zihmane — LLU Tehniskās fakultātes maģistrante, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes I kategorijas speciāliste — *Mārtiņa Straumaņa – Alfrēda Ieviņa balva* par darbu “Rapšu eļļa pārtikā un kā izejviela alternatīvās

dīzeļdegvielas ražošanā” (vad. LZA īst.loc. E. Gudriniece un *Dr.habil.sc.ing.* A. Grundulis).

Diāna Oļukalne — *M.Sc.* (Liepājas Pedagoģijas akadēmija) — *Z. Mauriņas balva* par darbu “Jaunākā skolas vecuma bērnu uzmanības deficīta sindroma un pašizjūtas savstarpējā saistība” (vad. *Dr.psych.* I. Lika).

Fizikas un tehniskajās zinātnēs

Kaspars Kalniņš — *M.Sc.* RTU Būvniecības fakultātes doktorants — par darbu “Materiālu plīsuma un plastiskuma īpašību pētījumi” (vad. LZA īst.loc. R. Rikards).

Maksims Kravcevs — *M.Sc.* LU Fizikas un matemātikas fakultātes doktorants — par darbu “Kvantu automātu izpēte: kvantu automāts ar skaitītāju, kvantu un varbūtiskie reversējami automāti” (vad. LZA īst.loc. R.M. Freivalds).

Oksana Ņikiforova — *Dr.sc.ing.* (RTU Datorzinātnes un informācijas tehnoloģijas fakultāte) — par darbu “Programmāturības izstrādes tehniku salīdzināšanas metodoloģija” (vad. LZA goda loc. J. Osis).

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnēs

Aigars Indriksons — *M.Sc.* LLU Meža fakultātes doktorants — par darbu “Mežsaimniecisko pasākumu ietekme uz biogēno vielu apriti meliorētajās meža ekosistēmās” (vad. LZA kor.loc. P. Zālītis).

Liāna Pliss — LU Bioloģijas fakultātes maģistrante — par darbu “Cilvēka mitochondriālās DNS polimorfisma pētījumi Latvijā” (vad. *Dr.biol.* V. Baumanis).

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa

Vitolds Muižnieks — *M.Sc.* LU Latvijas vēstures institūta doktorants — par darbu “Austrumlatvijas 13.–18.gs. apbedīšanas vietas” (vad. *Dr.hist.* A. Vijups).

Atzīmējot konkursam iesniegto darbu labo zinātnisko līmeni, LZA Senāts nolēma, ka atzinību pelnījuši arī sekojoši jaunie zinātnieki:

Ilze Aulika — LU Cietvielu fizikas institūta maģistrante — par darbu “Optiskā reflektometrija un elipsometrija plānu kārtiņu biežuma un laušanas koeficienta noteikšanai” (vad. *Dr.phys.* V. Zauls).

Aleksandrs Vališevskis — LU Fizikas un matemātikas fakultātes maģistrants — par darbu “Adaptīvie tīkli vadības un lēmumu pieņemšanas sistēmās” (vad. *Dr.habil.sc.comp.* A. Borisovs).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS
A/S “GRINDEKS” JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 9. decembra lēmums)

- Aija Linē** — *Dr.biol.* (LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs) — par darbu “Cilvēka audzēju antigēni: seroloģiska identificēšana, molekulāra raksturošana un molekulāro marķieru pielietojums diagnostikā” (vad. prof. R. C. Rees).
- Baiba Jansone** — *M.Sc.* LU Medicīnas fakultātes doktorante — par darbu “Melanokortīni — uzvedības un neuroķīmisko procesu regulētāji” (vad. LZA īst.loc. V. Kluša).
- Līga Grīnberga** — LU Fizikas un matemātikas fakultātes maģistrante — par darbu “Smaržas uztveres fizikālie aspekti un tās simulācija ar elektronisko degunu” (vad. *Dr.phys.* J. Kleperis).
- Kristīne Strada-Rozenberga** — *Dr.iur.* (Biznesa augstskolas “Turība” Juridiskā fakultāte) — par darbu “Pierādīšanas teorijas pamatjēdzienu problemātika kriminālprocesā” (vad. *Dr.habil.iur.* R. Dombrovskis).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “ALDARIS”
JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 27. maija lēmums)

- Sandra Muižniece-Brasava** — (LLU Pārtikas tehnoloģijas fakultāte) — par darbu “Biodegradējamais PHB kompozītmateriāls pārtikas produktu iepakšanai” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* L. Dukaļska).
- Mārtiņš Ikaunieks** — LU Ķīmijas fakultātes doktorants, Latvijas Organiskās sintēzes institūta asistents — par darbu “8-Alkiltio-9-(alkoksialkil)guanīnu sintēze” (vad. *Dr.chem.* M. Madre).
- Iļja Galkins** — *Dr.sc.ing.* (Rīgas Tehniskā universitāte) — par darbu “Matricas veida frekvences pārveidotāja izpēte un izstrāde” (vad. LZA kor.loc. L. Ribickis).
- Anita Labanovska** — *M.Sc.* (LLU Ekonomikas fakultāte) — par darbu “Preču izcelsmes piešķiršana un kontrole Latvijas muitā” (vad. *Dr.oec.* L. Mihejeva).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN VA/S "LATVENERGO"
JAUNO ZINĀTNIĒKU BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2002. gada 25. novembra lēmums)

Andra Blumberga — *Dr.sc.ing.* (RTU Enerģētikas institūts) — par darbu "Ēku energoefektivitātes izpēte. Ekonomiskā un ekoloģiskā optimizācija" (vad. *Dr.habil.sc.ing.* I. Veidenbergs).

Larisa Klidziņa — *M.Sc.* (Va/s "Latvenergo" filiāle "Dienvidu elektriskie tīkli") — par darbu "Zudumu samazināšana lauku elektrotīklos" (vad. *Dr.habil.sc.ing.* A. Grudulis).

Dzintars Baranovskis — *M.Sc.* RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes doktorants — par darbu "Bojājuma vietas uzrādītāju ieslēgšana sadales tīklu dispečervadības sistēmā" (vad. *Dr.sc.ing.* J. Rozenkrons).

Sergejs Rubcovs — *M.Sc.* RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes doktors — par darbu "Rīgas HES hidroagregātu režīmu optimālā automātiskā vadība" (vad. *Dr.sc.ing.* N. Gurovs).

Gints Zaķis — *M.Sc.* Latvijas Lauksaimniecības universitātes Lauku inženieru fakultātes doktorants — par darbiem "Ledus apstākļu pētījumi Daugavā hidroelektrostaciju mainīgos darba režīmos" un "Iespējami maksimālo plūdu papildu aprēķins, ievērojot pēdējo gadu klimatisko apstākļu izmaiņas un prognozes" (vad. LZA kor.loc. A. Zīverts).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS, SIA "LATTELEKOM" UN
LATVIJAS IZGLĪTĪBAS FONDA JAUNO ZINĀTNIĒKU
BALVU LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 9. janvāra lēmums)

Anda Ādamsons — *M.Sc.* (Linčepingas Universitāte), Latvijas Universitātes maģistrante — par darbu "Nacionālā inovāciju sistēma,"trīskāršā spirāle" un inovāciju atbalsta starpniekorganizācijas pēcpadomju valstī: Latvija" (vad. prof. Č. Edkvists un LZA kor.loc. J. Kristapsons).

Alla Anohina — *M.Sc.* RTU Datorzinātnes un informācijas tehnoloģijas fakultātes doktorante — par darbu "Biznesa procesu reinženierijas metodoloģiju un metožu salīdzinoša analīze" (vad. LZA kor.loc. J. Grundspeņķis).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN A/S “RD ALFA” STUDENTU
PRĒMIJU FIZIKĀ UN TĀS INŽENIERPIELIETOJUMOS
LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2003. gada 14. februāra lēmums)

Ilze Aulika — LU Cietvielu fizikas institūta maģistrante — par darbu “Optiskā reflektometrija un elipsometrija plānu kārtiņu biezuma un laušanas koeficienta noteikšanai” (vad. *Dr.phys.* V. Zauls).

Aiga Švede — *M.Sc.* LU Fizikas un matemātikas fakultātes doktorante — par darbu “Skata virziena ietekme uz proksimālo konvergenci” (vad. *Dr.phys.* J. Dzenis).

Boriss Poļakovs — *M.Sc.* RTU Biomedicīnas inženierzinātņu un mikrotehnoloģiju institūta doktorants — par darbu “Nanoizmēru bioloģiski savietojamu materiālu īpašību pētījumi ar skenējošo tuneļmikroskopu un atomspēku mikroskopiem” (vad. *Dr.chem.* D. Erts).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2002. GADĀ

NOZĪMĪGI NOTIKUMI LATVIJAS ZINĀTNĒ UN LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJĀ 2002. GADĀ

LZA darbība ir cieši saistīta ar visām norisēm Latvijas zinātnē un Latvijā kopumā. Daudzus būtiskus 2002. gada notikumus zinātnē ir rosinājuši arī pati LZA. Tālāk dots dažu nozīmīgu notikumu uzskaitījums:

- pasaulē atzīts 1999. gadā realizētais Rīgas MHD dinamo eksperiments un Rīgā izveidots Eiropas nozīmes pētniecības centrs magnetohidrodinamikā
- pirmoreiz Latvijā veikta sirds transplantācijas operācija (operēja prof. Romans Lācis) (aprīlī)
- Organiskās sintēzes institūta zinātnieki ieguvuši vairākus Latvijas un citu valstu patentus par jaunu medicīnas preparātu izstrādi
- Latvijas ģeodēzisti piedalījušies Karnakas tempļa izpētē Ēģiptē (februārī)
- apzināts Latvijas un Rīgas industriālais mantojums (septembrī)
- sastādīts Nacionālais ziņojums par Latvijas ilgtspējīgu attīstību (Rio+10), kurā pirmoreiz definētas Latvijas prioritātes šajā aspektā
- nodibināta Valsts valodas komisija (komisiju vada LZA goda locekle M. Zālīte) un sastādīta latviešu valodas attīstības valsts programmas koncepcija sabiedrības apspriešanai (janvāris–decembris)
- Krievijas valodnieks un kultūrvēsturnieks akadēmiķis V. Toporovs nolasījis akadēmisko lekciju “Pēdējā pusgadsimta baltistikas pētījumu rezultāti” (aprīlī)
- izveidotas jaunas, Latvijas apstākļiem perspektīvas miežu un kartupeļu šķirnes
- apzinātas augstākās tehniskās izglītības aktuālās problēmas un vēsture sakarā ar Rīgas Tehniskās universitātes 140 gadu jubileju (oktobrī)

- Latvijas ZA parakstījusi līgumu ar Berlīnes–Brandenburgas ZA (kādreizējo Prūsijas ZA) un Francijas–Latvijas divpusējās zinātniskās sadarbības programmas “Osmoze” līgumu
- Latvijā atsākta enciklopēdiju izdošana: nācis klajā “Latvijas Enciklopēdijas” 1. sējums, prezentēta “Latvijas Enciklopēdijas vārdnīca” (Interneta enciklopēdiskā vārdnīca) (decembrī)
- Eiropas Savienības 5. ietvarprogrammas zinātnē un tehnoloģiskajā attīstībā ekselences centra statusu ieguvuši LU Fizikas institūts, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts, RTU Materiālu un konstrukciju institūts un Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts. Tagad Latvijā jau ir pieci šādi centri (LU Cietvielu fizikas institūtā tāds atklāts 2001. gadā)
- Īstenojot Nacionālo biodegvielas programmu, akadēmiķes E. Gudrinieces, RTU zinātnieku un SIA “Delta Rīga” pētījumu rezultātā Naukšēnos izveidota un jau darbojas eksperimentālā rūpnīca, kas ražo biodīzeļdegvielu no rapšu eļļas (jauca 2500 t/gadā); tā ir pirmā šāda veida ražotne Baltijas valstīs
- 18. janvārī LZA Augstceltnes vestibilā atklāta piemiņas plāksne, veltīta Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas (4.maija) deklarācijas izstrādāšanai šajā ēkā: 1990. gada martā–maijā Augstākās Padomes Latvijas Tautas frontes deputātu frakcija izstrādāja Deklarāciju par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu
- LZA akadēmiķei V. Vāverei un L. Sproģei piešķirta *Literatūras gada balva* par salīdzinošās literatūrzinātnes pētījumu “Latviešu modernisma aizsākumi un krievu literatūras “sudraba laikmets”” (R.: Zinātne, 2002. – 284 lpp.)

Latvijā notikušas *vairākas augsta prestiža zinātniskas konferences*, to skaitā:

- 3. Starptautiskā konference par perspektīviem optiskiem materiāliem un to lietojumu (19.–22.augustā)
- 12. Starptautiskā konference “Kompozītmateriālu mehānika MCM-2002” (9.–13. jūnijā)

Citi svarīgi notikumi zinātnē un augstskolās

- 13. jūnijā Rīgas Stradiņa universitātes Senāta svinīgajā sēdē parakstīts sadarbības līgums starp LZA un Rīgas Stradiņa universitāti. Ķirurgam profesoram R.Lācim pasniegts LZA goda doktora diploms

- Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Kardiokirurgijas centrā atklāts jauns operāciju bloks (4. februārī)
- Līgumu par sadarbību Zinātnes un tehnoloģijas parka veidošanā parakstīja Latvijas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Izglītības un zinātnes ministrija, Ekonomikas ministrija un Rīgas reģiona attīstības aģentūra (17. jūlijā)
- 5. martā Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā notika ievērojamā novadpētnieka Johana Kristofa Broces materiālu kopojuma “Zīmējumi un apraksti” 3. sējuma “Latvijas mazās pilsētas un lauki” klajā laišanas svētki
- 6. maijā par personisku devumu demokrātiskas Eiropas attīstībā Cicerona balva piešķirta Čehijas prezidentam V. Havelam, kuram to valsts vizītes laikā Čehijā pasniedza Valsts prezidente V. Viķe-Freiberga. Šo balvu saņēmis arī LZA kor.loc. T. Tisenkopfs un vairākas sabiedrībā pazīstamas personas. Balvas Rīgā pasniegtas svinīgos apstākļos. Pasākuma laikā notika konference, kurā uzstājās arī Valsts prezidente V. Viķe-Freiberga (tiešraidē no Prāgas)
- Jelgavā notika LLMZA 16. kopsapulce (18. janvārī), kurā ievēlēja jaunu akadēmijas vadību — par prezidenti atkārtoti ievēlēta B. Rivža, par viceprezidentiem — A. Jemeljanovs, P. Bušmanis, U. Viesturs
- 7. maijā parakstīta LZA, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības (LAMZA) vienošanās par sadarbību
- 5. jūlijā LZA prezidents J. Stradiņš pasniedza LZA goda doktora (*Dr.chem.h.c.*) diplomu Arnoldam Jirgensonam Liepājā viņa dzīvokli
- 13. decembrī LZA prezidents J. Stradiņš pasniedza LZA goda doktora diplomu bīskapam Jānim Cakulam Rīgas Metropolijas Romas katoļu kūrijas telpās, kardinālam J. Pujatam klātesot
- 25. jūnijā Ministru kabinetā akceptēta “Izglītības attīstības koncepcija 2002.–2005. gadam”. Diemžēl tā tikai daļēji ietver “Latvijas augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju vadlīnijas 2002.–2010.gadam”, turklāt koncepcija nav nodrošināta ar finansējumu pat 2003. gadam, tātad joprojām aktuāli ir panākt stratēģiska dokumenta izstrādi un akceptēšanu Saeimā
- 4. septembrī Rīgā viesojās Lietuvas Valsts prezidents V. Adamkus. Tikšanās reizē ar Lietuvas prezidentu piedalījās arī LZA prezidents J. Stradiņš, runājot par abu valstu intelektuālo sadarbību, tai skaitā baltu pētījumu jomā

- 4. jūlijā parakstīts LZA sadarbības līgums ar Izglītības un zinātnes ministriju
- 14. septembrī LZA prezidents J. Stradiņš piedalījās un teica svinīgu uzrunu Viesītes pilsētas svētkos sakarā ar Eķengrāves nosaukuma pieminēšanas 255. gadadienu

Starptautiskās aktivitātes

- Romā notika ALLEA Ģenerālasambleja, kurā no LZA piedalījās prezidents J. Stradiņš un viceprezidents A. Siliņš (13.–15.martā). Īpašu interesi izraisīja darba grupas atskaite par tēmu “Zinātnes stratēģija nelielās Eiropas valstīs”, ar kuru iepazīstināja Igaunijas ZA prezidents J. Engelbrehts. Šī projekta veidošanas iniciatore bija visu triju Baltijas valstu ZA, un tas veikts 1998.–2001. gadā
- 23.–24. aprīlī Stokholmā notika kārtējā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu zinātņu akadēmiju delegāciju tikšanās, kurā akadēmiju pārstāvji ziņoja par aktuālām zinātnes attīstības un stratēģijas problēmām katrā valstī un dalījās pieredzē. Latvijas delegācijas sastāvā bija LZA prezidents J. Stradiņš, viceprezidents J. Ekmanis, ģenerālsēkretārs R. Valters, prezidenta padomnieks J. Kristapsons
- 15.–17. maijā pēc Baltkrievijas Nacionālās zinātņu akadēmijas prezidenta M. Mjasņikoviča ielūguma Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents J. Stradiņš un LZA delegācija (J. Ekmanis, R. Valters, T. Millers, A. Draveniece) ieradās oficiālā vizītē Minskā
- 29. maijā–7. jūnijā Latvijas delegācija, kuru vadīja Saeimas priekšsēdētāja biedrs R. Pīks un kuras sastāvā bija LZA prezidents J. Stradiņš un akadēmiķis T. Jundzis, pēc Ķīnas Tautas Republikas Ārpolitikas institūta ielūguma atradās vizītē Ķīnas Tautas Republikā. Vizītes laikā notika sarunas ar Ķīnas ZA prezidentu prof. Lu Joņšāņu, Ķīnas Tautas Republikas Ārpolitikas institūta prezidentu Mei Žaorongu, tika apmeklēti zinātnes un tehnoloģijas parki Nankinā un Pekinā, Nankinas Purpurkalna astronomiskā observatorija
- 18.–19. jūnijā LZA prezidents J. Stradiņš piedalījās Vācu dabaspētnieku akadēmijas “Leopoldina” 350 gadu jubilejas svinībās Hallē (Vācijā)
- 1. novembrī pēc LZA prezidenta J. Stradiņa ielūguma Rīgā ieradās izcilais ķīmiķis Berlīnes–Brandenburgas Zinātņu akadēmijas viceprezidents profe-

sors Helmutš Švarcs. Starp abām akadēmijām tika parakstīts līgums par sadarbību zinātnē. Līguma parakstīšanā bija klāt arī Vācijas vēstnieks Latvijā E. Herolds, kurš apliecināja savu vēlmi veicināt zinātniskās sadarbības attīstību starp abu zemju zinātniekiem

Vairāki akadēmijas locekļi saņēma *citius pagodinājumus*:

- LZA prezidents profesors Jānis Stradiņš ievēlēts par Gruzijas ZA ārzemju locekli
- LZA viceprezidentam profesoram Jurim Ekmanim piešķirts Rīgas Tehniskās universitātes goda doktora grāds
- akadēmiķe Baiba Rivža ievēlēta par Itālijas *Academia dei Georgofili* korespondētājlocekli (21. februārī)
- akadēmiķei Vairai Viķei-Freibergai piešķirts Kauņas Vītauta Dižā universitātes goda doktora grāds par ieguldījumu abu valstu tuvināšanā, sociālo un humanitāro zinātņu jomā, kā arī letonikas attīstībā (29. aprīlī)
- Herdera balvu saņēma LZA goda loceklis dzejnieks, žurnāla “Karogs” galvenais redaktors Māris Čaklais (3. maijā, Vīnes universitātes svētku zālē)
- Eiropas kultūras fonda “*Pro Europa*” balvu par ieguldījumu Rundāles pils restaurācijā saņēma LZA goda loceklis Imants Lancmanis (11. maijā, Berlīnē)
- LZA goda loceklis Imants Lancmanis apbalvots ar Vācijas Federatīvās Republikas Nopelni krustu
- *Rabindra Memorial Prize* par grāmatu “Tagore: East and West Culturale Unity” saņēma akadēmiķis Viktors Ivbulis (*State Government of West Bengal, India, 2002*)
- akadēmiķis Ēvalds Mugurēvičs ievēlēts par Vācu arheoloģijas institūta korespondētājlocekli (decembrī)
- akadēmiķis Nikolajs Vedernikovs ievēlēts par Starptautiskās Meža zinātņu akadēmijas locekli

LZA prezidents Jānis Stradiņš Latvijas Zinātņu akadēmijā *tikās ar*:

- akadēmiķi Jāni Priedkalnu — jaunievēlēto LAMZA prezidentu (25. februārī)
- Baltkrievijas pilnvaroto lietvedi Viktoru Ivanovu (4. martā)

- LZA goda locekli, Lielās medaļas laureātu valodnieku Vladimīru Toporovu (Krievija) un viņa kundzi — sanskritologi un Rigvēdu pētnieci Dr. Tatjanu Jeļizarenkovu (3. aprīlī)
- Baltijas Asamblejas balvas laureātu profesoru Raimo Pullatu (Igaunija) (8. aprīlī)
- Rīgā dzimušo kosmonautu Anatoliju Solovjovu un viņa dzīvesbiedri (11. aprīlī)
- Francijas Ārlietu ministrijas Starptautiskās sadarbības direkcijas Eiropas nodaļas Zinātnes projektu koordinatoru Alēnu Trulē (15. aprīlī)
- Eiropas Patentu organizācijas prezidentu Ingo Koberu (18. aprīlī)
- Zviedrijas vēstnieku Latvijā Tomasu Bertelšanu (26. aprīlī)
- Itālijas vēstnieku Latvijā Maurīcio Lo Re (30. aprīlī)
- Masarika Mākslas akadēmijas (Čehija) un Franča Kafkas biedrības prezidentu profesoru Miroslavu Klīvaru (7. jūnijā)
- Latvijas Republikas goda konsuli Gruzijā profesori Regīnu Jakobidzi (8. jūlijā)
- ASV vēstnieku Latvijā Braianu Karlsonu un politisko zinātņu speciālistu, Čatokvas miera konferences Jūrmalā 1986. gadā vadītāju Džonu Metloku ar kundzi (15. jūlijā)
- Izglītības un zinātnes ministru Kārli Greiškalnu un ministrijas valsts sekretāra vietnieku Valdi Egli (25. septembrī)
- Igaunijas zinātnieku grupu sakarā ar Tartu universitātes 200 gadu atjaunošanas atceri (7. oktobrī)
- Vācijas vēstnieku Latvijā Dr. Ekartu Heroldu (1. novembrī)
- Berlīnes–Brandenburgas Zinātņu akadēmijas viceprezidentu profesoru Helmutu Švarcu (1. novembrī)
- Somijas vēstnieci Latvijā Kirsti Eskelinenu un Helsinku universitātes *Helsinki Collegium for Advanced Studies* direktoru profesoru Raimo Veirineni (14. novembrī)
- pirmiem Konstantīna Poča stipendiātiem fizikā (25. novembrī)
- Polijas vēstnieku Latvijā Tadeušu Fišbahu (3. decembrī)
- Rīgas Ebreju kopienas priekšsēdētāju Arkādiju Suhorenko (9. decembrī)
- Lietuvas ZA viceprezidentu Algirdu Gaižuti (13. decembrī)

2001. gadā Latvijā publicētas daudzas *zinātniskas grāmatas*, to skaitā:

- Franču–latviešu vārdnīca. – R.: Zvaigzne, 2002, – 1428 lpp.
- *R. Kārklīšs, J. Lemba, G. Liepiņš. Organisko skābju biotehnoloģija.* – R.: Stampa informserviss, 2002. – 214 lpp.

- *M. Kļaviņš, V. Rodinovs, I. Kokorīte.* Aquatic chemistry of surface waters in Latvia. – R.: LU, 2002. – 285 pp.
- *M. Rubīna.* Siltumapgāde: Problēmas un risinājumi pašvaldību administratīvajās teritorijās. – R.: LZA FEI, 2002. – 170 lpp.
- *U. Sedmalis, I. Šperberga, G. Sedmale.* Latvijas minerālās izejvielas un to izmantošana. – R.: RTU izdevniecība, 2002. – 195 lpp.
- *E. Platkājis, A. Viksna.* Ārsts un celtnieks Jānis Prombergs. – R., 2002. – 250 lpp.
- *A. Boruks, A. Kārklīšs, O. Nikodemus.* Augsnes izpētes un zemes novērtējuma metodikas pilnveidošanas problēmas. Izstrādātas uz Skrīveru zinātnes centra bāzes. – Skrīveri: LLU; Skrīveru zinātnes centrs; LR Valsts zemes dienests. – 2002. – 148 lpp.
- *J. Raipulis.* Ģenētikas pamati. – R.: RAKA, 2002. – 250 lpp.
- Baltija – jauns skatījums. – R.: Atēna, 2002. – 357 lpp.
- *Johans Kristofis Broce.* Zīmējumi un apraksti. 3. sējums: Latvijas mazās pilsētas un lauki. – R.: Zinātne, 2002. – 496 lpp.
- Cilvēks. Dzīve. Stāstījums. – R.: Latvijas Antropologu biedrība; LU LFMI, 2002. – 155 lpp.
- *Civitas et castrum ad maris Baltici.* Baltijas arheoloģijas un vēstures problēmas dzelzs laikmetā un viduslaikos. Rakstu krājums – veltījums LZA īstenajam loceklim prof. *Dr. habil. hist. Andrim Caunem* 65 gadu dzīves jubilejā. – R.: LVI apgāds, 2002. – 632 lpp.
- *Šnē A.* Sabiedrība un vara: Sociālās attiecības Austrumlatvijā aizvēstures beigās. – R.: Intelekts, 2002. – 470 lpp.
- *Zelče V.* Nezināmā. Latvijas sievietes 19. gadsimta otrajā pusē. – R.: Latvijas Arhivistu biedrība, 2002. – 298 lpp.
- *I. Daukste-Silasproģe.* Latviešu literārā dzīve un latviešu literatūra bēgļu gados Vācijā. 1944–1950. – R.: Zinātne, 2002. – 424 lpp.
- *Andrejs Eglītis.* Raksti. 1. sējums. – R.: Valters un Rapa, 2002. – 373 lpp.
- *A. Jundze.* Somijas literatūra Latvijā. 1885–2002. – R.: Zinātne, 2002. – 240 lpp.
- Gēte un Baltija. – R.: Nordik, 2002. – 335 lpp.
- Ģimeņu veidošanās un valsts atbalsts ģimenēm atjaunotajā Latvijas Republikā. – R.: BO SIA LZA Ekonomikas institūts, 2002. – 113 lpp.
- *Edgars Imants Siliņš* mūsu atmiņās. – R.: FEI; LAB, 2002. – 368 lpp.
- *L. Krautmane-Lohmatkina.* Pope un kaimiņizloksnes. – R.: LVI, 2002. – 366 lpp.

- *V. Krūmiņa, V. Skujiņa*. Normatīvo aktu izstrādes rokasgrāmata. – R., 2002. – 116 lpp.
- *J. Kursīte*. Dzejas vārdnīca. – R.: Zinātne, 2002. – 488 lpp.
- Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 5. sēj. Stockholm Documents. The German Occupation of Latvia. 1941–1945: What Did America Know? /Ed. Andrew Ezergailis. – R.: LVI apgāds, 2002. – 508 lpp.
- Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 6. sēj. 1941. gada 14. jūnija deportācija – noziegums pret cilvēci. – R.: LVI apgāds, 2002. – 416 lpp.
- Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 7. sēj. Okupācijas režīmi Latvijā 1940.–1965. gadā. – R.: LVI apgāds, 2002. – 496 lpp.
- Latvijas viduslaiku pilis. III. Pētījumi par ordeņpilīm Latvijā. – R.: LVI apgāds, 2002. – 504 lpp.
- Latviešu literārās valodas morfoloģiskās sistēmas attīstība. – R.: LVI, 2002. – 560 lpp.
- Latviešu rakstnieku portreti: Pozitīvisti. – R.: Zinātne, 2002. – 224 lpp.
- Latviešu tautasdziesmas. Salasītas un sakrātas iz Bērzaunes pagasta no Āronu Matīsa. – R.: Zinātne, 2002. – 240 lpp.
- Lauki – Latvijas sirds. – Jelgava: LLU, 2002. – 304 lpp.
- Lībiešu gadagrāmata. – R.: Lībiešu krasts, 2002. – 192 lpp.
- *Knuts Skujenieks*. Raksti. 1. sējums. Dzeja. 1963–1969. – R.: Nordik, 2002. – 536 lpp.
- *M. Kūle*. Phenomenology and Culture. – R.: FSI, 2002. – 293 pp.
- Materiāli par kultūru Latvijā. – R.: Zinātne, 2002. – 232 lpp.
- *V. Skujiņa*. Latviešu terminoloģijas izstrādes principi. Otrais, labotais un papildinātais izdevums. – R.: LVI, 2002. – 224 lpp.
- *V. Skujiņa*. Latviešu valoda lietīšajos rakstos. – R.: Zvaigzne ABC, 2002. – 151 lpp.
- *I. Šterns*. Latvijas vēsture. 1180–1290. Krustakari. – R.: LVI apgāds, 2002. – 736 lpp.
- Vaļas vēlmes un to īstenojums. Prostitūcija Latvijā XX un XXI gadsimtu mijā. – R.: BO SIA LZA Ekonomikas institūts, 2002. – 120 lpp.
- *V. Viķe-Freiberga*. Siltā saule. – R.: Karogs, 2002. – 176 lpp.
- Ziemeļu zvaigznājs. – R.: Zinātne, 2002. – 393 lpp.
- ZEME: mana, tava, mūsu... /Galv. red. *V. Striķis*. – R.: VZD, 2002. – 324 lpp.

Zinātnieku un sabiedrības uzmanību piesaistīja vairāku Latvijas un ārzemju zinātnieku un politiķu *akadēmiskās lekcijas, priekšlasījumi un runas*, to skaitā:

- "Kompozīto materiālu loma kosmosa apgūšanā un citur" (akad. Vitauts Tamužs, LZA Senāta sēdē, 8. janvārī)
- "Jauni materiāli ekspluatācijai ekstremālos apstākļos" (akad. Tālis Millers, LZA Senāta sēdē, 8. janvārī)
- "Jauni materiāli no koksnes ķīmiskās pārstrādes produktiem" (akad. Arnolds Alksnis, LZA Senāta sēdē, 8. janvārī)
- "Kosmisko tehnoloģiju modelēšana un realizācija uz Zemes" (prof. Jurijs Gelfgats, LZA Senāta sēdē, 8. janvārī)
- "Kosmisko objektu radiācijas noturības palielināšana" (akad. Andrejs Siliņš, LZA Senāta sēdē, 8. janvārī)
- "Sirds un asinsvadu ķirurģijas attīstība Latvijā un sasniegumi P. Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas Sirds-asinsvadu ķirurģijas centrā 30 gadus" (akad. Jānis Volkolākovs, 39. Paula Stradiņa lasījumos Medicīnas vēstures muzejā, saņemot Paula Stradiņa balvu, 24. janvārī)
- "Mana saskarsme ar profesoru Kristapu Rudzīti" (LZA goda loceklis Nikolajs Skuja, 39. Paula Stradiņa lasījumos Medicīnas vēstures muzejā, saņemot AML/RSU iedibināto Kristapa Rudzīša balvu, 24. janvārī)
- "Zinātnes un augstskolu veidošanās vēsture Baltijas jūras reģionā zinātnisko sakaru (Latvijas–Zviedrijas) kontekstā" (akad. Jānis Stradiņš, LU 60. zinātniskās konferences ievadsēdē, 28. janvārī)
- "Neatrisinātās problēmas ceļā uz Eiropas Savienību" (LZA *Dr.h.c.* Eduards Bruno Deksnis, LZA HSN sēdē, 30. janvārī)
- "Valodas politikas sociolingvistiskie aspekti" (LZA kor.loc. Ina Druvieta, LZA Senāta sēdē, 5. februārī)
- "Latvijas tiesību sistēmas transformācija Eiropas integrācijas procesā" (Dr. Egils Levits, LZA Senāta sēdē, 5. martā)
- "Par Nacionālās līdzsvarotas attīstības programmas sagatavošanu" (akad. M. Kļaviņš, LZA Senāta sēdē, 7. maijā)
- "Zinātnē un patiesībā" (LZA kor.loc. Ivans Vedins, LZA HSN sēdē, 10. jūnijā)
- "Sirds transplantācija pasaulē un Latvijā" (prof. Romans Lācis, saņemot LZA goda doktora diplomu Rīgas Stradiņa universitātes Senāta sēdē, 13. jūnijā)
- "Demokratizācijas procesi mūsdienu pasaulē: postsociālisma valstu pieredze un perspektīvas" (bijušais ASV vēstnieks PSRS, Jūrmalas–Čatokvas konferenču

organizētājs LZA *Dr.h.c.* Džons Metloks, saņemot LZA diplomu LZA sēdē, 15. jūlijā)

- “Par Sēliju un sēļiem” (akad. Jānis Stradiņš, Neretā, 3x3 nometnes lektorijā, 17. jūlijā)
- “Zemei bīstamo mazo planētu trajektoriju precizēšana ar lāzera tālmēra mērījumiem” (LZA kor.loc. Māris Ābele, LZA FTZN sēdē, 30. oktobrī)
- “Latvijas zinātnes vēsturnieku veikums trijos gados (2000.–2002.)” (akad. Jānis Stradiņš, Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas pilnsapulcē, 12. novembrī)
- "Organiskās sintēzes institūta sasniegumi un problēmas" (akad. Edmunds Lukevics, LZA Senāta sēdē, 12. novembrī)
- “Nobela prēmija, K. Vītrihs un biomakromolekulu kodolu magnētiskā rezonanse” (akad. Edvards Liepiņš, Latvijas Organiskās sintēzes institūta un Rīgas zinātniskās sabiedrības seminārā, 19. decembrī)

2002. gadā Latvijā notika daudzas *zinātniskās konferences* (vairākas no tām ar tiešu LZA līdzdalību), to skaitā:

- Konference “Izglītība visiem Baltijas jūras reģiona valstīs” (24.–27.janvārī)
- LU 60. zinātniskā konference (par zinātnes un augstskolu veidošanās vēsturi Baltijas jūras reģionā) (28. janvārī)
- Konference “Rūdolda Blaumaņa lugas ”Skroderdienas Silmačos” simtgades fenomens” (30. janvārī)
- Elektromagnētisko lauku biomedicīniskā ietekme uz cilvēku (3., 4. februārī)
- “Latvijas augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju vadlīnijas 2002.–2010. gadam” apspriešanas konference (9. februārī)
- Latvijas medicīnas nozares konference (15.–16. februārī)
- Jāņa Endzelīna 129.dzimšanas dienas atcerei veltīta zinātniska konference “Valodas vienību semantika un tās izpētes aspekti” (21.–22. februārī)
- Otrā jauno pētnieku konference “Latvijas drošība: vēsturiskie, politiskie un tiesiskie aspekti” (5. aprīlī)
- Akadēmiķa profesora Ojāra Neilanda 70 gadu jubilejai veltīts kolokvijs “Organiskie materiāli elektronikai un optikai” (8. aprīlī)
- LZA goda doktora profesora Leonīda Osipova 85 gadu jubilejai veltīts kolokvijs “Ķīmijas tehnoloģijas attīstība Latvijā” (17. aprīlī)
- Starptautiska konference par intelektuālo īpašumu (17.–18. aprīlī)

- Starptautiska konference “Par arheologu pētījumiem Baltijā 2000. un 2001. gadā” (25. aprīlī)
- LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta gadskārtējā konference “Meklējumi un atradumi” (29. aprīlī)
- Sēļu kultūras dienas un konference “Sēlijas saknes” (17. maijā)
- Ventspils Starptautiskā radioastronomijas centra zinātniski konsultatīvās padomes kārtējā 4. sanāksme (23.–24. maijā)
- Zinātniski praktiska konference “Valodu un kultūru mijiedarbība: mācīšanās un mācīšanas problēmas” (23.–25. maijā)
- Latvijas UNESCO programmas “Cilvēks un biosfēra” Latvijas Nacionālās komitejas organizētā konference “Ilgtspējīga attīstība Latvijā – 10 gadi pēc Rio-1992 sanāksmes un 10 Latvijas neatkarības gadi” (7. jūnijā)
- Latvijas Fiziķu biedrības 7. konference (7.–8. jūnijā)
- Latvijas Vēsturnieku komisijas rīkota starptautiska konference “Padomju okupācijas režīms Latvijā 1944.–1959. gadā: politika un sekas” (13.–14. jūnijā)
- Zinātniska konference “Latvijas valsts tapšana (1918–1920) un Ministru prezidents Kārlis Ulmanis” (sakarā ar K. Ulmaņa 125. dzimšanas dienu) (5. septembrī)
- LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta konference „Aktualitātes Raiņa pētniecībā” (9. septembrī)
- Konference “Kauguru zemnieku nemieriem – 200” (12. septembrī)
- Starptautiska konference “Augstskolu kvalitatīvas izaugsmes ietekme uz zinātnes un tautsaimniecības attīstību” (12.–13. septembrī)
- Konference “Informācijas sabiedrība: kā veidosim to?” (13. septembrī)
- Eiropas Industriālās matemātikas konsorcijs 12. konference (10.–14. septembrī)
- Starptautiska konference “Industriālais mantojums modernajā pilsētvidē” (19.–21. septembrī)
- Seminārs “Latviešu valoda pasaules valodu sistēmā” (25. septembrī)
- Konference par problēmām un risinājumiem augstākajā izglītībā un zinātnē ar LU un RTU pārstāvju piedalīšanos (25. septembrī)
- Baltijas valstu hepatologu kongress (3.–5. oktobrī)
- Starptautiska konference par NATO paplašināšanu (4. oktobrī)
- Starptautiska konference “Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas modernajā sabiedrībā” (7. oktobrī)
- Seminārs “Inovāciju politika ES kandidātvalstīs: Latvija” (9. oktobrī)

- Baltijas valstu zinātņu akadēmiju starptautisko sakaru darbinieku ikgadējais seminārs Rīgā (10.–11. oktobrī)
- Rīgas Tehniskās universitātes 140 gadu jubilejas pasākumi (10.–14. oktobrī)
- Starptautiska konference “Biomedicīnas inženierija un mikrotehnoloģijas” (10.–14. oktobrī)
- E. Drezena piemiņai veltīta 2. Starptautiskā terminoloģijas konference (21.–25. oktobrī)
- Folkloristu konference “Dainu skapis vēstures tekstos un kultūras kontekstos” (30. oktobrī)
- Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas trīs gadu atskaites sanāksme (12. novembrī)
- LR Valsts zemes dienesta desmitgadei veltīts sarikojums un grāmatas “ZEME: mana, tava, mūsu...” atvēršanas svētki (16. decembrī)
- Sabiedriskās organizācijas “Latvijas Zinātņu akadēmijas Salaspils atomreaktors” konference (20. decembrī)

Atbilstoši līgumam starp LZA, Latvijas Inteliģences apvienību un Rīgas Latviešu biedrību 2002.gadā notika *konferences*, kuras tiešraidē translēja Latvijas Radio:

- Par nacionālās drošības problēmām ES un NATO sistēmā, tautas un bruņoto spēku kopību (46. konference, 15. februārī)
- Latvijas reģionu līdzsvarotas attīstības problēmas un to risinājumi (47. konference, 12. aprīlī)
- Latvijas uzņēmējs Eiropas ekonomiskajā telpā (48. konference, 18. jūnijā)
- Latvija Eiropā. Eiropa Latvijā. Integrēta pilsoniska sabiedrība Latvijā un ES (49. konference, 23. oktobrī)
- Latvija Eiropā. Eiropa Latvijā. Divdesmit pirmā gadsimta izaicinājumi Latvijas laukiem (50. konference, 6. decembrī)

Vairāki pasākumi bija veltīti izcilo Latvijas vai Latvijas izcelsmes *zinātnieku piemiņai*, to skaitā:

- Svinīgs pasākums, atceroties LZA goda locekles Veltas Tomas 90. dzimšanas dienu (30. janvārī, Rīgas Latviešu biedrībā)
- LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas sēde, veltīta astronomam Dr. Jānim Ikauniekam (1912–1969) — LZA observatorijas dibinātājam, modernās radioastronomijas pamatlicējam Latvijā (24. aprīlī, LU Vēstures muzejā)

- LZA bijušā prezidenta Bruno Puriņa kapa pieminekļa atklāšana I Meža kapos zinātnieka nāves pirmajā gadadienā (21. maijā)
- Latvijas Akadēmiskā bibliotēka, LZA FEI Organisko cietvielu fizikas un molekulārās elektronikas laboratorija, Siliņu un Ranku ģimenes rikoja grāmatas “Edgars Imants Siliņš mūsu atmiņās” atvēršanas svētkus, atceroties E. Siliņu viņa 75 gadu jubilejā (6. jūlijā, Brīvdabas skulptūru parkā “Ulamula” pie Mārupītes)
- LZA goda doktora vēsturnieka Jāņa Labsvīra pelnu urnas apbedīšana Smiltenes kapos. Svinīgs dievkalpojums un piemiņas brīdis (2. augustā)
- LZA goda locekļa vēsturnieka un ekonomista Edgara Dunsdorfa pelnu urnas pārbedīšana Raiņa kapos (Rīgā). Svinīgs dievkalpojums un piemiņas brīdis (23. augustā)
- Akadēmiķa profesora Alfrēda Ieviņa piemiņas lasījumi (11. decembrī, LZA)

Latvijas Zinātņu akadēmijā notika vairākas *mākslas darbu izstādes*:

- Guntas Liepiņas-Grīvas gleznu izstāde “Pasaule krāsās” (atklāta 8. janvārī)
- LMA profesora V. Villeruša darbu un veidoto grāmatu izstāde “Grafika” (atklāta 5. martā)
- Jurģa Skulmes gleznu izstāde “Pie Daugavas” (atklāta 2. aprīlī)
- Jāņa Anmaņa gleznu izstāde “Mana Latvija” (atklāta 11. jūnijā)
- LZA goda locekļa Ausekļa Baušķenieka gleznu izstāde “Otas vēl nav pensijā...un... nav jau nekā jauna... bet, ja būs...” (atklāta 10. septembrī)
- akadēmiķa Arnolda Alkšņa akvareļu un pasteļu izstāde “Rīga–Babīte” (atklāta 12. novembrī)

Pārskatu sastādīja LZA kor.loc. Jānis Kristapsons

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS PILNSAPULCES

2002. gadā notikušas 4 LZA pilnsapulces.

LZA gada pilnsapulce 4. aprīlī

Pilnsapulces darbu vadīja un ievadrūnu teica LZA prezidents Jānis Stradiņš. Pilnsapulcē piedalījās un zinātniekus uzrunāja izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškālns. Pilnsapulcē bija klāt Krievijas vēstnieks Latvijā Igors Studeņņikovs.

Prezidents Jānis Stradiņš pasniedza LZA 2002. gada Lielās medaļas. Akadēmiķis Tālis Millers apbalvots par izcilu zinātnisku devumu plazmas ķīmijā un neorganisko materiālu tehnoloģijā. Krievijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķis un LZA goda loceklis Vladimirs Toporovs apbalvots par izcilu zinātnisku devumu baltu valodniecībā un baltu etnoģenēzes izpētē. Sveicot laureātu, LZA prezidents Jānis Stradiņš uzsvēra, ka Latvijas Zinātņu akadēmijai ir liels gods pasniegt šāgada Lielo medaļu pētniekam, kura nozīmība sniedzas tālu pāri šai zemei, šai zālei un šim laikam. Turklāt tieši jaunais krievu zinātnieks Vladimirs Toporovs bija viens no tiem, kas savulaik izvirzīja Ļeņina prēmijas saņemšanai akadēmiķi Jāni Endzelīnu, kad zinātnieks Latvijā bija kritis nežēlastībā. (J. Endzelīns Ļeņina prēmiju saņēma mūža nogalē 1958. gadā.) Vladimirs Toporovs nolasīja laureāta akadēmisko lekciju.

Tika pasniegtas LZA vārdbalvas un balvas jaunajiem zinātniekiem.

Pārskatu par LZA darbību 2001. gadā sniedza LZA ģenerālsekretārs Raimonds Valters.

LZA Uzraudzības padomes ziņojumu nolasīja akadēmiķis Kalvis Torgāns.

Pilnsapulce noklausījās LZA Statūtu komisijas apkopotos un akceptētos priekšlikumus LZA Statūtu grozījumiem — ar tiem iepazīstināja LZA viceprezidents Statūtu komisijas vadītājs Juris Ekmanis. Sapulce atbalstīja un akceptēja priekšlikumus par grozījumiem LZA Statūtos.

LZA prezidenta Jāņa Stradiņa ievadvārdi

(Runas pilnu tekstu sk.: “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 4. aprīlis, Nr. 51)

2001. gads pasaulei un Latvijai patiešām ir bijis pārbagāts, dramatisks notikumu un atceru gads. Mūsu Zinātņu akadēmijā tas aizvadīts Rīgas 800 gadu norišu zīmē, organizējot II Pasaules latviešu zinātnieku kongresu. Notika piecas saturīgas akadēmijas pilnsapulces, daudz izbraukuma sēžu, ieskaitot II Sēlijas kongresu, Dalai Lamas un UNESCO ģenerāldirektora vizītes, dažādas akcijas, kas guva atbalsi

sabiedrībā. Sākās Latvijas iedzīvotāju genoma programmas īstenošana, turpinājās ZA partnerattiecību veidošana ar vadošajām Latvijas firmām, zinātnes mecenātisms.

Raksturojot vispārējo ainu Latvijas zinātnē, jāatzīst, ka pagaidām mums labi zināmā situācija nav jūtami mainījusies. Būtībā tas, par ko runāju 2001. gada pilnsapulcē, šodien būtu jāatkārto. Kritiskā situācija neizriet no zinātnes, bet gan no Latvijas vispārējās attīstības. Atkal un atkal jāvaicā, — kas notiek Latvijā? Vai dominē īstermiņa, nevis ilgtermiņa domāšana, vai valsts prioritātes tiek iezīmētas vairāk lozungu līmenī un prioritāšu sarakstā desmit atgūtās neatkarības gados zinātne vietu joprojām neatrod? Zinātnes nozīmība sabiedrības apziņā, tās vērtību sistēmā diemžēl ir turpinājusi sarukt, kaut arī šo procesu izmisīgi cenšamies apstādināt. Dažādos programmatiskajos dokumentos, pat Nacionālās attīstības plāna projektā, zinātne — arī kā līdzeklis inovatīvu tehnoloģiju radīšanai netiek piesaukta. Zinātnieku argumentus mūsu elite hroniski ignorē vai arī pieklājīgi uzklausa pēc principa: “Šunēļi rej, karavāna iet tālāk”. Īpaši, ja tie šunēļi ir tādi bezzobaini un rej smalkā balstiņā, tā komiski rej. Iet jau tā karavāna, iet, drīz būsīm Eiropas Savienībā, NATO, mums saka; tikai jautājums — kādi tur izskatīsimies, kāds būs Latvijas devums Eiropai un pasaules zinātnei, kāds būs pašu zinātnieku, pētniecības devums tēvzemei? Nemēslo tā, neapstrādātā augsnē ražas kļūst pieticīgākas. Minēt augsto tehnoloģiju produktu īpatsvaru Latvijas eksporta kopējā struktūrā — tos 6% (ZA preses konferencē minēti 10%) salīdzinājumā ar Ungārijas 65% vai Igaunijas 43% — šķiet pat neērti. Latvijai būtībā ir divas bagātības — ģeogrāfiskais stāvoklis un prāta potenciāls, izglītots darbspēks, bet abas šīs bagātības netiek pilnībā izmantotas, zināmā mērā pat izniekotas.

Neņemot apgalvot, ka palielināts valsts finansiāls un morāls atbalsts zinātnei būtu universāls līdzeklis mūsu tautsaimniecības atveseļošanai, taču bez tāda Latvijas augšupeja ir vēl mazāk varbūtīga. Sasniegtais IKP pieaugums 2001. gadā patiešām iepriecina, bet tas nav panākts ar zinātni.

Atkārtotju jau vairākkārt izsacīto viedokli, ka Saeimai vajadzētu oficiāli akceptēt Latvijas zinātnes attīstības stratēģiju ar konkrētiem skaitļiem, konkrētiem uzdevumiem, konkrētiem termiņiem, dokumentu, kuram būtu likuma spēks un ko ievērotu nākamās valdības, un pēc tam uz šī pamata varētu veidot rīcības programmu īsākam laikposmam un dažādām jomām. Igaunijas parlaments šādu Igaunijas R&D stratēģiju 2002.–2006.g. “Uz zināšanām balstīta Igaunija” ir akceptējis 2001. gada 6. decembrī, kaimiņvalstī jau sākusies tās īstenošana, neraugoties uz valdības maiņu. Igaunijai ir savs zinātnes atašejs Briselē. Arī Lietuvā akceptēta “R&D Baltā grāmata”. Latvija kārtējo reizi triju Baltijas valstu vidū ir atpalicēja, kaut arī 1998. gadā mūsu Ministru kabinets pieņēmis zināšanai gan Latvijas Republikas zinātnes, gan augstākās izglītības attīstības nacionālo koncepciju, taču abi pēc ilgām diskusijām pieņemtie dokumenti “nolikti plauktā” un nav tikuši virzīti tālāk. Līdzekļu trūkuma, valdības maiņas, neticības dēļ.

Daudzās akadēmijās Centrālajā Eiropā un Austrumeiropā akadēmiju locekļi saņem atalgojumu, toties 25 Rietumu zinātņu akadēmijās akadēmiķi nekādu honorāru nesaņem. Visas zinātņu akadēmijas saņem finansējumu no valdībām, taču 20–40% izdevumu sedz pašas. Puse zinātņu akadēmiju nav atkarīgas no valdībām, puse — šādā vai tādā veidā atkarīgas, tikai 5 zinātņu akadēmijām valdība ieceļ (vai apstiprina) vadošās amatpersonas. Rietumvalstis uzskata par būtisku, lai akadēmijas būtu politiski neatkarīgas padomdevējas; tikai vairākās postsociālistiskās zemēs finansējums saistīts ar atkarību no valsts.

Mūsu kaimiņu akadēmijas — Igaunijas Zinātņu akadēmijā ir 60 ZA locekļi un 15 ārzemju locekļi (kopskaitā 75), Lietuvas Zinātņu akadēmijā — 40 īstenie locekļi, 60 korespondētājlocekļi, 50 locekļi eksperti (ievēlēti uz 5 gadiem) un 25 ārzemju locekļi (kopskaitā 175). Latvijas Zinātņu akadēmijā pašreiz ir 336 visu kategoriju locekļi. Bez tam LZA 75 cilvēkiem 1990.–2002.g. ir piešķīrusi LZA goda doktora grādu (pašreiz ir 63 Dr.h.c.). Apsvēruši dažādus momentus, nācām pie samērā kategoriskas atziņas, ka Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļu kopskaitu vajadzētu ierobežot ar 350–360 cilvēkiem (100 īstenie locekļi, 100 korespondētājlocekļi, 60 goda locekļi, 100 ārzemju locekļi). Izcilus zinātniekus un speciālistus Zinātņu akadēmijai vēl varētu piesaistīt, piešķirot tiem ZA goda doktora grādu (taču arī tas nebūtu jāpārspīlē, veicot rūpīgu atlasī, jo, kā redzējām, arī goda doktoru mums nav maz). Toties plašāku vajadzētu veidot Zinātņu akadēmijas ekspertu loku, darbīgākos no tiem turpmāk ievēlot par korespondētājlocekļiem un īstenajiem locekļiem.

Domāju, ka kvantitatīvā robeža, limits, pašreiz ir sasniegts vai tuvojamijs tam, nevajadzētu LZA pieļaut locekļu “inflāciju”. Būtu jāreglamentē arī vēlēšanu nolikums, lai optimizētu nākamo Zinātņu akadēmijas locekļu atlasī. Vienlaikus mums kopā jāizdomā mehānisms, kā akadēmijā tomēr iesaistīt 30–45 gadus vecus cilvēkus, varbūt nefiksējot to Statūtos, jo šajā ziņā akadēmijas locekļu starpā nav vienprātības, kā rādīja debātes Senātā.

Katrā ziņā, atcerēsimies, ka šogad 14. februārī aizritēja 10 gadi, kopš mūsu Zinātņu akadēmija darbojas pēc jauniem principiem saskaņā ar jauno Hartu. Jaunajos statūtos aicināts atzīmēt 14. februārī kā “Akadēmijas dienu”. Domāju, ka akadēmija lielākā vai mazākā mērā atradusi savu vietu Latvijas zinātnisko struktūru hierarhijā, izveidojusi savas tradīcijas un uz pārējo Eiropas zinātņu akadēmiju fona nebūt nav no sliktākajām. Tādēļ arī Statūtu grozījumos šodien varam nostiprināt mūsu vēsturisko pieredzi, mūsu tradīcijas, un varbūt vismaz gadus piecus šo ZA struktūru un tās Statūtos noturēt stabilus, turpinot akadēmijas ietvaros veidot komisijas, komitejas, asociācijas, veicinot Latvijas zinātni, meklējot ceļus, kā tomēr akadēmijai piesaistīt jaunatni, kas — lai kā domātu pašreizējie akadēmijas locekļi — paaudžu nomaīnai un LZA pastāvēšanai laika perspektīvā ir būtiski.

Vladimirs Toporovs

Pēdējā pusgadsimta baltistikas pētījumu rezultāti

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

Ziņojumā ir iecerēts pievērst uzmanību vienam, bet acīmredzot pašam būtiskākajam jautājumam, kas saistīts ar baltu etnoģenēzes, baltu agrīnās vēstures, kā arī kontaktu pētījumiem. Minētās problēmas tiks aplūkotas, balstoties uz valodniecības materiāliem, kas šai gadījumā ir pilnīgi pietiekami un informatīvi, jo tieši valoda ir etnolingvālās identifikācijas pirmā, vispārliciecināšākā lieciniece. Šai gadījumā salīdzinoši vēsturiskā valodniecība un tās piedāvātās rekonstrukcijas ir nesalīdzināmas ar arheoloģijas datiem, lai gan pēdējā pusgadsimta laikā Baltijas valstu arheologi ir guvuši nozīmīgus panākumus un vairākos gadījumos apliecina lingvistisko rekonstrukciju secinājumus.

Pēdējo gadu desmitu pētījumi ļauj runāt par *pilnīgi jaunu* baltu un baltu valodu priekšvēstures izpratni, kā arī par jēdziena “baltiskums” — kā īpaša valodas stāvokļa — apzīmējuma izpratni, ar kuru saistīts ne viens vien *paradokss*. *Teorētiski* visinteresantākie ir **laika un telpas** paradoksi, kas ļauj spriest par baltiskā elementa nozīmi citu indoeiropiešu valodu un Eiropas etnosu starpā, par “baltiskā” *sakariem* ar citām valodām un etnosiem, par “baltisko” telpu un “baltisko” laiku.

Praktiski tiks aplūkotas vairākas būtiskas problēmas. Tostarp:

- pirmsbaltu un pirmsslāvu attiecību paradokss,
- baltiskais elements “lielās tautu staigāšanas” laikmetā (galindi kā “nomales” tauta),
- baltiskā telpa uz rietumiem no Vislas,
- Polijas, Čehijas, Rietumukrainas baltiskais mantojums,
- baltiskā elementa dienvidu, austrumu un ziemeļu robežas Austrumeiropā — baltisko hidronīmu Rietumdviniskas, Augšvolgas, Dņepras, Okas, Augšdonas lokuss,
- “baltiskā” Maskava,
- kriviču problēma “jaunajā pasaulē”,
- “ziemeļkrievu” Lietuva,
- latgaļu un austrumslāvu valodu kontakti,
- balti un irāņi,
- balti un Pievolgas sumugri,
- “attālās” sakritības (baltiskā lokuss un Balkāni, baltu — ilīriešu un baltu — frāķiešu saiknes),
- uzdevumi un perspektīvas.

*LZA pilnsapulce 2. maijā***velfīta Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas (4. maija) deklarācijai un Latvijas demokrātiskās kustības vadītāja (Latvijas Centrālās padomes priekšsēdētāja) profesora Konstantīna Čakstes (1901–1945) 100. dzimšanas dienas atcerei**

Ievadvārdus teica LZA prezidents Jānis Stradiņš. Referātu “4. maija deklarācijas tapšanas vēsturiskie aspekti” nolasīja *Dr. iur. h. c.* Romāns Apsītis (sk. "Latvijas Vēsture" 2002, Nr. 2). Par 4. maija deklarāciju starptautisko tiesību kontekstā savā referātā “4. maija deklarācijas starptautiski tiesiskā nozīme” runāja *Dr. iur. h. c.* Egils Levits. Akadēmiķis Tālavš Jundzis referātā “Pētījumi par Neatkarības deklarāciju un tās tapšanu” uzsvēra, ka līdzšinējie pētījumi par 4. maija Neatkarības deklarāciju bijuši daudzšķautņaini un apskata ne tikai šī konstitucionālā dokumenta saturu, bet arī vērtē tā starptautiski tiesisko nozīmi, pievēršas stratēģijai, kura sekmīgi noveda līdz 1990. gada 4. maija lēmumiem, izvērtējot arī trimdas latviešu ieguldījumu šajos procesos. Šo pētījumu rezultātā tapušas vairākas grāmatas. Tomēr mūsu paaudzes vēsturnieku uzdevums būtu pasargāt no iznīcības to vēl pagaidām bagātīgo dokumentu klāstu, kas saglabājies, un fiksēt šo notikumu dalībnieku un aculiecinieku atmiņas, lai dziļākas analīzes veiktu tad, kad norims emocijas un pētījumus neiespaidos subjektivitātes faktors.

Pilnsapulces turpinājumā notika E. Andersona, L. Siliņa u.c. grāmatas “Latvija un Rietumi. Latviešu nacionālā pretestības kustība 1943 — 1945” atvēršana. Runāja LZA prezidents Jānis Stradiņš, *Dr. hist.* Ļubova Zīle. Par Konstantīnu Čaksti referātu nolasīja *Dr. hist. h. c.* Leonīds Siliņš.

*LZA prezidenta Jāņa Stradiņā ievadvārdi***Latvijas Republikas pamatā liktas demokrātiskas vērtības**

(Runu sk.: “Latvijas Vēsture”, 2002, Nr. 2)

Šī Zinātņu akadēmijas pilnsapulce ir veltīta būtiskām mūsu valsts vēstures, Latvijas vēstures zinātņu, arī tiesībzinātņu un politoloģijas problēmām — no vienas puses, 1990. gada Latvijas Neatkarības atjaunošanas deklarācijai (4. maija deklarācijai), no otras puses — pazīstamā, bet līdz šim vēl nepietiekami novērtētā latviešu jurista, nacionālās pretestības kustības vadītāja profesora Konstantīna Čakstes pieņīšanai un darbības izvērtējumam.

Ir pagājuši 12 gadi, kopš toreizējā, demokrātiski ievēlētā Latvijas PSR Augstākā Padome 1990. gada 4. maijā pieņēma Deklarāciju “Par Latvijas Republikas neat-

karības atjaunošanu”. Aizsākās Latvijas neatkarības reālās atgūšanas process, kuru tālāk iezīmēja 1991. gada 21. augusts — Konstitucionālais likums. Ar abiem šiem aktiem tika atjaunota 1918. gada 18. novembrī pasludinātā demokrātiskā Latvijas Republika, kuras attīstību 1940. gadā bija varmācīgi pārtraukusi okupācija un turpmākie pakļautības gadi totalitāro režīmu varā. Jebkuram objektīvam vēsturniekam ir jāatzīst, ka abi šie datumi — 18. novembris un 4. maijs — ir bijuši izšķirīgi Latvijas valstiskuma vēsturē. Tādēļ jāizteic gandarījums, ka pēc ilgām diskusijām sabiedrībā Saeima beidzot ir atzinusi 4. maija un tajā dienā pieņemtās deklarācijas vienreizīgumu, un šogad Latvijā pirmoreiz atzīmējam 4. maiju kā oficiāli svinamu dienu.

Tieši šī apstākļa dēļ mēs pulcējamies šajā zālē uz Zinātņu akadēmijas pilnsapulci, ko var vispirms uzlūkot par simbolisku sasaukšanos pāri 12 gadiem. Atgādināšu, ka tieši šajās telpās, Augstceltnes Lielajā zālē, 1990. gada martā — maijā vairākkārt pulcējās jaunievēlētās Augstākās Padomes deputāti, precīzāk runājot — LTF frakcija un tās atbalstītājdeputāti, lai vēl pirms parlamenta oficiālās atklāšanas te apspriestu Neatkarības atjaunošanas deklarācijas saturu, tās juridiskās, vēsturiskās un politiskās pamatnostādnes. Šajās diskusijās un šajā namā (kur atrodas arī K. Barona leģendārais Dainu skapis) būtībā tapa tā Deklarācija, kuru parlaments pieņēma 4. maijā (tiesa, vēl agrāk tās metus apsprieda gan nākamo deputātu, piemēram, Rolanda Rikarda, dzīvokļos, gan Latvijas Universitātes partijas komitejas telpā pie Aivara Endziņa).

Jāatgādina, ka pēc šo notikumu aktīva līdzdalībnieka, tagadējā LZA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas priekšsēdētāja akadēmiķa Tālava Jundža ierosmes šajā zālē jau 1999. gada 3. maijā tika sarīkota zinātniska konference “4. maija Deklarācija: juridiskie un vēsturiskie politiskie aspekti”, pēc tam 2000. gadā iznāca fundamentāls rakstu, atmiņu un dokumentu krājums par šo deklarāciju “4. maijs”. Šā gada 18. janvārī, barikāžu atceres dienās, ZA Augstceltnes vestibilā atklāja vēsturiskajam notikumam veltītu piemiņas plāksni, pulcējoties lielā skaitā bijušajiem Augstākās Padomes deputātiem un LTF vadītājiem. Šie notikumi sagatavoja augsni Saeimas likumam par 4. maiju kā svinamo dienu. Tad, janvārī, arī radās doma sarīkot šo ZA pilnsapulci, bet diviem juristiem — *Dr.* Romānam Apsītim un *Dr.* Egilam Levitam, kuru devums deklarācijas nostādņu un teksta tapšanā bijis ļoti nozīmīgs, piešķirt LZA goda doktora grādu un šajā sapulcē noklausīties viņu ziņojumus.

Darba grupā, kas veidoja 4. maija deklarāciju, darbojās juristi Romāns Apsītis (grupas vadītājs), Aivars Endziņš, Andrejs Krastiņš, tagadējie akadēmiķi Tālavs Jundzis un Rolands Rikards, deputāts Vilnis Eglājs, arī profesori Ilmārs Bišers un Edgars Meļķīsis, konsultācijas sniedza Egils Levits no Vācijas, apspriešanā piedalījās akadēmiķis Juris Bojārs, Anna Seile, Mavriks Vulfsons, Ruta Šaca-Marjaša, Valdis Birkavs.

Savas domas par 4. maija deklarāciju un tās lomu Latvijas vēsturē esmu izteicis priekšsvārdā krājumam “4. maijs” — neatkarīšos, jo vairāk tādēļ, ka par šo jautājumu

pilnsapulcē dzirdēsīm notikumu tiešo līdzdalībnieku 3 referātus. Gribu tikai Zinātņu akadēmijas vārdā no sirds sveikt šē klātesošos Augstākās Padomes deputātus, kas balsoja par Deklarāciju, sveikt šē klātesošos “trešās Atmos” aktīvistus, visus zinātniekus, atgādināt, cik gaišs un neatkārtojams šis laiks ir bijis mūsu paaudzes un visas Latvijas dzīvē, ka tāds mūsu paaudzei vairs neatkārtosies. Tālākie gadi aizritējuši itin kā nemanāmi — tie bijuši nelīdzēni, pretrunu iezīmēti gadi. Atbilde uz jautājumu, kādā Latvijā mēs dzīvojam pašreiz — 18. novembra vai 4. maija Latvijā, nevar būt ne viegla, ne viennozīmīga. Juridiski turpina pastāvēt 18. novembra Latvija, no kuras nevaram un negribam atsačties, jo tā ir mūsu valstiskuma, starptautiskās atzīšanas un pēctecības garants. Taču diez vai reāli iespējams atgriezties 20.–30. gados, diez vai 50 okupācijas gadus var padarīt par nebijušiem, arī pēc sekām, ko tie atstāja uz Latvijas iedzīvotāju sastāvu un mūsu mentalitāti. Citāda kļuvusi pasaule, citādi esam kļuvuši mēs paši. Dzīve dod jaunus risinājumus, bieži vien ciniskus un nepievilcīgus. Mēs dzīvojam dīvainā superpozīcijā, vienlaikus 18. novembra un 4. maija republikās, ne viena, ne otra nav ideāla, bet abas tomēr mūsu. Tie cilvēki, kas 1990. gada 4. maijā gavilēja, šodien var izsvērt, kāda ir neatkarības, brīvības reālā cena, un, Dievs dod, izvērtēt noieto Latvijas ceļu objektīvi. Atzīt ne tik daudz zaudējumus, cik neapšaubāmos guvumus. Neatkarība, brīvība, mūsu valoda — tās ir pamatvērtības, milzu guvums, un lai nu pārējais (vismaz šodien) izpaliek. Arī Kārlis Skalbe 1928. gadā par toreizējo realitāti ir teicis visai skarbus vārdus, taču uzticams Latvijai un tās neatkarībai viņš palika līdz pēdējam.

Viens būtisks apstāklis ir jāakcentē: gan 18. novembra Latvijas, gan 4. maija Latvijas pamatā liktas demokrātiskas vērtības, Rietumeiropas vērtības. Šādā aspektā nav nejaušība, ka reizē ar 4. maija deklarāciju mūsu pilnsapulce šodien uzšķir arī itin kā pavisam citu Latvijas vēstures lappusi — nacionālās pretestības kustību Otrā pasaules kara laikā pret abiem totalitārajiem režīmiem — Hitlera un Staļina režīmu. Mūsu pilnsapulce piemin šīs kustības vadītāju profesoru Konstantīnu Čaksti viņa 100. dzimšanas gadā, prezentējot Čakstes tuva līdzgaitnieka Leonīda Siliņa grāmatu “Latvija un Rietumi. Latviešu nacionālās pretestības kustība 1943–1945”.

Taisnību sakot, Konstantīna Čakstes 100. gadu dzimšanas diena ir pagājusi jau 2001. gada 26. jūlijā, — laika ziņā tā sakrita ar Rīgas 800. gadu jubilejas kulminācijas dienām. Tad tika atklāta vienīgi piemiņas plāksne pie K. Čakstes vasarnīcas Lielupē, Rotas ielā 5, kur 1944. gadā aprīlī viņu arestēja gestapo. Toreiz runājām, ka plašāka atcere būšot rudenī. Tā izpalika, un tikai šodien mēs pieminam izcilo juristu, cīnītāju, mocekli cīņā par Latviju.

Konstantīns Čakste piedzima 1901. gadā Bulduros, kā pastarītis vēlākā Latvijas pirmā valsts prezidenta Jāņa Čakstes ģimenē. Viņš piedalījās Brīvības cīņās, izstudēja tiesīzbzinātnes Latvijas Universitātē, līdzdarbojās Jāņa Čakstes Maskavā (1883) dibinātās studentu biedrības “Austrums” darbības atsākšanā Latvijā. Sekoja strauja

zinātniska karjera kā ievērojamākā civiltiesību speciālista profesora Vasilija Sinaiska līdzgaitniekam, ceļš no jaunākā asistenta (1928) līdz LU docentam un ārkārtējam profesoram. Uz politiskās skatuves Konstantīns Čakste uznāca brīdī, kad pār Latviju bija izpletusies Hitlera okupācijas nakts, bet no austrumiem virzījās ne mazāk draudīga tumsa. Profesors Čakste un viņa domubiedri Pauls Kalniņš, Jāzeps Rancāns, Bruno Kalniņš, Ādolfs Klīve, Felikss Cielēns, Ludvigs Sēja un citi pārstāvēja vismaz pusi Latvijas pēdējās likumīgi ievēlētās 4. Saeimas vēlēšanu. Viņi domāja par valsts neatkarības un Satversmes atjaunošanu, viņi nesadarbojās ar vācu iecelto pašpārvaldi — O. Dankeru, M. Pīrmani, R. Bangerski. Viņi cerēja, ka situācija Latvijā 1944./45. gadā varētu veidoties līdzīga tai, kāda bija bijusi neatkarības izcīnīšanas laikā 1918.–1919. gadā. Tāpat kā Jānis Čakste vadīja Tautas padomi, kas proklamēja neatkarīgo Latviju, viņa dēls Konstantīns Čakste 1944. gadā bija gatavs uzņemties atjaunotās neatkarīgās Latvijas vadību kā tās ministru prezidents.* LCP bija samērā plašs morāls atbalsts tieši akadēmiskajās aprindās — Latvijas Universitātē un Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā, profesūras un inteliģences vidū. Liktenis tomēr nebija Latvijai labvēlīgs. K. Čakste gāja bojā nacistu ieslodzījumā Polijā 1945. gada 22. februārī Štuthofas nometnes evakuācijas laikā, daudzus viņa domubiedrus arestēja un nošāva.

K. Čakstes pretestības kustība, viņa vadītā Latvijas Centrālā padome (LCP) orientējās uz Rietumu lielvalstīm, savas cerības atgūt Latvijas neatkarību iluzori saistot ar ASV un Lielbritānijas domājamo palīdzību kara beigās. Šī grupa iestājās tieši par neatkarīgas, parlamentāras, uz 1922. gada Satversmi balsītas Latvijas valsts atjaunošanu. Tā centās pa slepeniem ceļiem informēt Rietumu lielvalstis un Zviedriju par stāvokli Latvijā, uzsvēra, ka Latvijas (un pārējo Baltijas valstu) inkorporācija Padomju Savienībā 1940. gadā ir bijusi starptautiski nelikumīga, ka tikpat nelikumīga ir nacistu radītā Ostlandes pārvaldes sistēma, kas nav izveidota ne saskaņā ar starptautisko tiesību principiem, ne ar Latvijas Republikas likumiem. Latvijas Centrālā padome kategoriski protestēja pret Latvijas iedzīvotāju nelikumīgu mobilizēšanu Hitlera vācu armijā, ko okupanti viltīgi nosauca par brīvprātīgo ieroču SS leģionu.

Tātad LCP darbības pamatmērķis bija demokrātiskas suverēnas valsts atjaunošana ar ASV, Lielbritānijas un Zviedrijas atbalstu, kā arī Baltijas valstu vienotība nākotnē. Tika nodibināti kontakti ar līdzīgi orientētām organizācijām kaimiņvalstīs — Lietuvas Atbrīvošanas padomi un Igaunijas pretošanās kustību — Nacionālo komiteju. Pēdējo

* Aizbraucot no Latvijas, pēdējais Saeimas priekšsēdētājs P. Kalniņš parakstīja Rīgā 1944. gada 8. septembrī dokumentu par Latvijas valsts atjaunošanu, iecelot par Ministru prezidentu K. Čaksti; pēc prof. K. Čakstes nāves par Ministru prezidentu tika aicināts viņa brālis — senators Mintauts Čakste. Protams, reāli ne viens, ne otrs amatā nestājās un valdību nesastādīja (atšķirībā no Igaunijas, kur 1944. gada 18. septembrī prof. J. Uluotsa sastādītā valdība mēģināja pārņemt varu Tallinā pirms Sarkanās armijas ienākšanas).

vadīja profesors Jiri Uluotss, bijušais Igaunijas premjerministrs, par to raksta Jāns Kross savā jaunākajā, ar Baltijas asamblejas balvu godinātajā romānā “Lidojums uz vietas” (“*Paigallend*”).

Profesors K. Čakste un viņa domubiedri vispirms, 1943. gada augustā, izstrādāja LCP programmu un tās deklarāciju demokrātisko ārvalstu (ASV, Lielbritānijas un to sabiedroto) valdībām, pēc tam sagatavoja citu deklarāciju — par Latvijas neatkarības atjaunošanu, kura guva 188 visai prominentu Latvijas politiķu un akadēmisko aprindu pārstāvju atbalsta parakstus (parakstītāju skaitā bija mūsu nākamie akadēmiķi J. Endzelīns, G. Vanags, A. Ieviņš, daudzi profesori). Programmas un deklarācijas nostādnes par demokrātisku Latviju bija tuvas tām, kas vēlāk iekļautas 4. maija deklarācijā, tur pirmoreiz pausta Baltijas valstu konfederācijas vīzija. LCP dokumenti tika nogādāti uz Zviedriju, vēlāk — uz Lielbritāniju, ASV, to veica mūsu šīsdienas pilnsapulces dalībnieks, tag. LZA goda doktors Leonīds Siliņš, tolaik jauns 27-gadīgs LU svešvalodu students, “Čakstes kurjers” sakariem ar demokrātiskajām Rietumvalstīm, arī leģendāra personība. Deklarācijas tekstu uz rakstammašīnas pārdrūkāja tagad Stokholmā mītošais K. Čakstes draugs un mūsu Zinātņu akadēmijas goda mecenāts tautsaimnieks Jānis Sadovskis. Abi viņi bija akadēmiskās vienības “Austrums” biedri, šai senajai latviešu studentu organizācijai vispār piekrita virzītāja loma demokrātiskās nacionālās pretestības kustības organizēšanā. Manuprāt, vēsturiskie fakti par demokrātisku, uz Rietumiem orientētu pretestības kustību Latvijā jāpopularizē daudz daudz plašāk. Tas palīdzētu kļiedēt arī dažās aprindās kultivēto melīgo uzskatu, ka Latvija Otrā pasaules kara laikā cīnījies Hitlera Vācijas pusē.

Varam izteikt gandarījumu, ka Leonīdam Siliņam pēc ilgiem gadiem ir izdevies īstenot K. Čakstes un viņa vadītās LCP darbības dokumentāciju grāmatā, sākotnēji piesaistot tās veidošanā ievērojamo, nelaikā bojā gājušo vēsturnieku profesoru Edgaru Andersonu, līdzekļus grāmatas izdošanai devis Jānis Sadovskis. Būvēbā šodien redzēsīm jau ceturto grāmatas izdevumu (kopš 1994. gada, pirmie trīs izdoti Upsalā, to izplatība bija šaurāka, šodien grāmata nāk klajā pirmoreiz Rīgā, fonda “Latvijas Vēsture” apgādā, un tādējādi K. Čakste un LCP simboliski atgriežas Latvijā). Nesen LZA vadības pārstāvji (mēs ar Juri Ekmani un Jāni Kristapsonu) Stokholmā apmeklēja Jāni Sadovski un Leonīdu Siliņu — tie ir pēdējie vēl šajā pasaulē mītošie K. Čakstes līdzgaitnieki, Iepazīnāmie ar viņu toreizējās darbības vietām un apstākļiem Zviedrijā, kurus starp citu savulaik visai tendenciozi un melīgi apcerējis Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas akadēmiķis Arvīds Grigulis savā bēdīgi slavenajā romānā “Kad lietus un vēji sitas logā” (1964, kinofilma — 1968). Šodien mēs labojam vēstures netaisnību, noklusējumu, melus, un tā atkal ir laikmetu sasaukšanās. Sveicu šajā zālē klātesošos Čakstes dzimtas pārstāvjus un aicinu nosūtīt ZA sveicienus Konstantīna meitām Katrīnai un Annai ASV, tāpat arī Jānim Sadovskim Stokholmā, Akselsbergā, kur viņš drīz sagaidīs savu 98. dzimšanas dienu.

Pagājušo nedēļu mums bija gods Zinātņu akadēmijā pieņemt Zviedrijas vēstnieku Tomasu Bertelmanu. Runājām arī par šo pilnsapulci, par 4. maija deklarāciju, un visies ieminējās, ka viņam toreiz kā Zviedrijas diplomātam Padomju Savienībā Zviedrijas informācijas centrā Rīgā (Leņingradas ģenerālkonsulāta nodaļā) iznācis noraidīt pa faksu šīs deklarācijas angļu tekstu uz ārzemēm. Tad arī prātā nāca Konstantīns Čakste, Leonīds Siliņš, viņu saistība ar Zviedriju, viņu centieni panākt Latvijas neatkarības atjaunošanu jau toreiz, centieni, kas palika lielās pasaules nesadzirdēti, līdz brīdim, kad sākās Padomju Savienības sabrukums. Tas liecina, ka Latvijas, Baltijas problēmas nav atrisināmas tīri iekšpolitiski, ārpus globālajiem procesiem, lielās vēstures konstelācijas. Šajā ziņā interesanti izvērtēt Baltijas tautu, Baltijas republiku demokrātisko tautas kustību lomu PSRS sabrukumā, starptautisko solidaritāti ar Baltiju 1988.–1991. gadā, aplūkojot 4. maija deklarāciju arī šādā rakursā. Kādēļ 1990.–1991. gadā kļuva iespējams tas, ko nevarēja sasniegt K. Čakste un viņa domubiedri 1943.–1945. gadā?

Gribu arī informēt pilnsapulci, ka šodien, šajā brīdī, Prāgā mūsu Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga pasniedz Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Universitātes vārdā Čehijas Republikas prezidentam Vāclavam Havelam Cicerona balvas diplomu. Man kā žurijas komisijas priekšsēdētājam ir bijis gods parakstīt šo diplomu, tā ir Latvijas sabiedrības pateicība Havelam. Vāclava Havela kandidatūru izvirzīju, izceļot viņa vēsturisko lomu Latvijas un pārējo Baltijas valstu atbalstā nacionālās neatkarības atgūšanas un demokrātijas stiprināšanas ceļā; tā guva žurijas vienprātīgu atbalstu. Iepriekšējā gada Cicerona balvas laureāte bija Islandes prezidente Vigdīsa Finbogadotira, kuras valsts pirmā oficiāli atzina Latvijas Republikas atjaunošanu 1991. gadā. Un te atkal ir savs simboliskums — demokrātu, neatkarības piekritēju sasaukšanās pasaulē, pasaules sabiedriskās domas atbalsts demokrātiskajai Baltijai. Tikai demokrātija Eiropā dara brīvus arī mūs, un tad pie mums nevar vairs kļīst Molotova un Ribentropa, Staļina un Hitlera ēnas.

Tādējādi šodien godināsim arī Leonīdu Siliņu viņa grāmatas iznākšanas gadījumā, godināsim bojā gājušos pretestības kustības dalībniekus. Pieminēsim austrumiešus, pieminēsim latviešu inteliģences glābšanas “laivu akciju” no Kurzemes uz Zviedriju 1944./45. gadā, arī kureliešus, Kristapu Upelnieku. Īpaši lai atceramies, viņa simtgadei aizritot, profesoru Konstantīnu Čaksti, kļušu, bet izcilu Latvijas patriotu un demokrātu, ko draugi dēvēja par “Tuntānu”. Un vienlaikus šodien mēs esam kopā ar Latvijas Republikas atjaunotājiem 1990. gadā, Tautas fronti, Augstākās Padomes deputātiem, cildinām viņu veikumu. Šajā zālē pašlaik ir 20 deputāti, kas balsoja par Latvijas neatkarības atjaunošanu, arī PSRS Tautas deputāti no Latvijas, kas atbalstīja šo soli, arī mūsu tagadējais Satversmes tiesas priekšsēdētājs A. Endziņš, viens no deklarācijas autoriem.

Mēs saistām vēstures lokus — 1944. gadu un 1990. gadu, saistām neveiksmei lemto mēģinājumu atjaunot Latvijas valsti Otrā pasaules kara beigās — “trešo fronti” ar “trešo atmodu”, lai apzinātos, cik liela vērtība, mantojums ir demokrātiskā, neatkarīgā Latvijas valsts un cik daudz mums visiem un katram no mums jādara, lai to nosargātu vēstures krustceļos.

Šī Zinātņu akadēmijas pilnsapulce tomēr nav jubilejas pasākums, nav ne gaviļu, ne sēru sesija, bet mēģinājums un aicinājums sabiedrībai izvērtēt, pārdomāt Latvijas vēstures dramatiskās norises. Tāpat gribu atzīmēt, ka pirmoreiz Zinātņu akadēmijas pilnsapulcē tik lielā skaitā uzstājas juristi. Visi šīs dienas pamatreferenti (izņemot Leonīdu Siliņu) ir juristi; arī Konstantīns Čakste bija civiltiesību un tirdzniecības tiesību profesors Latvijas Universitātē. Tas liecina par juristu devumu Latvijas kā tiesiskas valsts veidošanā. Izvērstā diskusija par Latvijas tiesu sistēmas panākumiem, maiņām un problēmām turpināsies arī rīt un parīt prominentā juristu konferencē Kongresu namā.

Ceru, ka šodien prezentējamā L. Siliņa grāmata par LCP un tās jau sagatavotā versija zviedru valodā, tāpat kā mūsu prominēto juristu un politologu referāti par Latvijas neatkarības atjaunošanas 1990. gada 4. maija deklarāciju rosinās zinātnisko un sabiedrisko domu turpmākiem meklējumiem, bagātinās mūsu priekšstatus par Latvijas valsts sarežģīto pagātnei, ļaus profesionāliem vēsturniekiem pilnvērtīgāk uzrakstīt “Latvijas 20. gadsimta vēstures” trešo sējumu.

LZA pilnsapulce 17. oktobrī

Latvijas ilgtspējīgas attīstības perspektīvas

Pilnsapulce bija velīta būtiskai problēmai: Latvijas ilgtspējīgai attīstībai. Ievadvārdus sacīja LZA prezidents J. Stradiņš (sk. “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 18. okt.).

Referātu “Ilgtspējīga attīstība — prioritātes Latvijā” nolasiņa akadēmiķis P. Cimdiņš. Viņš teica, ka Latvijas Republikas Nacionālajā ziņojumā Vīspasaules konferencē Johannesburgā par ilgtspējīgu planētas attīstību 2002. g. augustā–septembrī Latvijas zinātnes līdzdalība tomēr izpalika, apzināti izvairoties no problēmu detalizēta skatījuma ilgtspējības izpratnē, uzsverot tikai Baltijas baseina dabas aizsardzību kā būtisku un labi risinātu šīs problēmas daļu. Ilgtspējīgas attīstības politikā Latvijā pēdējo 10 gadu laikā dominējusi vides politika, kas uzskatāma par salīdzinoši veiksmīgu, tomēr sagatavotajās “Latvijas ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņēs” (Rīga, 2002), kurās stratēģija principā atbilst globālajām un ES nostādņēm, pārlieku dominē dabas aspekti, atstājot novārtā sociālos un tautsaimniecības attīstības jautājumus. Jāatceras, ka Latvijas attīstība un globālie procesi ir savstarpēji saistīti un to zinātniska analīze gan Latvijā, gan starptautiskajos forumos ir nepieciešamais priekšnoteikums valsts

sekmīgai attīstībai. Akadēmiķis P. Cimdiņš uzsvēra, ka Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā kā vienlīdz svarīgas iekļaujamas ekoloģiskās, sociālās un ekonomiskās problēmas. To analīze un risināšana veicama atbilstoši ES strukturēto indikatoru sistēmai, pilnvērtīgi iesaistot šo problēmu risināšanā Latvijas zinātnisko potenciālu. Nepieciešams koncentrēties uz neliela skaita neatliekamu uzdevumu risinājumu, kas būtu katalizators pārmaiņām un gūtu atbalstu sabiedrībā. Ilga termiņa — 30 gadu perspektīvas ietvaros ir jāveido īstermiņa stratēģija — “Latvijas ilgtspējīga attīstība - 2004”. Latvijai ir nepieciešama jauna attīstības stratēģija, kas līdzsvarotu vides un attīstības nosacījumus, novērstu potenciālos apdraudējumus sabiedrības drošībai, veselībai un vides kvalitātei. Ir nepieciešama stratēģija, kas valsts ekonomisko izaugsmi tik cieši nesaisītu ar pieaugošu vides resursu patēriņu, lai dabas ekoloģisko vērtību aizsardzība nekļūtu par sociālo izstumtību un nabadzību veicinošu faktoru.

Eseju “Par cerībām un glābiņu: zinātne un ilgtspējīga attīstība” nolasīja LZA kor.loc. T. Tisenkopfs. Par divos starptautiskos forumos — Riodežaneiro un Johannesburgā — pieredzēto klātesošos informēja *Dr.biol.* I. Emsis referātā “Ilgtspējīgas attīstības nostādņu maiņa laika gaitā”. Latvijas Vides aģentūras direktore *Dr.biol.* I. Kirstuka runā “Ilgtspējīgas attīstības indikatori” pastāstīja par iespējām praktiski novērtēt vides aizsardzībā sasniegto. Pēc referātiem notika aktīvas debates, kurās piedalījās *Dr.chem.* I. Kaimiņš, LZA goda doktors A. Freimanis, Olaines iedzīvotājs O. Pastors, LZA kor.loc. T. Tisenkopfs un akadēmiķis P. Cimdiņš.

LZA prezidenta J. Stradiņa ievadvārdi

Cienījamie Zinātņu akadēmijas locekļi un pilnsapulces viesi, dāmas un kungi! Mēs nākam šodien kopā vienā no Latvijas Zinātņu akadēmijas tematiskajām pilnsapulcēm, kas veltīta ļoti būtiskai, taču samērā pretrunīgai, savā ziņā jau nodeldētai, savā ziņā līdz galam neizprastai problēmai “Ilgtspējīga attīstība Latvijā”. Jēdziens “ilgtspējīga (līdzsvarota) attīstība” (*sustainable development*) mūsdienu pasaulē patiešām kļuvis visai populārs, dažādas interešu grupas to izmanto visai atšķirīgā kontekstā. Tas ietver sevī gan harmonisku nākotnes redzējumu, gan mierinājumu, gan protestu, gan deklaratīvu demagoģiju. “Pirmajā” un “trešajā” pasaulē to izrunā visai dažādās intonācijās.

Tradicionālais antropocentriskais sabiedrības attīstības modelis, vai tas būtu kapitālistiskais, vai pašreiz nebūtībā aizejošais “sociālistiskais”, 20. gadsimtā ir balstījies uz pieņēmumu, ka ekonomiskā augšupeja, civilizācijas progress ir neierobežots, ka cilvēkam pieejamie dabas resursi praktiski ir neizsmeļami. Taču industrializācijas gaitā atklājās, ka cilvēka darbībai rodas pašierobežojums — ietekme uz vidi, industriālās un agrārās ražošanas, sadzīves atkritumu uzkrāšanās spēj padarīt vidi neizmantojamu cilvēka dzīvei; izsīkst pat tādi resursi kā ūdens un gaiss. Mēs smokam

paši savos atkritumos, bet augsta dzīves kvalitāte nav savienojama ar piesārņotu vidi. Pirms gadiem 20–30 pasaulē aizsākās diskusija, ka sabiedrība nedrīkst attīstīties kā patērētāju sabiedrība vien, ka ir jāsabalansē trīsvienība: ekonomika, sociālie faktori un vides kvalitāte. 1987. gadā pēc Grū Hārlemas Bruntlandes vadītās Pasaules vides un attīstības komisijas ziņojuma “Mūsu kopīgā nākotne” (*Our common future*) tapa jēdziens “ilgtspējīga attīstība” (“tāda, kas apmierina pašreizējo paaudžu vajadzības, neradot draudus nākamajām paaudzēm apmierināt to vajadzības”).

1992. gadā Riodežaneiro ANO organizēja pasaules sanāksmi, kur valstu vadītāji un zinātnieki, arī atjaunotās Latvijas pārstāvji, akceptēja ilgtspējīgas attīstības stratēģiju pasaulei un pieņēma attiecīgu deklarāciju. Tika oficiāli atzīts, ka dabas resursu pārmērīga izsmelšana apdraud planētu, ka ekonomiskās aktivitātes izraisītā piesārņojuma neatgriezeniskās sekas apdraud pašu cilvēces pastāvēšanu. Izskanēja aicinājums izvērtēt draudus, sākt aktīvu rīcību. Sekoja Kioto protokols, zināma eiforija, cerība, ka civilizācijas attīstība drīz stabilizēsies, optimizēsies, harmonizēsies.

Ir aizvadīti 10 gadi, nu Johannesburgā, Dienvidāfrikā, šā gada augustā — septembrī atkal pulcējās 185 valstu vadītāji, vides, tautsaimniecības, zinātnes pārstāvji (šķiet, kopskaitā 65000!) sanāsmē “Rio + 10”, lai izvērtētu aizvadītās desmitgades rezultātus. Cik spriežams no atsauksmēm presē, desmitgade aizvadīta visai pretrunīgi, ir pieņemti lēmumi un risinājumi, kurus nepilda; pasaule turpina polarizēties, dažādas nācības situāciju vērtē visai atšķirīgi, vieni akcentē ekonomiskos, citi — sociālpolitiskos, citi — ekoloģiskos aspektus. Trešās pasaules pārstāvji atgādināja, ka joprojām pasaulē ik dienas no bada mirst 25 tūkstoši cilvēki (galvenokārt Āfrikā); var jau dzīvot relatīvā tīrībā, nepiesārņotībā un badā vienlaikus. Šķiet, īsta vienprātība galotņu sanāsmē netika panākta un vispārējie tās rezultāti liekas samērā nenoteikti, bet par to jau labāk varētu pastāstīt daži no Johannesburgas sanāksmes tiešajiem līdzdalībniekiem, kas šodien ir mūsu vidū.

Bet kas notiek Latvijā? Arī Latvija šos desmit gadus ir darbojusies vides jomā, rošīgi darbojusies — mūsu speciālistu veikums vides aizsardzībā ir pamanīts un novērtēts. No ārvalstu fondiem vides projektu īstenošanai Latvija saņēmusi vairāk nekā 500 miljonus eiro, kas ir labs rādītājs. Ir labi kontakti ar Ziemeļvalstīm un Vāciju. Latvijas likumdošanā nostiprināta norma, kas aizliedz Latvijā ievest sadedzināšanai atkritumus no citām valstīm. Latvija iesaistījusies reģionālās attīstības programmās “Baltijas jūra”, “*Baltic Agenda 21*”, *Helcom* darbā.

Izvērtējot pēc noteiktiem kritērijiem situāciju vides ilgtspējīgā attīstībā 142 valstu vidū, Latvija ir ierindota 10. vietā. Tā ir visai augsta vieta, tūdaļ aiz labklājības zemēm — Somijas, Norvēģijas, Zviedrijas, Kanādas, Šveices. Varētu jau paši sevi sākt sirsnīgi gratulēt. Taču analizējot būtiskos parametrus, pēc kuriem vērtējums sasniegts, Latvijas ilgtspēja vairs nebūt neliekas tik cerīga. Augstā vieta sasniegta galvenokārt pasīvas darbības, resp. nedarīšanas rezultātā.

Jā, var izcelt pozitīvos momentus — mūsu zemē ir daudz ainavu, purvu, mitraiņu, ir maza mēslojuma noslodze, tiek saglabāts lauku reģionu vēsturiski veidotais tēls un kultūrintertitāte, visumā pozitīvi noris tautsaimniecības attīstība, ir laba starptautiska sadarbība, attīstas ekotūrisms, informācijas tehnoloģijas, augstskolas valsts reģionos. Taču Latvijas augsto vietu nosaka ne tikai šie pozitīvie momenti, bet arī lauku apsaimiekošanas samazināšanās (aramzemes un ganības aizaug, kūlas dedzināšana kļūst par saimiekošanas veidu), negatīvs iedzīvotāju skaita pieaugums un citi faktori, kas no vides saglabāšanas viedokļa arī tiek vērtēti pozitīvi. Rūpnieciskās un lauksaimnieciskās ražošanas krasi samazināšanās, ilgstoši neapstrādātu lauksaimniecības zemju transformēšanās atmatās un krūmājos, krasi izteikta iedzīvotāju skaita sarukšana, valsts ļoti niecīgs atbalsts zinātnes un inovatīvo tehnoloģiju attīstībai, kultūrintertitātes un kultūrvides uzturēšanai, diemžēl drīzāk uzrāda mūsu valsts būtisku atpalicību no ilgtspējīgas attīstības modeļa, nevis otrādi. Latvijas tālākā attīstībā iespējami divi ceļi — vai nu turpinās līdzšinējais kurss un tad neizbēgami tuvināsimies trešās pasaules valstu modelim, vai arī — speram izšķirīgus soļus, lai tuvinātos attīstītu valstu modelim. Ilgtspējīga attīstība nav tikai vides problēmas, bet šīs problēmas ciešā saistībā ar ekonomiku un sociālpolitiku, ar tautas labklājību.

Šovasar beidzot ir sastādīts Latvijas ilgtspējīgas attīstības nacionālais ziņojums, ir izveidota attiecīga padome Ministru prezidenta vadībā. Šos pasākumus sagatavojot, UNESCO programmas komisija “Cilvēks un biosfēra” ar Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Universitātes līdzdalību, 7. jūnijā sarīkoja — pēc mūsu cienījamo kolēģu akademiķu P. Cimdiņa un M. Kļaviņa ierosmes — zinātnisku konferenci. Tās rezultāts summēts M. Kļaviņa un P. Cimdiņa paziņojumā Latvijas sabiedrībai un valdībai, ievērtības cienīgā, taču varbūt Saeimas priekšvēlēšanu eiforijā nepietiekami pamanītā dokumentā, no kura citēšu būtisku vietu:

“Arvien spēcīgāk sevi Latvijā piesaka jaunas jeb industriāli attīstīto valstu attīstībai raksturīgas tendences, to dzīves veida un tautsaimniecības virzības kopēšana un ekspansija Latvijā. Šis veids nebūt nav ilgtspējīgs, tas izpaužas kā arvien pieaugošs resursu patēriņš un to pavadošā atkritumu plūsma, kā potenciālie apdraudējumi sabiedrības drošībai un veselībai, vides veselībai, kā nabadzības un sociālās izstumtības pieaugums, kā nepietiekama valsts intelektuālā kapitāla attīstība. Tendences skaidri norāda attīstību nevēlamā virzienā — resursu patēriņš uz vienu producēto vienību vai sniegto pakalpojumu turpina pieaugt, tautsaimniecības un komercdarbības ētika ir visai apšaubāma, sabiedrības tikumiskā kvalitāte zema, jaunatnes psihiskā un fiziskā veselība apdraudēta. Vai un kā ir iespējama ilgtspējīga attīstība, saimnieciskā izaugsme Latvijā, ja ilgtspējība nozīmē vienlaicīgu saimniecisko izaugsmi un tai izmantoto dabas resursu pastāvīgu samazinājumu? Kā Latvijā saskaņot un saistīt rīcībspējīgā valsts politikā visos tās sektoros ilgtspējības trīs balstus — vides, ekonomiskos un sociālpolitiskos mērķus? Šo jautājumu pamatoti izpētei un risinājumu

sagatavošanai arvien vēl nepietiekami tiek izmantots Latvijas augstskolu un zinātnes potenciāls, ilgtspējīga attīstība netiek veidota kā inovatīva attīstība, tā nav balstīta uz Latvijas valsts intelektuālo potenciālu. Problēmu padziļina valsts un reģionu attīstības plānošanas vājā saikne ar izglītību un zinātni, tradicionālo prognozēšanas metožu izmantošana attīstības plānošanā un izvairīšanās no attīstības scenāriju kompleksās analīzes.”

Tieši šādu neatrisinātu, bet Latvijai būtisku momentu dēļ pēc M. Kļaviņa ierosmes esam sasaukuši šo ZA pilnsapulci, lai aizsāktu sarunu turpinātu — jau pēc Latvijas delegācijas atgriešanās no Johannesburgas, pēc jaunās Saeimas ievēlēšanas. Jo vairāk tādēļ, ka jau 2001. gada 16. februāra sēdē LZA akceptēja darba grupas izstrādātu valsts ilgtspējīgas attīstības koncepciju: “Latvija: no vīzijas līdz darbībai”, kuras principi izstrādāti A. Bērziņa Ministru kabineta akceptētajā tautsaimniecības stratēģijas dokumentā. Lai šīs tēzes kārtējo reizi nepaliktu uz papīra, lai kārtējo reizi neiegultu plauktā un jaunajā politiskajā situācijā nepiemirstos. Jo vairāk arī tādēļ, ka Vides ministrija septembrī, pēc Johannesburgas, ir aicinājusi nevalstiskās organizācijas (bet LZA ir viena no lielākajām un autoritatīvākajām nevalstiskajām organizācijām) iesaistīties ilgtspējīgas attīstības problēmu risinājumos.

Ceru, ka Cimdiņa — Kļaviņa paziņojums varētu kļūt par šīs LZA pilnsapulces lēmuma pamatu, ko pēc šīs dienas referātiem un diskusijām (formālām vai neformālām) varētu akceptēt vai paplašināt. Drīz atsāksies diskusijas par projektējamo Celulozes kombinātu, tā ekoloģiskiem aspektiem, diskusijas par Daugavu, diskusijas par citiem būtiskiem jautājumiem, bet it īpaši par Latvijas zemkopības, lauku nākotni, — ko darīs zemnieki pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā, kur lauksaimniecībā nodarbināto skaits ir jāreducē.

Ir plašāk jāpopularizē “zaļo” idejas, ekotūrisms un bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā — varbūt tā ir mūsu tuvākā nākotne? Nez vai “zaļā ideoloģija” vien ir liekama ilgtspējīgas attīstības pamatā, taču bez šīs ideoloģijas gluži iztikt nevaram.

Diemžēl pilnsapulcē nepiedalās tās iniciators akadēmiķis M. Kļaviņš, kurš pašreiz lasa lekcijas Helsinku universitātē. Taču akadēmiķis P. Cimdiņš solījis savā referātā ietvert arī Kļaviņa pamatnostādnes. Piekrītu abu kolēģu izteiktajai domai, ka “Latvijai ir nepieciešama jauna attīstības stratēģija, kas līdzsvarotu vides un attīstības nosacījumus, novērstu potenciālos apdraudējumus sabiedrības drošībai, veselībai un vides kvalitātei. Ir nepieciešama stratēģija, kas valsts ekonomisko izaugsmi tik cieši nesaisītu ar pieaugošu vides resursu patēriņu, lai dabas ekoloģisko vērtību aizsardzība nekļūtu par sociālo izstumtību un nabadzību veicinošu faktoru.”

Šīm atziņām jāklūst ne tikai deklarācijai, bet arī jaunās valdības, Saeimas rīcības pamatā, veidojot patiešām harmonisku Latviju, kas izvestu mūsu sabiedrību no krīzes, bet mūsu tautu no nabadzības (ieņemam taču pēdējo vietu ES kandidātvalstu vidū

ienākumu līmenī uz iedzīvotāju). Lai šī pilnsapulce veicina sabiedrībā diskusiju par ilgtspējīgu attīstību, arī plašākā aspektā – par četriem līdzsvarotās attīstības sektoriem: lauksaimniecību, ūdens tīrību, enerģiju un transportu (tranzītu). Lai šīs prioritātes ir ne vien politiku, bet arī zinātnieku un plašas sabiedrības ziņā — ar šo vēlējumu atļaujiet atklāt šo pilnsapulci.

LZA Rudens pilnsapulce 28. novembrī

Pilnsapulcē piedalījās LZA locekļi, Latvijas augstskolu un zinātnisko institūtu vadītāji un zinātniskie darbinieki. Pilnsapulces darbu vadīja un ievadvārdus sacīja LZA viceprezidents J. Ekmanis. Tika nolasītas divas akadēmiskās lekcijas: LR Ministru kabineta 2001. gada balvas laureāta LZA prezidenta profesora Jāņa Stradiņa akadēmiskā lekcija “Zinātne un zinātnieks Latvijas vēsturē” un LZA 2002. gada Lielās medaļas laureāta akadēmiķa Tāļa Millera akadēmiskā lekcija “Plazma, ķīmija, jauni materiāli”. Par LZA goda locekļiem ievēlēja rakstnieku Roaldu Dobrovenski, vēsturnieci Annu Jurkāni, mākslinieku Jāni Andri Osi un teologu Juri Rubeni.

Notika diskusija par zinātnes aktuālām problēmām, kurā piedalījās akadēmiķi V. Kampars, I. Knēts, I. Lācis, I. Muižnieks.

LZA viceprezidenta Jura Ekmaņa ievadvārdi

Augsti godājamais akadēmijas prezident, akadēmijas locekļi, kolēģi, viesi!

Šobrīd Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem un visiem Latvijas zinātniekiem, pārdomājot aizejošā 2002. gada notikumus, jāsecina, ka ar vienu, galveno notikumu saistīt to nevar. Laikam mēs visi nepārtraukti gaidījām: gaidījām jaunas Saeimas vēlēšanas, gaidījām jaunās valdības izveidi, gaidījām NATO alianses paplašināšanos, gaidījām ES 6. Ietvarprogrammas atvēršanu, gaidījām daudzo starptautisko konferenču norisi Latvijā, kuru organizēšanā šogad daudz bija iesaistīta Zinātņu akadēmija, gaidījām daudzās LZA izbraukuma sēdes ārpus Rīgas un vēl daudz ko citu. Katrs no mums gaidīja kādu pozitīvu ievirzi, ko šis gads atnesīs visiem Latvijas zinātniekiem.

Tai pašā laikā jāatzīst, ka daudz ko pozitīvu, t.sk. jaunus zinātnes stūrakmeņus mēs arī sagaidījām. Ja atceramies tikai novembra notikumus — zinātnei oficiāli tika atvērta ES 6. Ietvarprogramma, daudzi no klātesošajiem bija šajā atvēršanas ceremonijā; nupat Latvija tika uzaicināta dalībai NATO aliansē, un es gribu teikt, ka citu agrāk zināmu prasību starpā attiecībā uz NATO jau šo pirmdien LZA prezidijā pienāca aicinājums LZA iesaistīties vairāk nekā 10 NATO zinātnes komisiju paneļos

un citu komisiju darbā. Tas nozīmē, ka bez mūsu ekspertu jau pašreizējās līdzdalības ES programmu komisijās tiek izteikta prasība obligāti deleģēt papildus desmitiem Latvijas zinātnieku dažādās NATO komisijās. Ne tikai zinātnes komisijās: programmā, ko saņēmām šo pirmdien, paredzēta daudz plašāka LZA un Latvijas zinātnieku pārstāvēniecība. Līdz ar to mums nāksies uzņemties arī zināmu atbildību NATO paplašināšanās procesā. Jāsaka gan, ka šis sabiedriskais darbs NATO atšķirībā no citiem mūsu sabiedriskā darba pienākumiem tiek garantēti apmaksāts.

Ja skatām šo gadu Latvijas ietvaros, ar gandarījumu jāatzīmē, ka šogad mēs mēcējām vienoties un noformulēt augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības vadlīnijas turpmākajiem 10 gadiem. Daudzi no mums piedalījās vadlīniju izstrādē un domāju, ka darbs pats par sevi un tā rezultāts bija pozitīvs. Mēs paguvām pat sagaidīt aizejošās Saeimas pozitīvu balsojumu par izglītības attīstības koncepciju līdz 2005. gadam, tajā pirmo reizi Latvijas pēdējo gadu augstākās izglītības un zinātnes vēsturē tiek paredzēta konkrēta dinamika valsts finansējuma pieaugumam vairākās pozīcijās, to skaitā zinātnisko kadru atjaunošanā, emeritēto zinātnieku grantu skaita palielināšana u.c. Šovasar esam sagaidījuši Latvijas Zinātnes un tehnoloģiju parka projekta pirmās kārtas nobeigumu, kurā ar ļoti konkrētiem priekšlikumiem zinātne tiek piesaistīta Latvijas ekonomikas tālākai izaugsmei.

Atliek vienīgi cerēt, ka visi šie un arī neakceptētie projekti un koncepcijas neieguls jauno ministriju un ministru atvilknēs, ka arī jaunais Ministru kabinets un Saeima tajos saskatīs zināmu racionālu graudu un pēctecības princips šiem projektiem nostrādās. Jā tā notiks, tad mūsu zinātnes augšupejas gaidīšanas process vairs neievilksies un pārvērtīsies par “pievienošanās” procesu — šo terminu mēs daudz lietojam attiecībā uz NATO aliansi, kur pievienošanās nav statisks process, nav gala mērķis, bet nepārtraukts dinamisks process un milzīgs darba lauks arī Latvijas zinātniekiem. Ja mēs tajā iesaistīsimies, tad Latvijas zinātnei stagnācija nedraud.

Ar rūpēm par Latvijas nākotni un mūsu zinātniskā potenciāla apzināšanu saistīta mūsu šodienas rudens pilnsapulces tematika: dienas kārtībā ir divas akadēmiskās lekcijas. Abu lekciju tēmas šodien ir svarīgas arī tādēļ, ka Latvijas zinātne arvien vairāk tiek pievienota Eiropas zinātnes telpai, un domāju, ka to varētu apspriest arī šodien paredzētajā diskusijas daļā.

Diskusijas rosināšanai tikai divi piemēri:

1) mēs varam būt lepnī, ka ar Eiropas naudu šogad esam dubultojuši visai skopo zinātnes budžetu, ar uzviju atpelnot visas iemaksas 5. ietvarprogrammā. Tomēr zinātnes loma paliek atklāts jautājums un par to vēl daudz būs jārunā. Kam mēs šobrīd strādājam? Vai tas ir Eiropas kopējam katlam, vai labums ir arī Latvijas ekonomikai? Šobrīd izskatās, ka Latvijas tautsaimniecība no mūsu zinātnes saņem tikai nodokļus, jo tie tiek atskaitīti arī no Briseles naudas, ko mūsu zinātnieki māk piesaistīt;

2) otrā sāpīgā tēma ir mūsu attiecības ar jauno Komerclikumu un ar šo likumu saistītā dažu ministriju dzīlēs topošā “Konceptija par izglītības, zinātnes, kultūras, veselības aprūpes un sociālās aprūpes nozares valsts institūciju juridisko statusu”. Šajā dokumentā tiek paredzēta absolūta ministriju virsvadība zinātnes organizācijā, pārveidojot zinātniskas institūcijas par valsts aģentūrām, ignorējot zinātnieku tiesības un pienākumus, kas noteikti likumā “Par zinātnisko darbību”, t.sk. arī ierobežojumi patstāvīgi slēgt finansiālus starptautiskus zinātniskus līgumus, kuri ir būtiski papildinājuši mūsu budžetu līdz šim. Ceru, ka jaunā valdība šajā jautājumā domās savādāk, bet varbūt runāsim par to diskusijas daļā un vēlāk arī plašākā zinātniskā sabiedrībā.

Atklājot mūsu Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulci, saskaņā ar Statūtu izmaiņām pirmo reizi lietojam šādu terminu “rudens”, aicinu visus, apzinoties mūsu potenciālu, lūkoties nākotnē un aktīvi izmantot iespējas, kuras mums paver visi šā gada notikumi pasaulē.

Jānis Stradiņš

Zinātne un zinātnieks Latvijas vēsturē

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

(Lekcijas pilnu tekstu sk. “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 24. dec.)

Šoreiz vairāk gribu akcentēt jautājumus, šaubas, kas rodas, aptverošu darbu izveidojot. Tāpat sniegt savus apsvērumus par zinātnes un zinātnieku lomu, zinātnes īpatsvaru Latvijas politikajā un saimnieciskajā vēsturē, zinātnieku vietu un prestižu attiecīgā laikmeta sabiedrībā. Arī par zinātnieku kopību visas sabiedrības ietvaros — kad tāda veidojusies, vai tāda vispār ir veidojusies, vai tai bijusi kāda loma vietējā vēsturē.

Pirmās latviešu zinātnieku paaudzes lielā mērā strādāja ne tikai ārpus dzimtenes Latvijas, bet arī ārpus Baltijas vispār — Pēterburgā, Maskavā, Rietumeiropā. Šī *trimdas zinātnes* tradīcija pavada Latviju arī 20. gs. otrajā pusē un vēl šodien, un tāda noteikti būs nākotnē. Laikmetu gaitā Latvijas zinātnieki savu pētniecību ir veikuši gan Rīgā un Jelgavā, gan Pēterburgā un ārzemēs, pēc 1944. gada — Latvijā un trimdā, šobrīd gan Latvijā, gan visos kontinentos. Latvijas zinātne pašreiz pārvietojas uz Eiropas zinātnes telpu, bet ne tikai. Daudzi Latvijas zinātnieki strādā ASV un Japānā, Krievijā un Izraēlā, Austrālijā un citur pasaulē. Zinātne arvien vairāk globalizējas. Latvijas zinātnieku sabiedrība vismaz kopš 19. gs. beigām ir bijusi multikulturāla, daudz nacionāla.

Zinātnes attīstības procesu Latvijā līdz 1990. g. varam shematiski sadalīt trijos posmos, kuram piekļaujas ceturtais, mūsdienu posms:

- 1) individuāli privātzinātnieki un zinātniskās biedrības (16.gs. līdz 1862. g.),
- 2) pētniecība augstākajās mācību iestādēs no 1862. līdz 1946. (1950.) g.,
- 3) pētniecība Zinātņu akadēmijā (arī augstskolās un nozaru institūtos), 1946. (1950.) – 1994. g. zinātnes profesionalizācija,
- 4) pētniecība universitātēs, augstskolās un pētnieciskajos institūtos (pēc 1992.–1994. g.).

Zinātni Latvijā ilgus gadsimtus reprezentēja galvenokārt vācieši. Augsts pētniecības līmenis tika sasniegts Rīgas Politehniskajā institūtā 19./20.gs. mijā, Vilhelma Ostvalda, Frīdriha Candra, Paula Valdena vārdi ir izgājuši tālu pasaulē. Sākot ar 19.gs. pamazām sarodas arvien vairāk zinātnieku — latviešu; daži jau sāk atzīt savu tautību. Tie ir: Jānis Reiters (jau 17. gs.), Dāvids Hieronīms Grindelis, Konstantīns Grēvinks, Osvalds Šmīdbergs, Eižens Zimmers, Kristaps Helmanis, Kārlis Mīlenbahs, Pauls Valdēns, Mārtiņš Zīle, Kārlis Balodis, Pēteris Šmits, Jānis Endzelīns.

Zinātnes prestižs visā latviešu sabiedrībā kopumā — gan labējās, nacionālkonservatīvās, gan kreisās aprindās – 20. gs. sākumā ir pietiekami augsts, un tas izrādījās būtisks apstākļi Latvijas neatkarības iedibināšanai un arī Latvijas Universitātes (Augstskolas) izveidošanai 1918.–1919. gadā. Vēl vairāk, centieni pēc izglītības, pēc savas zinātnes 19. gs. vidū konsolidēja latviešu nāciju — tautība, tauta kļuva nācija.

Zinātne neatkarīgajā Latvijā atradās Izglītības ministrijas kompetencē. No izglītības ministru vārdiskā saraksta izriet, ka šo posteni ieņēma daudzi universitātes profesori, kas paši nodarbojās ar pētniecību. No ministriem pavisam īpaši izcelt gribētu pēdējo neatkarības laiku ministru Jūliju Auškāpu, kurš pirms tam 4 gadus bija bijis LU rektors. Manuprāt, līdzās pirmajam vēlētajam Universitātes rektoram Ernestam Felsbergam Jūlijs Auškāps bija izcilākais pirmskara Latvijas Universitātes rektors. Augstu vērtējams Latvijas universitātes devums, kas 20 gados kļuva par reizē nacionālu un eiropieisku augstākās izglītības un zinātnes centru.

“Minoksa” izgudrotājs, tagadējais LZA goda doktors Valters Caps Latvijas prestižam ir devis vairāk nekā profesionālie zinātnieki, tāpat kā noslēpumainais Rīgas balzama receptes izgudrotājs Ābrams Kunce (Kunsts). Vai par Latvijas simbolu varētu — līdzās mākslai, kultūrai, folklorai — kļūt arī vietējā zinātne, vai tās loma gan mūsu iekšējā dzīvē, gan pasaules mēroga atpazīstamībā ir bijusi sekundāra? Atgādināšu prof. J. Auškāpa piesauktos Paulu Valdenu, Jāni Endzelīnu, Kārli Balodi. Arī pēdējā pusgadsimtā Latvijas zinātnē darbojušies ķīmiķis Gustavs Vanags, fiziķis Edgars Siliņš, jaunu medikamentu izgudrotājs un zinātnes organizators Solomons Hillers, mežzinātnieks Arvīds Kalniņš un vēl citi, kuri simbolizē atsevišķas nozares,

idejas, sasniegumus, kuri pelnījuši arī pēcteču bijību. No zinātniecēm — sievietēm mināmas būtu ķīmiķe profesore Lidija Liepiņa un arī Zenta Mauriņa. Tomēr viena un vispārāzīta simbola Latvijai zinātnei nav, — tas atspoguļo reālo situāciju.

Pašreizējā zinātnes krīze Latvijā nav tikai impērijas sabrukuma un neatkarības atjaunošanas rezultāts, nav tikai zinātnes pārorientēšanās no darbošanās lielvalstī uz darbošanos mazā valstī. Tā ir saistīta ar vispārēju zinātnes krīzi pasaulē. Mūsdienu cilvēka skatījumā zinātne vien nespēj atrisināt pasaules un cilvēka problēmas. Pati zinātne arvien vairāk pievēršas ne pasaules būtības meklējumiem, bet tīri utilitāriem, lietīšķiem meklējumiem, skatījumiem, augsta stila amatniecībai, augstām tehnoloģijām. Runājam par informāciju tehnoloģiju un gēnu tehnoloģiju laikmetu, par *knowledge based society* (uz zināšanām balstītu sabiedrību), bet vai vienlaikus tā būs arī *science based society*? Lasītprātējs vēl nav zinātnieks.

Izeju no zinātnes krīzes Latvijā mēs meklējam Eiropas Savienības, NATO, starptautiskās sadarbības programmās, un tas ir likumsakarīgi, bet paliek jautājums, kas būs šī zinātne, kāda kļūs nākotnes zinātne, kāda būs tās motivācija, tās saturs, cik liels tajā būs fundamentālās zinātnes īpatsvars. Vietējai zinātnei visā tās attīstības gaitā ir bijis lielākoties jāsadurās ar sabiedrības vairākuma neizpratni, ar valdošās merkantili noskaņotās elites neizpratni — mūsu paaudze šajā ziņā nebūt nav unikālā situācijā. Ir pastāvējis zināms “atgrūšanas efekts” pret zinātni, taču zinātniekiem, augstskolām (ar labvēlīgi noskaņota mazākuma atbalstu valdošajās aprindās vai ar mecenātu palīdzību!) izdevies šo pretestību vairāk vai mazāk pārvarēt, neitralizēt, panākt zinātnei lielāku vai mazāku atzīšanu sabiedrībā. Visā vēstures gaitā daudzi, ja ne vairums, latviešu zinātnieku ir strādājuši ārpus Latvijas. Nav pamata domāt, ka zinātnieku aizklīšanas process neturpināsies, — tas mums saprātīgi jāvirza, jāregulē, arī Latvijas labā.

Zinātne un zinātnieki Latvijā relatīvi augstāk vērtēti tad, kad zinātne te funkcionēja lielvalsts ietvaros — 19. gs. beigās (jaunlatvieši vai Rīgas Politehniskais institūts) vai 20. gs. otrajā pusē (PSRS). Pašreiz esam iesaistījušies globalizācijas procesos, arī zinātnes globalizācijā; no šī viedokļa iekļaušanās plašākās struktūrās — NATO un ES varētu veicināt zinātni. Paliek jautājums — vai turpmāk zinātne attīstīsies Latvijā arī teritoriāli, vai Latvijas zinātnieki tad vēl vairāk aizklīdīs uz apvienotajiem centriem ārpus Latvijas? Vai nebūs arvien mazāk iespēju nelielā vietā, nelielā valstī veikt lielus atklājumus, izvērst plašu pētniecību? Taču šāda atziņa nav universāla – ja mazās vietās veido apvienotus, specializētus centrus, ja mazās valstīs atrod savu specifisku, bet arī universāli pietiekami intriģējošu tematiku, ja valsts spēj atbalstīt savus nacionālos pētniecības centrus, ja uz vietas paliek pietiekami apdāvināti pētnieki, ja tiek uzturētas vietējās tradīcijas un vietējais prestižs.

Ir vajadzīga pašu valsts politika zinātnē, kuras mums pagaidām nav. Tāda ir jāveido, tieši šajā brīdī, kad stājamies ES. Zinātniskās pētniecības kvotas mazai valstij

ir ne mazāk nozīmīgas par lauksaimniecības kvotām, tādas jāierosina un jāizcīna Eiropas institūcijās. Un, vai elite to vēlas, vai ne, valstij jāatvēr arvien pieaugoša kopprodukta daļa zinātnēi. Līdzdalība t.s. eiropā projektos nebūt neizsmeļ Latvijas zinātnes prioritātes. No mums, un tikai no mums ir atkarīgs, vai Latvijā paliks dzīva zinātne.

Un zinātnē ir vajadzīga jauna paaudze, drosmīgāka, ar ideāliem, lietišķa un piemērota dzīvei un darbībai jaunajā gadsimtā. Tās Nobela prēmijas, kuras varbūt iegūs Latvijas nākamie pētnieki, visticamāk nāks, strādājot ārzemēs. Bet sava tiesa zinātnes paliks arī Latvijā, — Rīgā un cituviet. Tāda ir mana cieša pārliecība.

Tālis Millers

Plazma, ķīmija, jauni materiāli

(Tēzes akadēmiskajai lekcijai)

(Lekcijas pilnu tekstu sk. "Latvijas Vēstnesis", 2002, 21. dec.)

Referātā īsi raksturots viens no galvenajiem Neorganiskās ķīmijas institūta pētījumu virzieniem — plazmas ķīmijas un plazmas tehnoloģijas veidošanās, attīstība, rezultāti.

Pētījumi sākti 1965. g., veļīti dažādu elementu un savienojumu mijiedarbības un zemtemperatūras plazmas plūsmu likumsakarību noskaidrošanai, lai izstrādātu tehnoloģiskos procesus pārklājumu iegūšanai ar noteiktām ekspluatācijas īpašībām un grūti kūstošu savienojumu (karbīdu, nitrīdu, oksīdu, borīdu) un to kompozīciju sintēzei ultradispersu (daļiņu izmērs mazāks par 100 nm) pulveru veidā, lai noskaidrotu to praktiskās izmantošanas iespējas.

Ir iegūts ļoti bagātīgs eksperimentālu un teorētisku datu klāsts par daļiņu kustību, uzsilšanu un iztvaikošanu augsttemperatūras gāzu plūsmās un jaunu savienojumu veidošanās kinētiku un mehānismu, kā arī par iespējām mērķtiecīgi vadīt šos fizikālos un ķīmiskos procesus.

Izmantojot iegūtos datus, ir izstrādāti sastāvi un izpētīti tehnoloģiskie procesi pārklājumiem, kuri izmantoti, piem., kosmosā lidojošu objektu termoregulējošās sistēmās, dažādu mašīnu un konstrukciju detaļu atjaunošanai un ekspluatācijas īpašību uzlabošanai. Šo tehnoloģiju izmantoja 14 Latvijas rūpnīcās.

Izstrādāti tehnoloģiskie procesi daudzu grūti kūstošu savienojumu sintēzei ultradispersu pulveru veidā, eksperimentālā ražošanā ieviesti vairāk nekā 20 procesus.

Pulveri izmantoti jaunu materiālu izstrādei, piem., metālgriešanas instrumentu ražošanai, mehāniski, termiski, ķīmiski un nodilumizturīgu keramisko detaļu izgatavošanai gāzturbīnu, lidmašīnu, raķešu u.c. konstrukciju darbības nodrošināšanai. Tie lietoti arī daudzkārt izmantojamā kosmosa lidaparāta „*Buran*” vajadzībām, metālu un polimēru struktūras un īpašību uzlabošanai u.c.

Darbs intensīvi turpinās arī pēdējos gados un vairāki sadarbības līgumi ar ārvalstīm apliecina tā augsto vērtējumu arī ārpus Latvijas robežām.

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS SĒDES

Latvijas un zinātnes attīstības problēmas

26. marta LZA un LLMZA kopsēde Rīgas Piena kombinātā. Latvijas piena produkti Latvijas un Eiropas tirgum

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Sēdes dalībnieki Rīgas Piena kombināta ģenerāldirektora Jāņa Skvarnoviča vadībā iepazinās ar uzņēmumu, ar ražošanas procesiem un degustēja kombināta produkciju. Ivars Strautiņš, a/s “Turība” valdes priekšsēdētājs, atzina, ka piena ražošana spēj attīstīt tautsaimniecību un atbalstīt dzīvesveidu laukos. LZA prezidents Jānis Stradiņš atgādināja piensaimniecības sasniegumus Latvijā pirms Otrā pasaules kara un izteica pārliecību, ka valsts izdevīgais ģeogrāfiskais stāvoklis un intelektuālais potenciāls — gudri zemnieki un pieredzējuši zinātnieki — ir priekšnosacījums nozares attīstībai. LLMZA prezidente Baiba Rivža akcentēja zinātnieku lomu piensaimniecības attīstībā. Ziņojumā “Piena produkti kā funkcionālie uzturlīdzekļi” akad. Mārtiņš Beķers analizēja jaunu produktu grupu — funkcionālos uzturlīdzekļus. Ar pētījumiem par piena produktu kvalitāti iepazīstināja akad. Aleksandrs Jemeljanovs. LZA Ekonomikas institūta direktore Raita Karnīte aplūkoja situāciju Latvijas piena produktu tirgū.

Sēdes izvēlētā darba grupa izstrādāja rezolūciju “Par nelabvēlīgo situāciju piensaimniecībā”, kurā atzīmēts, ka Latvijas zinātnieku pētījumi — LU MBI/ LLU Pārtikas tehnoloģijas fakultāte — paver iespējas paplašināt sortimentu, līdzīgi attīstītajām valstīm ražojot veselīgus (funkcionālus) uzturlīdzekļus. Kvalitatīvu produktu ražošanu apgrūtina piena ieguves sadrumstalotība pa daudzām nespecializētām saimniecībām, kā arī piegādātāju nepietiekamais speciālo zināšanu līmenis. Valstī nav mērķtiecīgas ražotāju konkurētspējas palielināšanas programmas. Piensaimniecība arī nākotnes skatījumā ir prioritāra lauksaimniecības un pārstrādājošās rūpniecības nozare. Kopsēdes dalībnieki aicina LR Ministru kabinetu uzdot LR Zemkopības ministrijai izstrādāt Nacionālo piensaimniecības attīstības programmu.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 27.marts; “Zinātnes Vēstnesis”, 2002, 20. maijs.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

24. maija sēde. **Biomimētiķi un bioprotektori**

Sēdi organizēja Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa.

Sēdē noklausījās ziņojumus par akad. Gunāra Dubura vadītās Latvijas Organiskās sintēzes institūta Membrānaktīvo savienojumu un beta-diketonu laboratorijas (un citu laboratoriju) pētījumiem par bioprotektoru ieguvu uz daļēji hidratētu azīnu un to kondensēto sistēmu bāzes.

Pārskata ziņojumu par biomimētiķu un bioprotektoru ķīmiju un bioloģiskajām īpašībām sniedza G.Duburs. Biomimētisms — vispārējs princips dabaszinātnēs un tehnikā: dabas parādību izpēte, strukturālu vai funkcionālu analoģu dizains un ieguve, īpašību izpēte. Par brīvajiem radikāliem fizioloģijā un patoloģijā, to lomu šūnu eksistences regulācijā, par dihidroazīnu atvasinājumiem kā potenciāliem redoksisistēmu regulatoriem un gēnu transfekcijas aģentiem referēja *Dr.chem.* Gunārs Tīrzītis. *Dr.chem.* Brigita Vīgante informēja par stereoselektīvo biokatalītisko transformāciju pētījumiem, par tādu pie polimēriem saistītu bifunkcionālu antioksidantu sintēzi, kuru vienā molekulā būtu vairāki funkcionāli fragmenti, kas spēj piedalīties oksidēšanās-reducēšanās procesos šūnā. Aktuāla ir stereoselektīvu sintēzes metožu izstrādāšana bioloģiski aktīvu dihidropiridīnu (DHP) tīru enantiomēru iegūšanai ar fermentu palīdzību. Par daudzkomponentu kaskādveida ciklokondensācijām biosintēzes modelēšanai ziņoja *Dr.chem.* Aivars Krauze. Daudzkomponentu vienas kolbas (Ugi) reakcijas modelē biosintēzi dzīvajos organismos, kur veidojas sarežģīti savienojumi daudzpakāpju reakcijās. Izstrādātas efektīvas metodes sarežģītu bioloģiski aktīvu DHP atvasinājumu iegūšanai maigos vienas kolbas sintēzes apstākļos, sekojot “zaļās ķīmijas” principiem. Par G. Dubura vadībā izstrādātā radioprotektora diēta ziedes klīnisko lietojumu mutēs-sejas un žokļu onkoloģijā informēja *Dr.habil.med.* Ingrīda Čēma (LMA/RSU). Akad. Vija Kluša (LU) nolasīja referātu par G. Dubura vadībā sintezēto dihidropiridīnu (DHP) neurofarmakoloģiskajiem pētījumiem. Atklātas jaunas aktivitātes un darbības mehānismi DHP analogiem — cerebrokrastam, glutapironam, kas būtiski atšķiras no tradicionālajiem DHP sērijas kalcija kanālu blokatoriem.

Sk. arī: “Zinātnes Vēstnesis”, 2002, 17. jūnijs.

Sēdi atreferēja Dr. Baiba Ādamsone

6. septembra LZA un LLMZA Inženierzinātņu nodaļas izbraukuma sēde.

Biodīzeļdegvielu ražošana un pielietošana

Sēde notika Valmieras raj. Naukšēnu pag. SIA “Naukšēni”

Sēdē piedalījās LLMZA Inženierzinātņu nodaļas locekļi, LZA un LLU zinātnieki un Zemkopības ministrijas vadošie darbinieki.

Sēdes dalībnieki noklausījās referātus:

- Biodegvielas attīstības pašreizējā situācija un perspektīvas (*Dr.biol. A. Daņiļevičs*)
- Nacionālās programmas “Biodegvielas ražošana un un pielietošana Latvijā” realizācija (ZM vec. ref. A. Binovskis)
- Biodīzeļdegvielas pielietošanas pieredze (LLU prof. V. Gulbis)
- Biodīzeļdegvielas ražošanai — metanolu vai etanolu? (akad. E.Gudriniece)
- Biodīzeļdegvielas pielietošanas pieredze pasažieru autobusos (Rīgas autobusu parka “Imanta” pārstāvji)
- SIA “Delta Rīga” biodīzeļdegvielas ražotne un tās attīstības perspektīvas (izpilddirektors V.Skujiņš)

Sēdes dalībnieki pieņēma kopīgu paziņojumu par biodīzeļdegvielas ražošanas attīstīšanu Latvijā. Paziņojumā ierosināts MK sekmēt biodīzeļdegvielas un fosilās dīzeļdegvielas maisījumu LR Valsts standartu izstrādi un apstiprināšanu un rast iespēju organizēt Latvijā akreditētu biodīzeļdegvielas pārbaudes laboratoriju.

Sk. arī: ”Zinātnes Vēstnesis”, 2002, 23. sept.; “Enerģija un pasaule”, 2002, Nr. 5.

Sēdi atreferēja Dr.Baiba Ādamsons

2. oktobra izbraukuma sēde Valmierā, Vidzemes augstskolā. Augstākās izglītības un zinātnes attīstības iespējas Latvijas reģionos

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Vidzemes augstskolā (VA) sēdes ievadvārdos LZA viceprezidents profesors Juris Ekmanis, izsakot gandarījumu par vislielāko studentu skaitu Latvijas vēsturē — 110 197, kuri studē 23 valsts un 17 privātajās augstskolās, — reģionālās augstskolas apzīmēja par jaunu parādību mūsu izglītības sistēmā. Kādi ir reģionālās augstskolas uzdevumi? Daļēji uz šo jautājumu atbildēja referenti. VA rektors LZA īstenais loceklis Pēteris Cimdiņš plaši aplūkoja tēmu „Augstskolas reģionu attīstībai”. Par reģionālo augstskolu nozīmi Latvijas attīstības kontekstā un to reālo piedāvājumu

runāja LR IZM Augstākās izglītības nodaļas vadītāja *Dr. philol.* Velta Vikmane, bet par RTU Tālmācības centra pieredzi sadarbībā ar Latvijas novadiem, demonstrējot multimediju mācību materiālus, stāstīja RTU Tālmācības studiju centra direktors *Dr. phys.* Atis Kapenieks, pārliecinādams visus par e-izglītības nākotni.

Debatēs par savu augstskolu pieredzi runāja LLU zinātņu prorektors *Dr.habil.sc.ing.* Pēteris Rivža, Ventspils augstskolas profesors LZA kor.loc. *Dr. habil. math.* Aivars Zemītis, Liepājas Pedagoģijas akadēmijas rektore *Dr. philol.* Gunta Smiltnece, LZA īstena loceklis Juris Zaķis.

VA prorektore Inita Sakne iepazīstināja sēdes dalībniekus ar bibliotēku un VA prorektors Rihards Berugs — ar datoru klasi.

Sēdes dalībnieku secinājums: augstākās izglītības ieguves iespējas ārpus Rīgas veicina visas Latvijas ekonomisko, kulturālo un intelektuālo attīstību. Lai to nodrošinātu, vajadzīga stabilitāte un kontinuitāte likumdošanā. Katra augstskola savā reģionā cenšas veidoties par kultūras un zinātnes centru. Ceļā uz to ir jāpārvar nopietnas finansiālas un sociālās adaptācijas grūtības. Pašlaik augstākās izglītības piedāvājumā valda liela konkurence. Valmieras augstskola sekmīgi veidojas par nozīmīgu kultūras un intelektuālās dzīves centru Vidzemē ar plašiem starptautiskiem kontaktiem.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 17. okt.; “Izglītība un kultūra”, 2002, 17. okt.; “Lauku Avīze”, 2002, 8. okt.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

1. novembra LZA un Latvijas Ķīmijas biedrības kopsēde. Masspektrometrijas izmantošana ķīmisko reakciju aktīvo starpproduktu pētījumos

Sēdi organizēja Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa.

Sēdē piedalījās LZA locekļi, Latvijas Ķīmijas biedrības biedri, valsts emeritētie zinātnieki.

Sēdi atklāja LZA prezidents Jānis Stradiņš, informējot, ka akadēmijā viesojas Berlīnes–Brandenburgas ZA viceprezidents prof. Helmutš Švarcs, lai parakstītu līgumu par sadarbību zinātnē starp abām akadēmijām. J.Stradiņš īsumā raksturoja Berlīnes–Brandenburgas Zinātņu akadēmiju, kas ir kādreizējās Prūsijas Zinātņu akadēmijas darba turpinātāja, un izteica domu, ka Vācijā kā federālā valstī, kur līdz šim nav nacionālas zinātņu akadēmijas, par tādu varētu kļūt Berlīnes–Brandenburgas ZA. Prezidents izteica gandarījumu, ka ir uzsākta radoša sadarbība ar vācu zinātniekiem starpakadēmiju līmenī.

Sēdes dalībnieki noklausījās izcilā ķīmiķa prof. Helmuta Švarca perfekto zinātnisko priekšlasījumu “Saišu aktivācijas enerģijas 'kailos' pārejas metālu jonos: eksperimenti un aprēķini”, kurā viņš iepazīstināja klausītājus ar sava darba rezultātiem par masspektrometrijas izmantošanu ķīmiskās saites un ķīmisko reakciju mehānisma pētījumos, kā objektus izvēloties galvenokārt kompleksos savienojumus ar metāliem, metālorganiskos savienojumus un īpašu vērību veltot CO₂ aktivēšanai.

Diskusijā piedalījās akad. J. Stradiņš, akad. R. Valters, kor.loc. J. Ērenpreisa, Latvijas Ķīmijas biedrības priekšsēdētājs *Dr.chem.* P. Trapencieris u.c.

Sk.arī: “Zinātnes Vēstnesis”, 2002, 11.nov.

Sēdi atreferēja Dr. Baiba Ādamsons

8. novembra kopsēde Jelgavā. Inovatīvās tehnoloģijas Latvijas lauku attīstībai

Sēdi organizēja Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija un Latvijas Zinātņu akadēmija.

Sēdi atklāja LLU rektors P. Bušmanis un LZA viceprezidents Juris Ekmanis.

Referātu par inovatīvās vides veidošanu Latvijā nolasīja LZA īst.loc. U. Viesturs.

LZA īst.loc. I. Muižnieks referātā “Biotehnoloģija — iespējas un risks” runāja par biotehnoloģijas plašajām iespējām tautsaimniecībā. Sēdes otrajā daļā tika apspriesta LLU iespējamā līdzdalība augstskolu Zinātnes un tehnoloģiju parka izveidē, par ko ziņoja LLU zinātņu prorektors Pēteris Rivža. LLU varētu piedalīties šajā parkā sekojošās nozarēs:

Pārtikas kvalitāte un nekaitīgums, Alternatīvā enerģētika, Mežs un koksne, Jaunās tehnoloģijas lauku attīstībai.

Sēdes noslēgumā izraisījās diskusija, kurā LU asoc.prof. A. Ūbelis iepazīstināja ar LU Salaspils Zinātnes un tehnoloģijas parka iecerēm.

Visi zinātniskie ziņojumi apstiprināja sēdes galveno tēzi — Latvijas un Latvijas lauku augšupejošu attīstību nodrošinās inovatīvo tehnoloģiju lietojums.

Sēdi atreferēja Dr. Alma Edžiņa

4. decembra sēde. Konkurences veicināšana sabiedrisko pakalpojumu nozarēs

Sēdi organizēja Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa.

Sēdē piedalījās LZA locekļi, Latvijas augstskolu (Latvijas Universitāte, Rīgas Tehniskā universitāte), a/s “Latvijas gāze”, va/s “Latvenergo”, SIA “Lattelekom”, Latvijas Attīstības aģentūras Enerģētikas departamenta, Satversmes tiesas, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Konsultatīvās padomes pārstāvji.

Pamatreferātu “Konkurences veicināšana sabiedrisko pakalpojumu nozarēs” nolatīja Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas loceklis profesors Edvīns Karnītis, kurš atzina, ka zinātnieku konsultantu piesaiste sabiedrisko pakalpojumu regulatoram ir mēģinājums zinātniekus tuvināt galveno regulatoram uzticēto problēmu risināšanai un tādējādi valsts institūcijas darbam.

Diskusijā piedalījās LZA akad. J. Ekmanis, LZA kor.loc. *Dr.habil.oec.* P. Guļāns, LZA kor.loc. prof. A. Krēsliņš, *Dr.oec.* J. Āboltiņš un prof. N. Sprancmanis.

Sēdes secinājumi un ieteikumi

Konkurences attīstība sabiedrisko pakalpojumu nozarēs ir pamats un nozīmīgākais līdzeklis pakalpojumu sniedzēju efektīvas darbības nodrošināšanai, zemāku cenu un augstākas pakalpojumu kvalitātes iegūšanai, pakalpojumu pieejamības uzlabošanai. Taču formāli liberalizējot kādu nozari, agrākais vēsturiskais valsts monopoluzņēmums kļūst par dominējošo pakalpojumu sniedzēju salīdzinājumā ar jaunienācējiem šajā tirgū.

Starp dominējošo un jauno pakalpojumu sniedzēju konkurētspējā veidojas milzīga atšķirība. Nesaņemot ārēju atbalstu, jaunienācēju sagaida praktiski nepārvaramas grūtības kļūt par konkurētspējīgu tirgus dalībnieku. Latvijā tieši pašlaik esam uz sabiedrisko pakalpojumu nozaru liberalizācijas sliekšņa, darbības rezultāti liberalizētajā fiksētajā telefona pakalpojumu tirgū pēc 2003. gada 1. janvāra būs īpaši nozīmīgi arī tālākās stratēģijas izstrādei citām nozarēm. Tādēļ tieši tagad jautājums par konkurences veicināšanu papildus teorētiskam aspektam kļūst arī par praktiski nozīmīgu.

Šajā nolūkā jāveic virkne darbību un pasākumu, to skaitā likumdošanas aktu harmonizācija konkurences attīstībai, ieviešot asimetrisku regulēšanu; kritēriju sistēmas izveide konkurences attīstības un efektivitātes novērtēšanai.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 10. dec.

Sēdi atreferēja Dr. Ērika Tjūņina

Latvijas novadi

3. maija LZA un Skrundas pilsētas domes kopsēde. Skrundas novads un kultūrvēstures jautājumi

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa.

Sēdi sākot, LZA prezidenta J. Stradiņa sēdei veltītos ievadvārdus nolasīja LZA ģenerālsekrētārs R. Valters. Skrundas pilsētas Domes priekšsēdētājs Ilgvars Mielavs sveica sēdes dalībniekus Skrundā — pilsētā, kurai nākamajā gadā tiks svinēta 750 gadu jubileja, kopš tā pirmo reizi pieminēta rakstos, bet kas ir jaunākā pilsēta Latvijā, jo pilsētas statusu ieguvusi tikai 1996. gada 23. janvārī kā 77. pilsēta Latvijā. I. Mielavs dalījās pārdomās par Skrundas un tās novada problēmām un nākotnes iecerēm. Akadēmiķis E. Mugarēvičs stāstīja par to, kāds izskatījies Skrundas novads senatnē, kā tas attīstījies un veidojies. *Dr.biol.* E. Lukševičs — par senākā abinieka *Ventastega* atradumu netālu no Skrundas Cieceres krastā. Pašreiz ir uzietas vismaz astoņu īpatņu atliekas. *Ventastega curonica*, kura atsevišķas labi saglabājušās skeleta daļas atrastas dažādās vietās pie Ventas, ir vecākais senā abinieka atradums pasaulē. Filoloģe M. Pīrāga, kuras vecāki ir dzimuši skrundenieki, ar interesantiem piemēriem ilustrēja Skrundas izloknes īpatnības. Par Latvijas agrāro reformu, atradumiem arhīvu materiālos par Skrundas attīstību līdz laikam, kad Skrunda kļuva par pilsētu, stāstīja *Dr.hist.* A. Henrišs. Akadēmiķis V. Bērziņš atsauc atmiņā 1919. gada notikumus Skrundas apkārtnē — kaujas Kurzemes frontē laikā, kad izšķīrās jaunās, 1918. gada novembrī dibinātās Latvijas Republikas liktenis. Pārrunās ar ziņojumiem par interesantiem novadpētniecības materiāliem uzstājās Kuldīgas muzeja darbiniece I. Pole, bibliotekāre B. Eversa, Jaunmuižas pamatskolas skolotāja Z. Enģele, saistošu referātu par Skrundas apkaimes saimniecisko attīstību hercoga Jēkaba laikā nolasīja *Dr.hist.* M. Jakovļeva. Skrundas jaunie novadpētnieki aktīvi pēta sava novada vēsturi un folkloru, aptaujājot vecāka gadagājuma novadniekus un pierakstot viņu atmiņas. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta Latviešu folkloras krātuves fondu glabātāja M. Vīksna aicināja Skrundas novadpētniekus uz sadarbību, piedāvājot dalīties ar tiem bagātīgajiem Skrundas novada folkloras materiāliem, kas jau atrodas fondā. Plašāk referentu skartie jautājumi un vairākas citas novada dzīves puses tika aplūkotas pārrunās, ko vadīja akad. S. Cimermanis.

Sk. arī: “Latvijas Vēstnesis”, 2002, 8., 15., 17., 21. maijjs.

Sēdi atreferēja Dr. Alma Edžiņa

2. oktobra LZA izbraukuma sēde Turaidas muzejrezervātā (sēdes „Augstākās izglītības un zinātnes attīstības iespējas Latvijas reģionos” ietvaros)

Sēdi organizēja Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa

Ar Turaidas muzejrezervātu sēdes dalībniekus iepazīstināja direktore Anna Jurkāne un muzeja darbinieki.

LZA prezidents profesors Jānis Stradiņš raksturoja Turaidas kā kultūrvēsturiskas teritorijas nozīmību: „Turaida, šis Latvijas nacionālais dārgums, muzejs, kura apmeklētāju skaits sasniedzis 143 000 gadā, ir Latvijas pērle. Te vienojas Latvijas skaistā daba, vēsture un ļaužu entuziasms. Tas ir viens no visnenākajiem valstiskuma un arī zinātnes ideju centriem Latvijā, te rodami medicīnas un farmācijas sākumi, ja atceramies Indriķa hronikā minēto mūku Teodorihu un zinātniskās zobārstniecības pamatlicēju profesoru Kārli Baronu, Dainu tēva dēlu.” Ilggadējā muzeja vadītāja Anna Jurkāne atzina, ka Turaida ar Zinātņu akadēmiju ir nesaraujami saistīta. Akadēmija aizstāv Turaidas intereses plašā sabiedrībā — pēc 2002. gada ziemā notikušā grunts noslīdeņa pils izpētes darbiem un glābšanai izveidoja Turaidas fondu, kurā LZA pārstāv prezidents J. Stradiņš. LZA goda loc. tēlnieks Indulis Ojārs Ranka ir Turaidas Dainu kalna 25 emocionālo skulptūru autors. 25 darba gadus Turaidas pils izpētei ir veltījis arheologs un vēsturnieks, LZA goda loc. Jānis Graudonis. LZA goda doktors Gunārs Jansons ir rūpējies par Turaidas kompleksa ēku restaurāciju.

Annas Jurkānes, pieminekļu daļas vadītāja Reinholda Hermaņa, sabiedrisko attiecību nodaļas vadītājas Ilzes Kisilas, vēsturnieka — arheologa Egila Jemeljanova un Krājumu nodaļas vadītājas Līgas Kreišmanes pavadībā sēdes dalībnieki iepazīs ar dabas stihijas radīto postījumu likvidācijas darbiem, ar muzeja bagātajiem un daudzveidīgajiem krājumiem, ar Dainu kalnu. Klātesošos uzrunāja LZA goda loc. Jānis Graudonis, pastāstīdams par paveikto un nākotnes iecerēm. Tika izteikta doma, ka Turaidas muzejrezervāts varētu kļūt par vienu no bāzēm Zinātņu akadēmijas izbraukuma pasākumiem Vidzemē, tādējādi stiprinot LZA saites ar Vidzemes reģionu.

Sēdes dalībnieku secinājumi

Turaidas muzejrezervāts ir izveidots senā Gaujas lībiešu apdzīvotā vietā. Ar savu sakoptību tas labi iekļaujas Eiropas kultūrtūrisma objektos. Latvijā tas ir izveidojies par ievērojamu un populāru kultūras centru, kuru laikā no 1973. līdz 2002. gadam ir apmeklējuši vairāk nekā 8 milj. cilvēku. Muzejā strādā augstu kvalificēti speciālisti, kuri pratuši apvienot zinātniskās izpētes metodes ar modernām, atraktīvām un ļoti dažādām darba formām. Turaidas pils ekspozīcija tiek veidota uz ilggadīgu arheoloģisko pētījumu pamata. Visiem Latvijas vēstures periodiem nodrošinātais zinātniskās izpētes pamatojums, prasmīgā perspektīvā plānošana, pārdomātā rekonstrukcijas izstrāde, kultūrizglītojošais darbs, aktīvā starptautiskā sadarbība nodrošinājusi muzejam autoritāti Latvijā un Eiropā.

Sēdi atreferēja Dr. Ilga Tālberga

LZA SENĀTA DARBĪBA

Senāta sēdes

2002. gadā notika 9 Senāta sēdes.

LZA Senāta sēde 2002. gada 8. janvārī

- Senāts apstiprināja balvu ekspertu komisiju lēmumus par LZA vārdbalvu un balvu jaunajiem zinātniekiem piešķiršanu
- Senāts noklausījās ziņojumus par Latvijas zinātnieku veikumu augstajās tehnoloģijās kosmosa pētījumos:

Kompozīto materiālu loma kosmosa apgūšanā un citur (akad. Vitauts Tamužs)

Jauni materiāli ekspluatācijai ekstremālos apstākļos (akad. Tālis Millers)

Jauni materiāli no koksnes ķīmiskās pārstrādes produktiem (akad. Arnolds Alksnis)

Kosmisko tehnoloģiju modelēšana un realizācija uz Zemes (prof. Jurijs Gelfgats)

Kosmisko objektu radiācijas noturības palielināšana (akad. Andrejs Siliņš).

Senāta sēde bija veltīta akadēmiķu A. Mālmeistera un B. Puriņa piemiņai.

LZA Senāta sēde 2002. gada 5. februārī

• Senāts nolēma 2002. gada Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu piešķirt LZA īstenajam loceklim Tālim Milleram par izcilu zinātnisko devumu plazmas ķīmijā un neorganisko materiālu tehnoloģijā un LZA goda loceklim profesoram Vladimīram Toporovam (Krievija) par izcilu devumu baltu valodniecībā un etnoģenēzē.

• Senāts noklausījās LZA kor.loc. I. Druvietes ziņojumu "Valodas politikas sociolingvistiskie aspekti".

• Senāts apstiprināja LZA tāmi 2002. gadam un LZA Fonda izmantošanas noteikumus.

LZA Senāta sēde 2002. gada 5. martā

- Senāts noklausījās Eiropas cilvēktiesību tiesas locekļa Dr. Egila Levita ziņojumu “Latvijas tiesību sistēmas transformācija Eiropas integrācijas procesā”.
- Senāts apsprieda LZA Statūtu grozījumu projektu un nolēma atlikt vakanču apstiprināšanu 2002. gada ZA locekļu vēlēšanām līdz LZA Statūtu grozījumu pieņemšanai LZA pilnsapulcē 2002. gada 4. aprīlī.
- Senāts nolēma papildināt LZA goda mecenātu sarakstu, iekļaujot tajā M. Štaudingeru-Voitu un H. Štaudingeru, E. Poču un K. Poču.

LZA Senāta sēde 2002. gada 2. aprīlī

- Senāts noklausījās un apstiprināja LZA ģenerālsekretāra R. Valtera pārskatu par LZA darbību 2001. gadā (tēzes referātam LZA pilnsapulcē 4. aprīlī).
- Senāts noklausījās komisijas priekšsēdētāja Jura Ekmaņa ziņojumu par LZA Statūtu komisijas darbu.
- Senāts nolēma, pamatojoties uz LZA HSN 2002. gada 5. marta sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grāda piešķiršanu Romānam Apsītim un Egilam Levi-tam tiesību zinātnēs (*Dr.iur.h.c.*) un Valdim Villerušam mākslas zinātnēs (*Dr.art.h.c.*).

LZA Senāta sēde 2002. gada 7. maijā

- Senāts noklausījās:

Akadēmiķa J. Stradiņa ziņojumu par jaunākajiem notikumiem zinātnē un medicīnā Latvijā.

Akadēmiķa M. Kļaviņa informāciju par Nacionālās līdzsvarotas attīstības programmas sagatavošanu.

- Senāts atbalstīja Valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanai izvirzītos LZA īstenos locekļus Andri Cauni, Gunāru Čipēnu, Gunāru Duburu, Viktoru Ivbuli un Juri Zaķi, LZA korespondētājlocekļus Ilgu Apini un Edvīnu Bērziņu, *Dr.chem.* Imantu Meirovicu.
- Senāts nolēma 2002. gadā LZA jaunu locekļu vēlēšanas neizsludināt.
- Senāts pārrunāja celulozes ķīmika ekologa prof. R. Reiziņa 80. dzimšanas dienas atcerei veltītās konferences “Par tīru Daugavu” rezultātus un celulozes kombināta celtniecības problēmas.

LZA Senāta sēde 2002. gada 11. jūnijā

- Senāts noklausījās:

Akadēmiķa E. Grēna ziņojumu par piedalīšanos Krievijas ZA pilnsapulcē.

Akadēmiķu J. Ekmaņa un R. Valtera ziņojumu par LZA delegācijas vizīti Baltkrievijā.

Akadēmiķu J. Stradiņa un T. Jundža ziņojumu par Latvijas delegācijas vizīti Ķīnas Tautas Republikā.

- Senāts nolēma:

Pamatojoties uz LZA ĶBMZN 24. maija sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grāda medicīnā piešķiršanu profesoram R. Lācim (*Dr.med.h.c.*) un profesoram E. Gaudiņam (*Dr.med.h.c.*) un goda doktora grāda ķīmijā — A. Jirgensonam (*Dr.chem.h.c.*).

Pamatojoties uz LZA HSN 2002. gada 10. jūnija sēdes lēmumu, apstiprināt LZA goda doktora grāda politoloģijā piešķiršanu Dž. Metlokam (*Dr.sc.pol.h.c.*).

LZA Senāta sēde 2002. gada 9. septembrī

- Senāts nolēma izvirzīt akadēmiķa LU profesora J. Bārzdiņa kandidatūru Latvijas Republikas Ministru kabineta 2002. gada balvai zinātnē par datorzinātņu skolas izveidi Latvijā un darbu ciklu datorzinātnēs un informācijas tehnoloģijās.

- Senāts noklausījās:

Akadēmiķa E. Grēna ziņojumu par gēnu datu bankas veidošanas pieredzi Islandē un Somijā.

Akadēmiķa J. Ekmaņa ziņojumu par dabaszinātņu priekšmetu mācīšanas uzlabošanu vispārīgglītojošās vidusskolās.

Akadēmiķa J. Stradiņa ziņojumu par piedalīšanos Vācu dabaspētnieku akadēmijas “*Leopoldina*” 350 gadu jubilejas svinībās, zinātniskās sabiedrības stāvokli Vācijā un sadarbības iespējām.

Akadēmiķa A. Caunes ziņojumu par zinātniskās konferences “Latvijas valsts tapšana (1918–1920) un Ministru prezidents Kārlis Ulmanis” rezultātiem.

LZA Senāta sēde 2002. gada 8. oktobrī

- Senāts noklausījās:

Akadēmiķu V. Bērziņa un J. Bērziņa ziņojumu par grāmatas “Latvijas 20. gs. vēsture” tapšanas gaitu.

A. Biedriņa, Latvijas industriālā mantojuma fonda direktora, ziņojumu “Industriālā mantojuma vieta Latvijas kultūrvidē”.

Akadēmiķa J. Stradiņa ziņojumu par dažiem vērojumiem Lietuvas zinātnē un kultūrā.

- Senāts nolēma, pamatojoties uz LZA HSZN 2002. gada 2. oktobra sēdes lēmumu, apstiprināt goda doktora grāda baznīcas vēsturē piešķiršanu Jānim Cakulam (*Dr.hist.h.c.*).

LZA Senāta sēde 2002. gada 12. novembrī

- Senāts noklausījās:

Akadēmiķa Edmunda Lukevica ziņojumu “Latvijas Organiskās sintēzes institūta sasniegumi un problēmas”.

Akadēmiķa Raimonda Valtera ziņojumu “2002. gada Nobela prēmijas laureāts Kurts Vītrihs un KMR attīstības problēmas Latvijā”.

Akadēmiķa Andreja Siliņa informāciju par NATO zinātnes programmu.

- Senāts izvirzīja kandidātus un apstiprināja vakances jaunu LZA goda locekļu vēlēšanām 28. novembra pilnsapulcē.

- Senāts izteica atbalstu Konstanfīna Čakstes un Kārļa Ulmaņa pieminēkļu izveidei Rīgā.

2002. gadā piešķirtie LZA Atzinības raksti

2002. gadā LZA Senāts piešķīra Atzinības rakstus:

akadēmiķim Arnoldam Alksnim par izciliem sasniegumiem kosmosā lietojamo materiālu izstrādē un veikumu Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūtā (4. aprīlī)

akadēmiķim Ojāram Neilandam par izciliem sasniegumiem organiskajā ķīmijā un nopolniem Latvijas ķīmiķu sagatavošanā (4. aprīlī).

- kosmonautam Anatolijam Solovjovam par Visuma pētījumiem cilvēces labā un rīdnieka veikumu kosmosa izpētē (11. aprīlī)
- Eiropas Patentu organizācijas prezidentam Ingo Koberam par ieguldījumu rūpnieciskā īpašuma aizsardzības sistēmas izveidē Latvijas Republikā (18. aprīlī)
- akadēmiķim Rihardam Kondratovičam par izciliem sasniegumiem rododendru selekcijā un veikumu zinātnē (7. maijā)
- Ķīnas Tautas Republikas Ārpolitikas institūta prezidentam Mei Žaorongam par ieguldījumu Ķīnas un Latvijas zinātnieku sadarbības stiprināšanā (27. maijā)
- Profesoram Hansam Grosam — par ieguldījumu ķīmijā un starptautiskās sadarbības veicināšanā ar Latviju sakarā ar Vācu dabaspētnieku akadēmijas “*Leopoldina*” 350 gadadienu (10. jūnijā)
- Dr.h.c.* Melitai Stengrevicai par veikumu latviešu valodas leksikogrāfijas attīstībā, “Latviešu literārās valodas vārdnīcas” izstrādē, kā arī par darbu valodas kultūras kopšanā un latviešu valodas tiesību aizsardzībā (3. septembrī)
- akadēmiķim Rūsiņam Mārtiņam Freivaldam par nopelniem matemātikas un datorzinātnes attīstīšanā Latvijā (12. novembrī)
- LZA Starptautiskās daļas vadītājai *Dr.chem.* Dainai Šveicai par ieguldījumu LZA Franču centra veidošanā un starptautiskās zinātniskās sadarbības veicināšanā (12. novembrī).

Zinātniskie ziņojumi LZA senāta sēdēs 2002. gadā

8. janvārī:

LZA ist.loc. Vītauts Tamužs

Kompozīto materiālu loma kosmosa apgūšanā un citur

Kopš akmens un bronzas laikmetiem cilvēces tehnisko progresu lielā mērā nosaka izmantojamie materiāli. 20.gadsimtā radās nepieciešamība pēc izturīgiem un viegliem materiāliem. Balstoties uz fundamentālām mehānikas atziņām, ka materiālu stiprību nosaka tā defektu lielums, un izmantojot modernās ķīmijas tehnoloģijas iespējas smalku izturīgu šķiedru un polimēru saistvielu radīšanā, 60. gados tika izveidoti principiāli jauni kompozītie materiāli. Kompozīti pārsniedza visu zināmo materiālu stiprību un, ņemot vērā to mazo īpatnējo svaru, strauji iekaroja paliekošu vietu aerokosmiskajā tehnikā.

Lai pētitu polimēru un kompozītu mehāniskās īpašības un koordinētu pētniecību Padomju Savienības teritorijā, 1963. gadā tika nodibināts LZA Polimēru mehānikas institūts. Pateicoties institūta faktiskajam organizētājam un pirmajam direktoram A. Mālmeisteram, Polimēru mehānikas institūts izveidojās nevis par šauri specializētu nozaru institūtu, bet savus moderno materiālu pētījumus attīstīja akadēmiskā virzienā, kaut arī pasūtījums šiem darbiem vienmēr nāca no avia un kosmiskās industrijas. Institūtā samērā īsā laikā izveidojās pirmšķirīga bāze kompozītu eksperimentāliem pētījumiem, to aplēsēm un īpašību modelēšanai. Avio un kosmiskās rūpniecības vajadzībām tika izveidota kompozīto materiālu pretestības mācība, kas ietvēra kompozītu deformēšanās un stiprības aplēšu un prognozēšanas metodes, ilglaicīgās un nogurumizturības noteikšanu, kompozītu struktūru un konstrukciju optimālo projektēšanu, ievērojot noturības aprēķinus. Tika izstrādātas kompozīto materiālu mehānisko pārbaūžu metodes un mehānisko īpašību diagnosticēšana ar fizikālām metodēm.

Jāatzīmē, ka, pastāvīgi izpildot kosmiskās rūpniecības pasūtījumus, institūts veica darbus tikai atklātā akadēmiskā līmenī, kaut arī bieži nācās pārvarēt būtisku kara rūpnieciskās industrijas spiedienu. Institūta darbs tika atzinīgi novērtēts, un 1985.gadā, kad tika piešķirta pirmā atklātā PSRS Valsts prēmija par kompozīto materiālu izpēti un izmantošanu kosmiskajā tehnikā, blakus Maskavas Valsts universitātes, N. Bauņa Tehniskās augstskolas u.c. centru zinātniekiem pati lielākā laureātu grupa bija no LZA Polimēru mehānikas institūta. (Var piebilst, ka 6 gadus vēlāk starptautiskajā “dāņu” ekspertīzē institūta veikums kompozīto materiālu pētniecībā arī guva visaugstāko novērtējumu.)

Kompozīto materiālu ražošana un izmantošana galvenokārt avio un kosmiskajā tehnikā pasaulē pieauga eksponenciāli līdz 1990. gadam, kad, mainoties politiskajai situācijai pasaulē, kompozīto materiālu izmantošana saruka, veidojot neizmantotas kompozītu potenciālās ražošanas jaudas. Gan ražotājiem, gan pētniekiem nācās

pārorientēties, meklējot jaunas kompozītu lietošanas iespējas. Pašreiz aktivizējas kompozīto materiālu izmantošana enerģētikā un mašīnbūvē. Institūta pieredze kompozīto konstrukciju optimālā projektēšanā un noguruma izpētē lieti noder, līdzdarbojoties lielu vēja rotoru projektēšanā un aprēķinos, automobiļu un vagonu kompozīto atsperu projektēšanā. Bet vislielākā perspektīva ar praktiski neierobežotu tirgus pieprasījumu sagaida kompozīto materiālus, izmantojot tos celtniecībā un betona konstrukciju nostiprināšanā. Šeit ir ļoti plašs darba lauks, kur galvenie šķēršļi ir vēl pagaidām samērā augstās cenas un inženieru celtnieku konservatīvisms. Tāpēc Institūts aktīvi piedalās Eiropas normu un standartu izstrādē kompozītu lietošanai celtniecībā. Liels pieprasījums ir pēc institūta rezultātiem kompozīto materiālu ilggadīgās deformēšanās un pretestības prognozēšanā.

Polimēru mehānikas institūta darbinieki ar cieņu atceras akadēmiķa A. Mālmeistera darbu, pateicoties kuram Latvijā radās spēcīga skola moderno kompozīto materiālu mehānikā ar pielietojumu ne tikai kosmosa tehnikā, bet arī modernās celtniecības un mašīnbūves tehnoloģijās. Profesora A. Mālmeistera dibinātais žurnāls "Kompozīto materiālu mehānika" krievu un angļu valodā turpina sekmīgi attīstīties. Pieminot savu pirmo redaktoru un dibinātāju 90. dzimšanas dienā, žurnāla redakcija un autori 2001.gada nogalē veltīja viņam speciālu jubilejas numuru, kas guva lielu atsaucību kolēģu un speciālistu vidū.

LZA.ist.loc. Tālis Millers

Jauni materiāli ekspluatācijai ekstremālos apstākļos

1968. gadā Neorganiskās ķīmijas institūta Augsttemperatūras sintēzes laboratorijas kolektīvs uzsāka sadarbību ar PSRS vadošo organizāciju kosmosa pētīšanas un apgūšanas jomā. Sadarbības pirmajā posmā mūsu uzdevums bija izstrādāt sastāvus un tehnoloģiju t.s. termoregulējošo pārklājumu iegūšanai, kuri ir viens no būtiskiem atbilstošā temperatūras režīma nodrošināšanas faktoriem kosmosā lidojoša objekta iekšpusē, radot normālus apstākļus cilvēka un iekārtu darbam šinī objektā. Būtībā runa bija par divu tipu pārklājumu izstrādi:

- 1) pārklājumi ar zemu saules starojuma absorbcijas koeficientu (A_s), t.s. baltie pārklājumi;
- 2) pārklājumi ar augstu siltuma izstarošanas spēju jeb "melnuma" pārkāpi (ϵ), t.s. melnie pārklājumi.

Līdz ar ilglaicīgi stabilām, kalpojot ekstremālos apstākļos (vakuums, lielas ārējās vides un virsmas temperatūras svārstības, spēcīgs dažādu tipu starojums elektriski lādētu un kondensētu mikrodaļiņu iedarbība u.c.), optiskajām īpašībām, pārklājumiem jābūt mehāniski un dažos gadījumos arī ķīmiski izturīgiem, ar iespējami mazu masu

u.c. īpašībām, turklāt to uznešanas tehnoloģijai jānodrošina konstrukcijas materiālu īpašību saglabāšana. Par galveno metodi pārklājumu uznešanai mēs izvēlējamies plazmas tehnoloģiju.

Saņemot labu finansējumu, samērā īsā laikā institūtā izdevās izveidot atbilstošu tehnisko bāzi un kopā ar Rīgas Politehniskā institūta Ķīmijas tehnoloģijas fakultāti nodrošināt speciālistu sagatavošanu, lai veiktu plašus fundamentālus pētījumus par dažādu vielu mijiedarbību ar augsttemperatūras gāzu plūsmām, tajās notiekošajiem fizikālajiem un ķīmiskajiem procesiem un iegūto produktu īpašībām, kā arī lai izvērstu lietišķos pētījumus konkrēto praktisko uzdevumu risināšanai. Šāda pieeja ļāva iegūt visai labus rezultātus arī termoregulējošo pārklājumu jomā. Izstrādāti pārklājumu sastāvi un uznešanas tehnoloģija, nodrošinot šādus optisko īpašību rādītājus: $A_s = 0,13 - 0,20$ un $\varepsilon \leq 0,96$. Pētījumu rezultāti izmantoti praksē un guva labu novērtējumu — NĶI kolektīvs 1975. gada nogalē saņēma PSRS Ministru Padomes I pakāpes prēmiju. Pētījumi šinī jomā sekmīgi attīstījās līdz 1990.gadam.

Otrs, atšķirīgs uzdevums bija augsttemperatūras, vieglu un nodilumizturīgu materiālu ar mazu berzes koeficientu izstrādāšana daudzkārt izmantojamā kosmosa kuģa “Buran” tehnoloģiskajām iekārtām. Šis uzdevums zināmā mērā loģiski izrietēja no apstākļa, ka minētie plašie pētījumi par vielu mijiedarbību ar augsttemperatūras gāzu plūsmām ļāva izstrādāt oriģinālus tehnoloģiskos procesus dažādu savienojumu, to skaitā augsttemperatūras, iegūšanai ultradispersu (daļiņu izmērs $< \text{nm}$) pulveru veidā, kuri savukārt deva iespēju iegūt materiālus ar paaugstinātām ekspluatācijas īpašībām. Šinī sakarībā NĶI jau 1971. gadā ar PSRS Valsts zinātnes un tehnikas komitejas lēmumu bija noteikts kā vadošā organizācija ultradispersu grūti kūstošu savienojumu iegūšanas jomā valstī.

Sadarbībā ar vairākām citām organizācijām veicot pētījumus par ultradispersu (nano) pulveru izmantošanu dažādu materiālu ieguvei, tika izstrādāti arī materiāli uz silīcija nitrīda bāzes ar zemu berzes koeficientu (0,09–0,13) un labu nodilumizturību, kalpojot līdz 1200 °C temperatūrās. No šāda materiāla izgatavoti lodīšu gultņi “Buran” vajadzībām. Par šīs izstrādes nozīmīgumu liecina apstākļi, ka, nedaudz pilnveidota, šī tehnoloģija vēl šodien interesē speciālistus mašīnbūves nozarē citās valstīs un ir pamatā lielam starptautiskam projektam “*Transnanopowder*”.

Jāuzsver, ka atbalsts un finansējums, kurš tika saņemts no militāri rūpnieciskā kompleksa iepriekšminēto un arī citu pētījumu veikšanai, bija nozīmīgs arī daudz plašākā nozīmē zinātnes un tautas saimniecības attīstībā. Pārklājumu iegūšanas plazmas tehnoloģija praktiski izmantota 14 Latvijas uzņēmumos. NĶI Neorganisko materiālu SKTB eksperimentālajā ražotnē iegūtos ultradispersos pulverus izmantoja metālgriešanas instrumentu ražošanā, metālu struktūras un īpašību modificēšanai, mikroelektronikā u.c. Šiem pētījumiem nanotehnoloģiju un nanomateriālu jomā ir būtiska nozīme arī turpmākajā materiālzinātnes attīstībā.

LZA ist.loc. *Arnolds Alksnis*

Jauni materiāli no koksnes ķīmiskās pārstrādes produktiem

Polimēru (galvenokārt poliesteru) sintēze no koksnes destrūkcijas produktiem ir pamatā dažu kosmosā izmantojamo materiālu tehnoloģijām — galvenokārt poliuretānu materiāliem.

Skābeņskābes etilēnglikola poliesteri, kam elementārā posmā ķīmisko elementu oglekļa, ūdeņraža un skābekļa attiecības ir vienādas ($C_4H_4O_4$), termodestrūkcijas procesā skābekļa un bezskābekļa vidē sadalās pilnīgi par bezskābekļa produktiem, neveidojot koksas struktūras. Bet tieši tādi materiāli bija interesanti kā ablācijas materiāli pa orbītu lidojošo objektu nolaižamajiem aparātiem. Literatūrā kopš C. A. Bišofa un P. Valdena laika pētījumiem par skābeņskābes esteru ieguvu ir skābeņskābes un spirtiem bija maz informācijas. Mūsu uzdevums bija izpētīt šos procesus un, ja iespējams, izstrādāt polimēru iegūšanas tehnoloģiju un nepieciešamos materiālus. Uzdevums izpildīts un 1968. gadā sāks pusrūpnieciskos apjomos sintezēt oligoooksalātu (Rianu) un iegūt no tā poliesteri, lai ražotu šķiedru materiālu (Rians-2).

Vienlaikus attīstījās pētījumi par esteru sintēzi uz skābeņskābes bāzes. Organiskās ķīmijas grāmatās noliedz esteru vai oligoesteru sintēzi no skābeņskābes un glicerīna. Mums tas izdevās, un process aprakstīts grāmatās “Полиэфиры шавелевой кислоты” un “Химическая стойкость полиэфиров”. Sintēzes rezultātā no skābeņskābes var iegūt hidroksilsaturošus oligogliceroooksalātus vai gliceroformātus, vai gliceroformāt-ooksalātus. Ražošanā tos pazīst kā “Riolus”, no kuriem kopā ar U. Stirnu un I. Gruzīņu laboratorijas kolektīvs (ap 40 līdzstrādnieku un darbinieku) LZA Koksnes ķīmijas institūtā izstrādāja vairāku materiālu tehnoloģijas, kuras lietoja uz zemes vai kosmosā. Pētījumu realizācijas gaitā pieslēdzās arī Koksnes ķīmijas konstruktoru birojs (Arv. Kuļkevics) un Laku un krāsu rūpnīca (L. Skujiņš), bet vēlāk, pateicoties akadēmijas prezidentam A. Mālmeisteram, arī Polimēru mehānikas institūta konstruktoru birojs (M. Dāvis) un ražošanas daļa (M. Liepiņš).

No iegūtajiem poliesteru uretāniem vai arī poliuretānesteriem izstrādāta tehnoloģija kriogēnam siltumizolācijas materiālam nesējraķetei “Enerģija”, kas palaista sekmīgi pēc pilnas programmas 1987. gadā, bet kopā ar daudzkārt izmantojamo kosmoplānu “Buran” — 1988. gadā.

Līdztekus šiem darbiem Latvijā tika pieaicināti 4 PSRS ZA institūti, ap 10 specializētu pētniecības organizāciju un 4 kosmiskās tehnoloģijas konstruktoru biroji, kā arī kosmosa tehnikas bāzes uzņēmumi Kuibiševā (Saratova) un Baikanūrā (kopā ar 3,5 tūkstoši darbinieku), jo siltumizolācijas materiāls “Ripors-2” ar valdības lēmumiem bija pieņemts par galveno kriogēno konstrukcijmateriālu.

Interesanti izvērsās darbi ar šo materiālu modifikācijām vēl divos virzienos:

1) kā siltumizolācijas materiāls automātiskajās starpplanētu stacijās, lai nodrošinātu vajadzīgo temperatūru un stacijas vadības sistēmas nepārkarstu vai neatdzistu. Tā ASS "Venēra-7" 1970. gadā pirmo reizi darbspējīgā stāvoklī nolaidās uz Venēras virsmas un pārraidīja ziņas par tās atmosfēras stāvokli, bet 1971. gadā to pašu veica "Marss-3" no Marsa. Arī "Venēra-9" un "Venēra-10" (1975), kā arī "Vega-1 un 2" nepieciešamo darba temperatūru nodrošināja siltumizolācija "Ripors";

2) kā konstrukcijmateriāls, ko iegūst pirmoreiz mikrogravitācijas apstākļos kosmiskajā stacijā vai ārpus tās. "Lotoss" sistēmās notika pētījumi par polimēru sintēzi un materiālu veidošanu ārpus Zemes gravitācijas ietekmes un arī ārpus kosmiskās stacijas.

Realizējot "Lotoss" tehnoloģijas un sākot ar "Lotoss-1" kopš 1980. gada, izdevās parādīt, ka putupolimērkompozīcijas ir ērti lietojamas, lai īstenotu liela izmēra konstrukcijas.

Sintēzes, tehnoloģiju un materiālu izpētē izauga kolektīvs, un kandidāta disertācijas aizstāvēja I. Gruzīņš, V. Ozola, Dz. Deme, J. Dundurs, V. Zeltiņš, D. Zeltiņa, U. Stilis, P. Tukums, I. Ārgalis, doktora disertācijas — I. Gruzīņš, U. Stirna un arī A. Alksnis.

Arī tautsaimniecībai tika labums no šiem pētījumiem un pirmo reizi lielražošanā (5000 t/gadā) parādījās "Ripors-6", kas ir celulozes ieguves blakusprodukts — taleļļu estera putupoliuretāns. Lai realizētu tālākas ieceres, PSRS valdība akceptēja atsevišķa KĶI korpusa celtniecību Rūpniecības-2 rajonā pie Šķirotavas. Projektu sagatavoja LZA konstruktoru birojs, tika izpētīts nulles cikls, taču darbi tika apturēti, jo neatkarīgajā Latvijā kosmisko materiālu ieguve netiek turpināta.

No iesāktajiem darbiem sistēmā "Lotoss" tiek pēfita iespēja bioloģiski izmantot materiālus pēc to ekspluatācijas, resp. jau vairākus gadus tiek pētīti "biodestruktīvie poliuretāni".

Dr.habil.phys. Juris Gelfgats

Kosmisko tehnoloģiju modeļšana un realizācija uz Zemes

Viens no galvenajiem kosmisko tehnoloģiju faktoriem ir bezsvara stāvoklis, t.i., kad uz materiāliem objektiem nedarbojas gravitācijas spēks. Sevišķa nozīme šim faktoram ir šķidrās vides tehnoloģijās. Uz Zemes gravitācijas spēki rada konvektīvo kustību šķidrumā un šī konvektīvā kustība dažos gadījumos negatīvi ietekmē ražojumu kvalitāti. Tipiski kosmisko tehnoloģiju piemēri ir kompozīto materiālu iegūšana no šķidriem metāliem, kas savā starpā nesajaucas, un telpisku monokristālu audzēšana no kausējuma.

Lai izpētītu šīs problēmas, tika veikti vairāki samērā dārgi eksperimenti kosmosā uz mākslīgiem Zemes pavadoņiem un orbitālajām stacijām. Bezsvara stāvoklim analogiskus fizikālos apstākļus var mākslīgi radīt uz Zemes ar magnetohidrodinamiskām metodēm (MHD), t.i., ar elektromagnētisko spēku palīdzību, kuri tāpat kā gravitācijas spēki iedarbojas uz katru šķidrā metāla tilpuma vienību. ZA Fizikas institūta zinātnieki eksperimentāli pierādīja, ka ar MHD metodēm var modelēt un realizēt uz Zemes veselu virkni “kosmisko” tehnoloģiju ievērojami efektīvāk un lētāk nekā kosmosā.

Šajā referātā apskatīti divi elektromagnētisko spēku izmantošanas piemēri „kvazibezsvara” apstākļu radīšanai uz Zemes. Pirmajā piemērā apskatīta Al-Sb antifrikcijas kompozītā materiāla iegūšanas MHD tehnoloģija. Aplūkoti pētījumu rezultāti, kas liecina par to, ka kausējumā, kurā metāli parastos apstākļos nesajaucas, var radīt indiferenta līdzsvara apstākļus un fiksēt šo stāvokli līdz kausējuma sacietēšanas momentam. Galarezultātā var iegūt kompozītos sakausējumus, kuros dispersā komponente (svins) vienmērīgi sadalīta pa matricas metālu (alumīniju). No kompozītā sakausējuma izgatavoto slīdes gultņu antifrikcijas īpašības ir labākas nekā gultņiem, kas izgatavoti no analogiskām vajadzībām domātiem sakausējumiem. Otrs MHD metožu izmantošanas piemērs: konvektīvo plūsmu bremsēšana un stabilizācija kausējumā pusvadītāju monokristālu audzēšanas procesā. Šajā gadījumā elektromagnētiskie spēki bremsē un aizkavē konvektīvo plūsmu rašanos kausējumā. Rezultātā uz Zemes tiek radīti monokristālu audzēšanas apstākļi, kas raksturīgi audzēšanas apstākļiem bezsvara stāvoklī. Šādos apstākļos izaudzēto pusvadītāju monokristālu fizikālie parametri nav sliktāki par kosmosā izaudzēto monokristālu parametriem un pat pārspēj tos. Šie piemēri ir ilustrācija MHD metožu perspektīvai un iespējām to izmantošanai kosmiskās un Zemes tehnoloģijās.

LZA īst.loc. Andrejs Siliņš

Kosmisko objektu radiācijas noturības palielināšana

Kosmisko pētījumu sākumā (pagājušā gadsimta 60. gadi) aktuāla bija mākslīgo kosmisko objektu logu radiācijas noturības paaugstināšana, resp. vajadzēja novērst šo logu krāsošanos kosmiskā starojuma iespaidā. LU PFPL zinātnieki tajā laikā bija kļuvuši plaši pazīstami ar sekmīgiem pētījumiem par jonu kristālu krāsošanas radiācijas (x-staru) ietekmē dažādās temperatūrās. Tāpēc par mākslīgo kosmisko objektu logu kvalitāti atbildīgā organizācija (Maskavas Tehniskā stikla institūts) vērsās pie mums ar lūgumu un piedāvājumu (līgumdarbs) noskaidrot toreiz lietoto logu krāsošanās iemeslus. Mums tika piegādāti vairāki kosmosā bijuši logi, no kuriem izgatavojām paraugus. Toreiz un arī tagad mākslīgo kosmisko objektu logu materiāls

ir stiklveida silīcija dioksīds. Toreiz tas mums bija jauns materiāls un arī no fizikas viedokļa šis materiāls līdz tam pasaulē bija maz pētīts, jo stikla struktūras nesakārtotība radīja nopietnas problēmas tā pētīšanā ar tradicionālajiem cietvielu fizikas paņēmieniem. Veicām daudz sistemātisku pētījumu par dažādu logu paraugu optisko īpašību (absorbēcija, luminiscence u.c.) izmaiņām atkarībā no jonizējošā starojuma (x-staru) devas plašā temperatūru diapazonā un ieguvām plašu un unikālu eksperimentālo rezultātu klāstu.

Tomēr tas bija tikai sākums (izejas punkts) problēmas risināšanā. Atrast atbildi uz jautājumu: kāpēc logi krāsojas? bija daudz grūtāk, jo tradicionālā cietvielu fizikas pieeja nederēja. Bija jāveic specializēti papildu eksperimenti. Neskatoties uz minētajām grūtībām, tika likti pamati optisko stiklu fizikai un pēc trīs gadu darba atbilde bija rokā. Izrādījās, ka logu krāsošanās iemesls ir nelielu koncentrāciju dažādu metālisko piemaisījumu klātbūtne materiālā. Logi, kuri tiek gatavoti no sevišķi augstas tīrības sintētiskajiem silīcija dioksīda stikliem, kosmosā nekrāsojas un tos sekmīgi lieto vēl šodien. Minētie pētījumi stimulēja optisko stiklu fizikas virziena izveidošanu Latvijā (LU CFI), tas aktīvi attīstījās un šodien šajā jomā iegūtie rezultāti tiek augsti vērtēti visā pasaulē.

Otra problēma, kuru minētais Maskavas institūts lūdza un uzticēja (līgumdarbs) mums atrisināt, bija eksperimentāli modelēt termisko “trīecienu”, kurš jāiztur kosmiskajam objektam atpakaļceļā uz Zemi, ieejot atmosfēras blīvajos slāņos. Mums piegādāja īpašu vadošo datoru (*Dņepr*) un lielu daudzumu deficītu sildķermeņu. Šeit lieti noderēja laboratorijas darbinieku pieredze unikālu eksperimentālo iekārtu izgatavošanā un to automatizētās vadības nodrošināšanā. Gada laikā šāda unikāla iekārta tika izgatavota un sekmīgi nodota.

5. februārī:

LZA kor.loc. Ina Druviete

Valodas politikas sociolingvistiskie aspekti

1. Valodas politika ir valsts īstenotu apzinātu pasākumu kopums valstī runāto valodu funkcionālā sadalījuma saglabāšanai, runātāju kolektīvo valodas tiesību nošķiršanai un valodu izpētei un attīstīšanai. Valodas politika ir viens no valsts iekšpolitikas galvenajiem virzieniem, kas cieši saistās ar valsts etnopolitiku un ir saskaņots ar valstī īstenoto izglītības un kultūras politiku, kā arī atbilst valsts starptautiskajām saistībām.

Valodas politikas ietvaros izšķirami trīs aspekti, kas skar valodas gan kā sabiedrības komunikācijas līdzekli, gan kā simbolikas sistēmas:

- 1) tiek noteiktas valstī runāto valodu sociolingvistiskās funkcijas, reglamentētas valodu savstarpējās attiecības sabiedrībā (juridiskais aspekts),
- 2) tiek organizēta valsts valodas mācīšana gan valsts valodas runātāju kolektīvam, gan minoritāšu valodu runātājiem (pedagoģiskais aspekts),
- 3) tiek veikti pasākumi valodu zinātniskai izpētei, bagātināšanai un normalizācijai (lingvistiskais aspekts).

Sekmīgai valodas politikas īstenošanai nepieciešama koordinēta atbildīgo institūciju darbība visos trīs aspektos, kā arī sabiedrības informēšana un izglītošana. Valodas politikas īstenošanas procesā īpaša nozīme ir t.s. instrumentārijam - valsts Konstitūcijai, valodas likumiem, saskarīgajiem likumiem (piem., Izglītības, Pilsonības u.c.) un normatīvo aktu (piem., valdības izdotu aktu) kopumam.

2. Valodas politikas instrumentārija uzdevums, no vienas puses, ir atspoguļot esošo valodas situāciju valstī, no otras puses — iezīmēt valodas situācijas attīstības perspektīvas. Tādēļ valodas politikai stingri jāpamatojas pašreizējās valodas situācijas zinātniskā analīzē un it īpaši — izpratnē par objektīvām likumsakarībām resp. sociolingvistiskajiem procesiem sabiedrībā, kas ir sociolingvistikas priekšmets. Valsts politika kā zinātne ir sociolingvistikas apakšnozare, kas pētī likumsakarības valodu statusa un sociālo funkciju regulēšanā valstiskā līmenī, izstrādā lingvistiskās likumdošanas konceptuālo pamatu un piedāvā konkrētus instrumentālus risinājumus atšķirīgās valodas situācijās. Šīs zinātnes apakšnozares ietvaros parasti arī tiek izstrādātas vadlīnijas tiesību aktiem (likumiem, lēmumiem, noteikumiem, instrukcijām) sabiedrības dzīves jomās, kas saistītas ar valodu lietojumu un to hierarhijas ievērošanu.

3. Izmantojot sociolingvistiskās pētījumu metodes, pēdējās desmitgadēs skaidri pierādīts, ka valoda nav uzskatāma par slēgtu autonomu sistēmu, tā atspoguļo vēsturisko realitāti, sabiedrības politisko, ekonomisko un kultūras situāciju. Tādējādi valoda un sabiedrība ir savstarpēji atkarīgi spēki, kas atrodas pastāvīgā mijiedarbībā. Gadu desmitos valodas politikas teorētiķi uzkrājuši bagātīgu valodas situācijas juridiskās regulēšanas pieredzi, valodas politikas teorētisko aspektu izpēte devusi atziņas, kas var noderēt arī Latvijā. Nav divu valstu ar vienādu vēsturisko attīstību un valodas situāciju, tomēr valodu mijiedarbībā pastāv universālas likumsakarības, un arī Latvijas sociolingvistu uzdevums ir uz tām norādīt.

4. Ar valodas un sabiedrības mijiedarbības izpēti kopš 1992.gada nodarbojas LU Latviešu valodas institūta sociolingvistikas daļa (vad. I. Druvieta). 2002.gadā norit darbs pie pētījumu projekta “Valodas politikas sociolingvistiskie aspekti” un apakšprojekta “Lingvistiskā likumdošana Eiropas Savienībā un Latvijā”. 2001. gadā 4 sociolingvistikas daļas darbinieces kopumā publicējušas 4 monogrāfiskus izdevumus, 13 rakstus starptautiski citējamos zinātniskos žurnālos, 8 rakstus citos

zinātniskos žurnālos, 19 referātu tēzes, 4 populārzinātniskus rakstus. Kopumā nolasīti 26 referāti starptautiskās konferencēs un 16 referāti Latvijas konferencēs. 2001. gadā aizstāvēts D. Baltaiskalna promocijas darbs “Latvijas iedzīvotāju lingvistiskā attieksme”, sagatavots V. Poriņas promocijas darbs “Indivīda un sabiedrības bilingvisms Latvijā”; daļas darbinieces ir galvenās Eiropas valodu gada norišu organizētājas Latvijā, nostiprinot arī plašo sadarbību ar citu valstu sociolingvistiem. I. Druviete ir Eiropas Sociolingvistikas gadagrāmatas Latvijas korespondente; žurnālu *Language Policy and Language Planning, Multilingualism and Language Diversity* un *Language Policy* redakcijas padomes locekle, Starptautiskās Valodu likumu akadēmijas un Starptautiskās sociologu asociācijas locekle.

5. 2002. gadā paredzēts turpināt pētījumus valodas politikas teorijā, vairāk uzmanības pievēršot tieši valodas politikas lingvistiskajiem aspektiem. V. Ernstsone, V. Poriņa un D. Baltaiskalna turpinās pētījumus valodas stratifikācijas, bilingvisma un lingvistisko attieksmju teorijas jomā. Projekta izpildītājas aktīvi piedalīsies Valsts prezidentes izveidotajā Valsts valodas komisijā un tās apakškomisijās.

5. martā:

Dr.h.c. Egils Levits

Latvijas tiesību sistēmas transformācija Eiropas integrācijas procesā (tēzes)

1. Pasaules tiesību loki

Rietumu „lielais” tiesību loks (kontinentālās Eiropas un anglosakšu atzari) — Sociālistisko tiesību loks — Islama tiesību loks — Austrumāzijas tiesību loks — Hindu tiesību loks — Āfrikas tradicionālo tiesību loks.

Svarīgākie klasifikācijas kritēriji: Tiesību avoti — Tiesību normu leģitimitāte — Tiesību izpratne — Tiesību statuss — Tiesību pielietošanas metodoloģija — Tiesību relevance — Tiesību kultūra — Publiskās tiesības — Privātās tiesības — Procesuālās tiesības.

Jauktie tiesību modeļi: Sektorāli jauktie modeļi (Indija, Izraēla, Ēģipte, ekvatoriālā Āfrika) — integratīvi jauktie modeļi (Izraēla, Luiziāna, Kvebeka, Skotija, Taimze) — pretrunīgi jauktie modeļi (postkoloniālās valstis, postsociālistiskās valstis).

2. Valsts politiskās iekārtas un tiesību sistēmas saistība

Tiesību sistēma ka sabiedriski politiskās iekārtas apakšsistēma — Tiesības kā “sastingusi politika” — Cīņa par *pareizo* politiku un *pareizām* tiesībām — sabiedriski politiskās iekārtas un tiesību sistēmas saderība (normāla situācija) un nesaderība (izņēmumstāvoklis).

3. Tiesību transformācija — pāreja no viena tiesību loka otrā

Tiesību transformācija un sabiedriski politiskas maiņas: Revolūcija — jaunu valstu izveide — modernizācija (tiesības kā modernizācijas instruments — tiesības kā modernizācijas kavēklis).

Tiesību transformācijas periodu vēsturiski piemēri: Romiešu tiesību recepcija renesanses laikmeta Eiropā — Krievija/PSRS 1917–1925 — Austrumeiropas sociālistiskās valstis 1945–1953 — Turcija 1922–1940 — Japāna 1872–1900 un 1945–1950 — Koreja 1970–1980 — Irāna 1980–1990 — postsociālistiskās valstis kopš 1990.

Tiesību transformācijas periods kā nekonsekvents un pretrunīgs dažādu sistēmu elementu “sajaukums” (uz ilgāku vai īsāku laiku).

Tiesību transformācijas līdzekļi: Likumdošana — judikatūra — tiesību zinātne — juristu izglītība.

4. Tiesību transformācijas gaita Latvijā

Starta pozīcija: Padomju tiesības — *1. posms 1990–1993*: Pilsonisko brīvību atgūšana, privāttiesību reforma — *2. posms 1993–1995*: Konstitucionālā un pārvaldes reforma — *3. posms 1995–2000*: Orientēšanās uz Eiropas Savienības tiesībām — *4. posms kopš 2000. gada*: Tiesību sapratnes eiropeizācijas procesa sākums.

Nesakrītība starp sabiedrības prasībām tiesību sistēmai un tiesību sistēmas kapacitāti — No avangarda uz vidusmēru: Tiesību sistēma kā viens no Latvijas modernizācijas procesā atpaliekošajiem sektoriem.

Tiesību sistēmas līdzšinējās mazspējas cēloņi: Jaunās tiesību sistēmas sapratnes „aizkavēšanās” — ilgstošā intelektuālā izolācija — juridiskā izglītība — salīdzinājums ar citām postsociālistiskām transformācijas valstīm

Tiesību transformācijas iekšējie dzinējspēki: (progresīva) politika — objektīvais problēmu “spiediens” — sabiedrības neapmierinātība — intelektuālās izolācijas pārvarēšana.

5. Integrācija Eiropas Savienībā — viens no tiesību transformācijas galvenajiem dzinējspēkiem

Tiesību transformācijas ārējie dzinējspēki: Latvijas iekļaušanās demokrātisko valstu saimē un tās organizācijās (it sevišķi Eiropas Padomē) — Latvijas tiesību sistēmas savietojamība ar Eiropas Savienības tiesībām kā priekšnoteikums līdzdalībai Eiropas Savienībā — formālā un materiālā savietojamība.

Eiropas Savienības “progresu ziņojumu” un citu monitoringa instrumentu loma Latvijas tiesību sistēmas transformācijā — Eiropas Savienības ekspertu kompetences

jautājums — Eiropas Savienības “maigais spiediens” kā faktors iekšējās pretestības pārvarēšanai.

Eiropas Savienības tiesību sistēmas tiešā darbība un netiešā ietekme pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā.

6. Tiesību transformācijas un eiropeizācijas process kā iespējams Latvijas paātrinātas attīstības faktors

“Vecas” un “jaunas” tiesību sistēmas — “vecu sistēmu” priekšrocības un trūkumi — “jauno” sistēmu priekšrocības un trūkumi — “jauno” tiesību sistēmu strukturālās priekšrocības globalizācijas laikmetā.

Priekšnoteikumi, lai izmantotu “jaunas” tiesību sistēmas strukturālās priekšrocības: interdisciplināra un komparatīva tiesību problēmu analīze un inovatīvi risinājumi — pieslēgšanas kādai konkrētai, lielai kontinentālās Eiropas tiesību sistēmai — nepamatotas pretestības identifikācija un pārvarēšana — progresīva tiesībpolitika.

“Jaudīga” un “komfortabla” tiesību sistēma kā mazas valsts priekšrocība globālā un reģionālā konkurencē — vai Latvijas tiesību sistēma 2015. gadā to sasniegs?

LZA PREZIDIJA DARBĪBA

Prezidijs strādā saskaņā ar LZA Statūtiem (p.5.3.2). Prezidijs uz savām sēdēm sanāk regulāri, praktiski katru pirmdienu. 2002. gadā pavisam ir notikušas 43 prezidija sēdes. Bieži prezidija sēdēs piedalās akadēmijas viesi, Rīgā iebraukušie LZA ārzemju locekļi un citi uzaicinātie.

Prezidija uzmanības lokā 2002. gadā bija galvenokārt šādi jautājumi:

- Zinātnes stāvoklis un zinātnes politika Latvijā
- LZA un Latvijas zinātnes budžets 2002. un 2003. gadam
- Svarīgākie notikumi Latvijas un Latvijas zinātnes dzīvē
- LZA organizētu pasākumu (konferenču, sēžu, akciju u.tml.) rosināšana un to norises izvērtēšana
- LZA un Latvijas zinātnes starptautiskā sadarbība
- Sadarbība ar Igaunijas, Lietuvas, Ziemeļvalstu u.c. zinātņu akadēmijām
- Sabiedrisko attiecību veidošana
- Sadarbība ar Rīgas Latviešu biedrību, Latvijas Inteligences apvienību, citām nepolitiskām organizācijām
- Žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” izdošana
- Sadarbība ar Latvijas Zinātnes padomi, Augstākās izglītības padomi, Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju, bijušajiem LZA institūtiem, asociētajām zinātniskajām iestādēm, Latvijas universitātēm, Latvijas Zinātnieku savienību, zinātniskajām biedrībām, muzejiem, arhīviem
- Atbalstītāju līdzekļu piesaistīšana pētījumiem, balvām un stipendijām zinātniekiem un studentiem
- Sadarbība ar atbalstītājiem (organizācijām, mecenātiem)
- LZA balvu piešķiršana

LZA pilnsapulču un sēžu, kā arī Senāta darba kārtībā paredzētie jautājumi iepriekš tiek pārrunāti prezidijā. Prezidija locekļi, kuri atbild par dažādām LZA aktivitāšu jomām, prezidija sēdēs apmainās ar informāciju par savām iecerētām un īstenotajām darbībām.

Prezidija sēžu protokolu noraksti ar elektronisko pastu tiek nosūtīti Senāta locekļiem un citiem ieinteresētiem akadēmijas locekļiem, tādējādi informējot viņus par galvenajām norisēm LZA dzīvē. Svarīgākās ziņas no prezidija protokoliem tiek

iekļautas Latvijas zinātnes un LZA ikmēneša hronikās un publicēti “Zinātnes Vēstnesis” un “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis”.

Visi prezidija locekļi aktīvi iesaistījušies Latvijas Zinātnes padomes darbā, ir tās valdes locekļi vai eksperti, kas pastāvīgi piedalās valdes sēdēs. LZA viceprezidents J. Ekmanis ir Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs un Latvijas Augstākās izglītības padomes priekšsēdētājas vietnieks. LZA ģenerālsekretārs R. Valters vada Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas darbu. Tas viss kopumā nodrošina LZA aktīvu ietekmi uz Latvijas zinātne.

LZA VALDES DARBĪBA

LZA valde strādāja saskaņā ar LZA Statūtiem un LZA Senāta apstiprināto nolikumu. Valdes pārraudzībā bija LZA darba organizācija, LZA pilnsapulču, Senāta un prezidija lēmumu izpilde, kā arī operatīvā darba plānošana.

Valde izstrādāja LZA 2003. gada budžeta projektu, apsprieda LZA sēžu tematiku un procedūru, apstiprināja sēžu un citu LZA pasākumu pusgada plānus, koordinēja nodaļu kopīgi organizētos pasākumus, apsprieda stāvokli Letonikas programmā, LZA Statūtu izmaiņu projektu, jaunu LZA balvu dibināšanu sadarbībā ar mecenātiem, žurnāla “Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” redakcijas darbu. Diskutēta LZA sadarbība ar Aizsardzības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Zinātnes padomi, Augstākās izglītības padomi, Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju, universitātēm, ārzemju partnerorganizācijām un Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

Svarīgākie kopā ar lietu pārvaldnieku valdē apspriestie saimnieciskie jautājumi: K. Barona Dainu skapja un Latviešu folkloras krātuves telpu rekonstrukcijas investīciju projekts, augstceltnes torņa daļas rekonstrukcija, antenu saimniecības sakārtošana augstceltnes tornī, sabiedriskās ēdināšanas stāvoklis augstceltnē, telpu remonts Latviešu folkloras krātuvē, LU Vēstures institūtā un LU Latviešu valodas institūtā. Kā nozīmīgs sasniegums jāatzīmē LZA Zinātnes nama (Lielupe) nodošana ilgtermiņa nomā ar 2002. gada 1. oktobri. Iepriekšējos gados Zinātnes nama ekspluatācija radīja zaudējumus, kas tagad ir pārtraukti. Par ieņemto Zinātnes nama nomas naudu plānots 2003. gadā nomainīt vienu augstceltnes liftu, uzbūvēt ap augstceltni kaltu metāla sētu, kā arī veikt citus ēkas torņa daļas un jumta rekonstrukcijas darbus.

Valde uzskata, ka zinātnes prestižu Latvijā lielā mērā nosaka aktualitāšu atspoguļojums masu plašsaziņas līdzekļos. Zinātņu akadēmija atzinīgi novērtē sadarbību ar LTV, Latvijas Radio I, ziņu aģentūrām LETA un BNS, LZA izdevumiem „Zinātnes Vēstnesis”, „Latvijas Zinātņu akadēmijas Vēstis”, laikrakstiem „Latvijas Vēstnesis”,

„Izglītība un Kultūra”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Lauku Avīze” („Mājas Viesis”), „Diena” „Brīvā Latvija”, „Čas”, „Telegraf” — par viņu operatīvo ieinteresētību zinātnes un zinātnieku problēmās un „Rīgas Balss” — par atsaucību uz aktualitātēm.

Valdes sēdes notiek reizi divās nedēļās, tajās piedalās lietu pārvaldnieks, nepieciešamības gadījumos arī LZA prezidents. Operatīvos jautājumus kārtro valdes priekšsēdētājs — LZA ģenerālsēkretārs, konsultējoties ar LZA prezidentu un viceprezidentiem.

LZA budžeta izpilde 2002. gadā

Nr. p.k.	Izdevumu veids	Summa, Ls
1.	Štata darbinieku atalgojums	49 597
2.	Senāta un valdes loc., ekspertu komisijas, ārštata darbinieku atalgojums	23 408
3.	Sociālais nodoklis	16 056
4.	Starptautiskā sadarbība un komandējumi	7009
5.	Pakalpojumu apmaksā to skaitā:	8692
	telefona abonēšana, sakari, tīkls	4700
	pasts, kopēšana	1053
	transports, izbraukuma sēdes, tehnisko pakalpojumu apmaksā	2939
6.	Kancelejas preces, materiāli, rezerves daļas, saimniecības inventārs	8374
7.	LZA gadagrāmata, tipogrāfijas izdevumi	5136
8.	Reprezentācijas izdevumi	600
9.	Laikrakstu un žurnālu abonēšana	596
	Kopā	129 468

LZA Fonda darbība

2002. gadā turpinājās Fonda darbības attīstība. Pirmo reizi sagatavoti un apstiprināti nolikumi stipendiju piešķiršanai studējošiem jauniešiem. Kopā ar Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammu "Izglītībai, zinātnē un kultūrai" izsludināts konkurss D. A. Lēbera stipendiju saņemšanai tiesību zinātnē un politoloģijā no viņa ziedotajiem līdzekļiem un K. Poča stipendiju saņemšanai fizikā no E. Počas ziedotajiem līdzekļiem. Konkursā piedalījās 9 pretendenti uz K. Poča stipendijām un 8 pretendenti uz D. A. Lēbera stipendijām. Konkursa komisija rekomendēja un Fonda valde apstiprināja piešķirt 2002./2003. gadā uz 10 mēnešiem K. Poča stipendijas fizikā 100 USD mēnesī B. Rakvičai un E. Tamanim no Daugavpils Universitātes un I. Aulikai un R. Ertam no Latvijas Universitātes, bet D. A. Lēbera stipendijas Ls 80 mēnesī tiesību zinātnē B. Brokai no Latvijas Universitātes, politoloģijā K. Janovai no LZA Ekonomikas institūta un M. Grudulim no Latvijas Policijas akadēmijas.

No D. A. Lēbera ziedotajiem līdzekļiem ar Ls 1500 atbalstīts Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas projekts "Juridica Letonica", kurš paredz sagatavot un izdot juridiskās literatūras bibliogrāfiju.

No a/s "Itera Latvija" saņemts ziedojums Ls 10 000 Paula Valdena pieminēklim.

LZA Fonda priekšsēdētājs akadēmiķis Tālis Millers

ZINĀTŅU NODAĻAS

FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7223633. Fakss: 7228784, 7821153
E pasts: fizteh@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Juris EKMANIS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Vitauts TAMUŽS

Andris BUIĶIS

Zinātniskā sekretāre Ērika TJŪŅINA

Padomes locekļi

Jānis BĀRZDIŅŠ

Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Imants BĒRSONŠ

Jānis GRUNDSPENĶIS

Jānis KRISTAPSONŠ

Andris KRĒSLIŅŠ

Andris OZOLS

Ivars TĀLE

Nodaļa apvieno 72 LZA locekļus, t.sk. 27 īstenos, 2 goda, 17 ārzemju un 26 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 10 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespondētājloc.	ārzemju	goda
Fizika	13	7	9	–
Mehānika	9	4	3	–
Informātika	3	6	4	2
Matemātika	2	3	–	–
Astronomija	–	3	1	–
Enerģētika	–	3	–	–

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

astronomija

Māris Ābele, kor. loc.
 Arturs Balklavs-Grīnhofs, kor. loc.
 Edgars Bervalds, kor. loc.
 Dainis Draviņš, ārz. loc.

enerģētika

Andris Krēsliņš, kor. loc.
 Leonīds Ribickis, kor. loc.
 Pēteris Šipkovs, kor. loc.

fizika

Mārcis Auziņš, īst. loc.
 Elmārs Blūms, īst. loc.
 Andrejs Cēbers, īst. loc.
 Juris Ekmanis, īst. loc.
 Agris Gailītis, īst. loc.
 Ivars Lācis, īst. loc.
 Andris Krūmiņš, īst. loc.
 Oļģerts Lielausis, īst. loc.
 Jānis Lielpēters, īst. loc.
 Andrejs Siliņš, īst. loc.
 Kurts Švarcs, īst. loc.
 Ivars Tāle, īst. loc.
 Juris Zaķis, īst. loc.
 Imants Bērsons, kor. loc.
 Jānis Guntis Bērziņš, kor. loc.
 Jurijs Dehtjars, kor. loc.
 Ruvins Ferbers, kor. loc.
 Jevgeņijs Joļins, kor. loc.
 Andris Ozols, kor. loc.
 Linards Skuja, kor. loc.
 Hermanis Branovers, ārz. loc.
 Oļģerts Dumbrājs, ārz. loc.
 Tills fon Egidijš, ārz. loc.
 Igors Kirko, ārz. loc.
 Ivars Melngailis, ārz. loc.
 Jānis Melngailis, ārz. loc.
 Žaks Simons, ārz. loc.
 Juris Pēteris Svenne, ārz. loc.
 Juris Upatnieks, ārz. loc.

informātika

Jānis Bārzdiņš, īst. loc.
 Ivars Biļinskis, īst. loc.
 Eduards Jakubaitis, īst. loc.
 Jānis Grundspenķis, kor. loc.
 Igors Kabaškins, kor. loc.
 Audris Kalniņš, kor. loc.
 Vladimirs Pirogovs, kor. loc.
 Pēteris Videnieks, kor. loc.
 Jāzeps Ločmelis, goda loc.
 Jānis Osis, goda loc.
 Žils Brasārs, ārz. loc.
 Juris Hartmanis, ārz. loc.
 Andris Padegs, ārz. loc.
 Karls Herberts Smits, ārz. loc.

informātika (zinātniecība)

Jānis Kristapsons, kor. loc.

matemātika

Andris Buiķis, īst. loc.
 Rūsiņš Mārtiņš Freivalds, īst. loc.
 Uldis Raitums, kor. loc.
 Andrejs Reinfelds, kor. loc.
 Aivars Zemītis, kor. loc.

mehānika

Juris Jansons, kor. loc.
 Ivars Knēts, īst. loc.
 Egons Lavendelis, īst. loc.
 Imants Matīss, īst. loc.
 Rolands Rikards, īst. loc.
 Kārlis Rocēns, īst. loc.
 Vitauts Tamužs, īst. loc.
 Jurijs Tarnopolskis, īst. loc.
 Gundaris Teters, īst. loc.
 Roberts Maksimovs, kor. loc.
 Jānis Rudzītis, kor. loc.
 Narimants Salenieks, kor. loc.
 Jānis Vība, kor. loc.
 Jānis Dundurs, ārz. loc.
 Jiri Engelbrehts, ārz. loc.
 Renē Moro, ārz. loc.

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas darbība

2002. gadā notika četras nodaļas sēdes un nodaļa sagatavoja vienu LZA sēdi (“Konkurences veicināšana sabiedrisko pakalpojumu nozarēs”).

Nodaļas sēdēs tika izskatītās šādas galvenās problēmas:

Matemātikas zinātne Latvijā: stāvoklis un problēmas. ēdes gaitā tika konstatēts, ka matemātikas zinātne Latvijā pārvarējusi krīzes situāciju, kura bija vērojama 90. gadu pirmajā pusē. Pašreiz Latvijā aktīvi strādā ap 70 matemātiķu, kuri pārstāv ap 14 matemātikas nozares. Starptautiski plaši pazīstami ir ap 10 matemātikas zinātnieki, kuru darbi tiek bieži citēti starptautiskos referatīvos žurnālos un kuriem ir vairākas publikācijas gadā. Tajā pašā laikā vairāki aktīvi matemātiķi pārgājuši darbā informātikas, datorzinātņu un inženierzinātņu nozarēs. Matemātikas zinātne sāk attīstīties arī Latvijas reģionos — Liepājas, Valmieras un Ventspils augstskolās. Būtiski jauna tendence matemātikas zinātnē Latvijā ir lietišķās, praktiski pielietojamās nozares forsēta attīstība. Īpaši aktīva pēdējos gados ir kļuvusi matemātiskā modelēšana, kur līdz šim bija vērojams būtisks speciālistu trūkums. Šī nozare varētu veidoties kā jauns zinātnisks virziens Latvijā, sekmējot gan tautsaimniecības attīstību, gan starptautisku sadarbību.

Nodaļas sēde (24. aprīlī) tika veltīta LZA Observatorijas dibinātājam, modernās radioastronomijas pamatlicējam Latvijā, populārzinātniskā gadalaiku izdevuma “Zvaigžņotā Debess” ierosinātājam un galvenajam redaktoram **astronomam Dr. Jānim Ikauniekam.**

Sēdes dalībnieki nolēma aicināt: *Izglītības un zinātnes ministriju* pievērst lielāku uzmanību dabaszinātņu, to skaitā astronomijas mācīšanai, lai skolēni un topošie speciālisti spētu orientēties arvien pieaugošās dažādas kvalitātes informācijas apjomā; gādāt, lai skolu bibliotēkās būtu pieejams populārzinātniskais gadalaiku izdevums “Zvaigžņotā Debess”, žurnāls “Terra” un citi populārzinātniski izdevumi, kas sniedz visaktuālāko informāciju par sasniegumiem Visuma izpratnē pasaulē, par Latvijas zinātnieku ieguldījumu dažādos pētījumu virzienos, kā arī rūpēties, lai IZM Izglītības satura un eksaminācijas centra gatavotajos materiālos neparādītos astronomijas un astroloģijas elementu mistrojums. *Valsts Radio un televīzijas padomei* programmās vairāk ietvert zinātnieku sagatavotus raidījumus zinātnes atziņu un sasniegumu popularizēšanai, to skaitā arī par astronomiskajām parādībām, lai sabiedrība veltī nesatrauktos par ikdienišķām norisēm — Saules sistēmas planētu stāvokļiem vai Mēness fāzēm, kā tas notiek pašlaik. *Plašsaziņas līdzekļos* nepieciešams aktīvāk popularizēt zinātnes, it īpaši Latvijas zinātnieku sasniegumus. Sabiedrība, nezinot zinātnes skaidrojumus, sliecas noticēt jebkurai televīzijā, radio, preses izdevumā vai internetā publicētai un bieži vien nepietiekami izvērtētai gadījuma informācijai.

Nodaļas sēdēs tika apspriesti virkne zinātnisku ziņojumu, to skaitā:

- “*Zemei bīstamo mazo planētu trajektoriju precizēšana ar lāzera tālmēra mērījumiem*” (LZA kor. loc. M. Ābele, A. Balklavs-Grīnhofs). Tika nolemts uzskatīt par lietderīgu un akceptēt priekšlikumu par Zemei bīstamo mazo planētu trajektoriju parametru noteikšanu, izmantojot lāzera tālmēra mērījumus. Astronomijas institūta vadībai un izpildītājiem meklēt iespējas realizēt šo priekšlikumu starptautiska projekta veidā, pieaicinot ārzemju līdzizpildītājus un izmantojot ES 6. ietvarprogrammas izsludinātos zinātniskos virzienus;

- “*Irbenes satelītsignālu stacija un Latsat-1: ideja, pašreizējā situācija, perspektīvas*” (LZA kor.loc. E. Bervalds). Tika nolemts nodibināt pastāvīgi darbojošos kosmiskās informācijas un tehnoloģiju starpresoru darba grupu (atbildīgais kor.loc. E. Bervalds), iekļaujot tajā pārstāvjus no zinātniskās pētniecības un tehnoloģijas realizējošām iestādēm un tautsaimniecības nozarēm (ministrijām), kā arī no reģioniem kā potenciāliem ar šo tehnoloģiju iegūto produktu un pakalpojumu izmantotājiem (sk. “Zinātnes Vēstnesis”, 2002, 18. febr.).

- *Asociācija “EURATOM–Latvijas Universitāte”* (LZA kor.loc. J. Bērziņa informācija) (sk. “Zinātnes Vēstnesis”, 2002, 4. marts). *EURATOM* (Eiropas Atomenerģijas kopiena) programma (ES 5. ietvarprogrammas zinātnē un tehnoloģijā Enerģijas programmas sadaļa) ir veltīta nākotnes enerģētikas problēmu risināšanai; projektu izpildē piedalās Latvijas zinātnieki no LU Cietvielu fizikas institūta (vad. Dr. A. Šternbergs, akad. I. Tāle), LZA un LU Matemātikas institūta (vad. kor.loc. A. Reinfelds), LU Fizikas institūta (vad. akad. O. Lielausis) un LU Ķīmijas fakultātes (vad. ak. J. Tiliks).

Izpildot nodaļas 2000. gada sēdes lēmumu par Salaspils kodolreaktora demontāžas problēmām un ar to saistītiem pasākumiem (nolemts sakārtot Kodolpētniecības centra zinātniskās un tehniskās dokumentācijas arhīvu), izveidota sabiedriska organizācija “Latvijas Zinātņu akadēmijas Salaspils Atomreaktors” (SO LZA SA) ar mērķi izmantot uzkrāto pieredzi un zināšanas kodoltechnikā un radiācijas izmantošanā Latvijas zinātnē un tautsaimniecībā. 20. decembrī notika LZA SA konference, kurā piedalījās vairāk nekā 50 Latvijas zinātnieku un tika apstiprināta SO LZA SA struktūra un darbības programma.

Tika iedibinātas LZA goda doktora Konstantīna Poča stipendijas fizikā, to mērķis ir sekmēt bakaluru, maģistru un doktorantu apmācību un viņu piedalīšanos zinātniskos pētījumos, kā arī stipendiātu publikācijas par fizikas un ar to saistīto problēmu risinājumiem Latvijā. Stipendijas LZA Fonds finansē no K. Poča piešķirtuma un tā nestajiem augļiem, ievērojot viņa vēlējumus par īpašiem atbalstiem fizikas attīstībai. Šogad pirmoreiz tika piešķirtas četras stipendijas Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes studentiem fiziķiem zinātniskā darba stimulēšanai.

Nodaļas locekļi aktīvi piedalījās Latvijas zinātnes organizatoriskajā darbā, strādājot Latvijas Zinātnes padomē un tās ekspertu komisijās, kā arī dažādās padomes, komisijās un darba grupās, arī kā starptautiski eksperti. Latvijas Zinātnes padomes 2002. gada decembra vēlēšanās par LZP priekšsēdētāju ievēlēts akad. J. Ekmanis un tās vietnieku — akad. J. Jansons, kā arī virkne nodaļas locekļu attiecīgajās zinātņu nozaru ekspertu komisijās.

Nodaļas locekļiem aktīvi piedaloties, Latvijā notika daudzas starptautiskā mēroga konferences, piemēram, 12. Starptautiskā konference “Kompozītmateriālu mehānika MCM-2002”, 3. Starptautiskā konference “Perspektīvi optiski materiāli un to lietojums”, 12. ECMI (Eiropas Industriālās matemātikas konsorcijs) konference, “Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģijas modernajā sabiedrībā” u.c. pasākumi.

Nodaļas priekšsēdētājs *Juris Ekmanis*

ĶĪMIJAS, BIOLOĢIJAS UN MEDICĪNAS ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7220725. Fakss: 7821153

E pasts: chem@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Raimonds VALTERS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Gunārs DUBURS

Vija KLUŠA

Uldis VIESTURS

Zinātniskā sekretāre Baiba ĀDAMSONE

Padomes locekļi

Mārtiņš BEĶERS

Margēris LĪDAKA

Pēteris CIMDIŅŠ

Tālis MILLERS

Elmārs GRĒNS

Jānis STRADIŅŠ

Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

Andris STRAKOVŠ

Mārtiņš KALNIŅŠ

Jānis VOLKOLĀKOVS

Rihards KONDRATOVIČS

Henriks ZENKEVIČS

Nodaļa apvieno 110 LZA locekļus, t.sk. 42 īstenos, 7 goda, 28 ārzemju un 33 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 33 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstene	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Ķīmija	19	6	8	–
Medicīna	11	8	10	4
Bioloģija	6	7	5	–
Biotehnoloģija	3	–	1	–
Ekoloģija, videszinātnes un ģeogrāfija	2	3	1	–
Ģeoloģija un ūdenssaimniecība	–	2	2	1
Lauksaimniecības zinātnes	1	4	–	1
Mežzinātnes	–	1	–	1
Zinātnes vēsture	–	–	1	–
Materiālzinātne	–	2	–	–

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

bioloģija

Elmārs Grēns, īst. loc.
 Rihards Kondratovičs, īst. loc.
 Rita Kukaine, īst. loc.
 Indriķis Muižnieks, īst. loc.
 Pauls Pumpēns, īst. loc.
 Īzaks Rašals, īst. loc.
 Gunārs Andrušaitis, kor. loc.
 Viktorija Baumanē, kor. loc.
 Jekaterina Ērenpreisa, kor. loc.
 Imants Liepa, kor. loc.
 Aleksandrs Rapoportš, kor. loc.
 Jānis Vīksne, kor. loc.
 Henriks Zenkevičs, kor. loc.
 Māris Hartmanis, ārz. loc.
 Vitauts Kalniņš, ārz. loc.
 Jānis Metuzāls, ārz. loc.
 Jānis Skujiņš, ārz. loc.
 Uldis Streips, ārz. loc.

biotehnoloģija

Mārtiņš Beķers, īst. loc.
 Romans Kārklis, īst. loc.
 Uldis Viesturs, īst. loc.
 Andrejs Daugulis, ārz. loc.

ekoloģija, videszinātnes

Pēteris Cimdiņš, īst. loc.
 Māris Kļaviņš, īst. loc.
 Aija Melluma, kor. loc.

ģeogrāfija

Guntis Eberhards, kor. loc.
 Ādolfs Krauklis, kor. loc.
 Edmunds Bunkše, ārz. loc.

ģeoloģija un ūdenssaimniecība

Vitālijs Zelčs, kor. loc.
 Ansis Zīvertš, kor. loc.
 Igors Danilāns, goda loc.
 Aleksis Dreimanis, ārz. loc.
 Hennings Sērensens, ārz. loc.

ķīmija

Arnolds Alksnis, īst. loc.
 Gunārs Čipēns, īst. loc.
 Gunārs Duburs, īst. loc.
 Jānis Freimanis, īst. loc.
 Emīlija Gudriniece, īst. loc.
 Mārtiņš Kalniņš, īst. loc.
 Ivars Kalviņš, īst. loc.
 Valdis Kampars, īst. loc.
 Marģeris Līdaka, īst. loc.
 Edvards Liepiņš, īst. loc.
 Edmunds Lukevics, īst. loc.
 Tālis Millers, īst. loc.
 Ojārs Neilands, īst. loc.
 Uldis Sedmalis, īst. loc.
 Jānis Stradiņš, īst. loc.
 Andris Strakovs, īst. loc.
 Juris Tīliks, īst. loc.
 Raimonds Valters, īst. loc.
 Nikolajs Vederņikovs, īst. loc.
 Valerijs Gromovs, kor. loc.
 Vladimirs Karlivāns, kor. loc.
 Ēriks Kupče, kor. loc.
 Arnis Treimanis, kor. loc.
 Grigorijs Veinbergs, kor. loc.
 Andris Zicmanis, kor. loc.

Nikodems Bojārs, ārz. loc.
 Pēteris Bolšaitis, ārz. loc.
 Benedikts Juodka, ārz. loc.
 Georgs Pauls Kreišmanis, ārz. loc.
 Arnis Kuksis, ārz. loc.
 Edvīns Vedējs, ārz. loc.
 Mihails Voronkovs, ārz. loc.
 Regīna Žuka, ārz. loc.

lauksaimniecības zinātnes

Aleksandrs Jemeljanovs, īst. loc.
 Edvīns Bērziņš, kor. loc.
 Edīte Birģele, kor. loc.
 Andrejs Cālītis, kor. loc.
 Aldis Kārklīņš, kor. loc.
 Jānis Latvietis, goda loc.

materiālzinātne

Bruno Andersons, kor. loc.
 Jānis Grabis, kor. loc.

medicīna

Georgs Andrejevs, īst. loc.
 Jūlijs Anšelevičs, īst. loc.
 Anatolijs Bļugers, īst. loc.
 Viktors Kalnbērzs, īst. loc.
 Vija Kluša, īst. loc.
 Ilmārs Lazovskis, īst. loc.
 Jānis Priedkalns, īst. loc.
 Rafails Rozentāls, īst. loc.
 Vera Rudzīte, īst. loc.
 Arnis Viksna, īst. loc.

Jānis Volkolākovs, īst. loc.
 Andris Ferdats, kor. loc.
 Jānis Gardovskis, kor. loc.
 Alfrēds Miltiņš, kor. loc.
 Ruta Muceniece, kor. loc.
 Māra Pilmane, kor. loc.
 Andrejs Skaģers, kor. loc.
 Uldis Vikmanis, kor. loc.
 Aija Žileviča, kor. loc.
 Ēvalds Ezerietis, goda loc.
 Kristaps Juris Keggi, goda loc.
 Aina Muceniece, goda loc.
 Nikolajs Skuja, goda loc.
 Sergejs Fjodorovs, ārz. loc.
 Meinhards Klasens, ārz. loc.
 Jānis Kļaviņš, ārz. loc.
 Ruta Kundziņa, ārz. loc.
 Andrejs Okše, ārz. loc.
 Aivars Jānis Strēlis, ārz. loc.
 Felikss Ungers, ārz. loc.
 Jarls Vikbergs, ārz. loc.
 Bertrams Zariņš, ārz. loc.
 Kristaps Zariņš, ārz. loc.

mežzinātnes

Pēteris Zālītis, kor. loc.
 Egolfs Voldemārs Bakūzis, goda loc.

zinātnes vēsture

Jurijs Solovjovs, ārz. loc.

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas darbība

2002. gadā notikušas divas nodaļas sēdes un nodaļa sagatavoja vienu LZA pilnspulci un divas LZA sēdes.

Nodaļas sēdēs apspriestas šādas problēmas:

15. februārī nodaļas locekļi noklausījās akad. Raimonda Valtera pārskatu par nodaļas darbu 2001. gadā un apsprieda priekšlikumus darbam 2002. gadā. Par Nobela prēmijas ķīmijā laureātu asimetriskās sintēzes pētījumiem un savas laboratorijas sasniegumiem šajā jomā referēja akad. Ivars Kalviņš. *Dr.chem.* Edgars Sūna ziņoja par hirāliem protonu donoriem asimetriskajā sintēzē, *Dr.chem.* Einārs Loža — par hirālo sintēzi ciklopentanonu rindā.

13. decembra sēdē akad. Vija Kluša sniedza pārskata ziņojumu par bioētikas aktuālākajām problēmām pasaulē un Latvijā, *Dr.med.* Valdis Pīrāgs — par Latvijas iedzīvotāju genoma datu bāzes nacionālā projekta bioētiskajiem aspektiem, *Dr.med.* Laima Rudze — par Latvijas likumiem, kas aizsargā cilvēka tiesības un cieņu bioētikas jomā.

ĶBMZN ir cieša sadarbība ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju (LLMZA), jo 16 nodaļas locekļi ir arī LLMZA īstenie locekļi. Nodaļas akadēmiķi M. Beķers, P. Cimdiņš, E. Gudriniece, A. Jemeljanovs, I. Muižnieks, U. Viesturs, kor.loc. P. Zālītis piedalījušies ar referātiem vairākās LZA un LLMZA sēdēs.

No nodaļas locekļu nozīmīgākajiem sasniegumiem jāatzīmē *Dr.h.c.med.* Romana Lāča veiktā pirmā sirds transplantācijas operācija Latvijā; akad. Edvarda Liepiņa (10 kopīgas publikācijas ar 2002. gada Nobela prēmijas ķīmijā laureātu Kurtu Vītrihu, Šveice) pētījumi biomakromolekulu kodolu magnētiskās rezonanses spektroskopijā; jaunas Centrālās nervu sistēmas aktīvo savienojumu laboratorijas atklāšana, ko Latvijas Organiskās sintēzes institūtā izveidojis akad. Ivars Kalviņš sadarbībā ar vācu farmaceutisko firmu *Merz&Co GmbH* Frankfurtē; RTU Neorganiskās ķīmijas institūtā kor.loc. J. Grabja vadībā EK projekta “*Transnanopowder*” ietvaros sadarbībā ar partneriem izstrādātā un ražošanā ieviestā silīcija nitrīda un oksīdu nanokompozītu plazmoķīmiskā tehnoloģija un iegūtie korozijas un nodilumizturīgie materiāli ar zemu berzes koeficientu, kurus izmanto lodīšu gultņu izgatavošanai ķīmiskajai un pārtikas rūpniecībai (kopā ar uzņēmumu “Plazmas un keramikas tehnoloģijas Ltd.” sagatavota tehnoloģiskā procesa sertificēšanas dokumentācija). Īstenojot Nacionālo biodegvielas programmu, akad. E. Gudrinieces, RTU zinātnieku un SIA “Delta Rīga” pētījumu rezultātā Naukšēnos izveidota un jau darbojas eksperimentālā rūpnīca, kas ražo biodīzeļdegvielu no rapšu eļļas (jauda 2500 t/gadā); tā ir pirmā šāda veida ražotne Latvijā un Baltijas valstīs.

Latvijas Zinātņu akadēmijā apmeklētājus priecēja akad. Arnolda Alkšņa akvareļu un pasteļu izstāde “Rīga–Babīte” ar ziedošajiem rododendriem akad. Riharda Kondratoviča vadītājā LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētavā “Babīte”.

Nodaļas ekspertu komisijas veica LZA balvu konkursiem iesniegto darbu novērtēšanu.

Svarīgākie nodaļas locekļiem piešķirtie apbalvojumi:

akad. T. Milleram — LZA Lielā medaļa un LZA un a/s “Grindeks” balva; *Dr.h.c.med.* R. Lācim — LR Ministru kabineta balva un LZA, a/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonda (LIF) mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” (IZK) balva; akad. J. Volkolākovam — Paula Stradiņa balva; akad. R. Kondratovičam un kor.loc. G. Eberhardam — LZA, SIA “Itera Latvija” un LIF mērķprogrammas “IZK” balva; goda loc. N. Skujam — RSU Kristapa Rudzīša balva.

Akad. G. Čipēnam, akad. G. Duburam, kor.loc. E. Bērziņam un kor.loc. A. Zīvertam piešķirts Valsts emeritētā zinātnieka nosaukums.

Dr.h.c.med. K. Tūters apbalvots ar IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeni, kor.loc. A. Zīverts — ar V šķiras Triju Zvaigžņu ordeni.

Akad. N. Vederņikovs ievēlēts par Starptautiskās Meža zinātņu akadēmijas locekli.

Nodaļas locekļi aktīvi piedalās Latvijas zinātnes organizatoriskajā darbā — Latvijas Zinātnes padomē ievēlēti 9 nodaļas locekļi, apvienotajās ekspertu komisijās — 12, to skaitā 3 komisiju priekšsēdētāji, nozaru ekspertu komisijās — 27, to skaitā 2 ekspertu komisiju priekšsēdētāji. Nodaļas locekļi ir daudzu starptautisku projektu vadītāji un dalībnieki, kā arī 7 LZP sadarbības projektu un 81 granta vadītāji.

Nodaļas priekšsēdētājs *Raimonds Valters*

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7225889. Fakss: 7821153. E pasts: humana@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Tālavš JUNDZIS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Viktors HAUSMANIS, Jānis BĒRZIŅŠ,
Dace MARKUS

Zinātniskā sekretāre Ilga TĀLBERGA

*Padomes locekļi*Andris CAUNE, Saulvedis CIMERMANIS, Lilija DZENE, Pārsla EGLĪTE,
Jānis GRAUDONIS, Jānis KRASTIŅŠ, Maija KŪLE, Valentīna SKUJIŅA,
Jānis STRADIŅŠ, Kalvis TORGĀNS

Nodaļa apvieno 149 LZA locekļus, t.sk. 27 īstenos, 43 goda, 45 ārzemju un 34 korespondētājlocekļus. Ar nodaļas darbu saistīti 26 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Literātūrzinātne	4	3	9	1
Literatūra	–	–	1	12
Ekonomika	5	6	3	1
Filozofija	3	4	1	–
Tiesību zinātnes	2	1	1	–
Valodniecība	3	5	9	2
Vēsture	4	5	8	2
Antropoloģija	–	–	–	1
Arheoloģija	2	3	1	1
Arhitektūra	1	–	2	2
Bibliogrāfija	–	–	1	–
Demogrāfija	–	2	–	–
Etnogrāfija	1	–	–	–
Mākslas zinātnes	–	1	–	1
Māksla	–	–	1	17
Pedagoģija	–	1	–	–
Politoloģija	1	–	4	–
Psiholoģija	–	–	1	–
Psiholoģija, folkloristika	1	–	–	–
Socioloģija	–	2	1	–
Teoloģija	–	1	–	1
Kultūras vēsture	–	–	1	–
Mākslas vēsture	–	–	–	1
Zinātnes vēsture	–	–	1	–
Žurnālistika	–	–	–	1

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

antropoloģija

Raisa Denisova, goda loc.

arheoloģija

Andris Caune, īst. loc.

Ēvalds Mugurēvičs, īst. loc.

Ilze Biruta Loze, kor. loc.

Ieva Ose, kor. loc.

Andrejs Vasks, kor. loc.

Jānis Graudonis, goda loc.

Valentīns Sedovs, ārz. loc.

arhitektūra

Jānis Krastiņš, īst. loc.

Vaidelotis Apsītis, goda loc.

Gunārs Asaris, goda loc.

Gunārs Birkerts, ārz. loc.

Sigurds Grava, ārz. loc.

bibliogrāfija

Jānis Krēsliņš, ārz. loc.

demogrāfija

Pārsla Eglīte, kor. loc.

Juris Krūmiņš, kor. loc.

ekonomika

Arnis Kalniņš, īst. loc.

Oļģerts Krastiņš, īst. loc.

Baiba Rivža, īst. loc.

Edvīns Vanags, īst. loc.

Pēteris Zvidriņš, īst. loc.

Pēteris Guļāns, kor. loc.

Jānis Janovs, kor. loc.

Raita Karnīte, kor. loc.

Imants Kirtovskis, kor. loc.

Kazimirs Špoģis, kor. loc.

Inna Šteinbuka, kor. loc.

Valdis Jākobsons, goda loc.

Nikolajs Balabkins, ārz. loc.

Gundars Ķeniņš (Kings), ārz. loc.

Juris Vīksniņš, ārz. loc.

etnogrāfija

Saulvedis Cimermanis, īst. loc.

filozofija

Maija Kūle, īst. loc.

Valentīns Šteinbergs, īst. loc.

Pēteris Laķis, kor. loc.

Igors Šuvajevs, kor. loc.

Ivans Vedins, kor. loc.

Vilnis Zariņš, kor. loc.

Arvīds Ziedonis, ārz. loc.

kultūras vēsture

Vjačeslavs Ivanovs, ārz. loc.

literatūra

Ludmila Azarova-Vāciete, goda loc.

Alberts Bels, goda loc.

Vizma Belševica (Elsberga), goda loc.

Uldis Bērziņš, goda loc.

Māris Čaklais, goda loc.

Roalds Dobrovenskis, goda loc.

Andrejs Eglītis, goda loc.

Jānis Peters, goda loc.

Knuts Skujenieks, goda loc.

Zigmunds Skujiņš, goda loc.

Māra Zālīte, goda loc.

Imants Ziedonis, goda loc.

Andrejs Vozņesenskis, ārz. loc.

literatūrzinātne

Viktors Hausmanis, īst. loc.

Viktors Ivbulis, īst. loc.

Janīna Kursīte-Pakule, īst. loc.

Vera Vāvere, īst. loc.

Fjodors Fjodorovs, kor. loc.
 Benedikts Kalnačs, kor. loc.
 Broņislavs Tabūns, kor. loc.
 Saulcerīte Viese, goda loc.
 Rofls Ekmanis, ārz. loc.
 Benjamiņš Jēgers, ārz. loc.
 Česlavs Mīlošs, ārz. loc.
 Lalita Muižniece, ārz. loc.
 Valters Nollendorfs, ārz. loc.
 Radegasts Paroleks, ārz. loc.
 Juris Silenieks, ārz. loc.
 Frīdrihs Šolcs, ārz. loc.
 Jana Tesaržova, ārz. loc.

māksla

Biruta Baumane, goda loc.
 Auseklis Baušķenieks, goda loc.
 Ilmārs Blumbergs, goda loc.
 Jānis Dūmiņš, goda loc.
 Maija Einfelde, goda loc.
 Imants Kalniņš, goda loc.
 Imants Kokars, goda loc.
 Gīdons Krēmers, goda loc.
 Jānis Andris Osis, goda loc.
 Raimonds Pauls, goda loc.
 Elza Radziņa, goda loc.
 Indulis Ojārs Ranka, goda loc.
 Džemma Skulme, goda loc.
 Jānis Streičs, goda loc.
 Jānis Strupulis, goda loc.
 Pēteris Vasks, goda loc.
 Kārlis Zariņš, goda loc.
 Ernsts Ņeizvestnijs, ārz. loc.

mākslas vēsture

Imants Lancmanis, goda loc.

mākslas zinātnes

Ojārs Spārītis, kor. loc.
 Lilija Dzene, goda loc.

Pedagoģija

Tatjana Koķe, kor. loc.

politoloģija

Tālavš Jundzis, īst. loc.
 Andreass Adāls, ārz. loc.
 Juris Dreifelds, ārz. loc.
 Jānis Peniķis, ārz. loc.
 Rasma Šilde-Kārklīņa, ārz. loc.

psiholoģija

Solveiga Miezīte, ārz. loc.

psiholoģija, folkloristika

Vaira Viķe-Freiberga, īst. loc.

socioloģija

Aivars Tabuns, kor. loc.
 Tālis Tisenkopfs, kor. loc.
 Vilfrīds Šlaus, ārz. loc.

teoloģija

Visvaldis Varnesis Klīve, kor. loc.
 Juris Rubenis, goda loc.

tiesību zinātnes

Juris Bojārs, īst. loc.
 Kalvis Torgāns, īst. loc.
 Andris Plotnieks, kor. loc.
 Dītrihs Andrejs Lēbers, ārz. loc.

valodniecība

Aina Blinkena, īst. loc.
 Dace Markus, īst. loc.
 Valentīna Skujiņa, īst. loc.
 Brigīta Bušmane, kor. loc.
 Ina Druvieta, kor. loc.

Benita Laumane, kor. loc.
 Daina Nītiņa, kor. loc.
 Jānis Valdmanis, kor. loc.
 Tenu Karma, goda loc.
 Vladimirs Toporovs, goda loc.
 Dzintra Bonda, ārz. loc.
 Maikls Brančs, ārz. loc.
 Trevors Fennels, ārz. loc.
 Baiba Metuzāle-Kangere, ārz. loc.
 Velta Rūķe-Draviņa, ārz. loc.
 Aļģirds Sabaļausks, ārz. loc.
 Sepo Suhonens, ārz. loc.
 Volfgangs Šmids, ārz. loc.
 Zigms Zinkevičs, ārz. loc.

vēsture

Jānis Bērziņš, īst. loc.
 Valdis Bērziņš, īst. loc.
 Aleksandrs Drīzulis, īst. loc.
 Indulis Ronis, īst. loc.
 Ilga Apine, kor. loc.

Anatolijs Bīrons, kor. loc.
 Inesis Feldmanis, kor. loc.
 Aivars Stranga, kor. loc.
 Alberts Varslavāns, kor. loc.
 Anna Jurkāne, goda loc.
 Heinrihs Strods, goda loc.
 Norberts Angermanis, ārz. loc.
 Frīdrihs Benninghofens, ārz. loc.
 Andrievs Ezergailis, ārz. loc.
 Gerts fon Pistolkorss, ārz. loc.
 Andrejs Plakans, ārz. loc.
 Omeljans Pricaks, ārz. loc.
 Indriķis Šterns, ārz. loc.
 Enns Tarvels, ārz. loc.

vēsture, filozofija

Vilis Samsons, īst. loc.

zinātnes vēsture

Anto Leikola, ārz. loc.

žurnālistika

Oskars Gerts, goda loc.

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas darbība

Nodaļa turpināja tradicionālās darba formas un apguva jaunas.

Latvijas ceļā uz NATO un ES pastiprināta uzmanība pievērsta dažādiem ar šo problemātiku un tiesiskas valsts veidošanu saistītiem jautājumiem, tiem veltītas nodaļas sēdes, sarīkota Otrā jauno pētnieku konference, sagatavoti LZA mēroga pasākumi. Turpinājās tradicionālās Letonikas tematikas izpēte, kā arī iepazīšanās ar LZA korespondētājlocekļu zinātniskā un pedagoģiskā darba problēmām. Nodaļas locekļi, aktīvi darbojoties dažādās sabiedriskās institūcijās, daudz darījuši Latvijas zinātnes un kultūras autoritātes nostiprināšanā.

Jāatzīmē HSN labā sadarbība ar Rīgas Latviešu biedrību dažādu nozīmīgu kultūras notikumu atcerē un tradicionālajos teātrim veltītajos pasākumos (akad. V. Hausmaņa vad.)

Nodaļas sēdes

30. janvārī — nodaļas sēdes darbakārtībā — gada atskaite, jaunāko publikāciju izstāde, B. Dekšņa lekcija “Neatrisinātās problēmas ceļā uz Eiropas Savienību”.

Gada atskaitē akad. T. Jundzis iepazīstināja klātesošos ar paveikto 2001. gadā, ar jaunākajām publikācijām. Apspriežot darba plānu, tiek uzsvērts, ka 2002. gads Latvijai būs izšķirošs ceļā uz Eiropas Savienību un NATO, tādēļ nodaļas darba plānā jāietver jautājumi, kuri, aplūkojot šīs virzības problēmas, vispusīgi izskaidrotu zinātniekiem radušos jautājumus. Ir sagaidāma liela sabiedrības aktivitāte un zinātniekiem ir jāspēj dot objektīvas atbildes. *Dr.h.c.* B. Deksnis, analizējot Latvijas situāciju un uzsverot tās stabilo virzību, vienlaikus pievērta vērību sabiedrības izglītošanai — ir vajadzīga gan vispārēja izpratne, gan jāpastiprina jauno speciālistu apmācība juridiskajās un ekonomikas zināšanās, jāpilnveido svešvalodu prasme.

5. marta sēdē “LR Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas loma tiesiskas valsts veidošanā” referēja R. Apsītis, E. Levits.

R. Apsītis uzsvēra, ka LR Satversmes tiesas uzdevumos ietilpst ne tikai uzrakstīto likumu un normatīvo aktu pārbaude, vai tie atbilst valsts pamatlikumam. Referents runāja par Satversmes tiesas vēsturi, veidošanu, pirmo pieredzi. Satversmes tiesa nav politizēta institūcija, tā ir iespēja pārbaudīt likuma burtu un garu, tā vērtē tikai normatīvos aktus — vai tie atbilst likumam, bet nenodarbojas ar rīcības novērtēšanu.

E. Levits atklāja Eiropas Cilvēktiesību tiesas vietu Eiropā. Tā ir Eiropas Padomes struktūrvienība, tajā piedalās 43 dalībvalstis, un katru valsti pārstāv viens tiesnesis. Šī tiesa ietekmē tiesiskuma attīstību ES dalībvalstīs. Visā Eiropā notiek cilvēktiesību harmonizēšana. Latvijas Satversmes 8. nodaļā ir noteikts augsts standarts — tiesības uz bezmaksas pamatizglītību, uz veselības aizsardzības minimumu.

10. jūnija sēdē — “Zinātne un patiesība” referents kor.loc. I. Vedins definēja izziņas būtību, patiesības jēdziena vairākas nozīmes, reizē skarot zinātnes vēstures jautājumus, zinātņu klasifikāciju, zinātniskuma kritērijus, zinātnieka attieksmi pret reliģiju. Izraisījās plaša, ieinteresēta diskusija un tika nolemts šo tēmu izvērst plašākā auditorijā, pieaicinot dabaszinātņu pārstāvjus.

Nodaļa sagatavoja 2. maija LZA pilnsapulci, vairākas LZA sēdes (26. martā, 3. maijā, 2.oktobrī), mākslas darbu izstādes LZA telpās (8.janvārī, 5.martā, 1.aprīlī, 11. jūnijā, 10. septembrī, 12. novembrī), LZA goda loc. E. Dunsdorfa pelnu urnas pārbedīšanu Raiņa kapos (23. augustā), Neatkarības deklarācijas izstrādei veltītās piemiņas plāksnes atklāšanu LZA vestibilā (18. janvārī).

Nodaļa aktīvi piedalījās savu locekļu (A. Eglīša, K. Skujenieka, V. Vīķes–Freibergas, N. Balabkina, M. Zīverta, J. Krastiņa un I. Strautmaņa, L. Sproģes un V. Vāveres, J. Kursītes, A. Ezergaila) grāmatu atvēršanas svētkos, Rīgas Latviešu biedrībā organizētajos pasākumos (30. janvāra konferencē par R. Blaumaņa lugas

“Skroderdienas Silmačos” simtgadi, Elzas Radziņas 85. jubilejas atsvētē 30. aprīlī, sarunā “Lauku cilvēks un teātris” 22. maijā). Nodaļas locekļi bija klāt 19. jūnijā E. Radziņas un O. Šalkoņa izrādē “Mīļo skolotāj” Nacionālajā teātrī, A. Eglīša 90. dzimšanas dienai veltītajā dievkalpojumā Vecajā Sv. Ģetrūdes baznīcā 21. oktobrī.

Goda locekļu saieti un aktivitātes

6. jūnijā — izstāžu zālē „Arsenāls” Birutas Baumanes gleznu izstāde.

11. septembrī — Imants Kokars Rīgas Domā Pasaules kopīgajā projektā “Vienojošais rekviēms” diriģēja Mocarta “Rekviēmu”.

12. novembrī LZA notika Jāņa Streiča filmas “Ipolits” pirmizrāde.

24. novembrī Melngalvju namā Pēteris Vasks Promenādes koncertā iepazīstināja ar savu daiļradi.

Latvijas Republikas atzinība

Triju Zvaigžņu ordenis piešķirts N. Balabkinam, V. Toporovam, O. J. Zanderam.

Nodaļas priekšsēdētājs *Tālavš Jundzis*

ĀRZEMJU LOCEKĻU NODAĻA

916 W. Market Str.
Bethlehem, PA. 18018, USA
E pasts: nib2@lehigh.edu

Nodaļas padome

Nikolajs BALABKINS
Juris DREIFELDS
Sergejs FJODOROVŠ
Jānis KĻAVIŅŠ
Jānis MELNGAILIS
Andris PADEGS
Uldis STREIPS
Edvīns VEDĒJS
Kristaps ZARIŅŠ

Nodaļas padomes darbu vada profesors Nikolajs BALABKINS

Latvijas Zinātņu akadēmijas Ārzemju locekļu nodaļa izveidota saskaņā ar LZA Statūtu 3.5.2. punktu un apstiprināta LZA pilnsapulcē 1993. gada 26. novembrī.

LZA Ārzemju locekļu nodaļas uzdevumi saskaņā ar 1994. gada 18. oktobra Senāta lēmumu:

1. LZA ārzemju locekļu (galvenokārt ASV un Kanādā dzīvojošo) iesaistīšana LZA darbībā, t.sk. regulāra iepazīstināšana ar LZA informatīvajiem materiāliem.
2. Palīdzība Latvijas jauno zinātnieku apmācību organizēšanā (īpaši pēcdoktora studijas) ārzemju mācību iestādēs.
3. Jauno Latvijas izcelsmes zinātnieku apzināšana ārzemēs, to piesaiste etniskās dzimtenes zinātnes veicināšanai; jaunu LZA ārzemju locekļu kandidātu ieteikšana.
4. Ciešu sakaru un sadarbības veidošana ar Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienību (LAMZA) un Baltijas studiju veicināšanas asociāciju (AABS).
5. Plašāka ārzemju latviešu zinātnieku iesaistīšana Latvijas zinātnisko darbu projektu izvērtēšanā.
6. Ja kādu iemeslu dēļ Latvijas Zinātņu akadēmijas brīva funkcionēšana nākotnē varētu tikt traucēta, uzdot LZA Ārzemju locekļu nodaļai pildīt Latvijas Zinātņu akadēmijas funkcijas un rīkoties kā pilntiesīgai LZA pārstāvei.

Saskaņā ar Latvijas Zinātņu akadēmijas 1998. gada 13. februāra pilnsapulces lēmumu, nodaļas padomes locekļiem, uzturoties Latvijā, ir tiesības piedalīties LZA Senāta darbā ar lēmējtiesībām.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) zinātnisko sadarbību veido, piedaloties vadošo starptautisko zinātnisko organizāciju darbā un slēdzot divpusējos sadarbības līgumus, galvenokārt ar radniecīgām Eiropas valstu organizācijām.

Līdz 2002. gada 31. decembrim LZA ir parakstījusi 28 zinātniskās sadarbības dokumentus ar Austrijas Zinātņu akadēmiju, Bulgārijas Zinātņu akadēmiju, Britu akadēmiju, Čehijas Zinātņu akadēmiju, Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmiju, Francijas Zinātņu akadēmiju, Igaunijas Zinātņu akadēmiju, Itālijas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Izraēlas Zinātnes un tehnikas ministriju, Izraēlas Zinātņu akadēmiju, Kanādas Karalisko biedrību, Krievijas Zinātņu akadēmiju, Lietuvas Zinātņu akadēmiju, Londonas Karalisko biedrību, Norvēģijas Zinātņu akadēmiju, Polijas Zinātņu akadēmiju, Slovākijas Zinātņu akadēmiju, Slovēnijas Zinātņu akadēmiju, Somijas Akadēmiju, Somijas Zinātņu akadēmiju, Šveices Zinātņu akadēmiju, Taivanas (Ķīnas Republika) Nacionālo Zinātnes padomi, Ukrainas Nacionālo Zinātņu akadēmiju, Ungārijas Zinātņu akadēmiju, Zviedrijas Karalisko Zinātņu akadēmiju un Zviedrijas literatūras, vēstures un kultūras mantojuma akadēmiju. 2002. gadā parakstīti divi zinātniskie sadarbības līgumi: ar Berlīnes–Brandenburgas Zinātņu akadēmiju un Baltkrievijas Nacionālo Zinātņu akadēmiju.

Noslēgto līgumu ietvaros 2002. gadā LZA uzņēma 40 zinātniekus, kuri Latvijā veica pētniecisko darbu 355 dienas, savukārt 65 Latvijas zinātnieki strādāja ārvalstu zinātniskajās institūcijās, izmantojot 602 dienas. Latvijas zinātnieku apmaiņas vizītes divpusējo līgumu ietvaros ir izdevīgas Latvijas pusei, jo mūsu zinātniekiem ir iespējas izmantot jaunas tehnoloģijas un informācijas avotus, it īpaši humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kuras nav iekļautas Eiropas Savienības programmās.

Pēc LZA prezidenta akadēmiķa J. Stradiņa ielūguma 1. novembrī vizītē Rīgā ieradās Berlīnes–Brandenburgas Zinātņu akadēmijas viceprezidents, pasaulē pazīstams ķīmiķis profesors H. Švarcs, kurš tikās ar LZA vadību un parakstīja divpusēju zinātniskās sadarbības līgumu starp abām akadēmijām. Parakstīšanas ceremonijā bija klāt arī Vācijas vēstnieks Latvijā Herolds Ekerts. Šī ir pirmā Vācijas zinātņu akadēmija, ar kuru LZA paraksta divpusēju sadarbības līgumu.

7.–8. novembrī LZA Starptautiskās daļas vadītāja D. Šveica piedalījās Londonas Karaliskās biedrības (Nacionālā dabaszinātņu akadēmija) un Britu akadēmijas (humanitārās zinātnes) rīkotajā ikgadējā sēdē Helsinkos. Šajās sēdēs, kurās piedalās vismaz 20 Eiropas zinātņu akadēmijas vai zinātnes padomes, tiek apspriestas Londonas Karaliskās biedrības t.s. Eiropas zinātniskās apmaiņas programmas (*European Science Exchange programme, ESEP*) un Britu akadēmijas divpusējās zinātnieku apmaiņas

norise. Šī bija jau 30. šāda veida Eiropas zinātņu akadēmiju un daļēji arī zinātnes finansētāj institūciju sēde, kuras notiek jau kopš 1973. gada. Sanāksmju mērķis ir ziņot ne tikai par sadarbību ar abām Britu akadēmijām, bet arī par Eiropas zinātņu akadēmiju sadarbību kā divpusējo līgumu, tā kopējo projektu ietvaros.

Ar pateicību par iniciatīvu pēc Krievijas Zinātņu akadēmijas ielūguma LZA Fonda prezidents T. Millers 11. jūnijā piedalījās D. I. Mendelejeva Krievijas Ķīmijas tehnoloģijas universitātes rīkotajā sēdē, kura bija veltīta Bruno Puriņa piemiņai un viņa zinātniskajai darbībai. T. Millers nolasīja referātu par B. Puriņa dzīvi un dalījās atmiņās par sadarbību ar šo izcilo zinātnieku.

2002. gada februārī LZA viceprezidents A. Siliņš un "NRA" žurnālists V. Hermanis piedalījās Pasaules zinātņu akadēmiju padomes (*Inter Academy Panel, IAP*) un Karību jūras reģiona zinātņu akadēmiju rīkotajā seminārā "Zinātne un mediji" Tobago. Seminārā piedalījās 48 dalībnieki no 30 pasaules valstīm. Dalībnieku vidū bija zinātnieki, kuri atbildīgi par sabiedrības informēšanu par zinātnes stāvokli, pētījumiem un sasniegumiem valstī, un par zinātni rakstošie žurnālisti.

No 29. maija līdz 6. jūnijam pēc Ķīnas vēstniecības Latvijā iniciatīvas LZA prezidents J. Stradiņš kopā ar Baltijas Stratēģisko pētījumu centra direktoru T. Jundzi un Saeimas deputātu R. Pīku darba vizītē apmeklēja Ķīnu. J. Stradiņu pieņēma arī Ķīnas Zinātņu akadēmijas prezidents profesors Lu Joņšangs (*Lu Yongxiang*), kurš ir arī zinātnes vēstures pētnieks. J. Stradiņš Ķīnas ZA prezidentam pasniedza Latvijas Zinātnes vēstures biedrības Goda rakstu.

LZA pārstāv Latvijas zinātni *starptautiskās organizācijās*, kuras saistītas ar zinātnes attīstības stratēģiskiem jautājumiem un problēmām, to skaitā Starptautiskajā zinātnisko apvienību padomē (*International Council for Science, ICSU*), Apvienoto Nāciju komisijā izglītības, zinātnes un kultūras jautājumos (UNESCO), Starptautiskajā fondā zinātnei (*International Foundation for Science, IFS*), Starptautiskajā [humanitāro zinātņu] akadēmiskajā savienībā (*Union Academique Internationale, UAI*), Pasaules zinātnieku federācijā (WFS), Eiropas zinātņu akadēmiju asociācijā (*All European Academies, ALLEA*) un Pasaules zinātņu akadēmiju padomē (*Inter Academy Panel, IAP*).

Daudzi LZA locekļi ir dažādu starptautisku zinātnisko organizāciju biedri. Tā LZA prezidents J. Stradiņš un viņa kolēģi E. Blūms, R. Kondratovičs, M. Kūle, T. Millers, J. Lielpēters, U. Viesturs, J. Volkolākovs, A. Caune un I. Knēts ir Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas (*Academia Scientiarum et Artium Europaea*) īstenie locekļi. Prezidents J. Stradiņš ir Saksijas Zinātņu akadēmijas korespondētājloceklis, Igaunijas un Lietuvas Zinātņu akadēmiju ārzemju loceklis. Kā Vācu dabaszinātņu akadēmijas "*Leopoldina*" ārzemju loceklis akadēmiķis J. Stradiņš bija uzaicināts

piedalīties tās 350 gadu jubilejas svinībās, kur viņš teica apsveikuma runu un pasniedza LZA Goda rakstu. Akadēmiķi E. Grēns un V. Tamužs ir 1988. gadā dibinātās *Academia Europaea* locekļi.

Balstoties uz LZA parakstīto zinātniskās sadarbības līgumu ar UNESCO, no 1997. gada UNESCO Latvijas Nacionālajā komisijā (UNESCO LNK) darbojas LZA izveidotā zinātnieku grupa, kuru no 2001. gada jūnija vada LZA viceprezidents A. Siliņš. Tās mērķis ir koordinēt un veicināt UNESCO zinātnisko programmu ieviešanu un izpildi Latvijā. Šī gada martā Rīgā LZA Starptautiskā daļa kopā ar LU Cietvielu fizikas institūtu (CFI) un Latvijas Nacionālo UNESCO komisiju organizēja UNESCO finansēto reģionālo semināru par fundamentālo zinātņu nozīmi līdzsvarotai attīstībai un sadarbības iespējām. Piedalījās 30 dalībnieku no Lietuvas, Igaunijas, Krievijas un LU CFI. Konference pieņēma gala dokumentu, kas paredz UNESCO finansējumu stipendiju veidā, lai stiprinātu pieredzes apmaiņu un kopēju projektu veidošanu starp Baltijas valstu, Krievijas, Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstu zinātniekiem. Izteikts ierosinājums rīkot regulāras konferences par fundamentālajām zinātnēm un lūgts LZA 2003. gadā organizēt šādu konferenci, saskaņojot ar dalībvalstīm konferences tēmu. UNESCO sniegs finansiālu atbalstu.

7. jūnijā LZA piedalījās Latvijas UNESCO “Cilvēks un biosfēra” komitejas konferences “10 gadi pēc Rio” organizēšanā. Konferences materiāli apkopoti grāmatā “Ilgtspējīga attīstība Latvijā”. Interesantie un saturīgie referāti deva plašu ieskatu vides aizsardzībā Latvijas pašvaldībās, balstoties uz Rio konferences *Agenda - 21* dokumentiem, kurus parakstījusi arī Latvija. Tie tika izmantoti arī valdības ziņojumā, gatavojoties pasaules samitam Johannesburgā par ilgtspējīgu attīstību.

2002. gadā sekmīgi turpinājās *Baltijas valstu zinātņu akadēmiju sadarbība* un sadarbība ar Ziemeļvalstu zinātņu akadēmijām. Aprīlī Stokholmā notika kārtējā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu zinātņu akadēmiju delegāciju tikšanās, kurā akadēmiju pārstāvji ziņoja par aktuālām zinātnes attīstības un stratēģijas problēmām katrā valstī un apmainījās pieredzē. Diemžēl netika panākta vienošanās par nākamās 3+5 sēdes sarīkošanu.

Jāatzīmē arī tradicionālā sadarbība Baltijas zinātņu vēstures jomā. 2002. gada 7. oktobrī LZA prezidents J. Stradiņš pieņēma Tartu universitātes (TU) zinātnes vēsturnieku grupu, kuru vadīja Igaunijas pirmā vēstniece Latvijā Leili Utņo. Grupa bija ieradusies Latvijā sakarā ar Tartu universitātes jubilejām: 370 gadu kopš dibināšanas un 200 gadu kopš atjaunošanas, lai filmā iemūžinātu tās vietas, kuras saistītas ar pirmo atjaunotās TU rektoru G. F. Parrotu un tās piekto rektoru D. H. Grindeli. 6. oktobrī viesi apmeklēja Cēsu muzeju, kas bija grāfa Zīverta īpašums (būvēts uz Cēsu pilsdrūpām), kurā kā mājskolotājs savu darbību Latvijā uzsācis G. F. Parrots.

Oktobrī Rīgā notika ikgadējais Baltijas valstu zinātņu akadēmiju starptautisko sakaru darbinieku darba seminārs, kurā piedalījās arī Karaliskās Zviedrijas Zinātņu akadēmijas starptautisko programmu koordinatore S. Edblade.

2002. gadā turpinājās *ārvalstu vēstnieku un citu augstu personu pieņemšana*.

Lai apmainītos ar informāciju un meklētu iespējas zinātnisko kontaktu paplašināšanai starp valstu zinātniekiem, pēc LZA prezidenta J. Stradiņa ielūguma Akadēmijā bija ieradušies Zviedrijas, Itālijas, Vācijas, ASV, Somijas un Polijas vēstnieki un Latvijas goda konsule Gruzijā.

LZA darba vizītēs ieradās Baltijas Asamblejas balvas zinātnē laureāts igauņu vēsturnieks Raimo Pullats, Prinstonas universitātes profesors, politisko zinātņu speciālists, kurš vadīja Čatokvas miera konferenci Jūrmalā, Džons Metloks (*J. Matlock*) ar kundzi. LZA prezidents J. Stradiņš pasniedza Dž. Metlokam LZA goda doktora diplomu. Dž. Metloks nolasīja akadēmisko lekciju, atbildēja uz jautājumiem un piedalījās preses konferencē. Lekciju apmeklēja arī ASV vēstnieks Latvijā B. Karlsons.

Lai saņemtu LZA Lielo medaļu un piedalītos LZA pilnsapulcē, pēc akadēmiķa J. Stradiņa ielūguma aprīlī Rīgā ieradās Krievijas ZA akadēmiķis un LZA goda loceklis Vladimirs Toporovs. LZA Lielo medaļu V. Toporovs saņēma par izcilu zinātnisku devumu baltu valodniecībā un baltu etnoģenēzes izpētē. V. Toporovs ir viens no ievērojamākajiem slāvistiem, indoeiropiešiem, specializējies baltu un slāvu ģenēzes un vēstures jautājumos, folkloristikā, mitoloģijā, valodniecībā, poētiskā un literatūrzinātnē. LZA gada pilnsapulcē V. Toporovs nolasīja akadēmisko lekciju “Pēdējā pusgadsimta baltistikas pētījumu rezultāti”. Ar Triju Zvaigžņu ordeņa domes lēmumu 2002. gadā LZA goda loceklis Vladimirs Toporovs apbalvots ar IV šķiras Triju Zvaigžņu ordeni, kuru viņam pasniedza 2002. gada 18. novembrī Latvijas Republikas vēstniecībā Maskavā.

LZA Starptautiskā daļa kopā ar Gētes institūtu organizēja Vācijas Bioētikas asociācijas valdes locekļa, Vācijas valdības padomnieka bioētikas un genoma jautājumos, Berlīnes Humbolta universitātes profesora Dr. Jensa Reiha (*Jens Reich*) vizītes programmu Latvijā. Vizītes laikā viesis Gētes institūtā nolasīja lekciju par tēmu “Zinātniskā pētniecības politika un bioētika saistībā ar cilvēka dzīves agrīnajām stadijām” un apmeklēja Starptautisko biomedicīnas un biotehnoloģijas centru, kas darbojas uz LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra bāzes.

LZA apmeklēja augsta ranga Francijas pārstāvju delegācija, kuru vadīja Francijas Ārlietu ministrijas Starptautiskās sadarbības direkcijas Eiropas nodaļas Zinātnes projektu koordinators Alēns Trulē (*Alain Troulet*) kopā ar Francijas dažādu ministriju, zinātnisko institūciju pārstāvjiem un Francijas vēstniecības Kultūras un zinātnes padomnieku Žanu Bodrī (*Jean Baudry*). Šis tikšanās mērķis bija paplašināt Latvijas un

Francijas zinātnieku sadarbību augstā līmenī, Francijas pusei piedāvājot t.s. mobilitātes jeb Zinātnes attīstības atbalsta (PAI) programmu diviem gadiem (2003–2004), abu valstu zinātniekiem savstarpēji sadarbojoties *visās* zinātnes nozarēs, ieskaitot humanitārās un sociālās zinātnes. Francija šo mobilitātes programmu jau īsteno 20 Eiropas valstīs, lai labāk sagatavotos kopdarbībai 6. ietvarprogrammā. Pašreiz Francija uzsākusi sadarbību arī ar kandidātvalstīm. Sarunu rezultātā panākta vienošanās ar Izglītības un zinātnes ministriju par starpvalstu zinātniskās sadarbības programmas “Osmoze” uzsākšanu.

Svarīgu vietu LZA starptautiskajā sadarbībā ieņem arī LZA prezidijā pieņemtu projektu īstenošana, daļu no kuriem akadēmija realizē LZA Latvijas–Francijas zinātniskā informācijas centra darbības ietvaros kopā ar Francijas vēstniecību Latvijā un tās finansiālu atbalstu, veicinot kopēju zinātnisko darbu uzsākšanu ar Francijas zinātniekiem. Projektu īstenošana turpmāk kļūs efektīvāka, piedaloties šajā gadā izveidotajā starpvalstu t.s. Osmozes programmā. Ievērojams notikums Latvijas kultūrā ir jāmin lielākās un mūsdienīgākās franču-latviešu vārdnīcas izdošana, kura tapusi pēc LZA un Francijas vēstnieces Latvijā Žannas Debenē (*Jane Debenest*) iniciatīvas. LZA uzņēmas šī nozīmīgā darba koordināciju, kuru visā vārdnīcas tapšanas laikā kopš 1995. gada veica Starptautiskās daļas vadītāja Daina Šveica.

Turpinās sadarbības projekts starp Rīgas klīnisko slimnīcu “Gaiļezers” un ASV Indianas štata Kolumba pilsētas reģionālo slimnīcu (*Columbus City Regional Hospital*), kuru koordinē LZA. ASV ārsti nenogurstoši palīdz Latvijas kolēģiem apgūt jaunas operāciju metodes, medicīnas māsām — jaunas programmas, dāvina modernu aparātūru un jaunākos medikamentus, jaunāko literatūru un datorus. Pavasarī pieci Gaiļezera slimnīcas vadošie ārsti un viena medmāsa darba vizītē apmeklēja Kolumba pilsētas reģionālo slimnīcu, kur ne tikai iepazinās ar slimnīcas darbu, bet arī tikās ar Indianas universitātes Medicīnas fakultātes profesoriem un apmeklēja šīs universitātes slimnīcu, nonākot pie koncepcijas par jauniem sadarbības veidiem. Par šo programmu atbildīga D. Šveica, bet no ASV puses to koordinē latviešu izcelsmes slimnīcas galvenā medmāsa Irida Millere.

Starptautiskās daļas vadītāja *Dr. Daina Šveica*

DOKUMENTI

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Medicīnas akadēmijas/ Rīgas Stradiņa universitātes sadarbības līgums

Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) un Latvijas Medicīnas akadēmija/Rīgas Stradiņa universitāte (AML/RSU) apzinās savu kopējo atbildību par nacionālās stratēģijas veidošanu augstākajā izglītībā un medicīnā un tās zinātnisko nodrošinājumu. LZA un AML/RSU atbalsta augstākās izglītības harmonisku attīstību Latvijā atbilstoši starptautiskiem standartiem.

Līgumslēdzējas puses apzinās, ka situācijas uzlabošanai augstākajā izglītībā un zinātnē ir nepieciešama ne tikai dziļa izpratne no valsts varas institūciju un sabiedrības puses, bet arī universitāšu vadošās lomas nostiprināšana augstākās izglītības un zinātnes attīstībā.

Latvijas Zinātņu akadēmija un Latvijas Medicīnas akadēmija/Rīgas Stradiņa universitāte vienojas par:

- sadarbību zinātniskajā pētniecībā medicīnas, dabaszinātņu un sociālo zinātņu jomās;
- kopīgu rīcību Latvijas augstākās izglītības un zinātnes prestiža celšanā, veicinot akadēmiskā personāla un studējošo līdzdalību starptautiskajās pētījumu un studiju programmās;
- augstskolas studiju un pētniecības specializāciju harmonizāciju, paplašinot akadēmisko bāzi zinātnes attīstībai;
- sadarbību ar valdības un Saeimas institūcijām par budžeta finansējumu universitātēm zinātnes attīstībai;
- sadarbību akadēmiskā personāla atjaunināšanā un kvalifikācijas celšanā esošajam personālam;
- saskaņotu rīcību augstskolas akadēmisko un zinātnisko tradīciju izkopšanā un popularizēšanā;
- kopīgu balvu un stipendiju iedibināšanu un piešķiršanu par sasniegumiem medicīnas, dabaszinātņu un sociālo zinātņu nozarēs;
- kopēju vietējo un starptautisko konferenču un sanāksmju rīkošanu;

- saskaņotu rīcību medicīnas zinātnes centru veidošanā AML/RSU sastāvā, kur augstas kvalitātes akadēmiskās un profesionālās studijas būtu vienotas ar augsta līmeņa pētniecisko darbu.

Šo mērķu īstenošanai, kā arī Latvijas iedzīvotāju veselības aprūpes būtiskai uzlabošanai LZA un AML/RSU uzskata par vēlamu un neatliekamu Latvijas Medicīnas zinātņu akadēmijas izveidošanu. Tās centīsies panākt šīs problēmas drīzu atrisināšanu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas
prezidents

Jānis Stradiņš

Latvijas Medicīnas akadēmijas/
Rīgas Stradiņa universitātes rektors

Jānis Vētra

Rīgā 2002. gada 13. jūnijā

Latvijas Zinātņu akadēmijas,
Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un
Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības
vienošanās par sadarbību

Lai nostiprinātu Latvijas un ārzemju zinātnieku un institūciju sadarbību, sadarbības partneri apņemas:

1. Veicināt ārzemju latviešu zinātnieku un citu ārzemju zinātnieku Latvijas pētniecībai veltītu darbu apzināšanu, apkopošanu, to oriģinālu novietojumu Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā un ieskenētu kopiju izgatavošanu un novietojumu pazīstamās ārzemju krātuvēs. Ārzemju zinātnisko darbu arhīvus pēc iespējas apvienot ar Latvijas arhīviem pa zinātniskām disciplīnām.

2. Atbalstīt ārzemju latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku biogrāfiju un mutvārdu vēsturisko liecību apkopošanu (turpinot Pasaules brīvo latviešu apvienības iesāktu mutvārdu vēstures dokumentēšanu) un oriģinālo materiālu novietojumu Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā.

3. Veicināt ārzemju latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku privāto zinātnisko arhīvu un bibliotēku saglabāšanu un, pēc īpašnieku vēlēšanās, atbalstīt to pārvešanu uz Latviju, sadarbības partneriem katrā konkrētā gadījumā vienojoties par to novietojumu Latvijā.

4. Apzināt un atbalstīt Latvijas doktorantu studiju un zinātniskā darba iespējas ārzemju universitātēs, šo atbalstu savienojot ar jauno Latvijas zinātnieku apņemšanos atgriezties akadēmiskajā un zinātniskajā darbā Latvijā.

5. Sevišķi atbalstīt Krievijas latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apzināšanu un viņu zinātnisko arhīvu iekļaušanu Latvijas krātuvēs, kā arī iespējamu viņu disciplīnām atbilstošu darbavietu apzināšanu Latvijā.

6. Pēc iespējas atbalstīt/veicināt:

- starptautisku zinātnisku konferenču rīkošanu Latvijā;
- starptautisku zinātnisku žurnālu abonementu un mācību materiālu dāvinājumus Latvijas augstskolām;
- ārzemju latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku vizītes Latvijā, docējot atsevišķus priekšmetus vai vadot speciālistu kursus vai īstenojot cita veida palīdzību.

7. Paredzēt LZA – LLMZA – LAMZA kopējas balvas, godalgas un/vai stipendijas veidošanu.

8. Augšminēto mērķu īstenošanai sadalīt veicamos uzdevumus partneru starpā un nozīmēt triju minēto organizāciju prezidentu pārstāvjus šī sadarbības līguma īstenošanai.

Prof. *Jānis Stradiņš*
LZA prezidents

Prof. *Baiba Rivža*
LLMZA prezidente

Prof. *Jānis Priedkalns*
LAMZA prezidents

Rīgā 2002. gada 7. maijā

Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas gāze” un
Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas
“Izglītībai, zinātnei un kultūrai”
vienošanās
par sadarbību un gada balvām

Rīgā

2002. gada 7. maijā

Augsts kultūras un intelekta līmenis, ko nodrošināja pagājušā gadsimta divdesmito un trīsdesmito gadu izglītības politika, palīdzēja Latvijai godam nostāties līdzās citām attīstītām valstīm. Intelektu un kultūra, kas vienmēr ir bijis mūsu pašapziņas pamatā, palīdzējis izdzīvot un gūt panākumus.

Lai veicinātu Latvijas zinātnes un moderno tehnoloģiju attīstību gāzes, siltumtehnikas un ar tām saistītās ķīmijas tehnoloģijas nozarēs un novērtētu Latvijas zinātnieku, praktiķu un topošo zinātnieku (doktorantu) devumu šajos procesos, kā arī vēloties īpaši veicināt un atbalstīt medicīnas zinātņu jomā sirds ķirurģiju un kardioloģiju, Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA), reģistrācijas numurs 90000022543, tās prezidenta J. Stradiņa personā, a/s “Latvijas gāze”, reģistrācijas numurs 000300064, tās valdes priekšsēdētāja A. Dāvja personā, un Latvijas Izglītības fonda (LIF) mērķprogramma “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” (IZK), reģistrācijas numurs 000801880, tās padomes priekšsēdētāja I. Meirovica personā, vienojās par šādu sadarbību:

1. LZA, a/s “Latvijas gāze” un LIF mērķprogramma IZK, sākot ar 2002. gadu, iedibina divas Gada balvas ievērojamiem zinātniekiem un radošiem praktiķiem gāzes, siltumtehnikas un ar tām saistītās ķīmijas tehnoloģijas nozarēs, sirds ķirurģijas un kardioloģijas zinātnēs par izcilu darbu kopumu vai mūža veikumu attiecīgajā nozarē.

2. Jebkuram zinātniekam un praktiķim Gada balvu piešķir tikai vienu reizi mūžā.

3. Gada balvā tiek pasniegts diploms un stipendija — zinātniekam un/vai praktiķim katram Ls 1000 (viens tūkstošis latu).

4. Līdzekļus balvām finansiāli nodrošina a/s “Latvijas gāze”. Stipendiju izmaksāšanu nodrošina LIF mērķprogramma IZK.

5. Pretendentus balvas saņemšanai var izvirzīt LZA locekļi, Latvijas zinātnisko institūtu padomes, a/s “Latvijas gāze”, universitāšu senāti un fakultāšu domes vienu mēnesi pirms balvas piešķiršanas. Paziņojums par balvas piešķiršanu tiek publicēts presē.

6. Balvas piešķir LZA, a/s “Latvijas gāze” un LIF mērķprogrammas IZK ekspertu komisija, kura sastāv no septiņiem locekļiem. Ekspertu komisijas līdzpriekšsēdētāji ir LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas (LZA ĶBMZN) priekšsēdētājs

un a/s “Latvijas gāze” Valdes priekšsēdētājs. Pārējie ekspertu komisijas locekļi ir divi LZA akadēmiķi, kuru kandidatūras izvirza LZA ĶBMZN un apstiprina LZA prezidents, divi a/s “Latvijas gāze” pārstāvji, kurus apstiprina a/s “Latvijas gāze” Valdes priekšsēdētājs, un LIF mērķprogrammas IZK Padomes priekšsēdētājs. Ekspertu komisija savu lēmumu pieņem aizklāti balsojot. Komisijas līdzpriekšsēdētājiem ir veto tiesības pretendentu saraksta apstiprināšanā.

7. Izvirzot pretendētus LZA — a/s “Latvijas gāze” balvai, jāiesniedz šādi dokumenti divos eksemplāros:

7.1. Motivēts izvirzītāja iesniegums.

7.2. Ziņas par pretendentu (*Curriculum vitae*), norādot darba un mājas adresi, telefonu, personas kodu, elektroniskā pasta adresi.

7.3. Izvirzītāja vai pretendenta parakstfīta iesniegtā darba (darbu) anotācija latviešu valodā (darba nosaukums arī angļu valodā).

7.4. Izvirzītā darba (darbu kopas) aprakstošā un grafiskā daļa.

8. Balvas tiek pasniegtas svinīgā ceremonijā LZA, a/s “Latvijas gāze” un LIF mērķprogrammas IZK pārstāvju klātbūtnē. Balvas pasniedz LZA prezidents un a/s “Latvijas gāze” Valdes priekšsēdētājs. Balvas pasniegšanas vietu un laiku nosaka pēc abu pušu vienošanās.

9. Apbalvoto zinātnisko vai praktisko darbu viens eksemplārs tiek nodots glabāšanai Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā, otrs — LIF mērķprogrammas IZK birojā. Informāciju par balvu laureātiem ievieto Internetā LZA un a/s “Latvijas gāze” mājaslapā.

LZA prezidents

Jānis Stradiņš

A/s “Latvijas gāze” Valdes priekšsēdētājs

Adrians Dāvis

LIF mērķprogrammas IZK

Padomes priekšsēdētājs

Imants Meirovics

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību un gada balvām

Lai veicinātu Latvijas medicīnas zinātnes popularizēšanu, izcilāko Latvijas medicīnas zinātnieku piemiņas saglabāšanu, tradicionālo medicīnas vēstures pētījumu tālāku pilnveidošanu un paplašināšanu, kā arī vēloties iepazīstināt sabiedrību ar jaunākajiem sasniegumiem minētajā jomā, Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs vienojas par šādu sadarbību:

1. LZA un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs turpina kopš 1991. gada sāktu kopīgo Paula Stradiņa balvas piešķiršanu, paredzot balvas piešķiršanu ik otru gadu medicīnas vēsturē, un medicīnas zinātnē un praktiskā ārstniecībā.

2. LZA un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs apņemas:

sadarboties Latvijas izcelsmes medicīnas un farmācijas zinātnieku veikuma apziņošanā Latvijā un pasaules mērogā,

turpināt medicīnas vēstures zinātnisko pētījumu attīstību, tos iekļaujot kopējā valsts zinātnisko pētījumu kontekstā,

turpināt saskaņotu rīcību, lai nostiprinātu Latvijas universitātēs medicīnas vēstures kursa docēšanu un zinātniskos pētījumus,

rūpēties par jaunu pētnieku audzināšanu, piedāvājot maģistrantūras un doktorantūras medicīnas vēstures tēmas,

turpināt starptautiski rediģētā zinātnisko rakstu krājuma „*Acta Medico-historica Rigensia*“ regulāru izdošanu,

nodrošināt Baltijas valstu zinātnes vēstures un filozofijas konferenču regulāru norisi un to ietvaros medicīnas vēstures sekcijas darbu, kā arī rīkot kopējas zinātniskās konferences un sēdes.

3. LZA un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs turpina vākt un saglabāt liecības par Latvijas biomedicīnas, veterinārmedicīnas un farmācijas attīstību Latvijā un pasaulē, izvērtēt un iekļaut muzeja eksponātus Latvijas Nacionālā krājuma sastāvā.

4. LZA un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs uzskata par vēlamu un neatliekamam Latvijas Medicīnas zinātņu akadēmijas izveidošanu un centīsies panākt praktisku jautājumu īstenošanu medicīnas zinātnes attīstības un Latvijas iedzīvotāju veselības aprūpes vārdā.

5. LZA un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs apņemas uzturēt dialogu ar sabiedrību un valdību par muzeja — viena no trim lielākajiem medicīnas vēstures

muzejiem pasaulē — turpmāko izaugsmi, tā popularizēšanu un lomu Latvijas starptautiskā prestiža kontekstā, iekļaujoties Eiropas Savienībā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas
prezidents

Jānis Stradiņš

Paula Stradiņa Medicīnas vēstures
muzeja direktors

Kārlis Ēriks Arons

Rīgā 2002. gada 10. maijā

Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un
Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas
“Izglītībai, zinātnei un kultūrai”
vienošanās
par sadarbību un stipendijām

Rīgā

2002. gada 23. decembrī

Augsts kultūras un intelekta līmenis, ko nodrošināja pagājušā gadsimta divdesmito un trīsdesmito gadu izglītības politika un inženieru izstrādes aviācijas tehnikā, palīdzēja Latvijai godam nostāties līdzās citām attīstītām valstīm.

Lai veicinātu Latvijas zinātnes un moderno tehnoloģiju attīstību kosmisko informāciju tehnoloģijās aeronavigācijas inženierzinātnēs un novērtētu Latvijas augstskolu pasniedzēju, topošo zinātnieku (doktorantu) un studentu devumu šajos procesos, kā arī vēloties īpaši veicināt un atbalstīt aeronavigācijas inženierzinātnes, Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA), reģistrācijas numurs 90000022543, tās prezidenta J. Stradiņa personā, va/s “Latvijas Gaisa satiksme”, reģistrācijas numurs 40003038621, tās prezidenta E. Kizenbaha personā, un Latvijas Izglītības fonda (LIF) mērķprogramma “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” (IZK), reģistrācijas numurs 000801880, tās padomes priekšsēdētāja I. Meirovica personā, vienojās par šādu sadarbību:

10. LZA, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un LIF mērķprogramma IZK, sākot ar 2003. gadu, iedibina stipendijas ievērojamiem Latvijas augstskolu pasniedzējiem, topošiem zinātniekiem / doktorantiem un studentiem kosmisko informāciju tehnoloģijā, inženierizstrādes aeronavigācijas sakaru un radiolokācijas tehnikā.

11. Atzīmējot un godinot pazīstamā latviešu lidmašīnu konstruktora un projektētāja, Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktora Kārļa Irbīša nopelnus inženierzinātnēs, iedibinātā stipendija tiek nosaukta Kārļa Irbīša vārdā.

12. Saņemot stipendiju, tiek pasniegts atzinības raksts un stipendija — pasniedzējam, topošam zinātniekam, studentam un tekošā gada absolventam (bakalauram, maģistram, doktoram).

13. Līdzekļus stipendijām Ls 3500,- apmērā finansiāli nodrošina va/s “Latvijas Gaisa satiksme”, veicot maksājumu uz LIF mērķprogrammas IZK norēķinu kontu līdz tekošā gada 1. martam. Konkursa organizēšanu un stipendiju izmaksāšanu nodrošina LIF mērķprogramma IZK.

14. Stipendijas apmērs pasniedzējam /zinātniekam līdz Ls 500,- (katram), topošam zinātniekam (doktorantam) līdz Ls 250,- (katram), bakalauram, maģistram, inženierim līdz Ls 120,- (katram) un studentam /maģistrantam līdz Ls 100,- (katram).

15. Pretendentus stipendijas saņemšanai var izvirzīt LZA locekļi, Latvijas zinātnisko institūtu padomes, va/s “Latvijas Gaisa satiksme”, universitāšu senāti un fakul-

tāšu domes vienu mēnesi pirms stipendijas piešķiršanas. Paziņojums par stipendijas piešķiršanu tiek publicēts presē.

16. Stipendijas piešķir LZA, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un LIF mērķprogrammas IZK ekspertu komisija, kura sastāv no septiņiem locekļiem. Ekspertu komisijas līdzpriekšsēdētāji ir LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas (LZA FTZN) priekšsēdētājs, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” prezidents un LIF mērķprogrammas IZK Padomes priekšsēdētājs. Pārējie ekspertu komisijas locekļi ir divi LZA akadēmiķi, kuru kandidatūras izvirza LZA FTZN un apstiprina LZA prezidents, divi va/s “Latvijas Gaisa satiksme” pārstāvji, kurus apstiprina va/s “Latvijas Gaisa satiksme” prezidents. Ekspertu komisija savu lēmumu pieņem, aizklāti balsojot.

Komisijas līdzpriekšsēdētājiem ir veto tiesības pretendentu saraksta apstiprināšanā.

17. Izvirzot pretendentus LZA — va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un LIF mērķprogrammas IZK stipendijai, jāiesniedz šādi dokumenti divos eksemplāros:

17.1. Pieteikums zinātnisko vai metodisko darbu konkursam.

17.2. Motivēts izvirzītāja iesniegums.

17.3. Ziņas par pretendentu (*Curriculum vitae*), norādot darba un mājas adresi, telefonu, personas kodu, elektroniskā pasta adresi.

17.4. Izvirzītāja vai pretendenta parakstīta iesniegtā darba (darbu) anotācija latviešu valodā (darba nosaukums arī angļu valodā).

17.5. Izvirzītā darba (darbu kopas) aprakstošā un grafiskā daļa. Bakalauri, maģistri, inženieri un doktori iesniedz diplomdarbus /projektus vai doktora disertāciju.

18. Stipendijas tiek pasniegtas svinīgā ceremonijā LZA, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un LIF mērķprogrammas IZK pārstāvju klātbūtnē. Stipendijas pasniegšanas vietu un laiku nosaka pēc pušu vienošanās.

19. Apmalvoto zinātnisko vai praktisko darbu viens eksemplārs tiek nodots glabāšanai Latvijas Akadēmiskajā bibliotēkā, otrs — LIF mērķprogrammas IZK birojā. Informāciju par balvu laureātiem ievieto Internetā LZA un va/s “Latvijas Gaisa satiksme” mājaslapā.

20. Šī vienošanās ir spēkā ar tā parakstīšanas brīdi un ir spēkā neierobežoti ilgu laiku. Katrai no pusēm ir tiesības atkāpties no šīs vienošanās, iepriekš rakstiski brīdinot līdzējus trīs mēnešus iepriekš.

LZA prezidents

Jānis Stradiņš

Va/s “Latvijas Gaisa Satiksme” prezidents

Edijs Kizenbahs

LIF mērķprogrammas IZK

Padomes priekšsēdētājs

Imants Meirovics

LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS

LR likumi, normatīvie akti, koncepcijas

	Gads, lpp.
Latvijas Republikas likumdošana par LZA statusu	1995: 7
Latvijas Republikas Augstskolu likums (izraksts)	1996: 119
Likums "Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm"	1996: 124
Latvijas Republikas Ministru kabineta Nolikums par valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1996: 115
LR MK Nolikums par Valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1998: 158
Zinātnieka ētikas kodekss	1998: 145
Latvijas Republikas likums "Par zinātnisko darbību"	1999: 219
Latvijas Republikas Zinātnes attīstības nacionālā koncepcija	1999: 205

LZA normatīvie dokumenti

LZA Harta (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 7
LZA Statūti (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 12
LZA Statūti, ar 2002.g. labojumiem	2003: 16
LZA simbolika (krāsas, ģerbonis, karogs)	1992/93: 25
LZA ģerbonis. Heraldiskais apraksts	2003: 15
Nolikums par LZA Valdi (1994)	1995: 116
LZA valdes nolikums (1998)	1999: 238
Nolikums par LZA goda doktora (<i>Dr.h.c.</i>) grāda piešķiršanas kārtību	1995: 118
Pagaidu nolikums par LZA vēlēšanām	1995: 121
LZA Uzraudzības padomes nolikums	1999: 236
Nolikums par LZA locekļu pārvēlēšanām sakarā ar pastāvīgās dzīves vietas maiņu	1999: 240

Nolikums par jaunu LZA locekļu vēlēšanām	2000: 194
--	-----------

LZA paziņojumi

LZA aicinājums valsts varas institūcijām par latviešu valodu	1999: 198
LZA vēstījums sakarā ar Salaspils pētnieciskā kodolreaktora darbības apstādināšanu	1999: 199
LZA paziņojums par kādu bēdīgu un pamācošu pagātnes lappusi Latvijas bioloģijas un lauksaimniecības zinātņu vēsturē	1999: 201
Augstākās izglītības padomes, Latvijas Zinātnes padomes un LZA atklātā vēstule sakarā ar budžeta samazināšanu augstākajai izglītībai un zinātnei	1999: 203
LZA paziņojums par ozona slāņa sarūkšanas bīstamajām sekām	2001: 186
LZA aicinājums pievērst īpašu uzmanību valsts intelektuālā potenciāla saglabāšanai un attīstībai	2001: 189

Sadarbības līgumi

LZA un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	1997: 138
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Latvijas Universitāti	2000: 186
LZA un Latvijas Kultūras fonda sadarbības līgums	2000: 188
LZA un Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmijas sadarbības līgums	2001: 191
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Rīgas Tehnisko universitāti	2001: 192
Deklarācija par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Daugavpils Universitātes sadarbību	2002: 190
Vienošanās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un LR aizsardzības ministrijas sadarbību	2002: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Medicīnas akadēmijas / Rīgas Stradiņa universitātes sadarbības līgums	2003: 186
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latviešu akadēmisko mācītbspēku un zinātnieku apvienības vienošanās par sadarbību	2003: 188

Līgumi, balvu un fondu nolikumi

Nolikums par LZA Sociālās palīdzības fondu	1995: 120
LZA Magdas un Hermaņa Štadingeru fonda noteikumi	1996: 114
LZA un publiskās a/s “Grindeks” vienošanās par sadarbību un a/s “Grindeks” gada balvām un prēmijām zinātnē	1999: 233
LZA un a/s “Aldaris” vienošanās par sadarbību un a/s “Aldaris” gada balvām zinātnē	1999: 234
Nolikums par LZA un pva/s “Latvenergo” Gada balvu inženierzinātnēs un enerģētiskā piešķiršanas kārtību	2000: 190
LZA, a/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2000: 192
Nolikums par LZA un a/s “RD ALFA” balvām fizikā un tās inžnierpielietojumos un to piešķiršanas kārtību	2001: 194
LZA, firmas “ITERA Latvija” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2001: 196
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas Latvijas balvas (kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju) nolikums	2002: 193
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 195
Latvijas Zinātņu akadēmijas, SIA <i>Lattelekom</i> un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 197
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas domes Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 199
Latvijas Zinātņu akadēmijas un SIA “Biznesa augstskola Turība” Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 200
Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 190
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/S “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un stipendijām	2003: 194

Starptautiskā sadarbība. Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju sadarbība

Igaunijas, Lietuvas, Latvijas Zinātņu akadēmiju prezidiju kopējās sēdes protokols	1990: 39
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Igaunijas Zinātņu akadēmijas un Lietuvas Zinātņu akadēmijas līgums par zinātnisko sadarbību	1992: 52
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Lietuvas Zinātņu akadēmijas un Igaunijas Zinātņu akadēmijas prezidiju kopīgais Komunikē (Viļņa, 12.11.1991)	1992: 54
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju vadītāju apspriedes komunikē	1996: 111
Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas parlamentiem	1996: 113
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1997: 124
Baltijas zinātņu akadēmiju prezidentu kopīgais paziņojums	1997: 128
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju komunikē “Par kopīgām pētījumu programmām”	1997: 129
Programma “Enerģētika”	1997: 130
Programma “Baltijas jūra”	1997: 131
Programma “Baltonika”	1997: 133
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju 1997.gada konferences dokumenti	1998: 152
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1998: 152
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols	1998: 154
Trešās Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1999: 191
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols	1999: 194
Baltijas studiju veicināšanas asociācijas un Baltijas valstu zinātņu akadēmiju vienošanās memorands	1999: 197
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	2000: 173
<i>J. Stradiņš.</i> Atklāšanas runa 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē	2000: 176
<i>V. Viķe-Freiberga.</i> Uzruna 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē	2000: 180
7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2000: 184

Starptautiskā sadarbība. Divpusējās sadarbības līgumi

Vienošanās memorands par zinātnisko sadarbību starp Londonas Karalisko biedrību un LZA	1992: 46
LZA un Norvēģijas Zinātnes un literatūras akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums	1992: 46
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas un LZA sadarbības līgums . .	1992: 48
Eiropas–Latvijas institūts kultūras un zinātniskai apmaiņai (Konstitūcija)	1992: 49
LZA un Somijas akadēmijas sarunu memorands	1992: 51
UNESCO un LZA zinātniskās sadarbības līgums	1998: 156
LZA noteikumi par piedalīšanos starptautiskajās zinātniskās apmaiņas programmās	1997: 136

Starptautiskā sadarbība. Zinātnes attīstības vispārīgās problēmas

<i>J. Stradiņš</i> . “Zinātne XXI gadsimtam — jaunas saistības”. Runa Pasaules zinātnes konferencē Budapeštā (1999. gada jūnijā–jūlijā) . .	2000: 161
Pasaules zinātnes konferences Budapeštā Deklarācija par zinātņi un zinātnes sasniegumu izmantošanu (1999. gada 1. jūlijā)	2000: 164
Pāreja uz ilgtspēju 21. gadsimtā. Pasaules zinātņu akadēmiju paziņojums (Tokija, 2000. gada maijs)	2001: 179

GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ

Gadagrāmatas šīs nodaļas mērķis — dot ieskatu Latvijas zinātnes struktūrā vispār. Diemžēl šis pārskats nav pilnīgs, jo no zinātniskajiem institūtiem tajā ietverti tikai tie, kuriem ir juridiskas personas tiesības, bet nav minētas universitāšu citas struktūrvienības.

LATVIJAS REPUBLIKAS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJA

Valņu ielā 2, Rīga, LV 1050
Tel.: 7226209. Fakss: 7223105. E pasts: izm@izm.gov.lv
<http://www.izm.gov.lv>

Ministrs Dr.math. Kārlis ŠADURSKIS

Valsts sekretāra vietnieks zinātnes jautājumos Dr.sc.ing. Valdis EGLE

Tel.: 7047902. Fakss: 7229031. E pasts: valdis.egle@izm.gov.lv

Augstākās izglītības un zinātnes departaments

Direktors Dr.chem. Jānis ČAKSTE

Tel.: 7047899. Fakss: 7243126. E pasts: janis.cakste@izm.gov.lv

Direktora vietnieks Dr.sc.ing. Anatolijs MELNIS

Tel.: 7047843. Fakss: 7243126. E pasts: anatolijs.melnis@izm.gov.lv

Zinātnes nodaļas vadītāja Dr.biol. Maija BUNDULE

Tel.: 7047896. Fakss: 7243126. E pasts: majija.bundule@izm.gov.lv

Vecākais referents Dr.habil.phys. Vilnis DIMZA

Tel.: 7047897. Fakss: 7243126. E pasts: vilnis.dimza@izm.gov.lv

Vecākais referents Dr.silv. Andris AIRE

Tel.: 7047893. Fakss: 7243126. E pasts: andris.aire@izm.gov.lv

Vecākā referente Dace TIRŽĪTE

Tel.: 7047895. Fakss: 7243126. E pasts: dace.tirzite@izm.gov.lv

LATVIJAS ZINĀTNES PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV-1050
Tel.: 7223480. Fakss: 7223211. E pasts: lzp@lza.lv
<http://www.lzp.lv>

Padomes priekšsēdētājs Juris EKMANIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*
Tel.: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv
Priekšsēdētāja vietnieks Juris JANSONS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7551145. Fakss: 7920467. E pasts: jansons@edi.lv

Padomes locekļi

Mārcis AUZIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*
Tel.: 7033750. Fakss: 7033751. E pasts: mauzins@lanet.lv
Jānis BĀRZDIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.*
Tel.: 7224363. Fakss: 7820153. E pasts: janis.barzdins@mii.lu.lv
Edīte BIRĢELE, *Dr.habil.biol.*
Tel.: 3027664. Fakss: 3027344. E pasts: ebirgele@cs.llu.lv
Valdis EGLE, *Dr.sc.ing.*
Tel.: 7047902. Fakss: 7229031. E pasts: valdis.egle@izm.gov.lv
Jānis GRABIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7944711. Fakss: 7901257. E pasts: grabis@nki.lv
Elmārs GRĒNS, LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.*
Tel.: 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv
Benedikts KALNAČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.*
Tel.: 7212872, 7229017. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv
Ivars KNĒTS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7089300. Fakss: 7089302. E pasts: knets@latnet.lv
Aīda KRŪZE, *Dr.paed.*
Tel.: 7033877. Fakss: 7034896. E pasts: kruze@lanet.lv
Dace MARKUS, LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.*
Tel.: 7034844. Fakss: 7034809. E pasts: fonologija@e-apollo.lv
Indriķis MUIŽNIEKS, LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.*
Tel.: 7034401. Fakss: 7034302. E pasts: indrikis@latnet.lv
Iveta OZOLANTA, *Dr.habil.med.*
Tel.: 7452152. Fakss: 7471815. E pasts: iveta_o@rsu.lv
Uldis RAITUMS, LZA kor.loc. *Dr.habil.math.*
Tel.: 7211421. Fakss: 7820153. E pasts: uldis.raitums@mii.lu.lv
Leonīds RIBICKIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.*
Tel.: 7089415. Fakss: 7820094. E pasts: ribickis@adm.rtu.lv

Baiba RIVŽA, LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.*

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@aip.lv

Andrejs SILIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*

Tel.: 7211405. Fakss: 7821153. E pasts: silins@lza.lv

Jānis STRADIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.chem., Dr.hist.h.c.*

Tel.: 7213663, 7555987. Fakss: 7821153. E pasts: lza@lza.lv

Henns TUHERMS, *Dr.habil.sc.ing.*

Tel./fakss: 30 29184. E pasts: henn@cs.llu.lv

Raimonds VALTERS, LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7225361, 7089231. Fakss: 7821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Pēteris ZĀLĪTIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.silv.*

Tel.: 7942895. Fakss: 7901359. E pasts: zalitis@silava.lv

Henriks ZENKEVIČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.biol.*

Tel.: 7945434. Fakss: 7944986. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv

Andris ZICMANIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7372573. Fakss: 7820113. E pasts: zicmanis@latnet.lv

Pēteris ZVIDRIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.*

Tel./fakss: 7034787. E pasts: zvidrins@lanet.lv

Zinātnes padomes valde

Juris EKMANIS, Juris JANSONS, Edīte BIRĢELE, Valdis EGLE,
Jānis GRABIS, Elmārs GRĒNS, Benedikts KALNAČS, Jānis STRADIŅŠ.

Ekspertu grupa, kas piedalās valdes sēdēs

Ivars KNĒTS, Tālis MILLERS, Andrejs SILIŅŠ, Aivars TABUNS,
Pēteris ZVIDRIŅŠ.

Zinātnes padomes sekretariāts

Zinātniskais sekretārs Miervaldis VAIVARS, *Dr.sc.ing.*

Tel.: 7223480. Fakss: 7223211. E pasts: vaivars@lza.lv

Zinātniskā sekretāra vietniece Gaļina KAĻIŅINA

Tel.: 7225164. Fakss: 7223211. E pasts: lzp@lza.lv

Galvenā speciāliste Irīna SOLOMEŅNIKOVA, *Dr.chem.*

Tel.: 7223211. Fakss: 7223211. E pasts: irina@lza.lv

Vecākā speciāliste Māra PUTNIŅA

Tel.: 7223211. Fakss: 7223211. E pasts: putnina@lza.lv

Galvenā grāmatvede Mirdza SERGEJEVA

Tel.: 7223285. Fakss: 7223211. E pasts: mirdza@lza.lv

Zinātnes starptautiskās koordinācijas centrs

Vadītāja Māra SNIĶERE

Tel.: 7089313. Fakss: 7089312. E pasts: snikere@latnet.lv

Zinātnes padomes nozaru ekspertu komisiju priekšsēdētāji

1. Informātika

Jānis GRUNDPENĶIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.comp.*

Tel.: 7089571. Fakss: 7089593. E pasts: jgrun@itl.rtu.lv

2. Mehānika, mašīnbūve, enerģētika

Juris JANSONS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7551145. Fakss: 7920467. E pasts: jansons@pmi.lv

3. Fizika, matemātika, astronomija

Leonīds BULIGINS, *Dr.phys.*

Tel.: 7033777. Fakss: 7033777. E pasts: lbulig@lanet.lv

4. Ķīmija

Andris ZICMANIS, LZA kor.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 7372573. Fakss: 7820113. E pasts: zicmanis@latnet.lv

5. Tehnoloģijas (ķīmijas, materiālu, farmācijas) zinātniskie pamati

Mārtiņš KALNIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 7089218. Fakss: 7615765. E pasts: martinsk@parks.lv

6. Bioloģija, ekoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija

Viesturs MELECIS, *Dr.biol.*

Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: vmelecis@email.lubi.edu.lv

7. Molekulārā bioloģija, mikrobioloģija, biotehnoloģija, virusoloģija

Uldis KALNENIEKS, *Dr.biol.*

Tel.: 7034887. Fakss: 7034885. E pasts: kalnen@lanet.lv

8. Medicīnas zinātnes

Maija EGLITE, *Dr.habil.med.*

Tel.: 7409139. Fakss: 7409139; 7471815. E pasts: ivarsv@delfi.lv

9. Lauksaimniecības zinātnes

Antons RUŽA, *Dr.habil.agr.*

Tel./fakss: 30 05629. E pasts: aruza@cs.llu.lv

10. Vēsture (tai skaitā kultūras vēsture)

Andrejs VASKS, LZA kor.loc. *Dr.habil.hist.*

Tel.: 780874, 7216769. Fakss: 7225044. E pasts: vask@lanet.lv

11. Valodniecība, literatūrzinātne, folkloristika, mākslas zinātnes

Benedikts KALNAČS, LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.*

Tel.: 7229017, 7212872. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv

12. Filozofija, socioloģija, psiholoģija, pedagogija

Ella BUCENIECE, *Dr.phil.*

Tel.: 7226470. Fakss: 7210806. E pasts: imants@sal.lv

13. Ekonomikas zinātnes, juridiskās zinātnes

Andris SPROĢIS, *Dr.habil.oec.*

Tel./fakss: 7569197. E pasts: asprogis@latnet.lv

14. Mežzinātnes

Henns TUHERMS, *Dr.habil.sc.ing.*

Tel./fakss: 30 29184. E pasts: henn@cs.llu.lv

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PADOME

Meistaru ielā 21, Rīga, LV-1050

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@aip.lv

<http://www.aip.lv>

Padomes priekšsēdētāja Baiba RIVŽA, *Dr.habil.oec.*

Tel.: 7223392. Fakss: 7220423. E pasts: aip@aip.lv, rivza@cs.llu.lv

Priekšsēdētājas vietnieks Juris EKMANIS, *Dr.habil.phys.*

Tel.: 7223644. Fakss: 7821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

VALSTS ZINĀTNISKĀS KVALIFIKĀCIJAS KOMISIJA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7223931. Fakss: 7821153. E pasts: alma@lza.lv

Komisijas priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Raimonds VALTERS

Zin. sekretāre *Dr.chem.* Alma EDŽIŅA

VALSTS EMERITĒTO ZINĀTNIĒKU PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7220725. Fakss: 7821153. E pasts: chem@lza.lv

Padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Mārtiņš BEĶERS
Zin. sekretāre *Dr.chem.* Baiba ĀDAMSONE

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTŅU AKADEMIJA

Republikas laukumā 2, Rīga, LV 1981
Tel./ Fakss: 7027343. E pasts: llmza@latnet.lv
<http://www.llmza.lv>

Prezidente LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Baiba RIVŽA
Viceprezidenti: LZA īst.loc. *Dr.habil.agr.*, *Dr.med.vet.* Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ
LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Uldis VIESTURS
Dr.sc.ing., *Dr.agr.h.c.* Pēteris BUŠMANIS
Zinātniskais sekretārs *Dr.agr.* Mārtiņš BELICKIS

LATVIJAS ZINĀTNIĒKU SAVIENĪBA

Akadēmijas laukumā 1 (611a. ist.), Rīga, LV 1524
Tel./fakss: 7212706. E pasts: lzs@lza.lv
<http://www.lvzs.lv>

Valdes priekšsēdētājs *Dr.habil.hist.*, *Dr.geogr.* Jānis ŠTRAUHMANS

LATVIJAS UNIVERSITĀTES UN AUGSTSKOLAS

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034320. Fakss: 7034513. E pasts: lu@lu.lv
<http://www.lu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Ivars LĀČIS
Zinātņu prorektors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Indriķis MUIŽNIEKS

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE

Kaļķu ielā 1, Rīga, LV 1658
Tel.: 7089300. Fakss: 7820094. E pasts: rtu@adm.rtu.lv
<http://www.rtu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Ivars KNĒTS
Zinātņu prorektors LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Leonids RIBICKIS

LATVIJAS SPORTA PEDAGOĢIJAS AKADEMIJA

Brīvības gatvē 333, Rīga, LV 1006
Tel.: 7543433. Fakss: 7543480. E pasts: kanceleja@lspa.lanet.lv
<http://lspa.lanet.lv>

Rektors *Dr.paed.* Uldis GRĀVĪTIS

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400
Tel.: 54 22180. Fakss: 54 22890. E pasts: dau@dau.lv
<http://www.dau.lv/>

Rektore *Dr.habil.paed.* Zaiga IKERE

LIEPĀJAS PEDAGOĢIJAS AKADEMIJA

Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3401
Tel.: 34 23568. Fakss: 34 24223. E pasts: lpa@lieppa.lv
<http://www.lieppa.lv/>

Rektore *Dr.philol.* Gunta SMILTNIECE

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS UNIVERSITĀTE

Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001
Tel.: 30 22584. Fakss: 30 27238. E pasts: rector@cs.llu.lv
<http://www.llu.lv/>

Rektors *Dr.sc.ing., Dr.agr.h.c.* Pēteris BUŠMANIS
Zinātņu prorektors *Dr.habil.sc.ing.* Pēteris RIVŽA

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTE

Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007
Tel.: 7459752. Fakss: 7471815. E pasts: rsu@adm.aml.lv
<http://www.aml.lv/>

Rektors *Dr.habil.med.* Jānis VĒTRA
Zinātņu prorektore *Dr.habil.med.* Iveta OZOLANTA

LATVIJAS MĀKSLAS AKADĒMIJA

Kalpaka bulv. 13, Rīga, LV 1867
Tel.: 7332202. Fakss: 7228963. E pasts: kampars@latnet.lv
<http://www.lma.lv/lma.htm>

Rektors Jānis Andris OSIS

J. VĪTOLA LATVIJAS MŪZIKAS AKADĒMIJA

Kr. Barona ielā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7228684. Fakss: 7820271. E pasts: latmusic@music.lv
<http://www.lmuza.lv/academy/>

Rektors Juris KARLSONS

LATVIJAS POLICIJAS AKADĒMIJA

Ezermalas ielā 8, Rīga, LV 1014
Tel.: 7552422. Fakss: 7551070. E pasts: inguna@polak.edu.lv
<http://www.polak.edu.lv/>

Rektors *Dr.iur.* Zenons INDRIKOVS

LATVIJAS KULTŪRAS AKADĒMIJA

Ludzas ielā 24, Rīga, LV 1003
Tel.: 7140175. Fakss: 7141012. E pasts: admin@lka.edu.lv
<http://www.lka.edu.lv/>

Rektors LZA kor.loc. *Dr.habil.art.* Pēteris LAČIS

LATVIJAS NACIONĀLĀ AIZSARDZĪBAS AKADĒMIJA

Ezermalas ielā 6/8, Rīga, LV 1014
Tel.: 7976881. Fakss: 7976888. E pasts: post@mil.lv
<http://www.mil.lv/>

Rektors Juris MAKLAKOVS

LATVIJAS JŪRAS AKADEMIJA

Kronvalda bulv. 6, Rīga, LV 1206
Tel.: 7321161. Fakss: 7830138. E pasts: lma@lama.lv

Rektors *Dr.sc.ing.* Jānis BĒRZIŅŠ

RĪGAS EKONOMIKAS AUGSTSKOLA

Strēlnieku ielā 4a, Rīga, LV 1010
Tel.: 7015800. Fakss: 7830249. E pasts: office@sseriga.edu.lv
<http://www2.sseriga.edu.lv>

Rektors Anderss PĀLZOVŠ (*Anders Paalzow*)

RĒZEKNES AUGSTSKOLA

Atbrīvošanas alejā 90, Rēzekne, LV 4600
Tel.: 46 23709. Fakss: 46 25901. E pasts: ra@ru.lv
<http://www.ru.lv/>

Rektore *Dr.sc.ing.* Irēna SILINEVIČA

RĪGAS PEDAGOĢIJAS UN IZGLĪTĪBAS VADĪBAS AUGSTSKOLA

Imantas 7. līnijā 1, Rīga, LV 1083
Tel.: 7808010. Fakss: 7808034. E pasts: rpiva@rpiva.lv
<http://www.rpiva.lv/>

Rektors *Dr.sc.ing., Dr.paed.* Juris STABIŅŠ

VENTSPILS AUGSTSKOLA

Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3600
Tel./Fakss: 36 28303. E pasts: venta@venta.lv, janisvu@venta.lv
<http://www.venta.lv/>

Rektors *Dr.math.* Jānis VUCĀNS

VIDZEMES AUGSTSKOLA

Cēsu ielā 4, Valmiera, LV 4201
Tel.: 42 07230. Fakss: 42 07229. E pasts: peteris@va.lv; info@va.lv
<http://www.va.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Pēteris CIMDIŅŠ

ZINĀTNISKIE INSTITŪTI

Fizikas, matemātikas un tehnisko zinātņu institūti

LU FIZIKAS INSTITŪTS

Miera ielā 32, Salaspils-1, LV 2169
Tel.: 7944700. Fakss: 7901214. E pasts: fizinst@sal.lv
<http://www.iph.sal.lv>

Direktors *Dr.phys.* Jānis Ernests FREIBERGS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Andrejs CĒBERS

LU CIETVIELU FIZIKAS INSTITŪTS

Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063
Tel.: 7187816. Fakss: 7132778. E pasts: issp@cfi.lu.lv
<http://www.cfi.lu.lv>

Direktors *Dr.habil.phys.* Andris ŠTERNBERGS

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.phys.* Māris SPRIŅĪS

LZA FIZIKĀLĀS ENERĢĒTIKAS INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7552011. Fakss: 7550839. E pasts: fei@edi.lv
<http://www.innovation.lv/fei>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

Zinātniskā sekretāre *Dr.phys.* Gunta ŠLIHTA

LU ASTRONOMIJAS INSTITŪTS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034581, 7034580. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.phys.* Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Domes priekšsēdētājs *Dr.phys.* Ivars ŠMELDS

Bāzes:

Astrofizikas observatorija
Baldones Riekstukalnā, Rīgas rajons, LV 2125
Tel.: 7932088, 7932312

ZMP novērošanas bāze
Kandavas ielā 2, Rīga
Tel./fakss: 7611984

VENTSPILS STARPTAUTISKAIS RADIOASTRONOMIJAS CENTRS

Irbenē, Ances pagasts, Ventspils rajons, LV 3612
Rīgas birojs: Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7228321. Fakss: 7821153. E pasts: berv@latnet.lv
<http://www.virac.lv>

Direktors un Padomes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.sc.ing.* Edgars BERVALDS

LU ELEKTRONIKAS UN DATORZINĀTŅU INSTITŪTS

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006
Tel.: 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: bilinsk@edi.lv
<http://www.edi.lv>

Direktors LZA īst. loc. *Dr.habil.sc.comp.* Ivars BIĻINSKIS

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.comp.* Jurijs ARTJUHS

LU MATEMĀTIKAS UN INFORMĀTIKAS INSTITŪTS

Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459
Tel.: 7224730. Fakss: 7820153. E pasts: imcs@mii.lu.lv
<http://www.lumii.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.* Jānis BĀRZDIŅŠ

Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.habil.math.* Uldis RAITUMS

LU un LZA MATEMĀTIKAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524
Tel.: 7033718, 7225674. Fakss: 7227520. E pasts: lzalumi@latnet.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_matinst.html

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.math.* Andrejs REINFELDS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.math.* Andris BUIĶIS

LU POLIMĒRU MEHĀNIKAS INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006
Tel.: 7551145. Fakss: 7820467. E pasts: polmech@pmi.lv
<http://www.pmi.lza.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Juris JANSONS

Domes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Vitauts TAMUŽS

Ķīmijas un bioloģijas zinātņu institūti

RTU NEORGANISKĀS ĶĪMIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 34, Salaspils 1, LV 2169
Tel.: 7944711. Fakss: 7901257. E pasts: nki@nki.lv
<http://www.nki.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs
LZA kor.loc *Dr.habil.sc.ing.* Jānis GRABIS

LATVIJAS ORGANISKĀS SINTĒZES INSTITŪTS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel.: 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: sinta@osi.lv
<http://www.osi.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Edmunds LUKEVICS
Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.chem.* Viesturs LŪSIS
Zinātniskā sekretāre *Dr.chem.* Irēna TUTĀNE

LATVIJAS VALSTS KOKSNES ĶĪMIJAS INSTITŪTS

Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006
Tel.: 7553063. Fakss: 7550635. E pasts: koks@edi.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in10.htm>; <http://www.woodchem.lv/>

Direktors *Dr.sc.ing.* Aivars ŽŪRIŅŠ
Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.chem.* Bruno ANDERSONS

LU BIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 3, Salaspils, LV-2169
Tel.: 7944988. Fakss: 7944986. E pasts: office@email.lubi.edu.lv
<http://www.lubi.edu.lv>

Direktors *Dr.biol.* Viesturs MELECIS
Domes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.biol.* Jānis VĪKSNE

LU HIDROEKOLOĢIJAS INSTITŪTS

Miera ielā 3, Salaspils, LV 2169
Tel.: 7945405. Fakss: 7945442. E pasts: andris@hydro.edu.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_hidroek.html

Direktors un Domes priekšsēdētājs *Dr.biol.* Andris ANDRUŠAITIS

LU BIOMEDICĪNAS PĒTĪJUMU UN STUDIJU CENTRS

Rātsupītes ielā 1, Rīga, LV 1067
Tel.: 7808003. Fakss: 7442407. E pasts: bmc@biomed.lu.lv
<http://www.biomed.lu.lv>

Direktore *Dr.chem.* Zinaida ŠOMŠTEINE

Zinātniskie direktori LZA ģist.loc. *Dr.habil.biol.* Elmārs GRĒNS
LZA ģist.loc. *Dr.habil.biol.* Pauls PUMPĒNS

Domes priekšsēdētājs *Dr.biol.* Viesturs BAUMANIS

LU MIKROBIOLOĢIJAS UN BIOTEHNOLOĢIJAS INSTITŪTS

Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV 1586
Tel.: 7034885, 7427922. Fakss: 7034885, 7428039. E pasts: lumbi@lanet.lv,
mrikmanis@navigators.lv
http://www.lu.lv/jauna/strukt/i_mikbio.html

Direktors LZA ģist.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Uldis VIESTURS

Domes priekšsēdētājs LZA ģist.loc. *Dr.habil.biol.* Mārtiņš BEĶERS

LU AUGUSTA KIRHENŠTEINA MIKROBIOLOĢIJAS
UN VIRUSOLOĢIJAS INSTITŪTS

Rātsupītes ielā 1, Rīgā, LV 1067
Tel.: 7426197. Fakss: 7428036. E pasts: vaira@latnet.lv
<http://www.micro.lv>

Direktore *Dr.med.* Vaira SAULĪTE

Domes priekšsēdētāja *Dr.med.* Modra MUROVSKA

NACIONĀLAIS BOTĀNISKAIS DĀRZS

Miera ielā 1, Salaspils-1, LV 2169
Tel./fakss: 7945460. E pasts: nbd@latnet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in14.htm>

Direktors *Dr.habil.biol.* Ģederts IEVIŅŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.biol.* Arnis SEISUMS

Medicīnas zinātņu institūti

LU EKSPERIMENTĀLĀS UN KLĪNISKĀS MEDICĪNAS INSTITŪTS

O.Vācieša ielā 4, Rīga, LV 1004
Tel.: 7613027. Fakss: 7612038. E pasts: mbrazma@latnet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in34.htm>

Direktore un Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.habil.med.* Renāte LIGERE

LATVIJAS KARDIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Pilsoņu ielā 13, Rīga, LV 1002
Tel.: 7069575. Fakss: 7614641. E pasts: lki@mailbox.riga.lv, dzerve@lki.eunet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in35.htm>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.med.* Vilnis DZĒRVE

Lauksaimniecības un meža zinātņu institūti

LLU SKRĪVERU ZINĀTNES CENTRS

Skrīveri-1, Aizkraukles raj., LV 5126
Tel./fakss: 5197512.
<http://www.lza.lv/lat/inst/in36.htm>

Direktors *Dr.agr.* Aldis JANSONS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.agr.* Jānis VIGOVSKIS

LLU ZINĀTNES CENTRS “SIGRA”

Institūta ielā 1, Sigulda, LV 2150
Tel.: 7976654. Fakss: 7976655. E pasts: sigra@lis.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in27.htm>

Direktors un Zinātnieku kopsapulces priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.agr.* Aleksandrs JEMEĻJANOVŠ

LLU ULBROKAS ZINĀTNES CENTRS

Institūta ielā 1, Ulbroka, Stopiņu pag., Rīgas rajons, LV 2130
Tel.: 7910879. Fakss: 7910873. E pasts: uzc@delfi.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in37.htm>

Direktors *Dr.sc.ing.* Dainis VIESTURS

Padomes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Semjons IVANOVŠ

LATVIJAS VALSTS MEŽZINĀTNES INSTITŪTS "SILAVA"

Rīgas ielā 111, Salaspils, LV 2169
Tel.: 7942555. Fakss: 7901359. E pasts: inst@silava.lv
<http://www.silava.lv>

Direktors Jānis DONIS

Zinātnieku padomes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.habil.silv.* Pēteris ZĀLĪTIS

LLU ŪDENSŠAIMNIECĪBAS UN ZEMES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS

Dobeles ielā 43, Jelgava, LV 3001
Tel.: 3025517. Fakss: 3027180. E pasts: uzzi@apollo.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in29.htm>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.ing.* Jānis VALTERS

Humanitāro un sociālo zinātņu institūti

LU LITERATŪRAS, FOLKLORAS UN MĀKSLAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7229017. Fakss: 7229017. E pasts: litfom@lza.lv
<http://www.lfmi.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.* Benedikts KALNAČS

Domes priekšsēdētāja *Dr.philol.* Dace BULA

LU LATVIEŠU VALODAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7227696. Fakss: 7227696. E pasts: latv@lza.lv

Direktors LZA kor.loc. *Dr.habil.philol.* Jānis VALDMANIS

Domes priekšsēdētājs *Dr.habil.philol.* Ojārs BUŠS

LU LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7223715. Fakss: 7225044. E pasts: lvi@lza.lv

Direktors LZA ist.loc. *Dr.habil.hist.* Jānis BĒRZIŅŠ

Zinātniskās Domes priekšsēdētāja LZA kor.loc. *Dr.hist.* Ieva OSE

LU FILOZOFIJAS UN SOCIOLOĢIJAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940
Tel.: 7229208. Fakss: 7210806. E pasts: fsi@lza.lv
<http://www.lszda.lv/fsi>

Direktore LZA īst. loc. *Dr.habil.phil.* Maija KŪLE
Domes priekšsēdētāja *Dr.phil.* Ella BUCENIECE

Ekonomikas institūti

LZA EKONOMIKAS INSTITŪTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 7222830. Fakss: 7820608. E pasts: raimara@lza.lv
<http://www.economics.lv>

Direktore LZA kor.loc. *Dr.oec.* Raita KARNĪTE

LATVIJAS STATISTIKAS INSTITŪTS

K. Barona ielā 30, Rīga, LV 1011
Tel./fakss: 7286876. E pasts: lsi@latnet.lv
<http://www.lza.lv/lat/inst/in31.htm>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Edvīns VANAGS

LATVIJAS VALSTS AGRĀRĀS EKONOMIKAS INSTITŪTS

Strukturoru ielā 14, Rīga, LV 1039
Tel.: 7552909. Fakss: 7541789. E pasts: lvaei@lvaei.lv
<http://www.econa.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.oec.* Andris MIGLAVS

CITAS ZINĀTNISKĀS IESTĀDES

LATVIJAS AKADĒMISKĀ BIBLIOTĒKA

Rūpniecības ielā 10, Rīga, LV 1235
Tālr.: 7106206, Fakss: 7106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv
<http://www.acadlib.lv>

Direktore un Bibliotēkas padomes priekšsēdētāja Venta KOCERE

PĒTĪJUMU, TEHNOLOĢIJU UN ATTĪSTĪBAS EIROPAS INTEGRĀCIJAS
CENTRS "IRC-LATVIA"

(EK 5. IeP projekts Nr. IRC 4.60)

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 7558746. Fakss: 7540709. E pasts: irc@edi.lv

<http://www.innovation.lv/irc>

Projekta koordinators *Dr.habil.sc.ing.* Jānis STABULNIEKS

Projekta administrators LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

ES 5. PĒTNIECĪBAS UN TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBAS IETVAR-
PROGRAMMA. LATVIJAS NACIONĀLAIS KONTAKTPUNKTS

Šķūņu ielā 4, Rīga, LV 1050

Tel.: 7229727. Fakss: 7034513. E pasts: arnolds@latnet.lv

<http://www.zinatne-5.lv>

Projekta vadītājs *Dr.phys.* Arnolds ŪBELIS

STARPTAUTISKĀS PROGRAMMAS *EUREKA*
LATVIJAS NACIONĀLAIS PROJEKTU KOORDINĀCIJAS CENTRS

Aizkraukles ielā 21, 328 telpā, Rīga, LV 1006

Tel.: 7558744. Fakss: 7550127. E pasts: eureka@edi.lv

<http://www.innovation.lv/eureka>

Centra vadītāja *Dr.sc.ing.* Ilze BEVERTE

LZA SERTIFIKĀCIJAS CENTRS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7212807. Fakss: 7212807. E pasts: certen@latnet.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Imants MATĪSS

LZA BALTIJAS STRATĒGISKO PĒTĪJUMU CENTRS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel./fakss: 7227555. E pasts: bspceva@lza.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.pol.* Tālavš JUNDZIS

ZINĀTNISKĀ IZDEVĒJDARBĪBA

IZDEVNIECĪBA “ZINĀTNE”

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 7212797. Fakss: 7227825. E pasts: zinatne@navigator.lv

Direktore Ieva JANSONE

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7229830. Fakss: 7821153. E pasts: vestis@lza.lv
<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Atbildīgais redaktors Arno JUNDZE

Sk. arī šīs grāmatas 35. lpp.

Žurnāls publicē rakstus latviešu un angļu valodā.

LATVIJAS FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTŅU ŽURNĀLS

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 7558694, 7551732. Fakss: 7550839. E pasts: ezerniec@edi.lv
http://www.innovation.lv/fei/fei_j.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls publicē rakstus angļu, latviešu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “MECHANICS OF COMPOSITE MATERIALS”

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006

Tel.: 7551694. Fakss: 7820467. E pasts: mcm@pmi.lv
<http://www.pmi.lv/journal/index.htm>

Galvenais redaktors Vītauts TAMUŽS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS “MAGNETOHYDRODYNAMICS”

Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169

Tel.: 7945836. Fakss: 7901214. E pasts: zhuk@sal.lv, aceb@sal.lv
<http://iph.sal.lv/fi/netscape/index.html>

Galvenais redaktors Andrejs CĒBERS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "AUTOMATIC CONTROL AND COMPUTER SCIENCES"

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006

Tel.: 7558310, 7554500. Fakss: 7555337. E pasts: avt@edi.lv

<http://www.edi.lv/journal/journal.htm>

Galvenais redaktors Ivars BIĻINSKIS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "CHEMISTRY OF HETEROCYCLIC COMPOUNDS"

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 7555918, 7551822. Fakss: 7550338. E pasts: hgs@osi.lv

<http://www.osi.lv/hgs/hgs.html>

Galvenais redaktors Edmunds LUKEVICS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

LATVIAN JOURNAL OF CHEMISTRY

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7226032, 7944711. Fakss: 7901257. E pasts: nki@nki.lv

<http://www.nki.lv/NKI/LATV/Zurnal.htm>

Galvenais redaktors Tālis MILLERS

Žurnāls publicē rakstus angļu un krievu valodā.

ŽURNĀLS "HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES. LATVIA"

Visvalža ielā 4a, Rīga, LV 1050

Tel.: 7034805. Fakss: 7227802. E pasts: ivbulis@lanet.lv

<http://vip.latnet.lv/hss/>

Galvenais redaktors Viktors IVBULIS

Žurnāls iznāk angļu valodā.

LATVIJAS VĒSTURES INSTITŪTA ŽURNĀLS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 7225751. Fakss: 7225044. E pasts: lviz@lza.lv

Galvenais redaktors Andris CAUNE

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

(Žurnāls dibināts 1936. gadā, atjaunots 1991. gadā.)

TEHNIKAS APSKATS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel: 7223644, 7551373. Fakss: 7821153, 7550839. E pasts: ekmanis@lza.lv, lza@lza.lv
http://www.lza.lv/lat/TA/ta_iev.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un
LU Astronomijas institūta populārzinātnisks gadalaiku izdevums

ZVAIGŽNOTĀ DEBESS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586

Tel.: 7034580. Fakss: 7034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv/zvd/>

Galvenais redaktors Arturs BALKLAVS-GRĪNHOFŠ

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas
un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

ZINĀTNES VĒSTNESIS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 7212706, 7227391. Fakss: 7821153. E pasts: lzs@lza.lv
<http://www.lza.lv/zv00.htm>

Galvenā redaktore Zaiga KIPERE

Laikraksts iznāk latviešu valodā.

Latvijas Universitātes izdevums žurnāls

TERRA

Martas ielā 9, Rīga, LV 1011

Tel.: 7312731. Fakss: 7312733. E pasts: terra@lielvards.lv
<http://terra.lielvards.lv>

Galvenais redaktors Ilgonis VILKS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IESAISTĪTO
PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

	<i>Telefons</i>	<i>Fakss</i>	<i>Elektroniskā pasta adrese</i>
AIRE Andris	7047893	7243126	andris.aire@izm.gov.lv
ANDERSONS Bruno	7552554	7550635	brunoan@edi.lv
ANDRUŠAITIS Andris	7945405	7945442	andris@hydro.edu.lv
AUZIŅŠ Mārcis	7033750	7022751	mauzins@latnet.lv
ĀDAMSONE Baiba	7220725	7821153	chem@lza.lv
BALKLAVS-GRĪNHOFŠ Arturs	7034581	7034582	balklavs@latnet.lv
BĀRZDIŅŠ Jānis	7224363	7820153	janis.barzdins@mii.lu.lv
BAUMANIS Viesturs	7808219	7442407	viesturs@biomed.lu.lv
BEĶERS Mārtiņš	7034892	7034885	mbek@lanet.lv
BELICKIS Mārtiņš	7027343	7027343	llmza@latnet.lv
BERVALDS Edgars	7228321	7821153	berv@latnet.lv
BEVERTE Ilze	7558744	7550127	beverte@edi.lv
BĒRSONS Imants	7229747	7033750	bersons@latnet.lv
BĒRZIŅŠ Edvīns	3080699	3005685	edvins@cs.llu.lv
BĒRZIŅŠ Jānis (LJA)	7321161	7830138	lma@lma.lv
BĒRZIŅŠ Jānis (LVI)	7223715	7225044	lvi@lza.lv
BĒRZIŅŠ Jānis Guntis	7945840	7901212	jberzins@latnet.lv
BIĻINSKIS Ivars	7554500	7555337	bilinsk@edi.lv
BIRĢELE Edīte	3027664	3027344	ebirgele@cs.llu.lv
BLŪMS Elmārs	7944664	7901214	eblums@latnet.lv
BUCENIECE Ella	7226470	7210806	imants@sal.lv
BUIĶIS Andris	7225674	7227520	buikis@latnet.lv
BULIGINS Leonīds	7033777	7033777	lbulig@lanet.lv
BUNDULE Maija	7047896	7243126	maija.bundule@izm.gov.lv
BUŠMANIS Pēteris	3022584	3027238	peterbus@cs.llu.lv

CAUNE Andris	7223715	7225044	lvi@lza.lv
CĒBERE Dzintra	7225764	7821153	tatjana@lza.lv
CĒBERS Andrejs	7945830	7901214	aceb@sal.lv
CIMDIŅŠ Pēteris	9437830	4207229	peteris@va.lv
CIMERMANIS Saulvedis	7565265	7225044	lvi@lza.lv
ČAKSTE Jānis	7047899	7243126	janis.cakste@izm.gov.lv
ČERĀNS Kārlis	7213716	7820153	karlis@mii.lu.lv
DIMZA Vilnis	7047897	7243126	vilnis.dimza@izm.gov.lv
DONIS Jānis	7942555	7901359	inst@silava.lv
DRAVENIECE Anita	7227391	7821153	int@lza.lv
DRUVIETE Ina	7087223	7205473	ina.druviete@saeima.lv
DUBURS Gunārs	7551232	7550338	gduburs@osi.lv
DZĒRVE Vilnis	7069575	7614641	dzerve@lki.eunet.lv
EDŽIŅA Alma	7223931	7821153	alma@lza.lv
EGLE Valdis	7047902	7229031	valdis.egle@izm.gov.lv
EGLĪTE Maija	7409139	7409139	ivarsv@delfi.lv
EKMANIS Juris	9233023	7821153	ekmanis@lza.lv
	7223644		
FELDMANIS Inesis	7283734	7820113	feldman@lanet.lv
FREIBERGS Jānis Ernests	7944700	7901214	jf@sal.lv
GAILĪTIS Agris	7945821	7901214	gailitis@sal.lv
GARDOVSKIS Jānis	7069545	7471815	gardovskis@dr.lv
GOVINČUKA Dace	7225361	7821153	lza@lza.lv
GRABIS Jānis	7944711	7901257	grabis@nki.lv
GRĀVĪTIS Uldis	7543433	7543480	u.gravitis@lspa.lanet.lv
GRĒNS Elmārs	7808201	7442407	grens@biomed.lu.lv
GRUNDSPENĶIS Jānis	7089506	7089593	jgrun@itl.rtu.lv
HAUSMANIS Viktors	7227849	7229017	litfom@lza.lv
HELMANE Ludmila	7228508	7221287	daina@lza.lv

IEVIŅŠ Ģederts	7945460	7945460	gederts@hotmail.com
IKERE Zaiga	5422180	5422890	dau@dau.lv
INDRIKOVŠ Zenons	7552422	7551070	inguna@polak.edu.lv
IVBULIS Viktors	7034805	7227802	ivbulis@lanet.lv
JANSONE Ieva	7212797	7227825	zinatne@navigator.lv
JANSONS Juris	7551145	7820467	jansons@pmi.lv
JEMEĻJANOVŠ Aleksandrs	7976654	7976655	sigra@lis.lv
JUNDZE Arno	7229830	7821153	vestis@lza.lv
JUNDZIS Tālavš	7227555	7227555	bspceva@lza.lv
KABAŠKINS Igors	7100595	7100535	kiv@tsi.lv
KALNAČŠ Benedikts	7212872	7229017	litfom@lza.lv
KALNENIEKS Uldis	7034887	7034885	kalnen@lanet.lv
KALNIŅŠ Mārtiņš	7089218	7615765	martinsk@parks.lv
KALVIŅŠ Ivars	7553233	7541644	kalvins@osi.lv
KAĻIŅINA Gaļina	7225164	7223211	lzp@lza.lv
KARLSONS Juris	7228684	7820271	karlsons@lmuza.lv
KARNĪTE Raita	7222830	7820608	raimara@lza.lv
	mob. 9411607		
KARNĪTIS Edvīns	7097203	7097265	edvins.karnitis@sprk.gov.lv
	9120475		
KIPERE Zaiga	7212706	7821153	lzs@lza.lv
	7227391		
KLUŠA Vija	7366306	7366306	vijaklus@latnet.lv
KĻAVIŅŠ Māris	7331766	7332704	mklavins@lanet.lv
KNĒTS Ivars	7089300	7089302	knets@latnet.lv
KOCERE Venta	7106216	7106202	vkocere@lib.acadlib.lv
KONDRATOVIČŠ Rihards	9103858	7913127	rodod@latnet.lv
KOZLOVSKIS Vitālijs	7222817	7221287	daina@lza.lv
KRISTAPSONS Jānis	7223567	7821153	jtk@lza.lv
KRŪMIŅŠ Andris	7261414	7132778	krumins@latnet.lv
KRŪZE Aīda	7033877	7034896	kruze@lanet.lv
KŪLE Maija	7229208	7210806	fsi@lza.lv
KUROČKINA Tatjana	7225764	7821153	tatjana@lza.lv
KURSĪTE-PAKULE Janīna	7034840	7034809	filfak@lanet.lv

LAĶIS Pēteris	7140175	7141012	admin@lka.edu.lv
LANGE Elmārs	7225241	7821153	skc@lza.lv
LAZOVSKIS Ilmārs	7615063	7614168	laz@latnet.lv
LĀCIS Ivars	7034301	7034302	ilacis@lanet.lv
LEGZDIŅA Antra	7229830	7821153	vestis@lza.lv
LIELAUSIS Oļģerts	7944667	7901214	fizinst@sal.lv
LIEPIŅA Ligita	7945431	9345412	ligita@email.lubi.edu.lv
LIGERE Renāte	7613027	7612038	mbrazma@latnet.lv
LUKEVICS Edmunds	7551822	7550338	sinta@osi.lv
LŪSIS Viesturs	7551647	7550338	luis@osi.lv
MAKLAKOVŠ Juris	7976881	7976888	post@mil.lv
MARKUS Dace	7034844	7034809	fonologija@e-apollo.lv
MATĪSS Imants	7212807	7212807	certcn@latnet.lv
MEIROVICS Imants	7067765	7619573	dzintra.priede@dati.lv
MELECIS Viesturs	7944988	7944986	vmelecis@email.lubi.edu.lv
MELNIS Anatolijs	7047843	7243126	anatolijs.melnis@izm.gov.lv
MIGLAVS Andris	7552909	7541789	lvaei@lvaei.lv
MILLERS Donats	7261305	7132778	dmillers@latnet.lv
MILLERS Tālis	7228784	7821153	millers@lza.lv
MUGURĒVIČS Ēvalds	7216769	7225044	lvi@lza.lv
MUIŽNIEKS Indriķis	7034401	7034302	indriķis@latnet.lv
MUROVSKA Modra	7427920	7428036	modra@latnet.lv
OSE Ieva	7216769	7225044	lvi@lza.lv
OSIS Jānis Andris	7332202	7228963	kampars@latnet.lv
OZOLANTA Iveta	7452152	7471815	iveta_o@rsu.lv
PĀLZOVŠ Anderss	7015800	7830249	andersp@sseriga.edu.lv
PUMPĒNS Pauls	7808214	7442407	paul@biomed.lu.lv
PUTNĪŅA Māra	7223211	7223211	putnina@lza.lv
RAITUMS Uldis	7211421	7820153	uldis.raitums@mii.lu.lv
RAŠALS Īzaks	7945435	7944986	izaks@email.lubi.edu.lv
REINFELDS Andrejs	7033718	7227520	reinf@latnet.lv

RIBICKIS Leonids	7089400	7820094	ribickis@adm.rtu.lv
RIKARDS Rolands	7089264	7820094	rikards@latnet.lv
RIVŽA Baiba	7223392	7220423	aip@aip.lv
RIVŽA Pēteris	3005633	3027238	rivza@cs.ltu.lv
RUŽA Antons	3005629	3005629	aruza@cs.ltu.lv
SAULĪTE Vaira	7426197	7428036	vaira@latnet.lv
SEISUMS Arnis	7945456	7945460	arniss@sal.lv
SERGEJEVA Mirdza	7223285	7223211	mirdza@lza.lv
SILINEVIČA Irēna	4623709	4625901	ra@ru.lv
SILIŅŠ Andrejs	7211405	7821153	silins@lza.lv
SKRĪVELE Inese	7227391	7821153	int@lza.lv
SKUDRA Rūta	7225793	7821153	lza@lza.lv
SKUJIŅA Valentīna	7229636	7227696	vaska@lza.lv
SMILTNIECE Gunta	3423568	3424223	lpa@lieppa.lv
SNIĶERE Māra	7089313	7089312	snikere@latnet.lv
SOLOMEŅŅIKOVA Irīna	7223211	7223211	irina@lza.lv
SPROĢIS Andris	7569197	7569197	asprogis@latnet.lv
STABIŅŠ Juris	7808010	7808034	rpiva@rpiva.lv
STABULNIEKS Jānis	7557919	7540709	ltc@latnet.lv
	mob. 9232117		
STRADIŅŠ Jānis	7213663	7821153	stradins@lza.lv
STAKOVŠ Andris	7089221	7615765	strakovs@latnet.lv
SUVEIZDIS Valdemārs	7226539	7221287	daina@lza.lv
ŠADURSKIS Kārlis	7222415	7213992	karlis.sadurskis@izm.gov.lv
ŠLIHTA Gunta	7558680	7550839	fei@edi.lv
ŠMELDS Ivars	7034585	7034582	shmeld@latnet.lv
ŠOMŠTEINE Zinaida	7808202	7442407	zina@biomed.lu.lv
ŠTERNBERGS Andris	7187816	7132778	stern@latnet.lv
ŠTRAUHMĀNIS Jānis	7212706	7212706	lzs@lza.lv
ŠVEICA Daina	7227391	7821153	int@lza.lv
ŠVEICE Ilga	7106206	7106202	acadlib@lib.acadlib.lv
TABUNS Aivars	7227110	7210806	atabuns@lza.lv
TĀLBERGA Ilga	7225889	7821153	humana@lza.lv

4. pielikums. PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

TAMUŽS Vitauts	7543306	7820467	tamuzs@pmi.lv
TIRZĪTE Dace	7047895	7243126	dace.tirzite@izm.gov.lv
TISENKOPFS Tālis	7089860	7089860	tt@lza.lv
TJŪŅINA Ērika	7223633	7821153	fizteh@lza.lv
TORGĀNS Kalvis	7034527	7034528	torgans@lanet.lv
TRAPENCIERIS Pēteris	7545272	7553142	peteris@osi.lv
TUHERMS Henns	3029184	3029184	henn@cs.llu.lv
TUTĀNE Irēna	7553247	7550338	irena@osi.lv
ŪBELIS Arnolds	7229727	7820113	arnolds@latnet.lv
VAIVARS Miervaldis	7223480	7223211	vaivars@lza.lv
VALDMANIS Jānis	7227696	7227696	latv@lza.lv
VALTERS Jānis	3025517	3027180	uzzi@apollo.lv
VALTERS Raimonds	7225361	7821153	rvalters@latnet.lv
VANAGS Edvīns	7286876	7286876	lsi@latnet.lv
VASKS Andrejs	7216769	7225044	vasks@lanet.lv
VĒTRA Jānis	7459752	7471815	rector@rsu.lv
VIESTURS Dainis	7910879	7910873	uzc@delfi.lv
VIESTURS Uldis	7034884	7034885	lumbi@lanet.lv
VIGOVSKIS Jānis	5197512	5197512	
VILKS Ilgonis	7312731	7312733	vilks@latnet.lv
VUCĀNS Jānis	3628303	3628303	janisvu@venta.lv
ZAČIS Juris	7280807	7280807	jzakis@lanet.lv
ZĀLĪTIS Pēteris	7942895	7949718	zalitis@silava.lv
ZENKEVIČS Henriks	7945434	7944986	zenkevics@email.lubi.edu.lv
ZICMANIS Andris	7372573	7820113	zicmanis@latnet.lv
ZVIDRIŅŠ Pēteris	7034787	7034787	zvidrins@lanet.lv
ŽŪRIŅŠ Aivars	7553063	7550635	koks@edi.lv

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJAS
GADAGRĀMATA
2003

Sastādītāju kolektīvs

*Baiba Ādamsons, Alma Edžiņa, Jānis Kristapsons (vadītājs),
Ilga Tālberga, Ērika Tjūņina*

Induļa Martinsons vāka noformējums
Fotoattēli no LZA kolekcijas

Redaktore *Ieva Jansone*
Datorapstrāde *Elmārs Lange*
Mākslinieciskā redaktore *Ināra Jēgere*

Izdevniecība “Zinātne”, Akadēmijas laukums 1, Rīga,
LV-1050. Reģistrācijas apliecība Nr. 2-0250. Iespiesta
SIA tipogrāfija “Pērse”, Aizkraukles ielā 21, Rīga,
LV-1006.